

مقاومت مصالح (ویژه کنکور کارشناسی ارشد عمران)

۲	۱- مقدمه
۳	۲- تنش و کرنش
۶	۳- بارگذاری محوری
۱۳	۳-۱- تغییر شکل محوری میله های مایل
۲۱	۴- تغییر شکل محوری سازه های نامعین
۲۲	۵- ضریب پواسون
۲۸	۶- حرارت
۳۱	۷- دایره مور تنش (2D)
۳۷	۸- دایره مور تنش (3D)
۴۰	۹- دایره مور کرنش
۴۱	۱۰- گلبرگ کرنش
۴۲	۱۱- مخازن
۴۵	۱۲- پیچش
۴۸	۱۲-۱- مقاطع جدارنازک
۶۲	۱۳- خمش
۶۲	۱۳-۱- شعاع انحنا
۶۶	۱۳-۲- مقاطع مرکب
۷۱	۱۳-۳- خمش دو محوره
۷۶	۱۳-۴- سهم لنگر
۷۷	۱۳-۵- تیر با طول نامحدود
۷۸	۱۳-۶- ترکیب خمش و پیچش
۷۹	۱۳-۷- آنالیز ابعادی
۹۴	۱۳-۸- هسته خمش
۹۶	۱۴- بارگذاری عرضی (برش)
۱۰۷	۱۴-۱- جریان برش
۱۰۷	۱۴-۲- مرکز برش
۱۱۰	۱۵- مدل سازی با فنر
۱۱۶	۱۶- انرژی
۱۲۵	۱۷- کمانش

۱- مقدمه

داوطلب گرامی ضمن آرزوی پیروزی برای شما قبل از استفاده از جزوه مطالب زیر را مطالعه بفرمایید:

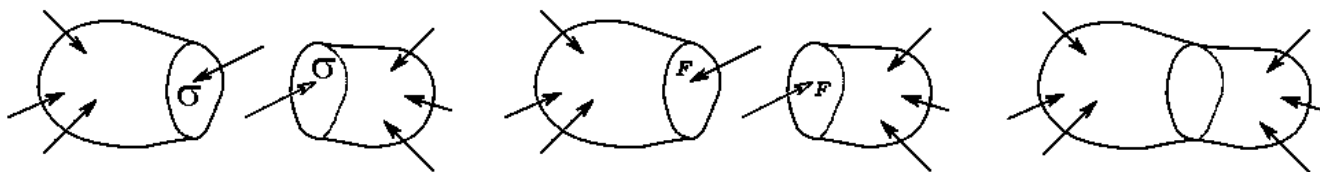
- ✓ این جزوه جهت تدریس سرکلاسی و افزایش سرعت تدریس تهیه شده و بنابراین کامل نیست! برخی از مطالب توضیح داده نشده و پاسخ برخی تستها ناقص است. داوطلبان کنکور بهتر است از منابع مختلفی که موجود است نیز استفاده کنند (کتاب مقاومت مصالح جانستون و نیز کتاب جامع مقاومت مصالح دکتر فنایی انتشارات راهیان ارشد کتب مناسبی هستند. اولی کتاب مرجع و دومی کتاب تست است).
- ✓ این جزوه در فرصت های مناسب ویرایش و کامل تر خواهد شد (تاریخ ویرایش جزوه در قسمت فوقانی صفحات درج شده است).
- ✓ استفاده از جزوه با ذکر منبع آن (www.hoseinzadeh.info) بلامانع است.
- ✓ مسلما جزوه خالی از اشتباه نیست. در صورتی که به اشتباهی برخوردید، ممنون می شوم که از طریق سایت اطلاع دهید تا در ویرایش بعدی اصلاح شود.
- ✓ علاوه بر این جزوه، جزوات بتن، فولاد، و تحلیل و همچنین پاسخ تشریحی تستهای کنکور سراسری و آزاد ۱۳۹۰ برای این درس و نیز کتب مفید دیگر را می توانید از سایت اینجانب (www.hoseinzadeh.info) دانلود نمایید.

حسین زاده

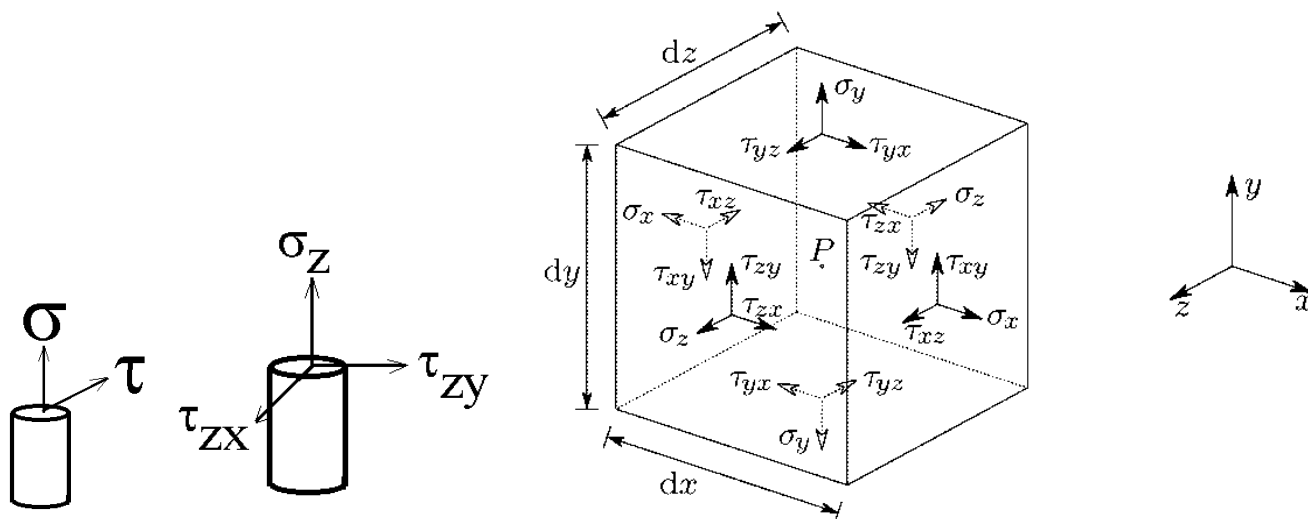
۱۳۹۰/۲/۱۰

۲- تنش و کرنش

تنش = نیرو بر واحد سطح (مانند فشار) $\sigma = \frac{F}{A}$

تنش را می توان به صورت بردار نشان داد:

تانسور تنش:
$$\begin{bmatrix} \sigma_x & \tau_{xy} & \tau_{xz} \\ \tau_{yx} & \sigma_y & \tau_{yz} \\ \tau_{zx} & \tau_{zy} & \sigma_z \end{bmatrix}$$

نکته: تنها ۶ تنش مستقل داریم: $\{\sigma_x\}$, $\{\sigma_y\}$, $\{\sigma_z\}$, $\{\tau_{xy} = \tau_{yx}\}$, $\{\tau_{xz} = \tau_{zx}\}$, $\{\tau_{yz} = \tau_{zy}\}$

تفاوت تنش با فشار: فشار همیشه بر سطح عمود است ---- تنش می تواند مولفه مماس بر سطح نیز داشته باشد.

فشار بر سطح خارجی جسم اثر می کند ---- تنش معمولاً در داخل جسم بررسی می شود.

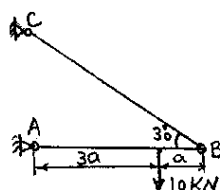
فشار اسکالر است (فقط مقدار دارد) ---- تنش بردار است (مقدار و جهت دارد)

واحد هر دو نیرو بر واحد سطح است.

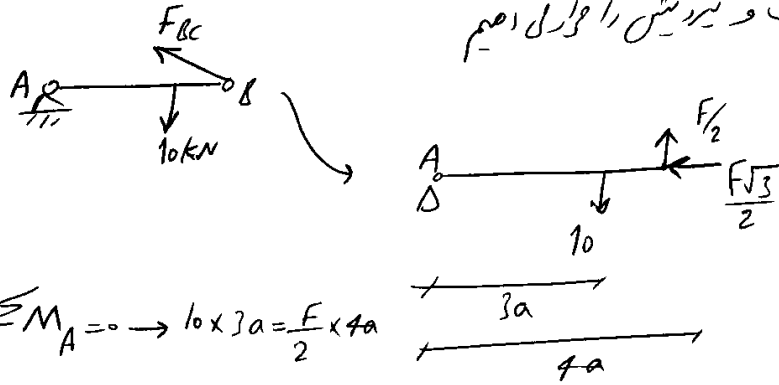
مثال (سراسری ۸۷)

۵۱- در شکل روبرو اگر سطح مقطع میله ها هر کدام 10 cm^2 باشد تنش در میله BC بر حسب MPa چقدر است؟

- ۱) ۷٫۵
- ۲) ۱۰
- ۳) ۱۵
- ۴) ۲۰

صلبه کلا را حذف و نیرویش را اعمالی اصم

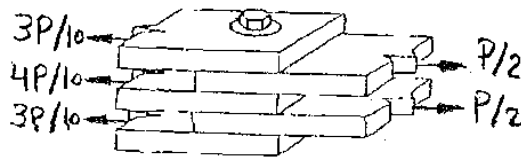

$$\sum M_A = 0 \rightarrow 10 \times 3a = \frac{F}{2} \times 4a$$

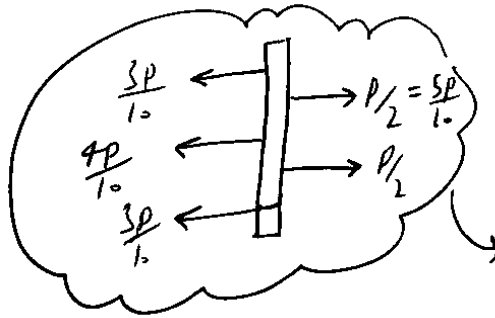
$$\rightarrow F = 15$$

مثال (سراسری ۸۶)

۴۹- در اتصال زیر مطابق شکل ۵ ورق فولادی که ضخامت هر یک t می باشد با یک پیچ با سطح مقطع A به همدیگر متصل شده اند و نیروی P را باید انتقال دهند. تنش برشی ماکزیمم در پیچ کدام است؟

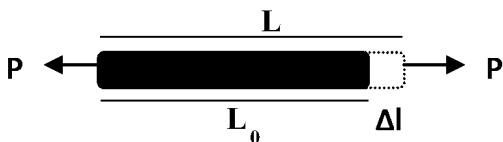
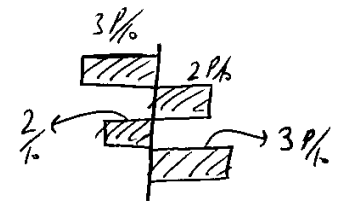
- ۱) $\frac{1}{4} \left(\frac{P}{A} \right)$
- ۲) $\frac{2}{10} \left(\frac{P}{A} \right)$
- ۳) $\frac{2}{10} \left(\frac{P}{A} \right)$
- ۴) $\frac{1}{2} \left(\frac{P}{A} \right)$

مخودار برش در پیچ

هم حداکثر نیروی برش در پیچ بزرگتر است $V = \frac{3P}{10}$

$$\tau = \frac{V}{A} = \frac{3P}{10A}$$

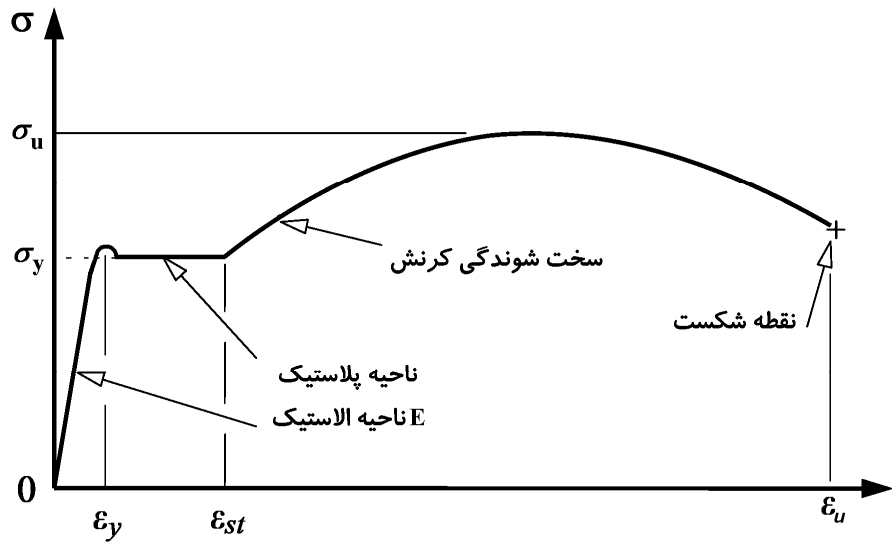

$$\epsilon = \frac{\Delta L}{L_0}$$

کرنش مهندسی: $\epsilon = \frac{L - L_0}{L_0}$

کرنش واقعی: $\epsilon = \int_{L_0}^L \frac{dL}{L} = \ln \frac{L}{L_0}$

نمودار تنش کرنش:

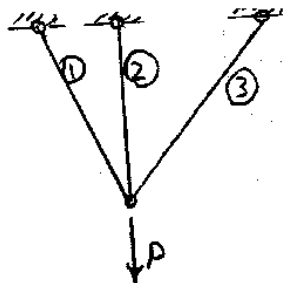

مدول ارتجاعی یا مدول کشسانی یا مدول الاستیسیته : $\sigma = E\varepsilon$

ضریب اطمینان: $S.F. = \frac{\text{تنش نهایی}}{\text{تنش مجاز}} = \frac{\sigma_y}{\sigma_{\text{مجاز}}}$

مثال (سراسری ۸۷)

۵۹- در شکل روبرو طراحی چنان انجام شده که زیر اثر بار P تنش در میله‌های ۱، ۲، ۳ به ترتیب $0.7\sigma_u$ ، $0.9\sigma_u$ و $0.5\sigma_u$ است. ضریب اطمینان $\frac{5}{3}$ می‌باشد. بار P در چه ضریبی ضرب شود تا یکی از میله‌ها به تسلیم برسد؟

- (۱) $\frac{3}{5}$
- (۲) $\frac{1}{5}$
- (۳) $\frac{5}{3}$
- (۴) $\frac{5}{2.7}$

منظور از سه میله همان تنش مجاز است اگر به جای P، $\frac{1}{0.9}P$ را اعمال کنیم تنش میله دوم به سه میله برسد و اگر به جای P، $\frac{5}{3} \times (\frac{1}{0.9}P)$ را اعمال کنیم

تنش در میله دوم به تنش تسلیم می‌رسد

$$\frac{5}{3} \times \frac{1}{0.9} = \frac{5}{2.7}$$

۳- بارگذاری محوری

اگر P, L, E, A در طول عضو ثابت باشند، خواهیم داشت:

$$F = K.(\Delta L) \rightarrow P = \left(\frac{EA}{L}\right).(\Delta L) \rightarrow \Delta L = \frac{PL}{EA}$$

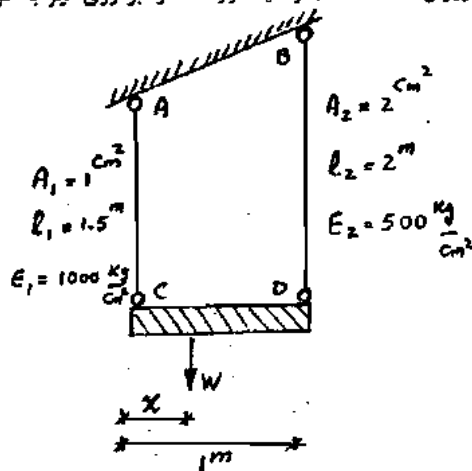
اگر P, L, E, A در طول عضو متغیر باشند، خواهیم داشت:

$$\Delta L = \sum \frac{PL}{EA} = \int_0^L \frac{P}{EA} dL$$

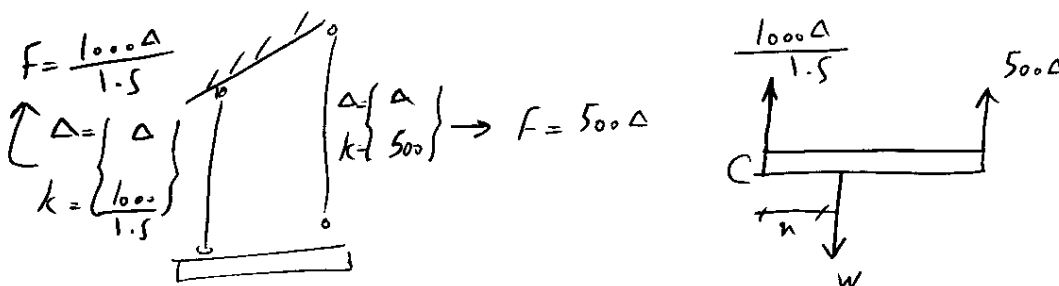
حرکت اجسام صلب در صورتی که نوع تغییر شکل مشخص باشد

مثال (سراسری ۸۵)

تیر صلب CD توسط دو میله A.C و B.D آویزان شده است. موقعیت وزنه W را بر روی تیر به گونه‌ای تعیین نمایید، که تیر در وضعیت افقی باقی بماند.

- ۱/۲ m (۱)
- ۲/۵ m (۲)
- ۱/۲ m (۳)
- ۲/۷ m (۴)

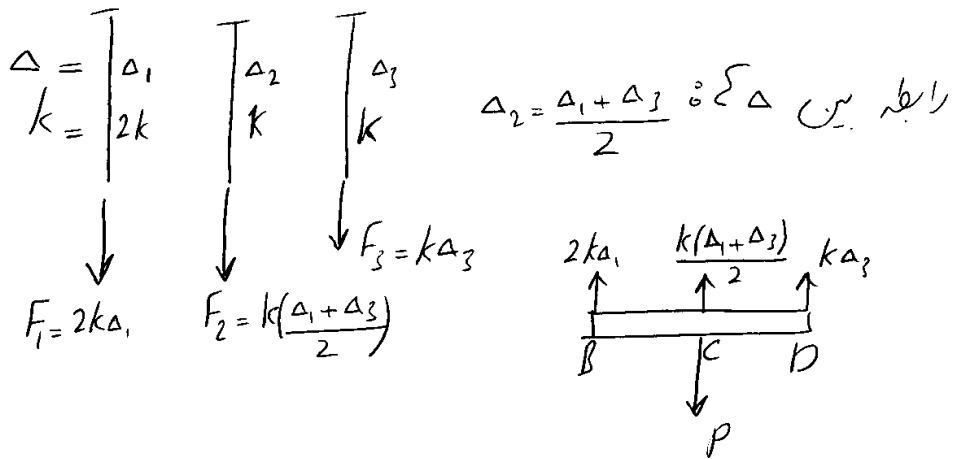

$$\begin{cases} \sum F_y = 0 \rightarrow \frac{1750\Delta}{1.5} - W = 0 \rightarrow \Delta = \frac{1.5W}{1750} \\ \sum M_C = 0 \rightarrow 500\Delta \times L - W \times x = 0 \rightarrow \frac{500 \times 1.5W}{1750} = W \times x \end{cases} \rightarrow x = \frac{3}{7}$$

سراسری ۸۴

۴۲- در شکل روبرو طول و جنس هر سه میله یکسان ولی سطح مقطع میله ① دو برابر هر کدام از میله‌های دیگر است. نسبت $\frac{\delta D}{\delta B}$ چقدر است؟

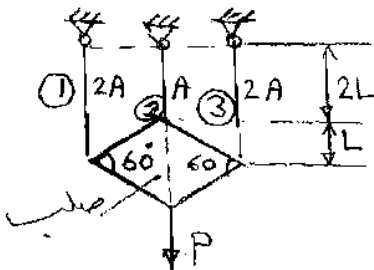
- ۰٫۵ (۱)
- ۱ (۲)
- ۱٫۵ (۳)
- ۲ (۴)

$$\sum F_y = 0 \rightarrow k(2.5\Delta_1 + 1.5\Delta_3) = P \quad \sum M_C = 0 \rightarrow 2k\Delta_1 = k\Delta_3 \rightarrow \boxed{\frac{\Delta_3}{\Delta_1} = 2}$$

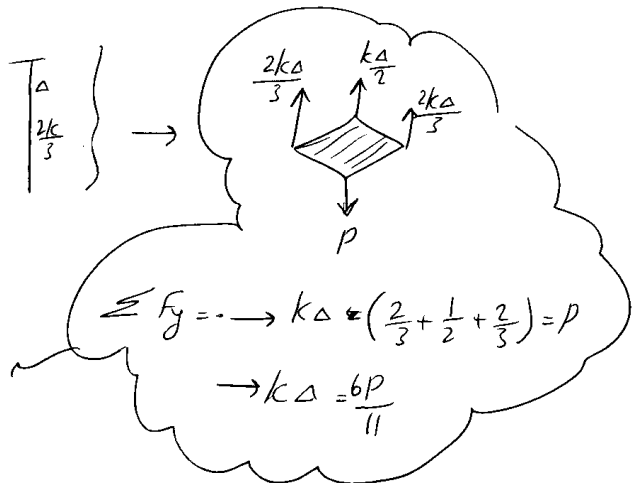
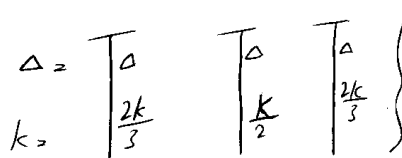
مثال (سراسری ۸۶)

۴۴- جسم صلبی به شکل لوزی که از وزن آن صرفنظر می‌شود از سه رأس به سه میله آویزان شده که جنس آنها یکسان است. نیروی P به رأس چهارم لوزی آویزان است نیروی وارد به هر میله چقدر است؟

$$\begin{aligned} F_1 = F_2 = F_3 &= \frac{P}{3} \quad (1) \\ F_2 = P, F_1 = F_3 &= 0 \quad (2) \\ F_1 = F_3 &= \frac{P}{4}, F_2 = \frac{P}{2} \quad (3) \\ F_1 = F_3 &= \frac{4P}{11}, F_2 = \frac{2P}{11} \quad (4) \end{aligned}$$

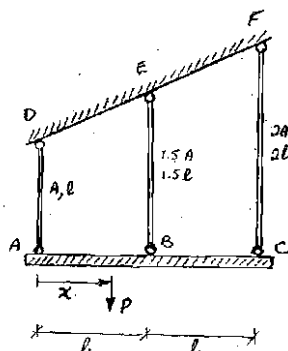
چون هم درگیری متقارن است پس Δ هم یکسان است

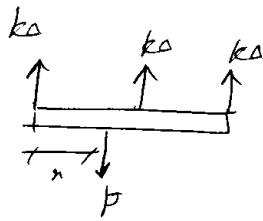
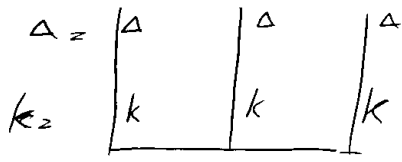
$$\begin{aligned} F_1 &= \frac{2}{3}k\Delta = \frac{4P}{11} \\ F_2 &= \frac{k\Delta}{2} = \frac{3P}{11} \end{aligned}$$

مثال (سراسری ۸۶)

۴۵- تیر صلب ABC توسط ۲ میله مطابق شکل آویزان شده است. موقعیت بار P را بگونه‌ای تعیین نمایید، که تیر در وضعیت کاملاً افقی که از ابتدا قرار داشته است باقی بماند.

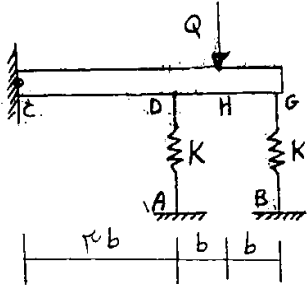
$$\begin{aligned} x &= l \quad (1) \\ x &= \frac{l}{2} \quad (2) \\ x &= \frac{2l}{3} \quad (3) \\ x &= \frac{2l}{3} \quad (4) \end{aligned}$$

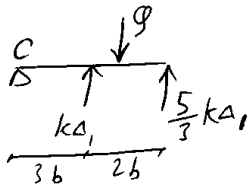
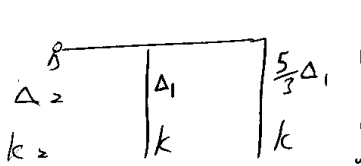
همین باره مقارنته برابر ایستاده
P باید در مرکز قرار گیرد
x=l

مثال (سراسری ۸۸)

۵۲- در سازه زیر نسبت Q به خیز H را حساب کنید. تیر CG صلب است.

- ۱) $\frac{18}{8}K$
- ۲) $\frac{17}{8}K$
- ۳) $\frac{16}{8}K$
- ۴) $\frac{15}{8}K$

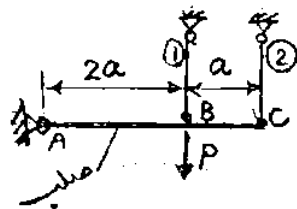
$$\sum M_C = 0 \rightarrow k\Delta_1 \times 3b + \frac{5}{3}k\Delta_1 \times 5b = Q \times 4b$$

$$\Rightarrow \Delta_1 = \frac{6Q}{17K} \rightarrow \Delta_2 = \frac{10Q}{17K}$$

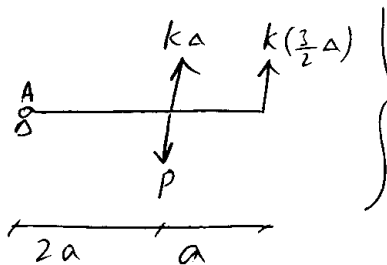
$$\Delta_H = \frac{\Delta_1 + \Delta_2}{2} = \frac{8Q}{17K} \Rightarrow \frac{Q}{\Delta_H} = \frac{17K}{8}$$

مثال (سراسری ۸۵)

۴۷- در شکل روبرو دو میله از جنس، با یک سطح مقطع و با یک طول می‌باشند. چه نسبتی بین نیروی وارد به این میله‌ها وجود دارد $\left(\frac{P_1}{P_2}\right)$ ؟

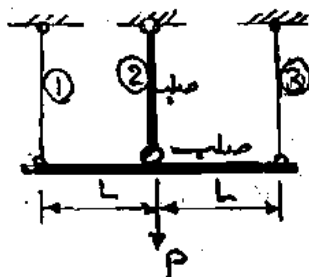
- ۱) ۱
- ۲) $\frac{1}{2}$
- ۳) $\frac{2}{3}$
- ۴) $\frac{1}{3}$

$$\frac{F_1}{F_2} = \frac{k\Delta}{\left(\frac{3}{2}k\Delta\right)} = \frac{2}{3}$$

مثال (سراسری ۸۵)

در شکل روبرو میله افقی و میله قائم وسطی صلب هستند. نیروی وارد به هر میله قائم چقدر است؟

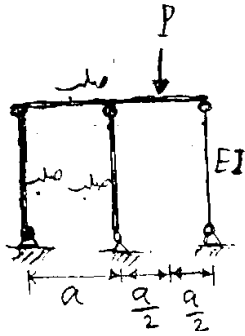

- ۱) $P_1 = P_2 = P_3 = \frac{P}{3}$
- ۲) $P_1 = P_2 = \frac{P}{4}, P_3 = \frac{P}{2}$
- ۳) $P_1 = P_2 = \frac{P}{4}, P_3 = 0$
- ۴) $P_1 = P_2 = 0, P_3 = P$

مثال (سراسری ۸۸)

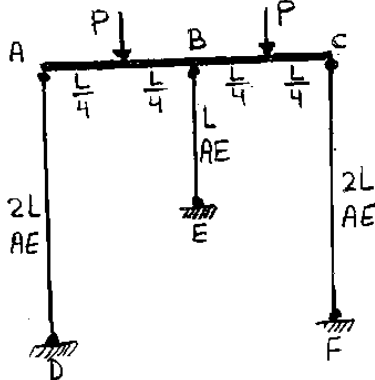
۵۴- در شکل روبه‌رو میله افقی و دو میله‌ی سمت چپ صلب می‌باشند. میله‌ی سمت راست دارای طول L و سطح مقطع A و مدول ارتجاعی E می‌باشد. نیروی وارد بدان چقدر است؟

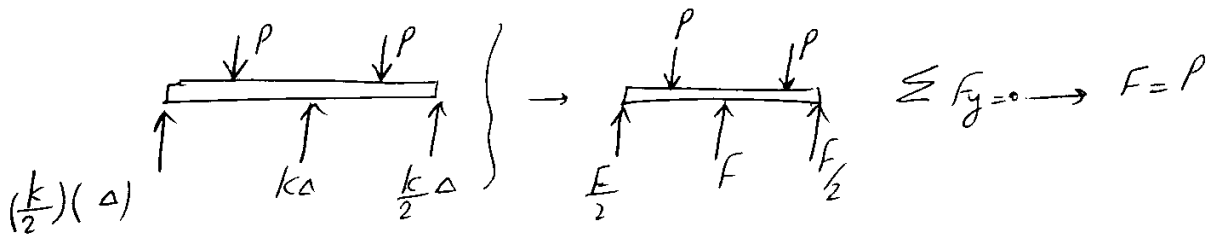
- (۱) صفر
- (۲) $\frac{PL}{AE}$
- (۳) $\frac{PL}{2AE}$
- (۴) $\frac{PL}{3AE}$

مثال (سراسری ۸۶)

۴۸- نیرو در عضو BE کدام است؟ (قطعه ABC صلب می‌باشد.)

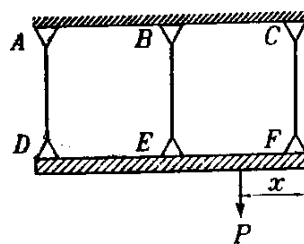

- (۱) P
- (۲) $\frac{P}{2}$
- (۳) $\frac{2P}{3}$
- (۴) $\frac{2P}{5}$

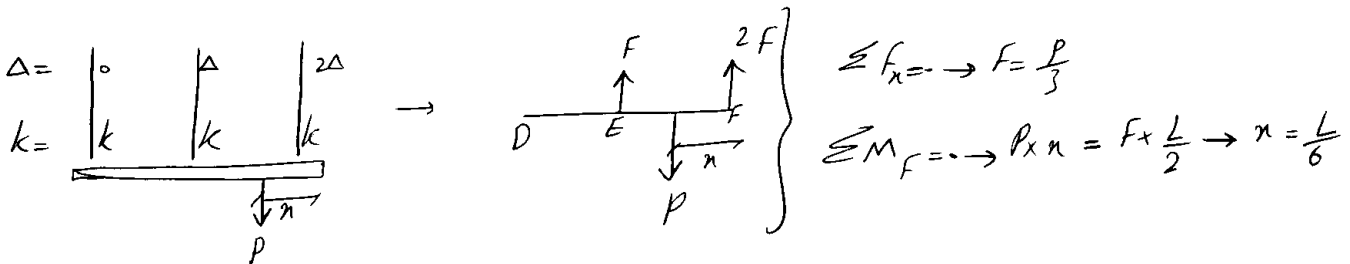

مثال

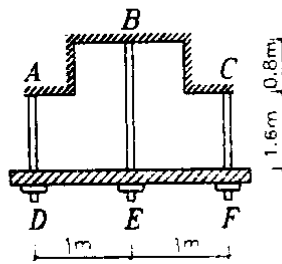
مطابق شکل داده شده تیر صلبی به طول L و وزن ناچیز توسط سه سیم یکسان نگه داشته می‌شود. حداقل مقدار x برای آنکه هر سه سیم کشیده باقی بمانند کدام است؟

- (۱) $\frac{L}{3}$
- (۲) $\frac{L}{4}$
- (۳) $\frac{L}{6}$
- (۴) $\frac{L}{8}$

در شکل زیر وزن قطعه صلب، 40 kN و سطح مقطع میله‌های فولادی متصل به این قطعه برابر 2 cm^2 می‌باشد. تنش در میله وسط چقدر است؟

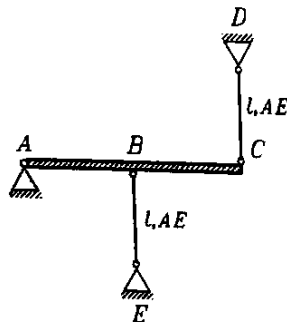
- ۱) 50 MPa
- ۲) 60 MPa
- ۳) 75 MPa
- ۴) 90 MPa

عمل دیاگرام‌ها متقارن است پس Δ یک‌تک است

$$\sum F_y = 0 \rightarrow F = \frac{3W}{8}$$

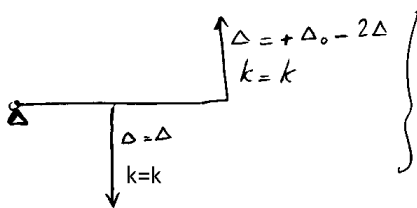
$$\rightarrow \text{تنش میله} = \frac{2F}{A} = \frac{2}{3} \times \frac{3W}{8} = \frac{W}{8} = 5 \frac{\text{kN}}{\text{cm}^2} = 50 \text{ MPa}$$

در سازه زیر که به علت خطای ساخت، عضو CD به اندازه Δ کوتاهتر ساخته شده است، نیروی کششی ایجاد شده در این عضو پس از نصب سازه چقدر است؟

$(AB = BC = L)$

- ۱) $\frac{AE\Delta}{\Delta l}$
- ۲) $\frac{2AE\Delta}{\Delta l}$
- ۳) $\frac{3AE\Delta}{\Delta l}$
- ۴) $\frac{4AE\Delta}{\Delta l}$

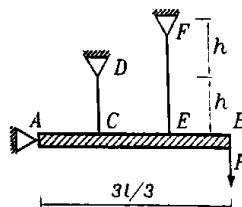

$$\sum M_A = 0 \rightarrow k\Delta = 2[k(\Delta_0 - 2\Delta)]$$

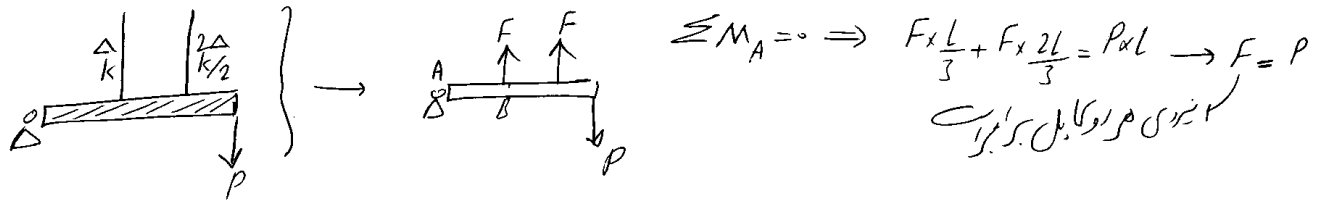
$$\rightarrow \Delta = \frac{2\Delta_0}{5} \rightarrow F_{CD} = k(\Delta_0 - 2\Delta) = \frac{k\Delta_0}{5}$$

$$= \frac{EA\Delta_0}{5L}$$

در سازه زیر دو کابل هم جنس با سطح مقطع یکسان در نقاط C و E به قطعه صلب AB متصل شده‌اند و نیروی P بر انتهای قطعه صلب وارد می‌شود. با صرف نظر کردن از وزن سازه نیروی کشش کابل کوتاهتر چقدر است؟

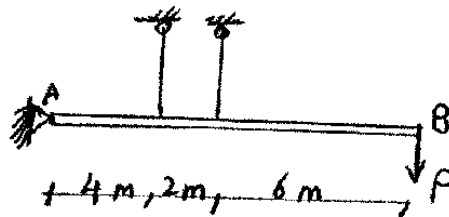

- ۱) $\frac{P}{3}$
- ۲) $\frac{2P}{3}$
- ۳) P
- ۴) $\frac{4P}{3}$

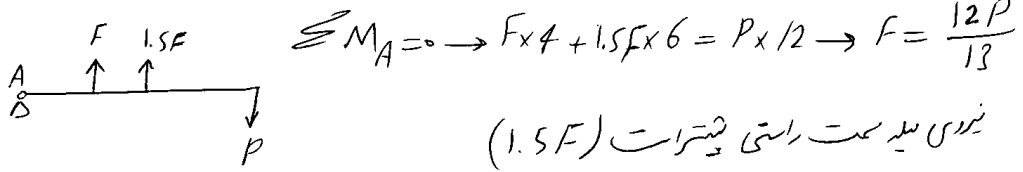
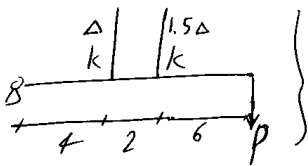

سراسری ۸۹

۵۳- مطابق شکل تیر صلب AB توسط دو میله که دارای سطح مقطع 20 cm^2 و تنش مجاز 26 kg/cm^2 می باشند، نگهداری شده و نیروی P به آن وارد می شود. مقدار بار مجاز P وارد بر سازه بر حسب kg چقدر است؟

- ۲۵۰ (۱)
- ۵۲۰ (۲)
- ۸۷۰ (۳)
- ۷۸۰ (۴)

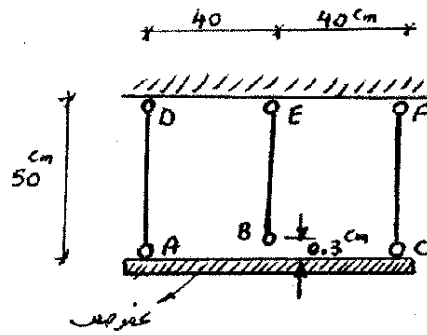

نیروی میله سمت راستی بیشتر است (1.5F)
بنابراین اول سمت راستی خواب می خورد

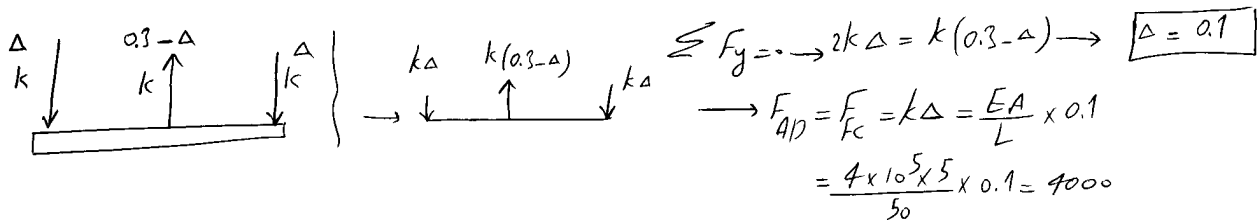
$$\frac{[1.5F = \frac{18P}{13}]}{20} < 36 \rightarrow P < \frac{36 \times 20 \times 13}{18} = 520$$

سراسری ۸۹

۵۰- در سازه شکل مقابل برای اتصال سه میله عمودی به صفحه صلب، نقطه B به اندازه 3 cm کوتاه می باشد. در صورتی که عضو BE تحت کشش به صفحه صلب متصل شود، نیروی داخلی هر یک از اعضاء را بر حسب kg بدست آورید. سطح مقطع و مدول ارتجاعی هر سه میله عمودی به ترتیب برابر 5 cm^2 ، $4 \times 10^5 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$ می باشد.

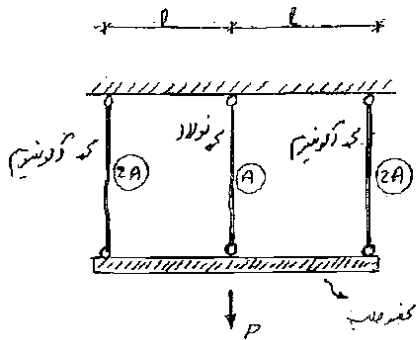
- $F_{AD} = F_{CF} = 2000, F_{BE} = 4000$ (۱)
- $F_{AD} = F_{CF} = 4000, F_{BE} = 8000$ (۲)
- $F_{AD} = F_{CF} = 8000, F_{BE} = 16000$ (۳)
- $F_{AD} = F_{CF} = 1000, F_{BE} = 2000$ (۴)

$$F_{BE} = k(0.3 - \Delta) = \frac{4 \times 10^5 \times 5}{50} \times (0.3 - 0.1) = 8000$$

۴۱- مطلوبست تعیین نیروهای داخلی در هر یک از اعضاء قائم شکل مقابل. کل سیستم تحت اثر نیروی P قرار گرفته است.

(آلومینیوم $E_s = 3E_a$ فولاد)

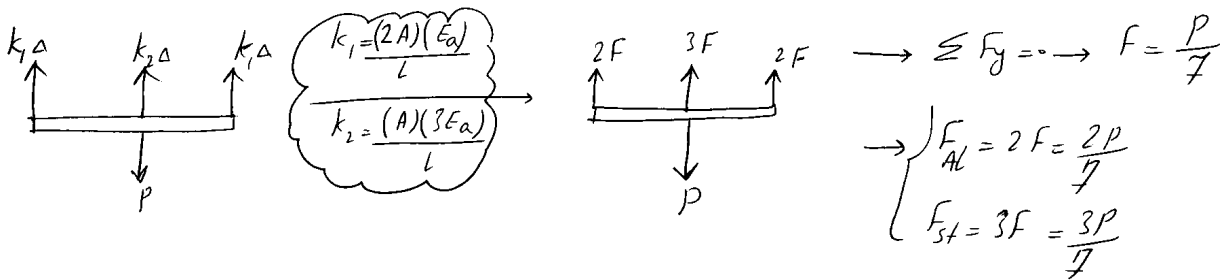

$$F_{Al} = \frac{1}{3}P, \quad F_{St} = \frac{1}{3}P \quad (1)$$

$$F_{Al} = \frac{1}{3}P, \quad F_{St} = \frac{1}{3}P \quad (2)$$

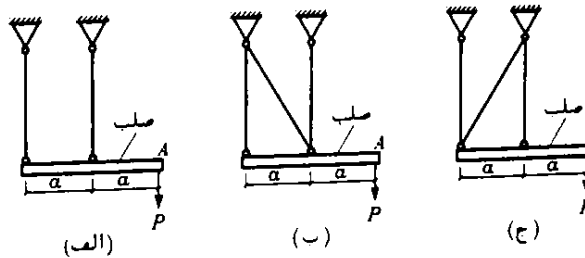
$$F_{Al} = \frac{1}{3}P, \quad F_{St} = \frac{1}{3}P \quad (3)$$

$$F_{Al} = \frac{1}{3}P, \quad F_{St} = \frac{1}{3}P \quad (4)$$

در سه شکل زیر، میله‌ها همه از یک جنس و با یک سطح مقطع می‌باشند. کدام عبارت در مورد

تغییر مکان نقطه A زیر اثر بار P ، صادق است؟

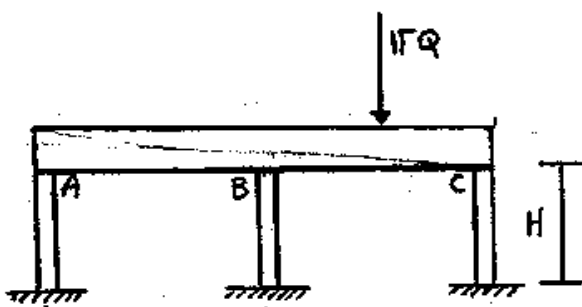
(۱) در هر سه شکل نقطه A فقط به طرف پایین تغییر مکان می‌دهد.

(۲) در شکل الف نقطه A تغییر مکان افقی ندارد و تغییر مکانهای افقی نقطه A در دو شکل دیگر مخالف همدیگر است.

(۳) در شکل الف نقطه A فقط تغییر مکان بطرف پایین دارد و در دو شکل دیگر نقطه A به طرف پایین و به طرف چپ حرکت می‌کند.

(۴) در شکل الف نقطه A تغییر مکان افقی ندارد و در دو شکل دیگر که میله مایل وجود دارد و مانند بادبند عمل می‌کند نقطه A تغییر مکان افقی ندارد.

۵۶- تیر صلب ABC بر روی سه ستون کوتاه کشسان همانند قرار دارد. کدام نیروی محوری ستون صحیح است؟

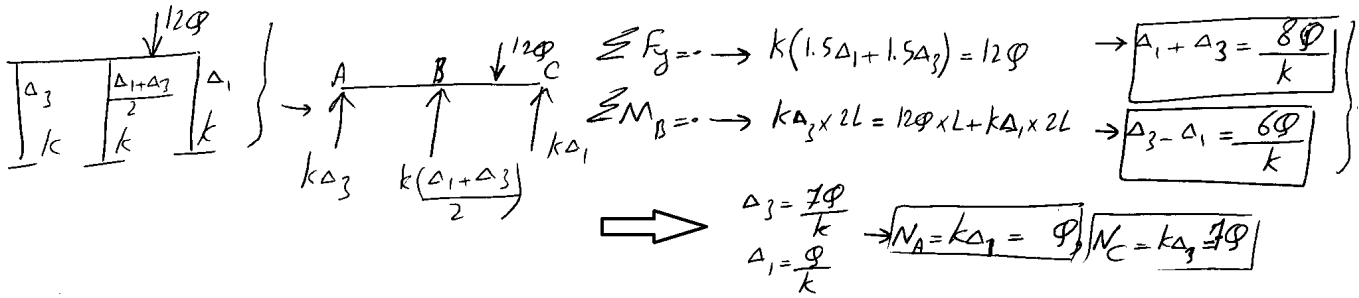

$$N_A = 2Q \quad (1)$$

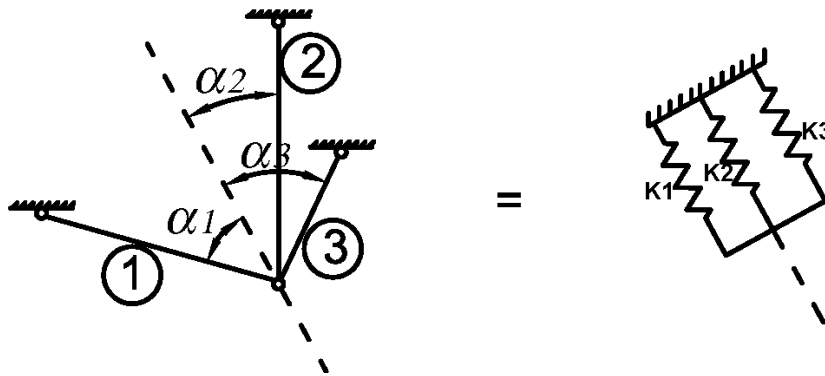
$$N_A = 2Q \quad (2)$$

$$N_C = 6Q \quad (3)$$

$$N_C = 7Q \quad (4)$$

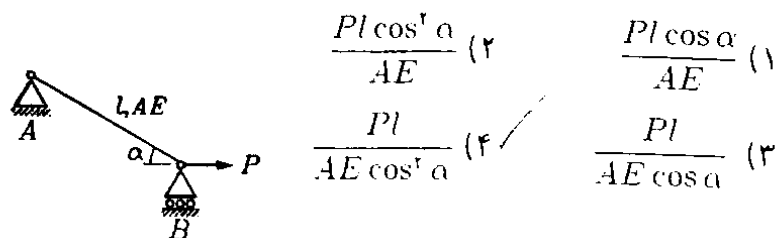
۱-۳- تغییر شکل محوری میله های مایل

$K1 = \frac{E1A1}{L1} (\cos \alpha_1)^2$

مثال

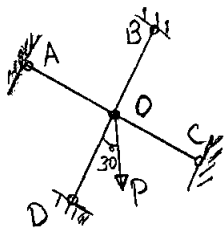
در سازه داده شده تغییر مکان تکیه گاه B چقدر است؟

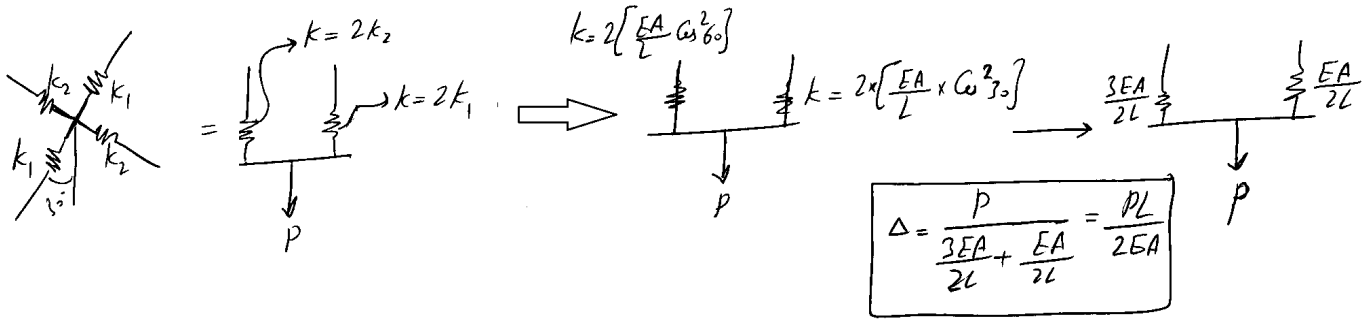
$k = \frac{EA}{L} \cos^2 \alpha$
 $\Delta = \frac{P}{k} = \frac{PL}{EA \cos^2 \alpha}$

مثال (سراسری ۸۸)

۵۳- چهار میله هم صفحه OA, OB, OC, OD هر کدام به طول L, سطح مقطع A و مدول الاستیسیته E و در O به هم مفصل شده اند. زاویه های تشکیل شده در O قائمه اند. تغییر مکان O برابر است با:

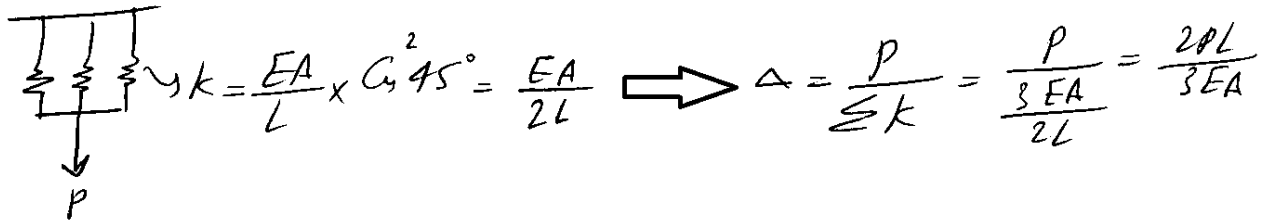
- (۱) فقط در امتداد قائم به مقدار $\frac{PL}{2AE}$ حرکت می کند.
- (۲) فقط در امتداد قائم به اندازه $\frac{PL}{AE} \left(\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2} \right)$ حرکت می کند.
- (۳) در امتداد قائم به مقدار $\frac{PL}{2AE}$ و در امتداد افقی به مقدار $\frac{PL}{4AE}$ حرکت می کند.
- (۴) در امتداد قائم به اندازه $\frac{PL}{AE} \left(\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2} \right)$ و در امتداد افقی به مقدار $\frac{PL}{AE\sqrt{3}} \left(\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2} \right)$ حرکت می کند.

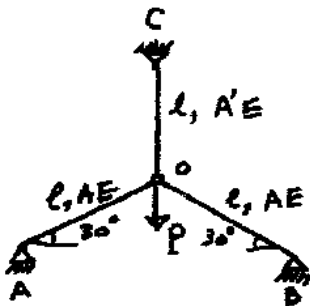
مثال (سراسری ۸۸)

۵۵- دستگاهی توسط سه رشته سیم متشابه به طول هر یک l توسط قلاب مشترکی از سقف آویزان است. امتداد هر سیم با سقف زاویه 45° ساخته و تصاویر سه سیم بر روی سقف زاویای 120° با یکدیگر دارند. سطح مقطع سیم برابر A و مدول ارتجاعی آن E است. اگر وزن دستگاه W باشد، جابه‌جایی قائم قلاب (محل تقارب سه سیم) چقدر است؟ (سه رشته سیم هرمی ساخته‌اند که قاعده آن مثلث متساوی‌الاضلاع در تراز سقف می‌باشد و بار به رأس آن وارد می‌شود).

$\frac{\sqrt{2} Pl}{2 EA}$ (۴)
  $\sqrt{2} \frac{Pl}{EA}$ (۳)
  $\frac{2 Pl}{2 EA}$ (۲✓)
  $\frac{2 Pl}{\sqrt{2} EA}$ (۱)

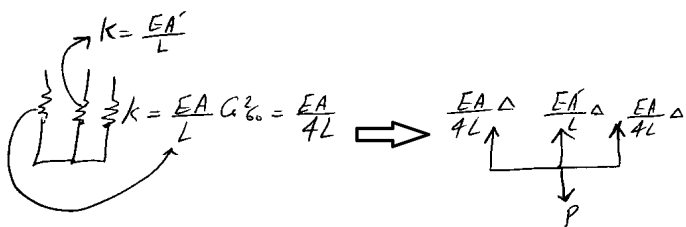
مثال (آزاد ۸۴)

۵۳- در سازه زیر اگر نیروی میله‌ها مساوی باشند نسبت $\frac{A'}{A}$ چقدر است؟

- $\sqrt{2}$ (۱)
- ۱ (۲)
- $\frac{1}{2}$ (۳)
- ۲ (۴)

نیروی میله‌ها را همین‌گونه در نظر بگیریم و آنرا رسم:

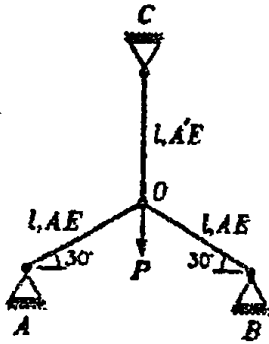

$$F_{A0} = \frac{EA\Delta}{4L} \times \frac{1}{\cos 60^\circ} = \frac{EA\Delta}{2L}$$

$$F_{0C} = \frac{EA'\Delta}{L}$$

$$\rightarrow F_{A0} = F_{0C} \Rightarrow \frac{EA\Delta}{2L} = \frac{EA'\Delta}{L} \rightarrow \boxed{\frac{A'}{A} = \frac{1}{2}}$$

۴۷- در خرابای زیر اگر نیروی میله‌ها مساوی باشند نسبت $\frac{A'}{A}$ چقدر است؟

(۲) 1

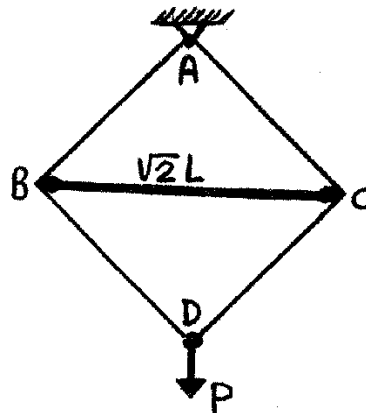
(۱) $\sqrt{2}$

(۱) $\frac{1}{2}$

(۲) 2

سراسری ۸۹

۵۴- در سازه نشان داده شده میله BC صلب است. جا به جایی نقطه D کدام است؟ (AE و L برای کلیه اعضای مورب ثابت است).

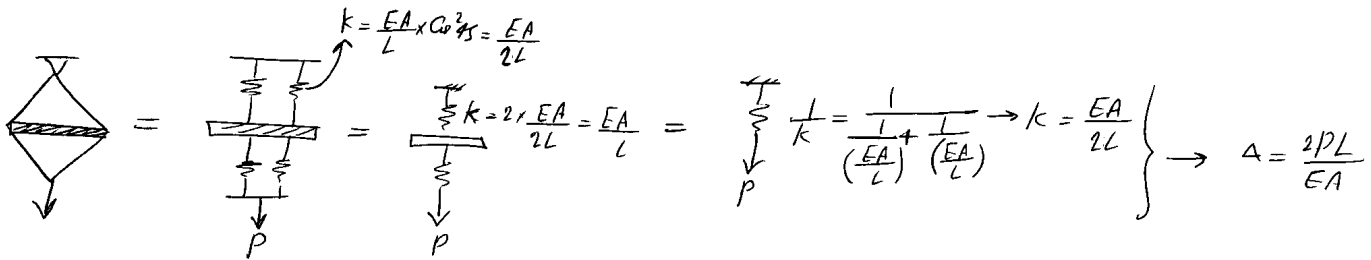

(۱) $\frac{PL}{AE}$

(۲) $\frac{2PL}{AE}$

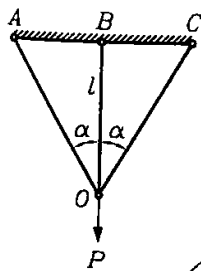
(۳) $\frac{PL}{2AE}$

(۴) $\frac{\sqrt{2}PL}{AE}$

مثال

در خرابای زیر نیروی میله وسط چقدر است؟ ($AE = const$)

(۲) $\frac{P \cos^2 \alpha}{1 + 2 \cos \alpha}$

(۱) $\frac{P}{1 + 2 \cos \alpha}$

(۴) $\frac{P \cos^2 \alpha}{1 + 2 \cos^2 \alpha}$

(۳) $\frac{P}{1 + 2 \cos^2 \alpha}$

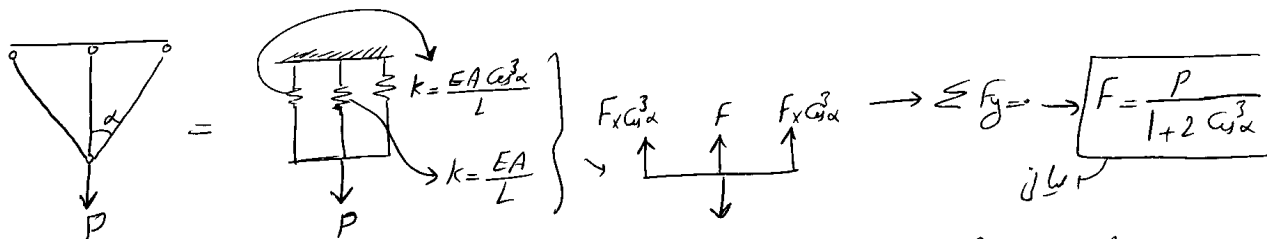
در تست قبل نیروی میله‌های کناری چقدر است؟

(۴) $\frac{P \cos^2 \alpha}{1 + 2 \cos^2 \alpha}$

(۲) $\frac{P}{1 + 2 \cos^2 \alpha}$

(۲) $\frac{P \cos^2 \alpha}{1 + 2 \cos \alpha}$

(۱) $\frac{P}{1 + 2 \cos \alpha}$

مولفه قائم میله کناری $F = F_x \cos^3 \alpha = \frac{P \cos^3 \alpha}{1 + 2 \cos^3 \alpha}$

نیروی کلی میله کناری $F = \frac{F \cos \alpha}{\cos \alpha} = \frac{P \cos^2 \alpha}{1 + 2 \cos^3 \alpha}$

مثال (سراسری ۸۶)

۴۶- در شکل روبرو طول میله‌های افقی و قائم با هم برابرند و میله‌های مایل (به زاویه ۴۵ درجه) از روی هم بدون اتصال عبور کرده‌اند. سطح

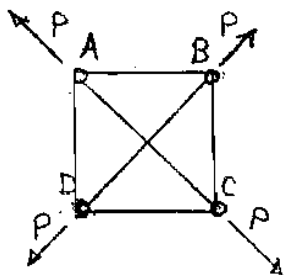
مقطع و جنس تمام میله‌ها یکسان است. نیروی داخلی میله‌ها چقدر است؟

(۱) نیروی همه میله‌ها برابر و مساوی $P(\sqrt{2}-1)$ است.

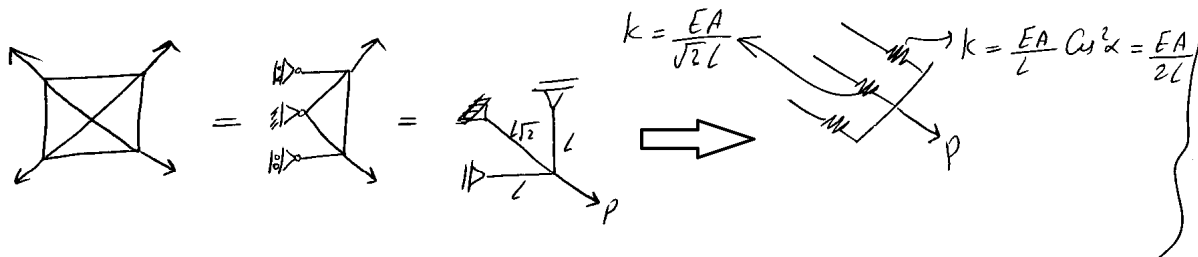
(۲) نیروی میله‌های افقی و قائم $\frac{P}{4\sqrt{2}}$ و نیروی میله‌های مایل $\frac{P}{4}$ است.

(۳) نیروی میله‌های افقی و قائم صفر و نیروی میله‌های مایل P است.

(۴) نیروی میله‌های افقی و قائم $\frac{P}{2\sqrt{2}}$ و نیروی میله‌های مایل $\frac{P}{2}$ است.

با توجه به تقارن:

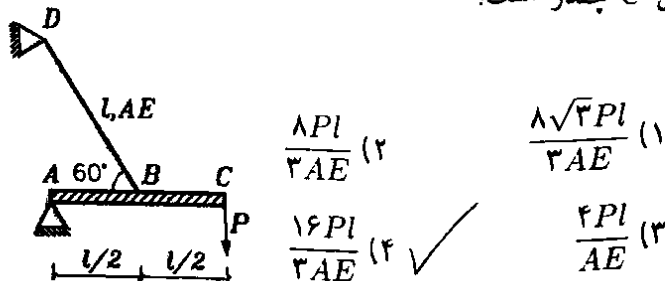

$F = \frac{\frac{1}{\sqrt{2}} \times P}{\frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2}} = \frac{1}{1+\sqrt{2}} P = (\sqrt{2}-1)P$ افقی و قائم $F = \left[\frac{\frac{1}{2} \times P}{\frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2}} \right] \times \frac{1}{\cos 45^\circ} = \frac{1}{1+\sqrt{2}} P = (\sqrt{2}-1)P$

مثال

در سازه زیر که میله صلب ABC توسط کابل BD مهار شده است

تغییر مکان C چقدر است؟

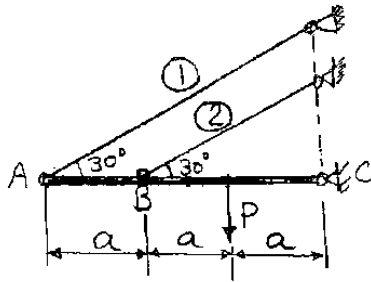
$\sum M_A = 0 \rightarrow F = 2P$ $F = k \Delta_B \rightarrow 2P = \frac{EA}{L} \times \cos^2 30^\circ \times \Delta_B$

$2P = \frac{3EA}{4L} \times \Delta_B \rightarrow \Delta_B = \frac{8PL}{3EA} \Rightarrow \Delta_C = 2\Delta_B = \frac{16PL}{3EA}$

مثال (سراسری ۸۶)

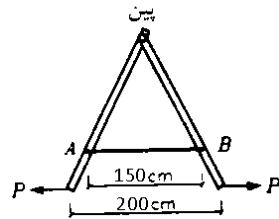
۴۳- اگر نیروهای داخلی میله‌های ۱ و ۲ به ترتیب F_1 و F_2 باشد نسبت $\frac{F_1}{F_2}$ چقدر است؟

- ۰/۵ (۱)
- ۰/۱۶۶۷ (۲)
- ۱ (۳)
- ۱/۵ (۴)

سراسری ۸۰

سطح مقطع کابل AB، $1/50$ سانتیمتر مربع و مدول الاستیسیته آن $10 \times 10^4 \text{ kg/cm}^2$ می‌باشد. چنانچه تغییر طول آن ۲ میلی‌متر باشد نیروی P کدام است؟ (بر حسب کیلوگرم)

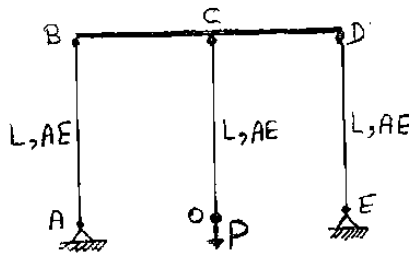
- ۸۵ (۱)
- ۱۵۰ (۲)
- ۲۱۰ (۳)
- ۳۰۰ (۴)

$$F = \Delta \left(\frac{EA}{L} \right) = 0.2 \times \left(\frac{10 \times 10^4 \times 1.5}{150} \right) = 200 \text{ kg}$$

$$P \times \frac{4L}{3} = F \times L \rightarrow P = \frac{F \times 3}{4} = 150 \text{ kg}$$

سراسری ۸۶

۴۷- تغییر مکان نقطه O در صورت سلب بودن عضو BCD چقدر است؟

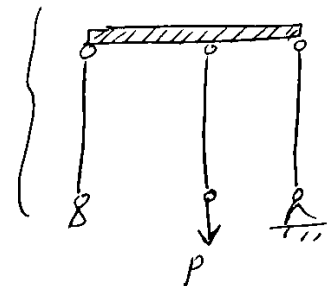
- $\frac{PL}{AE}$ (۱)
- $\frac{3PL}{2AE}$ (۲)
- $\frac{PL}{2AE}$ (۳)
- $\frac{PL}{2AE}$ (۴)

با توجه به تقابل نیروی میله‌های کناری $\frac{P}{2}$ است

$$\Delta = \frac{PL}{2EA}$$

$$\Delta = \frac{PL}{EA}$$

$$\Delta = \frac{PL}{2EA} + \frac{PL}{EA} = \frac{3PL}{2EA}$$

سراسری ۸۷

۵۲- تغییر طول میله‌ای بطول L و به مدول ارتجاعی E زیر اثر نیروی محوری کششی F چقدر است؟ (مساحت مقطع میله متغیر است در یک طرف میله A_0 و در طرف دیگر $2A_0$ است و تغییرات مساحت در طول میله خطی است.)

- $\frac{FL}{A_0 E} \text{ Log} 2$ (۴)
- $\frac{2FL}{2A_0 E}$ (۳)
- $\frac{FL}{A_0 E} \text{ Log} 2$ (۲)
- $\frac{FL}{2A_0 E}$ (۱)

$$\Delta = \int_0^L \frac{P dx}{EA} = \frac{P}{E} \int_0^L \frac{dx}{(A + \frac{x}{L} A_0)} = \frac{PL}{EA} \int_0^L \frac{dx}{L+x}$$

$$= \frac{PL}{EA} \left[L \ln(L+x) \right]_0^L = \frac{PL}{EA} \left[L \ln(2L) - L \ln(L) \right] = \frac{PL}{EA} L \ln 2$$

آزاد ۸۶

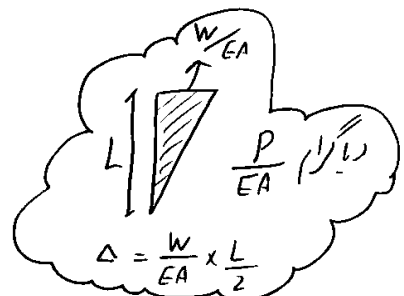
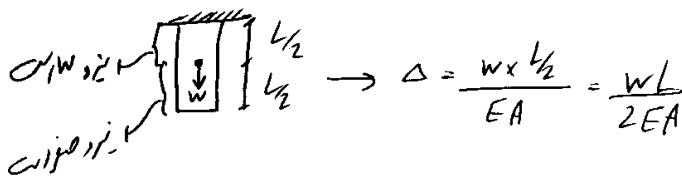
۱۱- تغییر مکان انتهای یک میله استوانه ای به وزن W و طول L که از تکیه گاه خود آویزان است چقدر است؟ ($AE = \text{const}$)

$\frac{WL}{AE}$ (۱)

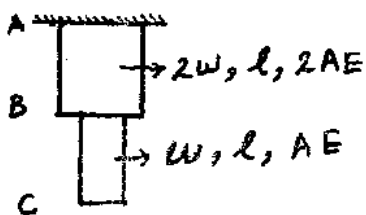
$\frac{WL}{4AE}$ (۲)

$\frac{WL}{3AE}$ (۳)

$\frac{WL}{2AE}$ (۴)

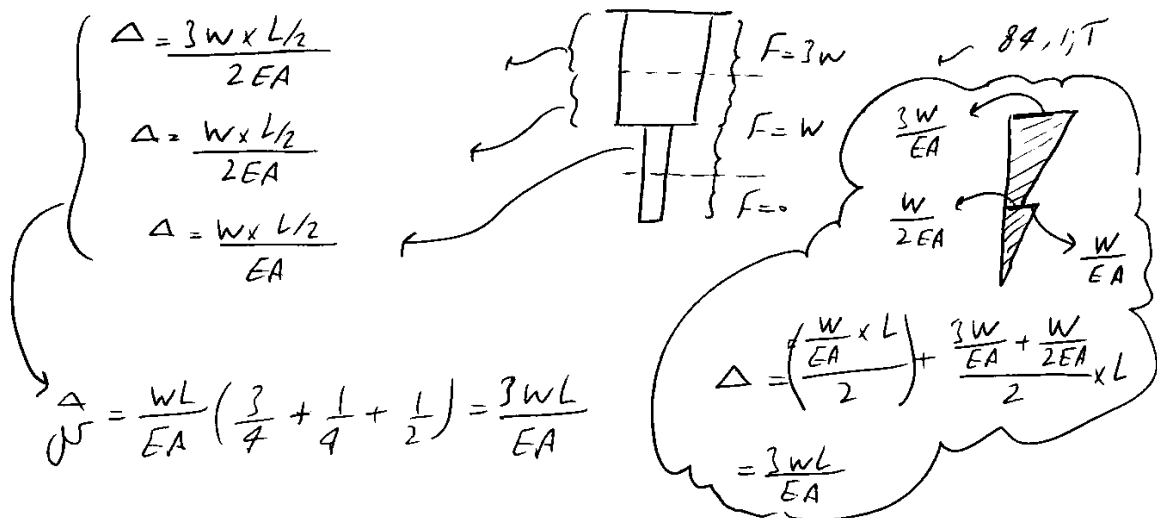

مثال (آزاد ۸۴)

۲۱- در میله مقابل تغییر مکان C چقدر است؟

- $\frac{3WL}{2AE}$ (۱)
- $\frac{WL}{2AE}$ (۲)
- $\frac{3WL}{4AE}$ (۳)
- $\frac{WL}{4AE}$ (۴)

مثال

صفحه مثلثی شکل متقارنی به طول l و ضخامت ثابت از قاعده آن به مساحت A آویزان

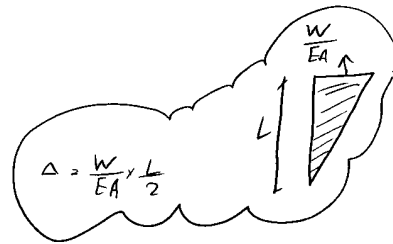
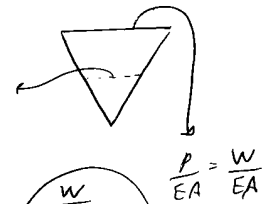
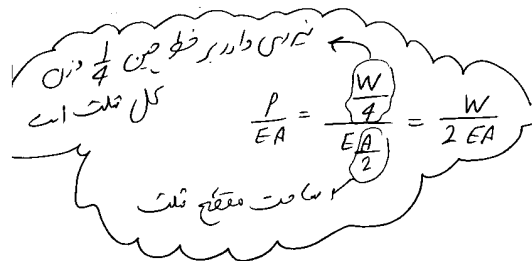
است. تغییر مکان انتهای صفحه تحت اثر وزنش چقدر است؟

$\frac{WL}{4A.E}$ (۴)

$\frac{WL}{3A.E}$ (۳)

$\frac{WL}{2A.E}$ (۲) ✓

$\frac{WL}{A.E}$ (۱)

آزاد ۸۶

۴۱- تغییر مکان انتهای یک میله استوانه ای به وزن W و طول l که از تکیه گاه خود آویزان است چقدر است؟ (AE = constant)

$\frac{Wl}{AE}$ (۱)

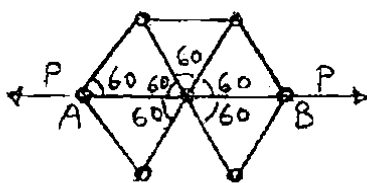
$\frac{Wl}{4AE}$ (۲)

$\frac{Wl}{3AE}$ (۳)

$\frac{Wl}{2AE}$ (۴)

سراسری ۸۴

۴۱- در شکل روبرو گلیه میله‌ها به طول L، به سطح مقطع A، به مدول ارتجاعی E می‌باشند. تغییر مکان نسبی A به B چقدر است؟

$\frac{PL}{EA}$ (۱)

$\frac{\sqrt{3}PL}{EA}$ (۲)

$\frac{\sqrt{3}PL}{EA}$ (۳)

$\frac{11PL}{EA}$ (۴)

سراسری ۸۹

۴۹- تغییر مکان محوری رأس مخروطی توپر به ارتفاع h و شعاع قاعده R، وزن مخصوص γ و مدول الاستیسیته E را تحت وزن مخروط به دست آورید.

$\frac{\gamma Rh}{2E}$ (۱)

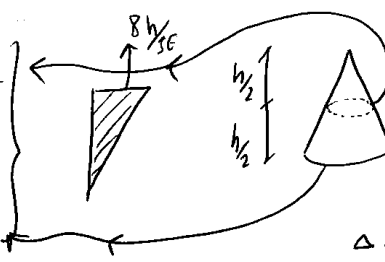
$\frac{\gamma Rh}{6E}$ (۲)

$\frac{\gamma h^2}{6E}$ (۳)

$\frac{\gamma h^2}{2E}$ (۴)

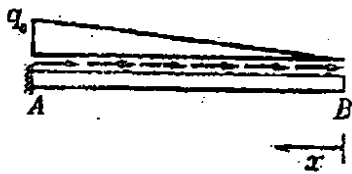
$$\frac{P}{AE} = \frac{(\gamma \times \frac{h}{2} \times \pi (\frac{R}{2})^2) \times \frac{1}{3}}{\pi (\frac{R}{2})^2 E} = \frac{8h}{6E}$$

$$\frac{P}{EA} = \frac{(\gamma \times h \times \pi R^2) \times \frac{1}{3}}{\pi R^2 \times E} = \frac{\gamma h}{3E}$$

$$\Delta = \left(\frac{8h}{3E} \times h \right) / 2 = \frac{8h^2}{6E}$$

۴۲- در تیر زیر که تحت اثر تنش طولی $q(x) = q_0 \frac{x}{l}$ می باشد تغییر طول تیر چقدر است؟

$$\frac{q_0 l^2}{2AE} \quad (2)$$

$$\frac{q_0 l^2}{8AE} \quad (1)$$

$$\frac{q_0 l^2}{6AE} \quad (4)$$

$$\frac{q_0 l^2}{3AE} \quad (3)$$

۴۳- میله ای با سطح مقطع متغیر در انتهای آزاد آن تحت اثر نیروی کششی محوری قرار می گیرد؛ بطوریکه جابجایی هر نقطه از آن بصورت $\Delta(x) = kx^3$ می باشد که x فاصله از تکیه گاه است. اگر جابجایی انتهای میله برابر Δ_0 باشد معادله کرنش میله کدام است؟ (طول میله l می باشد)

$$\frac{6\Delta_0}{l^2} x \quad (2)$$

$$\frac{3\Delta_0}{l^3} x^2 \quad (1)$$

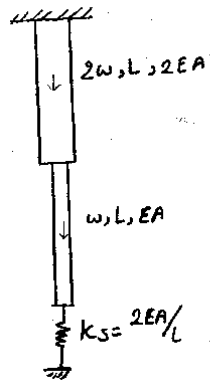
$$\frac{\Delta_0}{4l^5} x^4 \quad (4)$$

$$\frac{\Delta_0}{l^4} x^3 \quad (3)$$

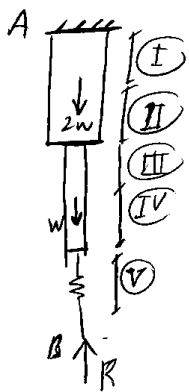
۴- تغییر شکل محوری سازه های نامعین

مثال (سراسری ۸۷)

۵۴- در سیستم نشان داده شده در شکل روبرو، مطلوبست نیروی فنر (۲۰۰ و ۱۰۰ وزن قطعات نشان داده شده در شکل می باشد)

- ۲۰۰ (۱)
- ۲/۱۰۰ (۲)
- ۱/۱۰۰ (۳)
- ۱/۲ (۴)

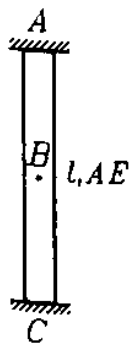

$\Delta_B = 0$

$$\rightarrow \frac{(R-3W)L/2}{2EA} + \frac{(R-W)L/2}{2EA} + \frac{(R-W)L/2}{EA} + \frac{RL/2}{EA} + \frac{R}{\left(\frac{2EA}{L}\right)} = 0$$

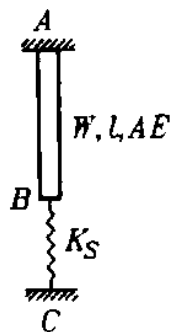
$$\rightarrow \frac{RL}{EA} \left(\frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \right) - \frac{3WL}{2EA} = 0 \rightarrow R = \frac{3W}{4}$$

مثال

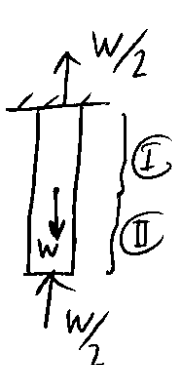

- $\frac{WL}{2AE}$ (۲) $\frac{WL}{2AE}$ (۱)
- $\frac{WL}{16AE}$ (۴) $\frac{WL}{8AE}$ (۳)

در میله داده شده میزان فشردگی فنر چقدر است؟

- $\frac{W}{2(k_s + \frac{2AE}{l})}$ (۲) $\frac{W}{k_s + \frac{2AE}{l}}$ (۱)
- $\frac{W}{k_s + \frac{2AE}{l}}$ (۴) $\frac{W}{k_s + \frac{2AE}{l}}$ (۳)

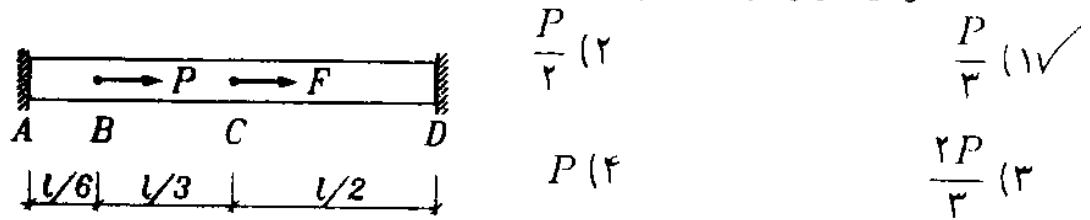

با توجه به تعادل گس العمل می برابری:

$$\uparrow \Delta_B = \frac{(\frac{W}{2} - W) \times l/2}{EA} = \frac{-Wl}{4EA}$$

(آزاد ۸۵)

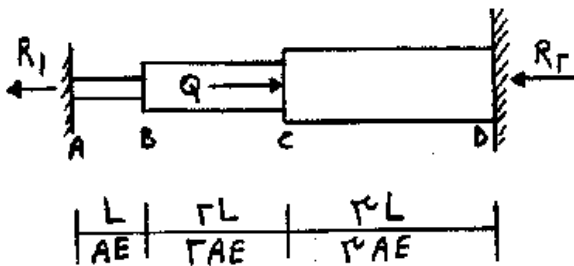
در میله زیر نیروی F چقدر باشد تا فاصله نقاط B و C تغییر نکند؟ ($AE = const$)

$$\Delta_B = \Delta_C \Rightarrow \frac{P(L/6)}{EA} = \frac{F(L/2)}{EA} \rightarrow F = \frac{P}{3}$$

(سراسری ۸۷)

۵۵- کدام رابطه بین واکنش‌های سازه برقرار است؟

- $R_2 = R_1$ (۱)
- $R_2 = 2R_1$ (۲)
- $R_2 = 3R_1$ (۳)
- $R_2 = 4R_1$ (۴)

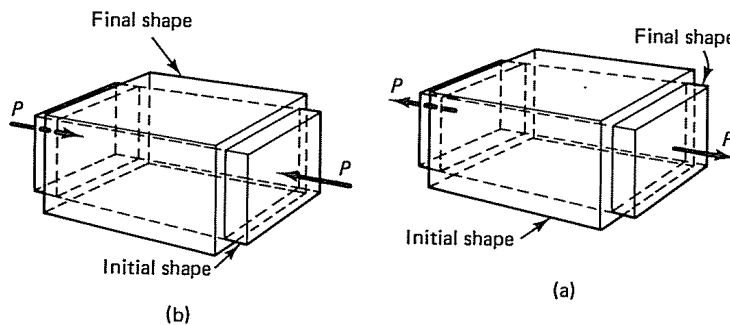
$$\Delta_A = \frac{R_1 L}{EA} + \frac{R_1 (2L)}{2EA} + \frac{(R_1 - Q) 3L}{3EA} = 0$$

$$\rightarrow R_1 L (1 + 1 + 1) - \frac{Q L}{EA} = 0 \rightarrow R_1 = \frac{Q}{3}$$

$$\rightarrow R_2 = Q - R_1 = \frac{2Q}{3}$$

$R_2 = 2R_1$

۵- ضریب پواسون

$$v = \frac{|\text{lateral strain}|}{\text{axial strain}} = - \frac{\text{lateral strain}}{\text{axial strain}}$$

محدوده ضریب پواسون: $0 \leq v \leq \frac{1}{2}$

برای مواد تراکم ناپذیر v برابر 0.5 می باشد.

اگر عضوی تحت اثر تنشهای چند جهته باشد: $\epsilon_x = \frac{\sigma_x}{E} - v \frac{\sigma_y}{E} - v \frac{\sigma_z}{E}$

ورقی به ابعاد $20 \times 20 \text{ cm}$ تحت تنش در دو جهت مطابق شکل قرار دارد. اگر دایره‌ای به قطر 10 cm را در مرکز این ورق داشته باشیم، پس از اعمال تنشها این دایره چه وضعیتی را پیدا می‌کند؟

$(E = 2 \times 10^4 \frac{kN}{cm^2}, \nu = 0.3)$

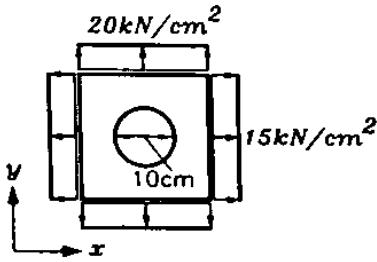
(۱) دایره‌ای به قطر 10.006125 cm

(۲) دایره‌ای به قطر 10.00875 cm

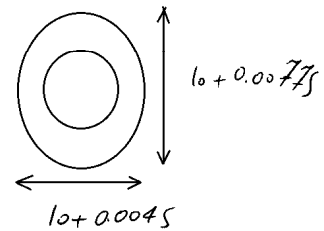
(۳) بیضی به قطرهای 10.0075 cm و 10.01 cm در جهت

محور X و Y به ترتیب

(۴) بیضی با قطر 10.0045 cm و 10.00775 cm در جهت محور X و Y به ترتیب

$$\left. \begin{aligned} \epsilon_x &= \frac{15}{2 \times 10^4} - 0.3 \times \frac{20}{2 \times 10^4} = 4.5 \times 10^{-4} \\ \epsilon_y &= \frac{20}{2 \times 10^4} - 0.3 \times \frac{15}{2 \times 10^4} = 7.75 \times 10^{-4} \end{aligned} \right\} \rightarrow \left\{ \begin{aligned} \Delta x &= 4.5 \times 10^{-4} \times 10 = 0.0045 \text{ cm} \\ \Delta y &= 7.75 \times 10^{-4} \times 10 = 0.00775 \text{ cm} \end{aligned} \right\} \rightarrow$$

مثال

میله‌ای به طول 20 cm و قطر 4 cm که تحت اثر نیروی محوری کششی F تن است افزایش طول 0.3 mm و کاهش قطر 0.0018 cm دارد. ضریب پواسون میله چقدر است؟

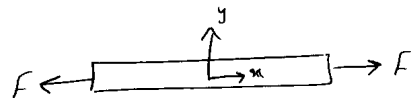
۰٫۳۵ (۴)

۰٫۳۳ (۳)

۰٫۳ (۲) ✓

۰٫۲۵ (۱)

$$\left| \begin{array}{l} L = 20 \\ D = 4 \\ F = 4000 \end{array} \right| \left| \begin{array}{l} \Delta L = 0.03 \\ \Delta D = 0.0018 \end{array} \right.$$

$$\nu = \frac{\epsilon_y}{\epsilon_x} = \frac{(0.0018/4)}{(0.03/20)} = 0.3$$

کرنش سطحی: $\epsilon_A = \epsilon_x + \epsilon_y$

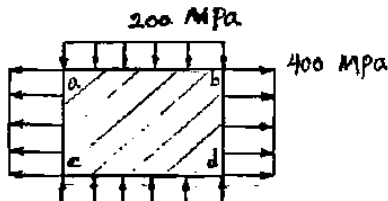
کرنش حجمی، ضریب انبساط حجمی (ضریب بالک):

$$\epsilon_V = \epsilon_x + \epsilon_y + \epsilon_z = \frac{1-2\nu}{E} (\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z)$$

نکته: تغییر حجم نسبی المان تنها به مجموع تنش های اصلی وارد شده دارد.

سراسری ۸۱

۴۴ یک ورق فولادی به مساحت 150 cm^2 و ضخامت 1 cm تحت اثر تنش‌های یکنواختی مطابق شکل قرار گرفته است. مقدار تغییر مساحت بر حسب mm^2 کدام است؟ ($E = 200 \text{ GPa}, \nu = 0.3$)

۴/۸۰ (۱)

۵/۸۲ (۲)

۱۰/۵ (۳)

۱۱/۲۵ (۴)

$$\Delta A = (\epsilon_x + \epsilon_y) A \rightarrow \Delta A = \left[\left(\frac{\sigma_x}{E} - \nu \frac{\sigma_y}{E} \right) + \left(\frac{\sigma_y}{E} - \nu \frac{\sigma_x}{E} \right) \right] A = \left[\frac{\sigma_x}{E} (1-\nu) + \frac{\sigma_y}{E} (1-\nu) \right] A$$

$$= \left[\frac{400}{200000} (0.7) + \frac{-200}{200000} (0.7) \right] \times 150 = 0.105 \text{ cm} = 10.5 \text{ mm}^2$$

مثال

در حالت تنش مسطح در صفحات اصلی ϵ_x, ϵ_y برابر کدام گزینه است؟

$$\frac{-\nu}{2(1-\nu)} (\epsilon_x + \epsilon_y) \quad (۲) \quad \frac{-\nu}{1-\nu} (\epsilon_x + \epsilon_y) \quad (۱) \checkmark$$

$$\frac{-\nu}{2} (\epsilon_x + \epsilon_y) \quad (۴) \quad -\nu (\epsilon_x + \epsilon_y) \quad (۳)$$

تنش مسطح یعنی $\sigma_z = 0$ پس $\epsilon_z = 0 - \nu \left(\frac{\sigma_x}{E} + \frac{\sigma_y}{E} \right)$

$\epsilon_x = \frac{\sigma_x}{E} - \nu \frac{\sigma_y}{E}$
 $\epsilon_y = \frac{\sigma_y}{E} - \nu \frac{\sigma_x}{E}$

باتوجه به بزرگی باید این دو را با هم جمع کنیم $\rightarrow \epsilon_x + \epsilon_y = \left(\frac{\sigma_x + \sigma_y}{E} \right) (1-\nu) \rightarrow \epsilon_z = \frac{-\nu (\epsilon_x + \epsilon_y)}{1-\nu}$

مثال

$$[\sigma_{ij}] = \begin{bmatrix} 10 & \tau_{xy} & 0 \\ \tau_{xy} & 20 & 0 \\ 0 & 0 & \sigma_z \end{bmatrix} \text{ MPa}$$

تانسور تنش در نقطه‌ای از یک سازه بصورت MPa

می‌باشد. σ_z چقدر باشد تا در راستای z ها حالت کرنش مسطح پیش بیاید؟ ($\nu = 0.2$)

۶ MPa (۱)

۳۰ MPa (۲)

۹۰ MPa (۳)

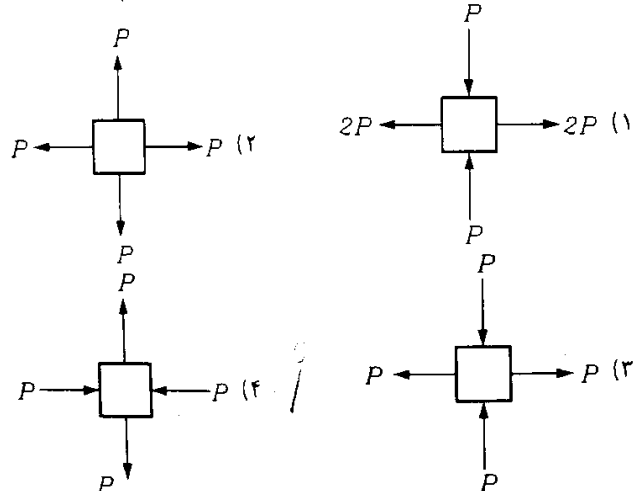
(۴) با مشخص نبودن مقدار τ_{xy} محاسبه σ_z ممکن نیست.

$\epsilon_z = \frac{\sigma_z}{E} - 0.2 \times \frac{20}{E} - 0.2 \times \frac{10}{E} = 0 \rightarrow \sigma_z = 6 \text{ MPa}$

مثال کرنش مسطح یعنی $\epsilon_z = 0$ پس

مثال

در کدامیک از المانهای زیر تغییر حجم المان ماکزیمم است؟

$$\Delta V = (\epsilon_x + \epsilon_y + \epsilon_z) V \rightarrow \Delta V = (\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z) \frac{(1-2\nu)}{E} \times V$$

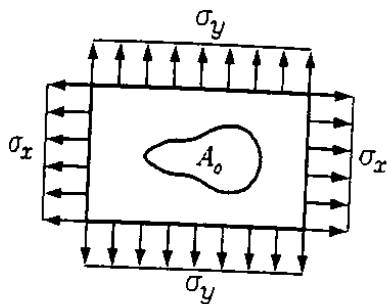
نکته: فرمول جمع تنش‌ها (σ_x + σ_y + σ_z) در آن بیشتر است تغییر حجم آن بیشتر است

$$\epsilon P = P + P = 2P \leftarrow (2V) \quad \epsilon P = (2P - P) = P \leftarrow (1)$$

$$\epsilon P = P - P = 0 \leftarrow (4) \quad \epsilon P = (P - P) = 0 \leftarrow (3)$$

مثال

تغییر سطح شکل رسم شده بر روی صفحه مستطیلی زیر چقدر است؟ (سطح اولیه شکل A₀،

مدول یانگ E و ضریب پواسون ν می باشد)

- 1) $\frac{1-\nu}{2E} (\sigma_x + \sigma_y) A_0$
- 2) $\frac{1-2\nu}{2E} (\sigma_x + \sigma_y) A_0$
- 3) $\frac{1-\nu}{E} (\sigma_x + \sigma_y) A_0$ ✓
- 4) $\frac{(1-2\nu)}{E} (\sigma_x + \sigma_y) A_0$

$$\Delta A = (\epsilon_x + \epsilon_y) A_0 = \left(\frac{\sigma_x - \nu \sigma_y}{E} + \frac{\sigma_y - \nu \sigma_x}{E} \right) A_0 \Rightarrow \Delta A = (\sigma_x + \sigma_y) \left(\frac{1-\nu}{E} \right)$$

مثال

یک میله با مقطع مربعی و سطح مقطع A تحت اثر بار محوری P قرار دارد.

تغییر سطح مقطع این میله چقدر است؟

- 1) $\frac{\nu P}{E}$
- 2) $\frac{2\nu P}{E}$ ✓
- 3) $\sqrt{\frac{\nu P A}{E}}$
- 4) $2\sqrt{\frac{\nu P A}{E}}$

$$\Delta A = (\epsilon_x + \epsilon_y) A = \left(-\nu \frac{P}{EA} - \nu \frac{P}{EA} \right) A = -\frac{2\nu P}{E}$$

مثال

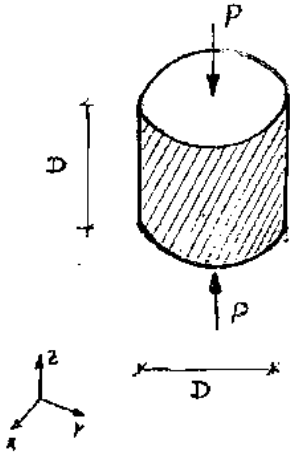
در حالت تنش مسطح در صفحه yz کدامیک از گزینه‌ها شرط کافی برای صفر شدن ε_x است؟

- 1) $\tau_{xy} = 0$
- 2) $\sigma_y = \sigma_x$ و $\tau_{xy} = 0$
- 3) $\sigma_y = -\sigma_x$ و $\tau_{xy} = 0$ ✓

در تنش مسطح داریم: $\sigma_z = 0$ بنابراین ϵ_z برابر با: $\sigma_x = -\sigma_y$ $\xrightarrow{\epsilon_z = 0}$ $\epsilon_z = 0 - \nu \frac{\sigma_x}{E} - \nu \frac{\sigma_y}{E}$

مثال (سراسری ۸۶)

۵۱- نمونه استوانه‌ای شکل مقابل با قطر و ارتفاع D زیر اثر نیروی محوری P که بطور یکنواخت در مقطع تقسیم شده از بالا و پایین قرار گرفته است. در صورتی که از تغییر شکل جانبی استوانه جلوگیری شود، مطلوبست تغییر طول استوانه:

$$\Delta_z = \frac{4P}{\pi D^2 E} \cdot \frac{1-\nu-2\nu^2}{1-\nu} \quad (1)$$

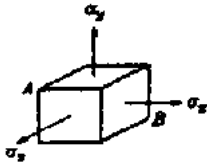
$$\Delta_z = \frac{4P}{\pi D^2 E} \cdot \frac{1-\nu}{1-\nu-2\nu^2} \quad (2)$$

$$\Delta_z = \frac{4P}{\pi D E} \cdot \frac{1-\nu-2\nu^2}{1-\nu} \quad (3)$$

$$\Delta_z = \frac{4P}{\pi D E} \cdot \frac{1-\nu}{1-\nu-2\nu^2} \quad (4)$$

مثال (آزاد ۸۸)

۴۵- در المان مکعبی زیر تغییر سطح جانبی المان چقدر است؟ (بعد المان a مدول یانگ E و ضریب پواسون ν می باشد).

$$\frac{4(1-\nu)a^2}{E} (\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z) \quad (1)$$

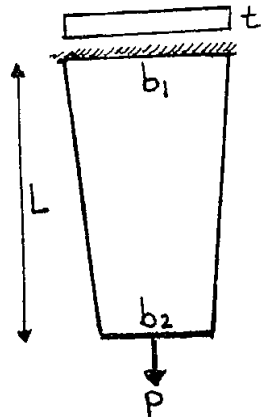
$$\frac{8(1-\nu)a^2}{E} (\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z) \quad (2)$$

$$\frac{4(1-2\nu)a^2}{E} (\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z) \quad (3)$$

$$\frac{8(1-2\nu)a^2}{E} (\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z) \quad (4)$$

سراسری ۸۸

یک ورق فولادی با ضریب ارتجاعی E ، ضریب پواسون ν ، ضخامت ثابت t و عرض متغیر نشان داده شده در شکل که از وزن آن صرفنظر گردیده است تحت اثر نیروی محوری P قرار گرفته است. تغییر حجم آن چقدر است؟

$$\frac{PL}{E} (1-\nu) \quad (1)$$

$$\frac{PL}{E} (1-2\nu) \quad (2)$$

$$\frac{PL}{2E} (1-\nu) \quad (3)$$

$$\frac{(b_1 + b_2)PL}{2Et} (1-2\nu) \quad (4)$$

مثال (آزاد ۸۷)

۱۲- یک میله مخروطی به حجم V_0 تحت اثر نیروی فشاری در راستای طولی آن قرار دارد. اگر ضریب پواسون ماده برابر ν و قدر مطلق کرنش طولی برابر ϵ باشد. حجم نهایی میله چقدر خواهد شد؟

$$(1-2\epsilon)(1-\nu\epsilon) V_0 \quad (1)$$

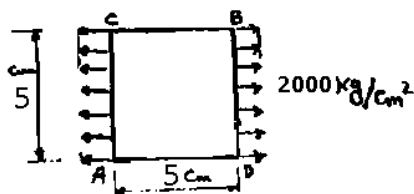
$$(1-\epsilon)(1+\nu\epsilon) V_0 \quad (2)$$

$$(1+\epsilon)(1-\nu\epsilon) V_0 \quad (3)$$

$$(1-2\epsilon)(1-\nu\epsilon) V_0 \quad (4)$$

نحوه تعیین تغییر قطر: $c^2 = a^2 + b^2 \rightarrow c \cdot dc = a \cdot da + b \cdot db \rightarrow dc = \frac{a \cdot da + b \cdot db}{c} = \frac{a \cdot da + b \cdot db}{\sqrt{a^2 + b^2}}$

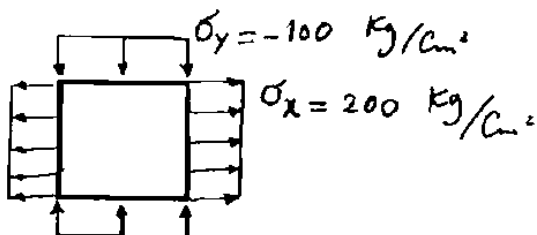
۳۵- ورقی مطابق شکل، تحت تنش تک محوری قرار گرفته است، تغییر قطر AB چند cm است؟ ($\nu = 0.3, E = 2 \times 10^4 \text{ kg/cm}^2$)

- ۱) $2/47 \times 10^{-3}$ (۱)
- ۲) $3/54 \times 10^{-3}$ (۲)
- ۳) 5×10^{-3} (۳)
- ۴) $7/70 \times 10^{-3}$ (۴)

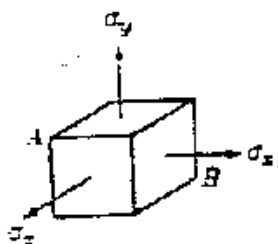
۵۲- صفحه ای مربع شکل به اضلاع ۱۰ سانتیمتر تحت تاثیر تنشهای σ_x و σ_y مطابق شکل قرار دارد. تغییر طول قطر این صفحه چقدر است؟

($\nu = 0.3, E = 2 \times 10^4 \text{ kg/cm}^2$)

- ۱) $1/23 \times 10^{-3} \text{ cm}$ (۱)
- ۲) $2/47 \times 10^{-3} \text{ cm}$ (۲)
- ۳) $4/94 \times 10^{-3} \text{ cm}$ (۳)
- ۴) $7/41 \times 10^{-3} \text{ cm}$ (۴)

۱۰- در المان مکعبی زیر تغییر طول قطر AB چقدر است؟ (بعد المان a مدول یانگ E و ضریب پواسون ν می باشد)

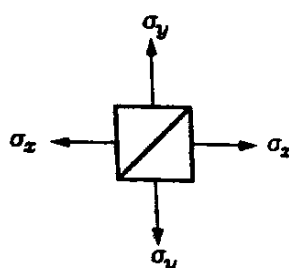
$$\frac{\sqrt{3}(1-\nu)a}{E}(\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z) \quad (2)$$

$$\frac{\sqrt{3}(1-2\nu)a}{E}(\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z) \quad (1)$$

$$\frac{\sqrt{3}(1-\nu)a}{3E}(\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z) \quad (1)$$

$$\frac{\sqrt{3}(1-2\nu)a}{3E}(\sigma_x - \sigma_y + \sigma_z) \quad (3)$$

تغییر طول قطر المان مربعی شکل زیر (به ضلع a) چقدر است؟

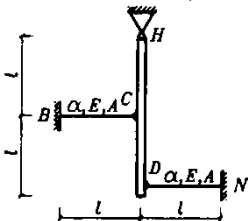

- ۱) $\sqrt{2}a(1-\nu) \frac{(\sigma_x + \sigma_y)}{E}$ (۱)
- ۲) $\frac{\sqrt{2}}{2}a(1-\nu) \frac{(\sigma_x + \sigma_y)}{E}$ (۲)
- ۳) $a(1-\nu) \frac{(\sigma_x + \sigma_y)}{E}$ (۳)
- ۴) $\frac{a}{2}(1-\nu) \frac{(\sigma_x + \sigma_y)}{E}$ (۴)

$$\varepsilon = \alpha \cdot \Delta T \rightarrow \Delta L = \alpha \cdot \Delta T \cdot L$$

سراسری ۸۰

در شکل مقابل میله صلب HD توسط میله‌های مشابه BC و DN نگهداری شده‌است. اگر درجه حرارت میله BC به اندازه ΔT افزایش یابد، عکس‌العمل تکیه‌گاه H کدام است؟

$$H_x = 0,4 \Delta T E A \alpha \quad (1)$$

$$H_x = 0,5 \Delta T E A \alpha \quad (2)$$

$$H_x = \Delta T E A \alpha \quad (3)$$

$$H_x = 2 \Delta T E A \alpha \quad (4)$$

سراسری ۸۲

۴۵- تنش در میله‌های شکل روبرو به شرح زیر است:

$$\sigma_y = 0 \text{ و } \sigma_x = \sigma_z = 100 \text{ MPa}$$

درجه حرارت هر سه میله ۲۰ درجه سانتیگراد افزایش می‌یابد، تنش در هر میله بر حسب MPa چقدر است؟

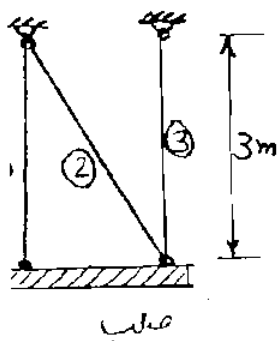
$$\alpha = 11 \times 10^{-6} / ^\circ\text{C}, E = 2 \times 10^5 \text{ MPa}$$

$$\sigma_y = 0 \text{ و } \sigma_x = \sigma_z = 100 \quad (1)$$

$$\sigma_y = 44 \text{ و } \sigma_x = \sigma_z = 144 \quad (2)$$

$$\sigma_y = -44 \text{ و } \sigma_x = \sigma_z = 56 \quad (3)$$

$$\sigma_y = -56 \text{ و } \sigma_x = 0 \text{ و } \sigma_z = 144 \quad (4)$$

سراسری ۸۳

۶۰- مطابق شکل دو میله ۱ و ۲ بدون اتصال بهم و به جایی توسط نیروی P وارد بر صفحه صلب به دیوار تکیه داده شده‌اند. با کاهش دمای سیستم به اندازه T، میله ۱ و ۲

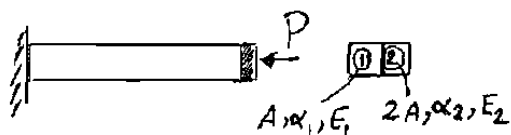
افزایش دمای آن به اندازه ۳T میله ۲ رها خواهد شد. $\frac{E_1}{E_2}$ چقدر است؟ صفحه صلب همواره همودیر محور طولی میله‌ها باقی می‌ماند.

$$2 \quad (4)$$

$$\frac{3}{2} \quad (3)$$

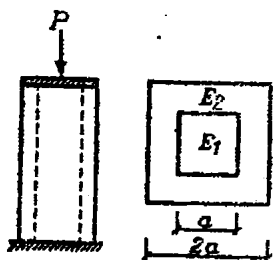
$$\frac{2}{3} \quad (2)$$

$$\frac{1}{3} \quad (1)$$

آزاد ۸۹

۴۶- اگر دمای ستون مربعی زیر به میزان T افزایش یابد نیروی فشاری P بصورت مساوی توسط مقاطع اول و دوم تحمل می‌شود. دمای ستون چگونه تغییر می‌کند تا تمام نیروی فشاری P را مقطع اول تحمل کند؟ ($E_1 = 4E_2$)

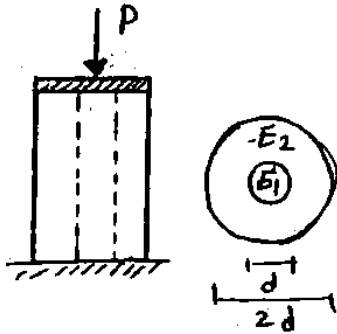
(۱) به میزان ۶T کاهش یابد

(۲) به میزان ۶T افزایش یابد.

(۳) به میزان ۸T کاهش یابد.

(۴) به میزان ۸T افزایش یابد.

۷۲- اگر دمای ستون زیر به میزان T افزایش یابد قسمت داخلی مقطع ۳۰ درصد نیروی فشاری P را تحمل می کند و اگر به میزان $3T$ کاهش یابد قسمت خارجی مقطع ۳۰ درصد نیروی فشاری P را تحمل می کند. نسبت $\frac{E_1}{E_2}$ چقدر است؟

۱/۵ (۱)   ۳ (۲)   ۲ (۳)   ۴/۵ (۴)

ساده فریب لاین (در حجم متفاوت است) $(\alpha_1 \neq \alpha_2)$

حالت اول $\rightarrow \Delta_1 = \frac{-0.3PL}{E_1 A_1} + \alpha_1 TL$
 $\Delta_2 = \frac{-0.7PL}{E_2 A_2} + \alpha_2 TL$

$\alpha_2 = 2\alpha_1 \rightarrow A_2 = 3A_1$

$\frac{-0.3PL}{E_1 A_1} + \alpha_1 TL = \frac{-0.7PL}{3E_2 A_1} + \alpha_2 TL$ (I)

حالت دوم $\rightarrow \Delta_1 = \frac{-0.7PL}{E_1 A_1} - 3\alpha_1 TL$
 $\Delta_2 = \frac{-0.3PL}{3E_2 A_1} - 3\alpha_2 TL$

$\frac{-0.7PL}{E_1 A_1} - 3\alpha_1 TL = \frac{-0.3PL}{3E_2 A_1} - 3\alpha_2 TL$ (II)

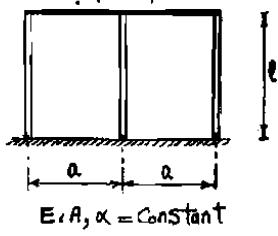
(I) $\rightarrow \alpha_1 TL - \alpha_2 TL = \frac{0.3PL}{E_1 A_1} - \frac{0.7PL}{3E_2 A_1}$

با گذار از رابطه اول به دوم

$\frac{-0.7PL}{E_1 A_1} + \frac{0.3PL}{3E_2 A_1} = 3 \left(\frac{0.3PL}{E_1 A_1} - \frac{0.7PL}{3E_2 A_1} \right) \rightarrow \frac{-0.7}{E_1} + \frac{0.1}{E_2} = \frac{0.9}{E_1} - \frac{0.7}{E_2} \rightarrow \frac{E_1}{E_2} = 2$

سراسری ۸۱

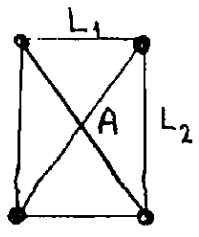
۲۲- صفحه صلبی بر سه میله با شرایط یکسان و مطابق شکل انکاء دارد. چنانچه میله وسطی به اندازه ΔT گرم شود، تنش در میله های کناری کدام است؟

- (۱) $\alpha \cdot E \cdot \Delta T$
- (۲) $\frac{1}{2} \alpha \cdot E \cdot \Delta T$
- (۳) $\frac{1}{3} \alpha \cdot E \cdot \Delta T$
- (۴) $\frac{1}{4} \alpha \cdot E \cdot \Delta T$

سراسری ۸۳

۴۸- در شکل روبرو جنس و سطح مقطع همه میله ها یکی است. دو میله مایل در A بهم اتصالی ندارند. در اثر افزایش درجه حرارت چه تنشی در میله ها بوجود می آید؟

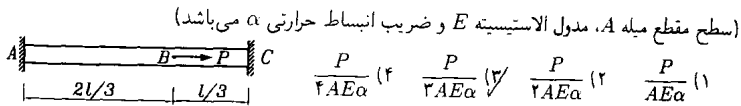

- (۱) تنشی ایجاد نمی شود.
- (۲) در تمام میله ها تنش فشاری ایجاد می شود.
- (۳) در میله های مایل تنش کششی و در بقیه میله ها تنش فشاری ایجاد می شود.
- (۴) در میله های مایل تنش فشاری و در بقیه میله ها تنش کششی ایجاد می شود.

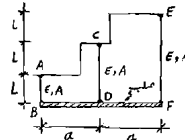
مثال (سراسری ۸۴)

مثال

میله زیر را باید حداقل چند درجه سانتی‌گراد گرم کرد تا هیچ نقطه‌ای از آن تحت کشش نباشد؟

در شکل مقابل چنانچه حرارت میله CD به اندازه ΔT افزایش یابد، میزان تغییر مکان نقطه D چقدر می‌باشد؟

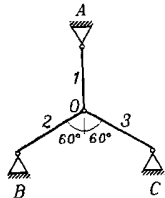
- (۱) $\alpha L \Delta T$
- (۲) $\frac{1}{2} \alpha L \Delta T$
- (۳) $2 \alpha L \Delta T$
- (۴) $\frac{2}{3} \alpha L \Delta T$

مثال

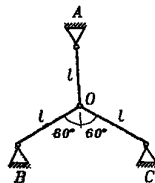
مثال

در خرابی زیر اگر دمای همه اعضا به میزان ΔT افزایش یابد و ضریب انبساط حرارتی اعضا α باشد نیروی اعضای ۱ و ۲ و ۳ چقدر خواهد شد؟ ($OA = OB = OC = l$ و $AE = const$)

در خرابی زیر اگر دمای میله‌های OB و OC به میزان ΔT کاهش یابد و دمای میله OA به میزان $2\Delta T$ افزایش یابد چه نیرویی در میله OA وجود می‌آید؟ (ضریب انبساط حرارتی اعضا α می‌باشد و $AE = const$)

- (۱) $F_1 = F_2 = F_3 = -\frac{2}{3} AE \alpha \Delta T$
- (۲) $F_1 = F_2 = F_3 = -AE \alpha \Delta T$
- (۳) $F_1 = F_2 = F_3 = -\frac{4}{3} AE \alpha \Delta T$
- (۴) $F_1 = F_2 = F_3 = -\frac{2}{3} AE \alpha \Delta T$

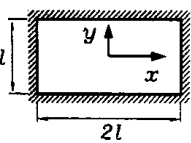
- (۱) $AE \alpha \Delta T$
- (۲) $\frac{2}{3} AE \alpha \Delta T$
- (۳) $2 AE \alpha \Delta T$
- (۴) 0

مثال (آزاد ۸۸)

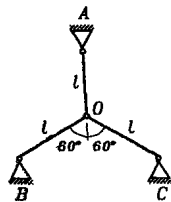
مثال (آزاد ۸۸)

در صفحه زیر که توسط تکیه‌گاه‌های صلب نگه داشته شده است، اگر دما به میزان ΔT کاهش یابد تنش کششی ایجاد شده چقدر است؟

در خرابی زیر اگر دمای میله‌های OB و OC به میزان ΔT کاهش یابد و دمای میله OA به میزان $2\Delta T$ افزایش یابد چه نیرویی در میله OA وجود می‌آید؟ (ضریب انبساط حرارتی اعضا α می‌باشد و $AE = const$)

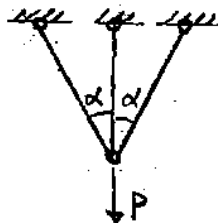
- (۱) $E \alpha \Delta T$
- (۲) $\frac{E \alpha \Delta T}{1 - \nu}$
- (۳) $\frac{E \alpha \Delta T}{1 + \nu}$
- (۴) $(1 + \nu) E \alpha \Delta T$

- (۱) $AE \alpha \Delta T$
- (۲) $\frac{2}{3} AE \alpha \Delta T$
- (۳) $2 AE \alpha \Delta T$
- (۴) 0

مثال (سراسری ۸۵)

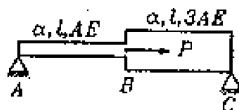
سه میله با سطح مقطع و جنس یکسان مطابق شکل روبرو زیر اثر نیروی P قرار گرفته‌اند. برای آنکه نیروی هر سه میله برابر شود باید:

- (۱) حرارت سازه را کاهش داد.
- (۲) حرارت سازه را افزایش داد.
- (۳) نیروها از ابتدا برابرند و نیاز به تغییر درجه حرارت نیست.
- (۴) با تغییر درجه حرارت امکان ندارد نیروی هر سه میله مساوی شود.

مثال (آزاد ۸۶)

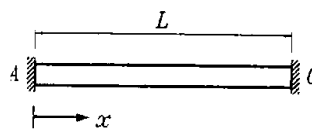
در میله زیر برای آنکه تنش در میله AB صفر شود دمای میله چقدر باید افزایش یابد؟

- (۱) $\frac{P}{6AE\alpha}$
- (۲) $\frac{P}{4AE\alpha}$
- (۳) $\frac{P}{3AE\alpha}$
- (۴) $\frac{P}{2AE\alpha}$

مثال

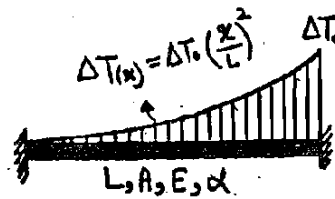
اگر در طول تیر زیر گرادیان حرارتی $T(x) = T_0 \left(\frac{x}{L}\right)^2$ وجود بیاید تنشهای تکیه‌گاهی چقدر خواهد بود؟

- (۱) $E \alpha T_0$
- (۲) $\frac{1}{3} E \alpha T_0$
- (۳) $\frac{1}{3} E \alpha T_0$
- (۴) $\frac{1}{6} E \alpha T_0$

سراسری ۸۵

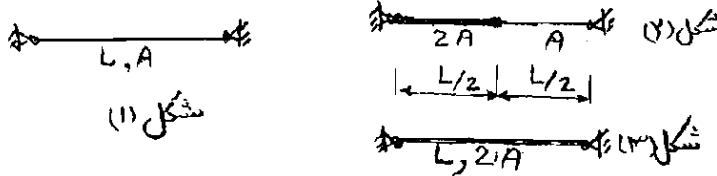
۵۶- میله‌ای را که بین دو تکیه گاه ثابت قرار دارد مطابق شکل بطور یکنواخت حرارت داده ایم، مقدار تنش عمودی در میله برابر با:

- (۱) $E\alpha\Delta T_0$
- (۲) $\frac{E\alpha\Delta T_0}{2}$
- (۳) $\frac{E\alpha\Delta T_0}{3}$
- (۴) $\frac{E\alpha\Delta T_0}{4}$

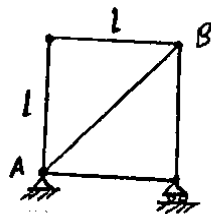
سراسری ۸۲

۳۲- در میله های شکل زیر که از یک جنس می باشند درجه حرارت ΔT افزایش می یابد. تنش ماگزیمم در کدام میله بیشتر است؟

- (۱) شکل ۱
- (۲) شکل ۲
- (۳) شکل ۳
- (۴) تنش هر سه میله مساوی است.

آزاد ۸۵

۸۸- اگر تمام اعضای خربای روبرو به اندازه ΔT گرم شوند نیروی عضو AB چندر خواهد بود؟ سطح مقطع همه اعضا A و ضریب انبساط حرارتی α است.

- (۱) $\alpha l \sqrt{2} \Delta T$
- (۲) 0
- (۳) $\sqrt{2} E A \alpha \Delta T$
- (۴) $E A \alpha \Delta T$

۷- دایره مور تنش (2D)

- زاویه ها در دایره مور دو برابر هستند
- هر صفحه تنش یک نقطه در دایره مور می باشد.
- تنش برشی اگر ساعت گرد باشد مثبت خواهد بود.
- نکته

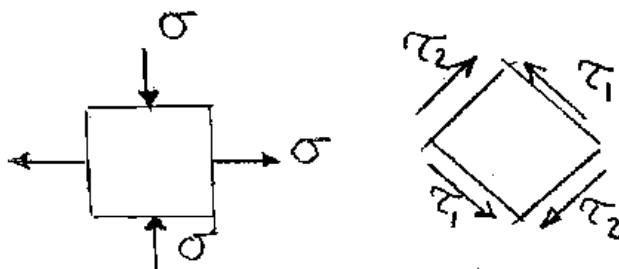
- مجموع تنش های محوری در دو صفحه عمود بر هم، با چرخاندن المان ثابت می ماند.
- مقدار $\sigma_x + \sigma_y - \tau_{xy}^2$ در دو صفحه عمود بر هم، با چرخاندن المان ثابت می ماند.

$$\sigma_1 + \sigma_2 = \sigma_x + \sigma_y$$

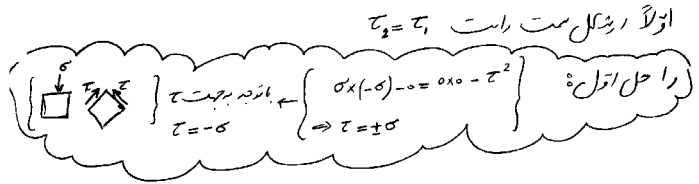
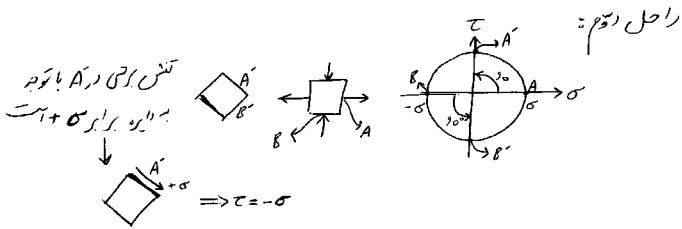
$$\sigma_1 \times \sigma_2 = \sigma_x \times \sigma_y - \tau_{xy}^2$$

مثال (سراسری ۸۶)

۵۰- دو شکل روبرو تنش ها را در یک نقطه نشان می دهند اضلاع دو المان ۴۵ درجه نسبت بهم زاویه دارند. در حقیقت دو المان معادل هستند بنابراین:

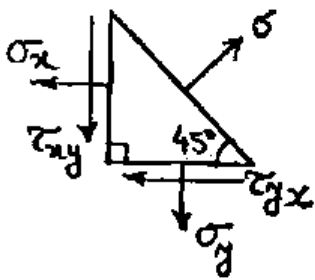

- (۱) $\tau_1 = \tau_2 = 0$
- (۲) $\tau_1 = \tau_2 = \sigma$
- (۳) $\tau_1 = \tau_2 = 2\sigma$
- (۴) $\tau_1 = \tau_2 = -\sigma$

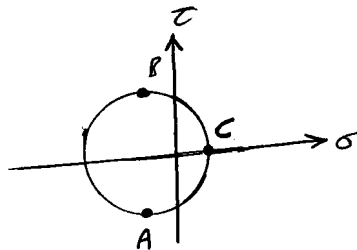
(سراسری ۸۵)

۵۳- در نقطه‌ای از یک سازه تنش‌ها مطابق شکل روبرو است. چقدر است $\frac{\sigma_x}{\sigma_y}$ ؟

- ۱ (۱)
- ۲ (۲)
- ۳ (۳)

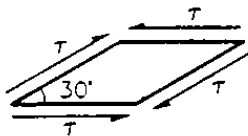
۴) هر مقداری امکان دارد.

$\sigma_A = \sigma_B \Rightarrow \frac{\sigma_A}{\sigma_B} = 1$

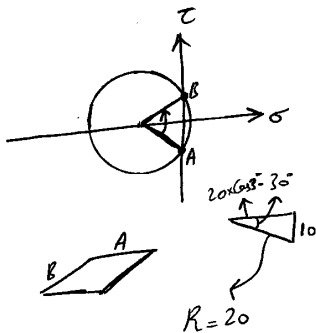
سراسری ۸۰

در یک نقطه از سازه‌ای، المانی مطابق شکل نشان داده شده است. روی صفحات نشان داده شده، تنش برشی مساوی 10 MPa و تنش عمودی صفر است. مقادیر تنشهای اصلی σ_1 و σ_2 بر حسب MPa چقدر است؟ (در این نقطه تنش مسطح است)

- ۱) ۱۰ و ۱۰
- ۲) ۲۰ و ۰

- ۳) ۱۶,۹۳ و ۱۰,۶۵
- ۴) $10\sqrt{3} + 20$ و $10\sqrt{3} - 20$

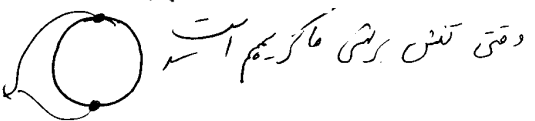

$\Rightarrow \left. \begin{aligned} \sigma_{max} &= 20 - 20 \cos 60^\circ = 20 - 10\sqrt{3} \\ \sigma_{min} &= -20 - 20 \cos 60^\circ = -20 - 10\sqrt{3} \end{aligned} \right\} \rightarrow \begin{array}{l} \text{تنش منظم است} \\ \text{رگرز بیش است} \end{array}$

مثال (سراسری ۸۵)

۵۴- در نقطه‌ای از یک جسم، مولفه‌های تنش بصورت $\sigma_x = 6$, $\tau_{xy} = \tau_{yx} = 4$ و سایر مولفه‌ها برابر صفر می‌باشند. روی صفحه‌ای که از آن نقطه می‌گذرد و مولفه تنش برشی مقدار ماگزیمم را دارد مقدار مؤلفه تنش عمودی چقدر می‌باشد؟

- ۱) ۰
- ۲) ۳
- ۳) -۲
- ۴) ۸

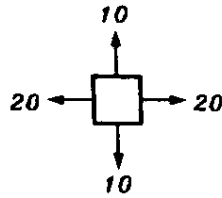
$\begin{cases} 6 + \sigma = \sigma + \sigma \rightarrow \sigma = 3 \\ 6 - 4^2 = \sigma^2 - \tau^2 \rightarrow \tau = 5 \end{cases}$

این نقاط را داریم از آنجا $\sigma = \sigma_x = \sigma$ بنا بر این

مثال

درالمان زیر تنش برشی ماکزیمم چقدر است؟

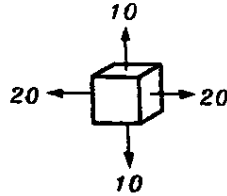

۱۰ (۲)

۵ (۱۷)

۲۰ (۴)

۱۵ (۳)

۱۰ (۲) ✓

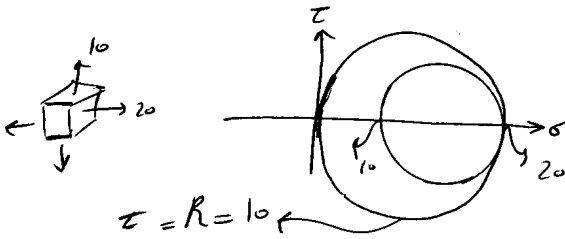
۵ (۱)

۲۰ (۴)

۱۵ (۳)

$10 + 20 = 2\sigma \rightarrow \sigma = 15$

$10 \times 20 = \sigma^2 - \tau^2 \rightarrow \tau = 5$

مثال

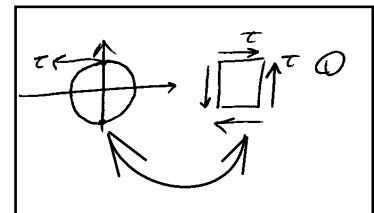
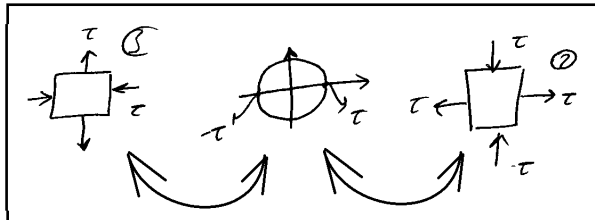
کدامیک از تانسورهای زیر می تواند مربوط به حالت برش محض باشد؟

همه موارد (۴) ✓

(۳) $\begin{bmatrix} -\tau & 0 \\ 0 & \tau \end{bmatrix}$

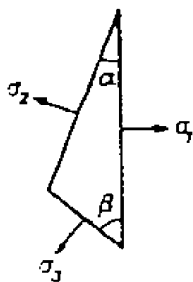
(۲) $\begin{bmatrix} \tau & 0 \\ 0 & -\tau \end{bmatrix}$

(۱) $\begin{bmatrix} 0 & \tau \\ \tau & 0 \end{bmatrix}$

مثال (آزاد ۸۷)

تنگ درالمان زیر که تنشهای برشی روی صفحات نشان داده شده صفر است. کدام گزینه صحیح می باشد؟

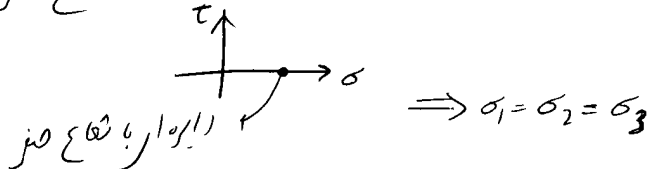
$\sigma_1 = \sigma_2 \sin \alpha = \sigma_3 \sin \beta$ (۲)

$\sigma_1 = \frac{\sigma_2}{\sin \alpha} = \frac{\sigma_3}{\sin \beta}$ (۱)

$\sigma_1 = \sigma_2 = \sigma_3$ (۱)

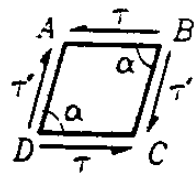
$\frac{\sigma_1}{\sin(\alpha + \beta)} = \frac{\sigma_2}{\sin \alpha} = \frac{\sigma_3}{\sin \beta}$ (۳)

تنها راه اینست که هر سه صفحه بدون تنش برشی باشند پس است که زاویه هور آن یک زاویه با شعاع صفر باشد

مثال

اگر به جای المان مربعی، المان لوزی مطابق شکل زیر در نظر گرفته شود، رابطه $\tau = \tau'$ به چه رابطه‌ای تغییر می‌کند؟

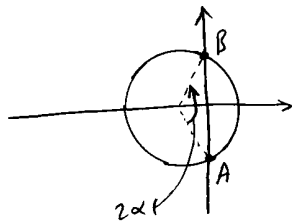

$\tau' = \tau \sin \alpha$ (۲)

$\tau = \tau' \sin \alpha$ (۱)

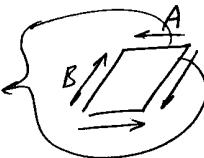
رابطه تغییر نمی‌کند. (۴) ✓

$\tau' = \tau \sin^2 \alpha$ (۳)

$\tau_A = \tau_B$

تنش مکرر موازی است :

شکل

مثال

اگر در نقطه‌ای از یک سازه تحت اثر بارگذاری مؤلفه‌های تنش بصورت

$\sigma_x = 20$ ، $\sigma_y = 20$ و $\tau_{xy} = -30$ باشد، در این نقطه مجموع تنشهای اصلی چقدر است؟

۱۰ (۲)

۴ (۱)

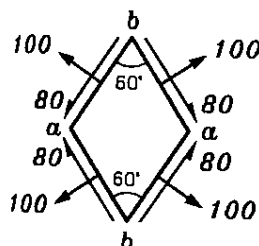
۳۰ (۴) ✓

۲۰ (۳)

$\sigma_1 + \sigma_2 = \sigma_x + \sigma_y = 20 + 20 = 40$

مثال

۱۳۲- در المان تنش زیر مقادیر تنشهای اصلی چقدر است؟

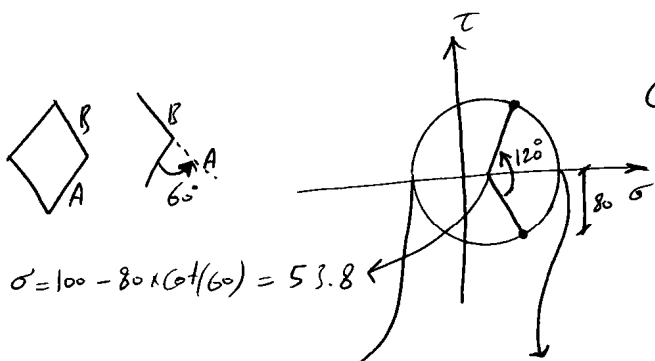

۱۵۰ و -۵۰ (۲)

۱۳۱ و -۵۳٫۸ (۱)

۱۵۲٫۴ و -۳۲٫۴ (۴)

۱۴۶٫۲ و -۳۸٫۶ (۳) ✓

چون زوایای ۶۰ نیستند، مانند مثال قبل

غنی تران از روابط استفاده کرد

و با هم از زاویه مورب استفاده کرد:

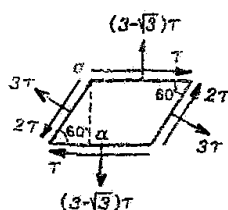
$\sigma = 100 - 80 \times \cot(60) = 53.8$

$\sigma_1 = \sigma - R = 53.8 - \frac{80}{\sin 60} = -38.57$

$\sigma_2 = \sigma + R = 53.8 + \frac{80}{\sin 60} = 146.17$

آزما ۸۹۵۱

۴۱- در المان تنش زیر مقدار تنش نرمال در صفحه قائم $\alpha = 30$ چقدر است؟

$(1 + \sqrt{3}) \tau$ (۲)

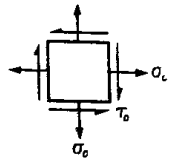
$(2 + \sqrt{3}) \tau$ (۱)

$(4 + \sqrt{3}) \tau$ (۴)

$(3 + \sqrt{3}) \tau$ (۳)

مثال

۱۲۹- در المان تنش زیر مقادیر تنشهای اصلی چقدر است؟

$\sigma_1 - \tau_1$ و $\sigma_1 + \tau_1$ (۲) ✓
 σ_1 و σ_1 (۴)

$\sigma_1 - \frac{\tau_1}{\gamma}$ و $\sigma_1 + \frac{\tau_1}{\gamma}$ (۱)
 τ_1 و $2\sigma_1 - \tau_1$ (۳)

رژیم تنش که حاصل $\tau=0$ است. بنابراین اگر σ_1 و σ_2 تنش که حاصل باشند

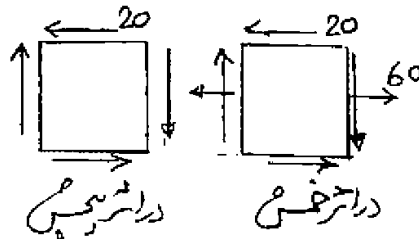
$$\left\{ \begin{array}{l} \sigma_1 + \sigma_2 = \sigma_1 + \sigma_2 \rightarrow \sigma_1 = 2\sigma_0 - \sigma_2 \\ \sigma_1^2 - \tau_0^2 = \sigma_1 \sigma_2 \end{array} \right\} \rightarrow \sigma_1^2 - \tau_0^2 = (2\sigma_0 - \sigma_2) \sigma_2 \rightarrow \sigma_1 - \sigma_2 = \pm \tau_0 \rightarrow \sigma_2 = \sigma_0 \pm \tau_0 \rightarrow \text{گزینه ۲}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \sigma_1^2 - \tau_0^2 = \sigma_1 \sigma_2 \\ \sigma_1^2 - 2\sigma_0 \sigma_2 + \sigma_2^2 = \tau_0^2 \end{array} \right\} \rightarrow (\sigma_1 - \sigma_2)^2 = \tau_0^2$$

سراسری ۸۸

۵۹- در یک نقطه از سازه‌ای در اثر پیچش تنش برشی MPa ۲۰ و در اثر خمش تنش برشی MPa ۲۰ و تنش عمودی MPa ۶۰ مطابق شکل موجود است.

بزرگترین تنش برشی و تنش‌های اصلی بر حسب MPa چقدر است؟

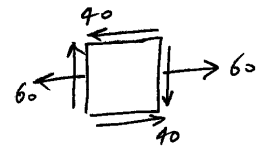

- (۱) ۴۰ برشی و ۶۰ کششی و ۲۰ فشاری
- (۲) ۴۰ برشی و ۴۰ کششی و ۴۰ فشاری
- (۳) ۴۰ برشی و ۲۰ کششی و فشاری
- (۴) ۵۰ برشی و ۸۰ کششی و ۲۰ فشاری

بار محاسبه تنش برشی $(\sigma = \sigma_1 = \sigma_2)$

$$\left\{ \begin{array}{l} 60 + \sigma = 2\sigma \rightarrow \sigma = 30 \\ 60 \times 0 - 40^2 = \sigma^2 - \tau^2 \end{array} \right\} \rightarrow \tau = 50$$

تنش که حاصل $(\tau=0)$ است
 با توجه بزرگترین که تنها گزینه ۴ صحیح است
 $80 - 20 = 60$

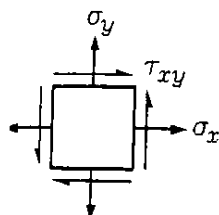
سراسری ۸۸

۵۷- در نقطه‌ای بر روی سطح بدنه جسمی کرنش‌های اصلی منطبق بر سطح عاری از بار جانبی خارجی برابر $\epsilon_1 = +3/5 \times 10^{-4}$ و $\epsilon_2 = +1 \times 10^{-4}$ اندازه‌گیری شده است. اگر مدول برشی برابر $G = 8GPa$ و ضریب پواسون برابر ۰/۲۵ باشد، مقدار حداکثر تنش برشی در نقطه مزبور بر حسب MPa چقدر است؟

- (۱) ۴
- (۲) ۲/۸
- (۳) ۲
- (۴) ۱

مثال

در یک المان تنش دو بعدی مانند شکل زیر حاصل $\sigma_x + \sigma_y$

σ_{min} (۲)
 $\sigma_{max} - \sigma_{min}$ (۴)

چقدر خواهد شد؟

σ_{max} (۱)
 $\sigma_{max} + \sigma_{min}$ (۳) ✓

مثال

در تست قبل حاصل $\sigma_x \sigma_y - \tau_{xy}^2$ چقدر خواهد شد؟

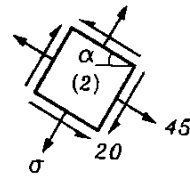
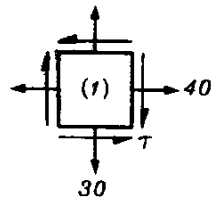
$\sigma_{max}^2 + \sigma_{min}^2$ (۲)
 $(\sigma_{max} - \sigma_{min})^2$ (۴)

$\sigma_{max} \times \sigma_{min}$ (۱) ✓
 $\sigma_{max}^2 - \sigma_{min}^2$ (۳)

مثال

در شکل زیر اگر المان اول را به میزان α در جهت ساعتگرد بچرخانیم

دوم حاصل می شود. مقادیر σ و τ بترتیب کدامند؟

$\tau = 26,5$ و $\sigma = 20$ (۱)

$\tau = 21,8$ و $\sigma = 25$ (۲✓)

$\tau = 15,8$ و $\sigma = 30$ (۳)

(۴) بدون اینکه زاویه α مشخص باشد نمی توان مقادیر σ و τ را محاسبه کرد.

$40 + 30 = 45 + \sigma \rightarrow \sigma = 25$

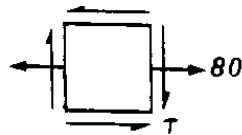
$40 \times 30 - \tau^2 = 45 \times 25 - 20^2 \Rightarrow \tau = 21,8$

مثال

۱۲۸- تنشهای وارده در یک نقطه از سازه ای در المان تنش زیر نشان داده شده است. اگر

اگر مقدار تنش اصلی کششی برابر $140 MPa$ باشد، تنش برشی ماکزیمم چقدر است؟

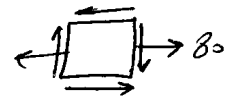
$100 MPa$ (۲✓)

$80 MPa$ (۱)

(۴) بستگی به مقدار τ دار

$120 MPa$ (۳)

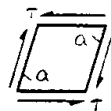
$80 + 0 = 140 + \sigma_2 \rightarrow \sigma_2 = -60 \rightarrow \tau_{max} = \frac{\sigma_1 - \sigma_2}{2} = \frac{140 - (-60)}{2} = 100$

مثال

در یک نقطه از سازه ای، المان تنش مطابق شکل زیر است. مقدار تنش برشی ماکزیمم چقدر

است؟

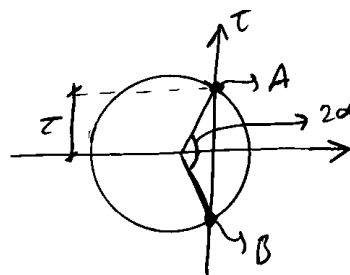
$\tau \sin \alpha$ (۲)

$\tau \tan \frac{\alpha}{2}$ (۴)

τ (۱)

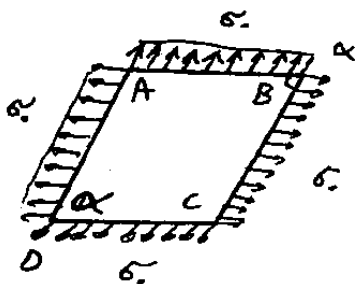
$\frac{\tau}{\sin \alpha}$ (۳✓)

$\tau_{max} = R = \frac{\tau}{\sin \alpha}$ تنش برشی ماکزیمم برابر تقاطع دایره است

آزاد ۸۵

۷۱- مطابق شکل زیر المان متوازی الاضلاع ABCD تحت اثر تنش کششی σ_0 می باشد. تنش برشی ماکزیمم در صفحه این المان چقدر است؟

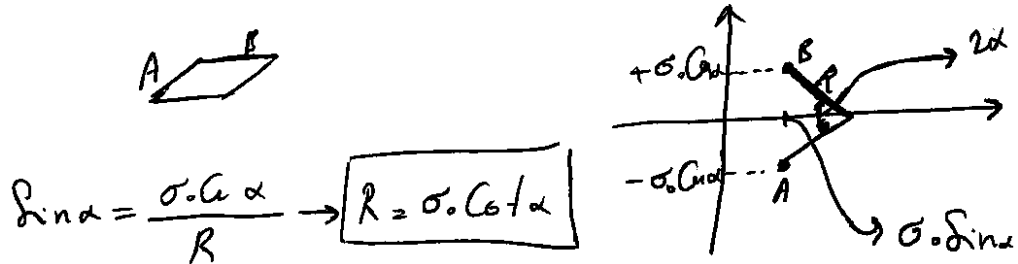
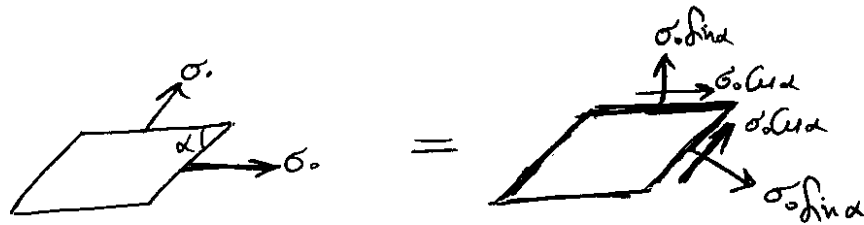

$\sigma_0 \cos \alpha$ (۱)

$\sigma_0 \cos^2 \alpha$ (۲)

$\sigma_0 \cot^2 \alpha$ (۳)

$\sigma_0 \cot \alpha$ (۴)

آزاد ۸۳

۲۲- تانسور تنش در نقطه ای از سازه بصورت

$$[\sigma_{ij}] = \begin{bmatrix} \sigma & 0 & 2\sigma \\ 0 & \sigma & 0 \\ 2\sigma & 0 & \sigma \end{bmatrix}$$

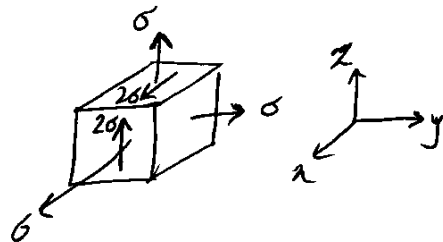
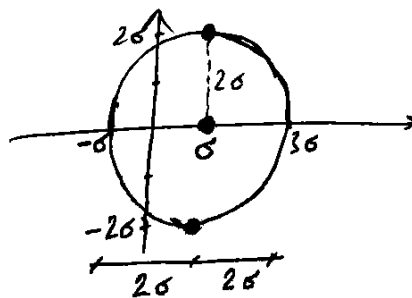
می باشد. تنشهای اصلی در آن نقطه کدامند؟

۲σ, 2σ, -σ (۴)

σ, σ, σ (۳)

σ, 0, σ (۲)

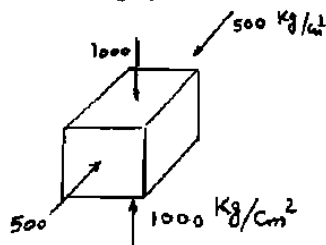
3σ, σ, -σ (۱)

۸- دایره مورتنش (3D)

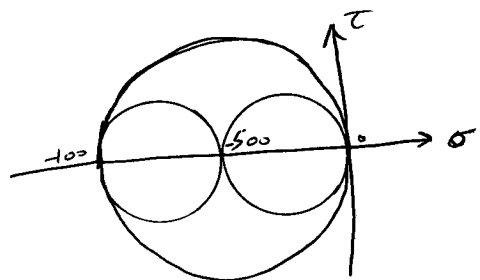
سراسری ۸۱

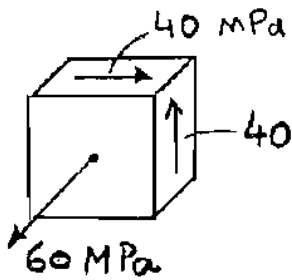
۴۳. به یک المان مکعبی شکل از یک جسم، تنشهای محوری دو بعدی مطابق شکل اعمال شده است. حداکثر تنش برشی در این مکعب چند کیلوگرم بر سانتی متر مکعب می باشد؟

- ۲۵۰ (۱)
- ۵۰۰ (۲)
- ۷۵۰ (۳)
- ۱۰۰۰ (۴)

$$\tau = \frac{\sigma_{max} - \sigma_{min}}{2} = \frac{0 - (-1000)}{2} = 500$$

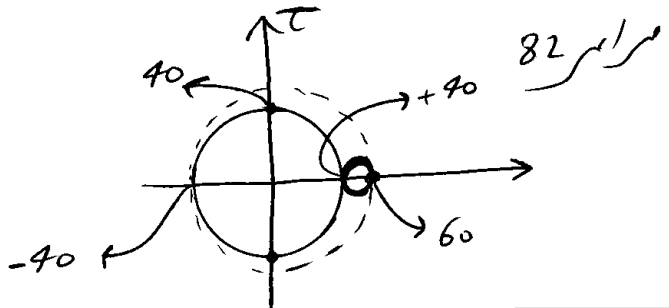

۳۹- در المان شکل روبرو تنش های اصلی بر حسب MPa چقدر می باشند؟

- (۱) ۸۰، صفر، -۲۰
- (۲) ۶۰، ۴۰، -۴۰
- (۳) ۶۰، ۴۰، ۴۰
- (۴) صفر، ۶۰، ۸۰

گزینه ۲

مثال (آزاد ۸۳)

۲۲- تانسور تنش در نقطه ای از سازه بصورت $[\sigma_{ij}] = \begin{bmatrix} \sigma & 0 & 2\sigma \\ 0 & \sigma & 0 \\ 2\sigma & 0 & \sigma \end{bmatrix}$ می باشد. تنشهای اصلی در آن نقطه کدامند؟

$2\sigma, 2\sigma, -\sigma$ (۴)

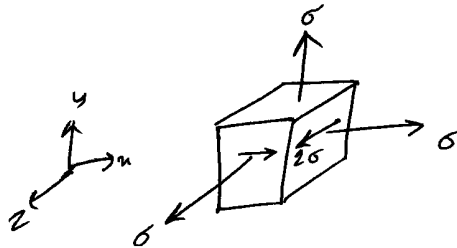
σ, σ, σ (۳)

$\sigma, 0, \sigma$ (۲)

$3\sigma, \sigma, -\sigma$ (۱)

$\left\{ \begin{array}{l} \sigma_1 = 3\sigma \\ \sigma_2 = -\sigma \\ \sigma_3 = \sigma \end{array} \right.$

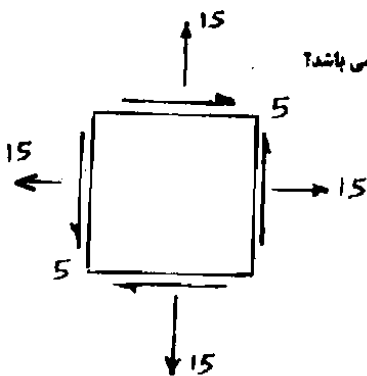
صفر ۲ × ۲
 $\left\{ \begin{array}{l} \sigma_1 + \sigma_2 = 2\sigma \\ \sigma_1 \sigma_2 = \sigma^2 - 4\sigma^2 = -3\sigma^2 \end{array} \right.$

(گزینه ۱)

سراسری ۸۳

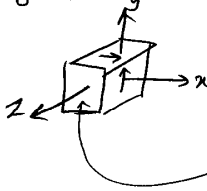
۵۶- وضعیت تنش در یک المان مطابق شکل روبرو می باشد. مقدار تنش برشی حداکثر مطلق در نقطه مورد نظر چه مقدار می باشد؟

- (۱) ۰
- (۲) ۵
- (۳) ۱۵
- (۴) ۱۰

تنش برشی حداکثر مطلق را فراموش است (سریعاً)
 $\left. \begin{array}{l} \sigma_1 + \sigma_2 = 50 \\ \sigma_1 \sigma_2 = 15^2 - 5^2 = 200 \end{array} \right\} \rightarrow \sigma_1 = 10, \sigma_2 = 20 \rightarrow \tau_{max} = \frac{20 - 0}{2} = 10$

نکته: در سمت راست که المان 3D معمولاً یکی از صفحات، صفحه اصلی است یعنی یکی از صفحات تنش برش صفحات

✓ در این صورت تنش در اصلی از صفحه وید با با فرمول حساب کنیم

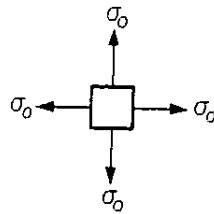
$$\begin{cases} \sigma_x + \sigma_y = \sigma_1 + \sigma_2 \\ \sigma_x \sigma_y - \tau_{xy}^2 = \sigma_1 \sigma_2 \end{cases}$$

نکته: اگر تنش در اصلی را داشته باشیم $\tau_{max} = \frac{\sigma_{max} - \sigma_{min}}{2}$

مثال

در المان زیر تنش برشی ماکزیمم در صفحه المان و

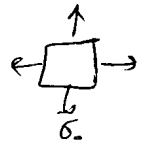
تنش برشی ماکزیمم واقعی کدامند؟

- (۱) σ_0 و σ_0
- (۲) 0 و 0
- (۳) 0 و $\frac{\sigma_0}{2}$ ✓
- (۴) $\frac{\sigma_0}{2}$ و $\frac{\sigma_0}{2}$

✓ در واقع $\tau_{max} = \frac{\sigma_0 - 0}{2} = \frac{\sigma_0}{2}$

✓ در صفحه المان $\tau_{max} = \frac{\sigma_0 - \sigma_0}{2} = 0$

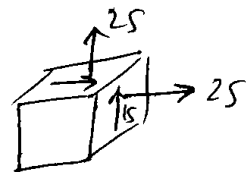
مثال

تانسور تنش در نقطه‌ای از یک سازه بصورت MPa $[\sigma_{ij}] = \begin{bmatrix} 25 & 15 & 0 \\ 15 & 25 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$ می‌باشد.

در این نقطه مقدار تنش برشی ماکزیمم چقدر است؟

- (۱) $10 MPa$
- (۲) $15 MPa$
- (۳) $20 MPa$ ✓
- (۴) $25 MPa$

$\tau_{max} = \frac{40 - 0}{2} = 20$ ← $\begin{cases} \sigma_1 + \sigma_2 = 50 \\ \sigma_1 \sigma_2 = 25^2 - 15^2 = 400 \end{cases}$ ← $\begin{cases} \sigma_1 = 40 \\ \sigma_2 = 10 \end{cases}$

۹- دایره مورکوش

تنها تفاوت آن با تنش: کرنش برشی را در دایره دو برابر در نظر می گیریم

سراسری ۸۲

۴۳- در صورتی که در یک وضعیت کرنش صفحه ای $\epsilon_x = -400 \times 10^{-6}$ ، $\epsilon_y = 200 \times 10^{-6}$ و $\gamma_{xy} = 150 \times 10^{-6}$ باشد، مطلوبست محاسبه حداکثر کرنش برشی مطلق.

- (۱) 100×10^{-6} (۲) 200×10^{-6} (۳) 76×10^{-6} (۴) 618×10^{-6}

باید کرنش را اصل را حساب کنیم

$$\epsilon_1 + \epsilon_2 = -200$$

$$\epsilon_1 \epsilon_2 = -80000 - 75^2 = 85625 \rightarrow \epsilon_1 = 209.23, \epsilon_2 = -409.23$$

$$\delta_{max} = \left(\frac{209.23 - (-409.23)}{2} \right) \times 2 = 618.46$$

مثال

$$\begin{cases} \epsilon_n = \epsilon_n \\ \epsilon_y = -\nu \epsilon_x \end{cases}$$

میله ای تحت اثر نیروی محوری کششی T قرار دارد. اگر کرنش محوری ϵ_x و ضریب پواسون ν

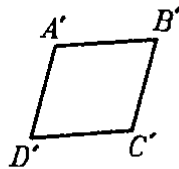
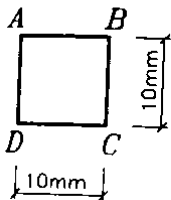
باشد کرنش برشی ماکزیمم در میله چقدر است؟

$$\delta_{max} = 2 \left(\frac{\epsilon_x + \nu \epsilon_x}{2} \right) = \epsilon_x + \nu \epsilon_x$$

$$\begin{matrix} \frac{\epsilon_x(1+\nu)}{2} & (۲) \\ \frac{\epsilon_x(1-\nu)}{2} & (۱) \\ \epsilon_x(1+\nu) & (۳) \\ \epsilon_x(1-\nu) & (۴) \end{matrix}$$

مثال

در شکل زیر المان مربع پس از بارگذاری به المان متوازی الاضلاع تبدیل می شود، بصورتیکه ضلع AB به میزان ۸ میکرومتر و ضلع AD به میزان ۴ میکرومتر افزایش طول می یابد، همچنین زاویه رأس A به میزان 3×10^{-2} رادیان بطور متقارن افزایش می یابد. کرنش برشی ماکزیمم چقدر است؟

- (۱) 250μ
 (۲) 360.6μ
 (۳) 500μ ✓
 (۴) 721.1μ

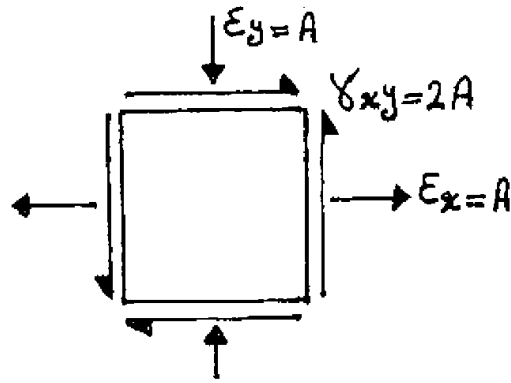
$$\begin{cases} \epsilon_x = \frac{8 \times 10^{-6}}{10^{-2}} = 8 \times 10^{-4} \\ \epsilon_y = \frac{4 \times 10^{-6}}{10^{-2}} = 4 \times 10^{-4} \\ \gamma_{xy} = 3 \times 10^{-4} \rightarrow \epsilon_{xy} = 1.5 \times 10^{-4} \end{cases} \rightarrow \begin{cases} \epsilon_1 + \epsilon_2 = 12 \\ \epsilon_1 \epsilon_2 = 32 - 1.5^2 = 23 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} \epsilon_1 = 8.5 \\ \epsilon_2 = 3.5 \end{cases} \rightarrow \delta = \left(\frac{8.5 - 3.5}{2} \right) \times 2 = 5$$

$$\delta = 2R = \sqrt{\left(\frac{\epsilon_x - \epsilon_y}{2} \right)^2 + \left(\frac{\gamma_{xy}}{2} \right)^2} \times 2 = 5$$

راصل را هم

۵۸- در همان نشان داده شده، در حالت تنش مسطح، حداکثر کرنش (تنش) برشی کدام است؟

- ۲√۲A (۱)
- √۲A (۲)
- ۲A (۳)
- ۲√۳A (۴)

$$\left. \begin{aligned} \epsilon_1 + \epsilon_2 &= 0 \\ \epsilon_1 \epsilon_2 &= -A^2 - A^2 = -2A^2 \end{aligned} \right\}$$

$$\begin{aligned} \rightarrow \epsilon_1 &= \sqrt{2} A \\ \epsilon_2 &= -\sqrt{2} A \end{aligned}$$

$$\rightarrow \gamma_{max} = 2 \left(\frac{\sqrt{2} A + \sqrt{2} A}{2} \right) = 2\sqrt{2} A$$

۱۰- گلبرگ کرنش

$$\epsilon_0 + \epsilon_{90} + \gamma_{xy} = 2\epsilon_{45}$$

مثال

کرنشهای اندازه‌گیری شده در راستای ۰° و ۴۵° و ۹۰° در یک نقطه از سازه تحت اثر یک بارگذاری به ترتیب برابر -ε، ۶ε، و ۵ε می‌باشد. در این نقطه کرنشهای اصلی کدامند؟

- (۱) -ε و ۵ε
- (۲) -۲ε و ۶ε
- (۳) -۳ε و ۷ε ✓
- (۴) -۴ε و ۸ε

$$\epsilon_{45} = \frac{\epsilon_0 + \epsilon_{90}}{2} + \frac{\gamma_{xy}}{2} \Rightarrow 6\epsilon_0 = \frac{-\epsilon_0 + 5\epsilon_0}{2} + \frac{\gamma_{xy}}{2} \rightarrow \gamma_{xy} = 8\epsilon_0$$

$$\left\{ \begin{aligned} \epsilon_x &= -\epsilon_0 \\ \epsilon_y &= +5\epsilon_0 \end{aligned} \right. \rightarrow \left\{ \begin{aligned} \epsilon_1 + \epsilon_2 &= 4\epsilon_0 \\ \epsilon_1 \epsilon_2 &= -5\epsilon_0^2 - 16\epsilon_0^2 = -21\epsilon_0^2 \end{aligned} \right. \rightarrow \left\{ \begin{aligned} \epsilon_1 &= -3\epsilon_0 \\ \epsilon_2 &= 7\epsilon_0 \end{aligned} \right.$$

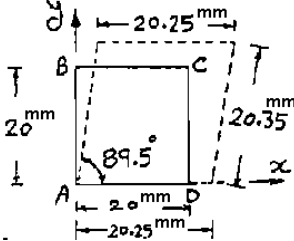
$$\epsilon_{max} = \frac{\epsilon_x + \epsilon_y}{2} + \sqrt{\left(\frac{\epsilon_x - \epsilon_y}{2}\right)^2 + \left(\frac{\gamma_{xy}}{2}\right)^2} = 7\epsilon_0$$

اصل رقم:

$$\epsilon_{min} = \frac{\epsilon_x + \epsilon_y}{2} - \sqrt{\left(\frac{\epsilon_x - \epsilon_y}{2}\right)^2 + \left(\frac{\gamma_{xy}}{2}\right)^2} = -3\epsilon_0$$

سراسری ۸۲

۴۰- صفحه مربع شکل ABCD به صورت خط چین تغییر شکل نموده است. کرنش محوری ایجاد شده در طول قطر AC برابر است با:

- ۰,۰۱۶۶ (۱)
- ۰,۰۲۳۱ (۲)
- ۰,۰۳۲۱ (۳)
- ۰,۰۱۹۴ (۴)

$$\left. \begin{aligned} \epsilon_x &= \frac{0.25}{20} = 0.0125 \\ \epsilon_y &= \frac{(20.35 \times \cos 0.5^\circ - 20)}{20} = 0.0175 \\ \gamma_{xy} &= \frac{0.5 \times 2\pi}{360} = 0.00827 \end{aligned} \right\} \epsilon_{45^\circ} = \frac{\epsilon_x + \epsilon_y + \gamma_{xy}}{2} = 0.01913$$

اصل رقم:

منطقه این نقطه را با هندسه بدست آورده

$$\epsilon = \frac{\text{طول جدید AC} - 20\sqrt{2}}{20\sqrt{2}} = 0.019422$$

۱۱- مخازن

سراسری ۸۰

استوانه جدار نازک طولی به قطر ۱۰۰ mm و ضخامت ۳ میلیمتر، تحت اثر فشار داخلی ۶ MPa قرار گرفته است. تنش طولی ایجاد شده در آن چند MPa است؟ ($\nu = 0.3$)

- ۱۰۰ (۴)
- ۵۰ (۳)
- ۳۰ (۲)
- صفر (۱)

گزینه ۲

سراسری ۸۱

۳۷- استوانه جدارنازکی از طرف دو قاعده بین دو تکیه‌گاه صلب مطابق شکل مقابل قرار گرفته است. قطر استوانه ۸۰ cm، ضخامت جداره آن

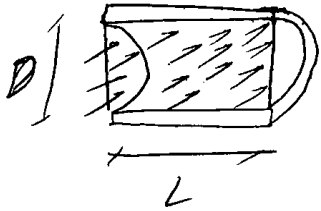
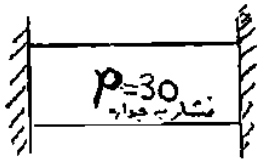
$p = 30 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$ و $\nu = 0.3$ می‌باشد. تنش‌های مماسی و طولی بر حسب $\frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$ به ترتیب کدام است؟

(۱) ۱۸۰ و ۶۰۰

(۲) ۶۰۰ و صفر

(۳) ۳۰۰ و ۶۰۰

(۴) ۳۰۰ و ۹۰

$$\sigma_c = \frac{F}{2Lt} = \frac{(pL \times 2R)}{2Lt} = \frac{pR}{t} \Rightarrow \sigma_c = \frac{30 \times 40}{2} = 600$$

$$\epsilon_L = 0 \rightarrow \frac{\sigma_l}{E} - \nu \frac{\sigma_c}{E} = \frac{\sigma_l}{E} - \frac{0.3 \times 600}{E} = 0 \rightarrow \sigma_l = 180$$

سراسری ۸۳

۴۴- یک لوله طویل و مستقیم انتقال گاز در داخل زمین و زیر اثر فشار داخلی 1 kg/cm^2 قرار گرفته است. قطر لوله ۵۰ سانتیمتر و ضخامت جدار آن یک سانتیمتر

است. تنش طولی در آن چند کیلوگرم بر سانتیمتر مربع است. $\nu = 0.3$. $E = 2 \times 10^4 \text{ kg/cm}^2$

(۴) ۵۰۰

(۳) ۲۵۰

(۲) ۱۵۰

(۱) صفر

از آنجا که طول لوله بینهایت است و در داخل خاک قرار دارد، تغییر طول آن باید صفر باشد:

$$\sigma_c = \frac{pR}{t} \Rightarrow \sigma_c = \frac{1 \times 50}{2} = 250$$

$$\epsilon_L = 0 \rightarrow \frac{\sigma_l}{E} - \nu \frac{\sigma_c}{E} = \frac{\sigma_l}{E} - \frac{0.3 \times 250}{E} = 0 \rightarrow \sigma_l = 75$$

(در گزینه‌ها نیست)

سراسری ۷۷

۴- اگر قطر یک مخزن استوانه‌ای جدار نازک با ضخامت ثابت و رفتار خطی که تحت فشار V اتمسفر

قرار گرفته است دو برابر شود تنش کششی در جدار آن ...

(۱) بوجود نمی‌آید (۲) تفاوتی نمی‌کند. (۳) دو برابر می‌شود. (۴) نصف می‌شود.

آزاد ۸۶

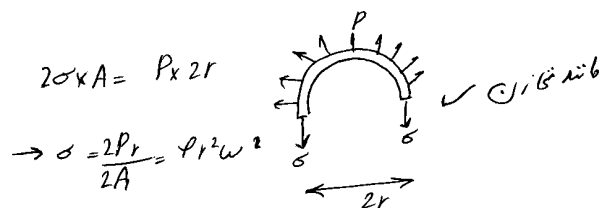
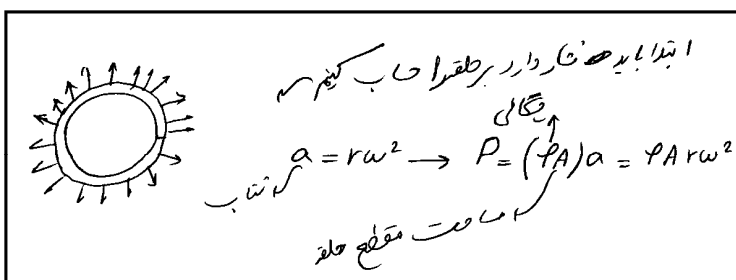
۴۷- حلقه‌ای به شعاع r و چگالی ρ حول محور ثابتی که از مرکز آن می‌گذرد با سرعت زاویه‌ای w می‌چرخد. تنش محیطی ایجاد شده در حلقه چقدر است؟

(۱) $\pi \rho r^2 w^2$

(۲) $\frac{1}{\pi} \rho r^2 w^2$

(۳) $\rho r^2 w^2$

(۴) $2 \rho r^2 w^2$

آزاد ۸۵

۶۳- حلقه ای به شعاع r و چگالی ρ حول محور ثابتی که از مرکز آن می گذرد با سرعت زاویه ای w می چرخد. تنش محیطی ایجاد شده در حلقه چقدر است؟

$\pi \rho r^2 w^2$ (۱)

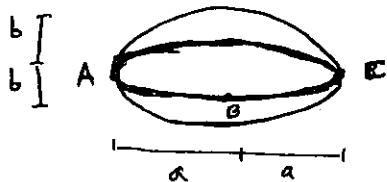
$2 \rho r^2 w^2$ (۲)

$\rho r^2 w^2$ (۳)

$\frac{1}{\pi} \rho r^2 w^2$ (۴)

آزاد ۸۵

۶۲- در مخزن بیضوی زیر که حاصل دوران بیضی موجود در صفحه حول قطر AC می باشد تحت اثر فشار داخلی P تنش کششی افقی در B چقدر است؟ (ضخامت مخزن ثابت و برابر t می باشد.)

$\frac{Pb^2}{2at}$ (۱)

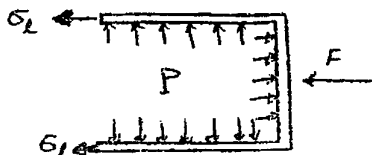
$\frac{Pa^2}{2bt}$ (۲)

$\frac{Pa}{2t}$ (۳)

$\frac{Pb}{2t}$ (۴)

آزاد ۸۵

۴۵- در شکل زیر فاصله دو دیوار دقیقاً مساوی طول مخزن در فشار صفر است. اگر فشار گاز داخل مخزن به P رسانده شود چه نیروی بین مخزن و دیوار رد و بدل می شود؟ (شعاع داخلی مخزن r و ضریب پواسون ν می باشد.)

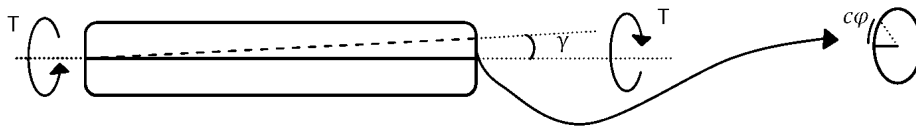
$F = (1 - \nu) \pi r^2 P$ (۱)

$F = \pi r^2 P$ (۲)

$F = (1 - \nu^2) \pi r^2 P$ (۳)

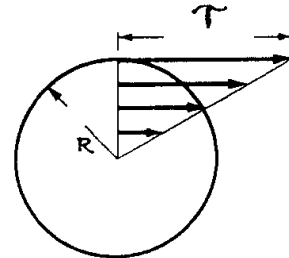
$F = (1 - 2\nu) \pi r^2 P$ (۴)

مقاطع دایروی:

$$\tau = \frac{Tr}{J}$$

$$\phi = \frac{TL}{GJ}$$

مقاومت پیچشی = $\frac{\tau_y J}{r}$

سختی پیچشی = $\frac{GJ}{L}$

T: لنگر پیچشی

J: ممان پیچشی مقطع

L: طول عضو

G: مدول برشی ($G = \frac{E}{2(1+\nu)}$)

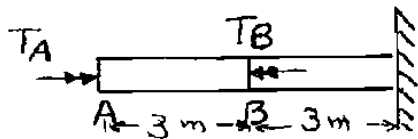
phi: زاویه پیچش

مواد شکل پذیر در پیچش در صفحه عمود بر امتداد خود خراب می شوند.

مواد ترد در پیچش در صفحه ای که با محور طولی زاویه ۴۵ درجه می سازد عمود بر امتداد خود خراب می شوند.

سراسری ۸۲

۳۶- میله فولادی با مقطع دایره ای به قطر ۶۰ mm مطابق شکل تحت لنگرهای پیچشی در نقاط A و B قرار گرفته است. لنگر پیچشی اعمال شده در نقطه B برابر است با ۸π کیلونیوتن متر. اگر دوران مقطع B صفر باشد دوران مقطع A چقدر است؟ $G = ۸ \times ۱۰^۴$ MPa

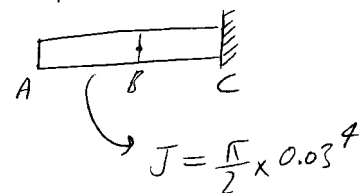

- ۱) ۰,۴۹۴ Rad
- ۲) ۰,۵۳۸ Rad
- ۳) ۰,۶۷۲ Rad
- ۴) ۰,۷۴۱ Rad

$$\Delta_B = 0 \rightarrow F_{BC} = 0 \rightarrow T_A = T_B = 8\pi \times 10^3$$

مانند نیروی محوری عمل می کنیم

$$\phi_A = \frac{T_A L}{GJ} = \frac{8\pi \times 3 \times 10^3}{8 \times 10^{10} \times \frac{\pi}{2} \times 0.03^4} = 0.741 \text{ rad}$$

سراسری ۸۳

۵۸- اگر در داخل تیر طره ای استوانه ای شکل به قطر ۲۰ cm که ممان پیچشی π(t-m) در انتهای آن اثر می کند، سوراخی هم مرکز در طول تیر ایجاد نمایم بطوریکه زاویه پیچشی آن ۵٪ افزایش یابد، حداکثر تنش برشی ایجاد شده در تیر چه مقدار می گردد؟

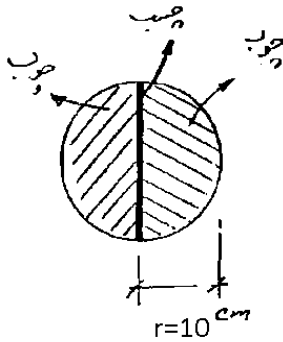
- ۱) $100 \frac{kg}{cm^2}$
- ۲) $190 \frac{kg}{cm^2}$
- ۳) $200 \frac{kg}{cm^2}$
- ۴) $210 \frac{kg}{cm^2}$

تأثیر سایش برابر است با $\phi = \frac{TK}{GJ}$ که ۱۵٪ افزایش یافته است. بنابراین $\frac{J_1}{J_2} = 1.05$

$\tau = \frac{TR}{J}$ بنابراین مقدار تنش حداکثر نیز ۵٪ افزایش می یابد. $\tau = 1.05 \times \frac{\pi \times 10^5 \times 10}{\frac{\pi}{2} \times 10^4} = 210$

سراسری ۸۳

۵۴- ضوی یا مقطع دایره ای مطابق شکل تحت گویل پیچشی T قرار گرفته است. مقطع ضوی از دو نیم دایره با جنس چوب که توسط چسب به یکدیگر متصل شده تشکیل شده است در صورتی که تنش مجاز چوب 10 kg/cm^2 و تنش مجاز چسب 2 kg/cm^2 باشد. مطلوب است حداکثر گویل پیچشی مجاز مقطع $J = 7854 \text{ cm}^4$

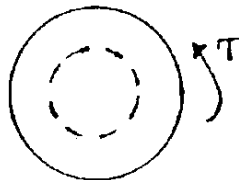

- ۱) 1257 kg.cm^2
- ۲) 2142 kg.cm^2
- ۳) 7854 kg.cm^2
- ۴) 19635 kg.cm^2

این روش با کم کاربرد $\tau = \frac{TR}{J} = \frac{T \times 10}{7854} < 4 \rightarrow T = 3141.6 \text{ kg.cm}$

سراسری ۸۳

۵۵- چه سهمی از گویل پیچشی T توسط بخش مرکزی مقطع که دارای نصف مساحت دایره است تحمل می گردد؟

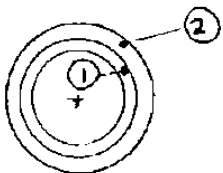

- ۱) $\frac{1}{2}$
- ۲) $\frac{2}{3}$
- ۳) $\frac{1}{4}$
- ۴) $\frac{1}{16}$

سهم مساحت که نسبت τ می باشد: $A_1 = A/2 \rightarrow \pi r^2 = \frac{\pi R^2}{2} \Rightarrow r = R/\sqrt{2} \Rightarrow \frac{J \text{ مرکز}}{J \text{ کل}} = \frac{\frac{\pi}{2} \times r^4}{\frac{\pi}{2} \times R^4} = \frac{1}{4}$

سراسری ۸۳

۴۵- میله ای از دو جنس مطابق شکل تشکیل یافته است بطوری که $G_1 = 2G_2$. شعاع دایره ها برتیب ۲۵، ۲۰ و ۱۸ میلیمتر می باشد. زیر اثر پیچش نسبت تنش جنس ۲ به تنش جنس ۱ چقدر است؟

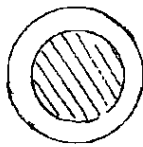
- ۱) $1/25$
- ۲) $2/3$
- ۳) $2/5$
- ۴) $9/25$

اگر جنس میله یکسان بود $\frac{\tau_2}{\tau_1} = \frac{R_2}{R_1} = \frac{25}{20}$ وقتی G و E باره تغییر می کند و اگر کرنش ثابت باشد مقدار تنش کم می آید نسبت تغییر می کند بنابراین $\frac{\tau_2}{\tau_1} = \frac{R_2 \times G_2}{R_1 \times G_1} = \frac{25 \times 2 G_1}{20 \times G_1} = 2.5$

سراسری ۸۴

۵۹- میله‌ای توپر به مقطع دایره به شعاع R زیر اثر لنگر پیچشی T است. مساحت هاشور خورده داخلی به شعاع چقدر باشد تا لنگر

پیچشی $\frac{T}{J}$ در آن قرار گیرد؟

(۱) $\frac{R}{Y}$

(۲) $\frac{R}{\sqrt[3]{Y}} = 0,794 R$

(۳) $\frac{R}{\sqrt[4]{Y}} = 0,841 R$

(۴) $\frac{R}{\sqrt{Y}} = 0,707 R$

$$\frac{J_{\text{هاشور}}}{J} = \frac{1}{2} \rightarrow \frac{\frac{\pi}{2} r^4}{\frac{\pi}{2} R^4} = \frac{1}{2} \rightarrow r = \frac{R}{\sqrt{2}}$$

سراسری ۸۵

۵۷- دو میله A و B به مقطع دایره موجود است. طول و قطر میله A دو برابر طول و قطر میله B می‌باشد. لنگر پیچشی ۲T به میله A و

لنگر پیچشی T به میله B وارد می‌شود. نسبت تنش‌های برشی ماکزیمم میله‌ها چقدر است $\left(\frac{\tau_{\max A}}{\tau_{\max B}}\right)$ ؟

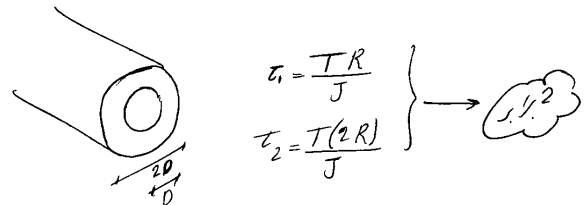
(۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{8}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۴) $\frac{1}{16}$

$$\frac{\tau_A}{\tau_B} = \frac{(2T)(2L) / \left(\frac{\pi}{2} \times (2R)^4\right)}{T \times L / \left(\frac{\pi}{2} \times R^4\right)} = \frac{1}{4}$$

آزاد ۸۳

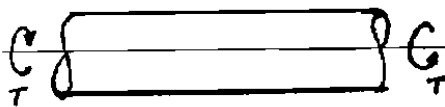
۲۲- محور فولادی نوپری به قطر D را داخل محور فولادی دیگری به قطر داخلی D و قطر خارجی 2D قرار می‌دهیم و دو محور را به صفحه صلبی جوش می‌دهیم به صورتیکه در پیچش، پیچش هر دو محور مقدار یکسانی است. تحت اثر کوپل پیچشی T نسبت تنش برشی ماکزیمم محور توخالی به محور توپر چقدر است.

(۱) 1.5 (۲) 2 (۳) 3.5 (۴) 7.5

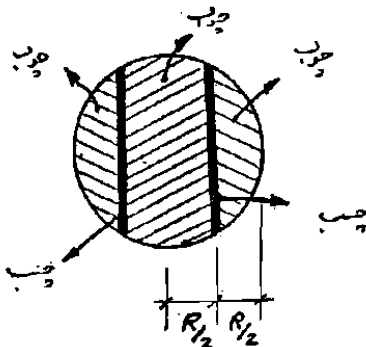
سراسری ۸۵

۶- عضوی مطابق شکل تحت کوپل پیچشی T قرار دارد. مقطع از سه قسمت چوبی که توسط چسب به یکدیگر متصل شده‌اند، تشکیل یافته است. مطلوبست حداکثر کوپل پیچشی قابل تحمل توسط آن:

تنش مجاز برشی چسب = $\tau \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$

تنش مجاز برشی چوب = $\delta \tau \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$

(۱) $2 \frac{J}{R} \cdot \tau$

(۲) $\frac{2}{3} \frac{J}{R} \cdot \tau$

(۳) $\frac{5}{\sqrt{3}} \frac{J}{R} \cdot \tau$

(۴) $\frac{2}{\sqrt{3}} \frac{J}{R} \cdot \tau$

۴- کدامیک از گزینه‌های زیر صحیح می‌باشد؟

(۱) میله‌ای از مصالح ترد در پیچش خالص در مقطعی با شیب 45° نسبت به محور طولی و در کشش در مقطعی عمود بر محور طولی دچار گسیختگی می‌گردد.

(۲) میله‌ای از مصالح نرم در کشش در مقطعی عمود بر محور میله و در پیچش خالص در مقطعی با شیب 45° نسبت به محور طولی دچار گسیختگی می‌گردد.

(۳) میله‌های ساخته شده از مصالح نرم در کشش تحت زاویه 60° نسبت به محور طولی و در پیچش در مقطعی عمود بر محور طولی گسیخته می‌گردند.

(۴) هیچکدام از موارد بالا.

آزاد ۸۹

۵۱- یک میله فولادی به قطر d_1 درون یک لوله توخالی برنجی به قطر داخلی d_1 و قطر خارجی d_2 قرار داده شده است و میله یکپارچه‌ای بدست آمده است. برای اینکه تحت اثر یک لنگر پیچشی، میله و لوله لنگرهای پیچشی یکسانی را تحمل کنند،

نسبت $\frac{d_2}{d_1}$ چقدر باید باشد؟ ($G_{st} = 2G_{Br}$)

(۲) $\sqrt{2}$

(۱) $\sqrt{3}$

(۴) $\sqrt{2}$

(۳) $\sqrt{6}$

مقاطع غیر دایروی:

مقاطع پس از پیچش مسطح باقی نمی‌مانند و اگر در مقابل تابیدگی مقید شده باشند علاوه بر تنش‌های برش، تنش‌های طولی نیز خواهیم داشت.

-تنش‌های برشی در گوشه‌های تیز صفر است

-تنش برشی ماکزیمم معمولاً در وسط اضلاع اتفاق می‌افتد

۱۲-۱- مقاطع جدارنازک

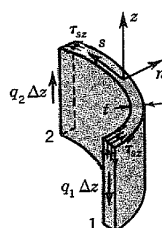
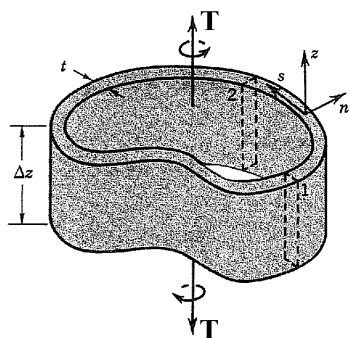
مقاطع جدار نازک بسته:

A_m : مساحت محصور در خط مرکزی

P: محیط

$$\tau = \frac{T}{2A_m t}$$

$$J = \frac{4A_m^2 t}{\int \frac{ds}{t}} = \frac{4A_m^2 t}{P}$$

- در جدارنازک بسته هرچه شکل مقطع

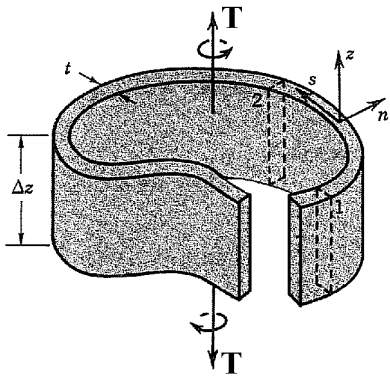
به دایره نزدیکتر باشد مقدار تنش پیچشی کاهش و مقاومت پیچشی افزایش می‌یابد

مقاطع جدار نازک باز:

$$\tau = \frac{3Tt_i}{\sum L_i t_i^3} = \frac{3T}{Lt^2}$$

$$J = \sum \frac{L_i t_i^3}{3}$$

- در جدار نازک باز مقدار تنش پیچشی و مقاومت پیچشی ربطی به شکل مقطع ندارد

نکته: جدار نازک بسته

همه اگر گوشه داخلی نه تنها تنش صفر نیست بلکه حتی همگرا تنش داریم

جدار نازک با ضخامت کم در مختلف:

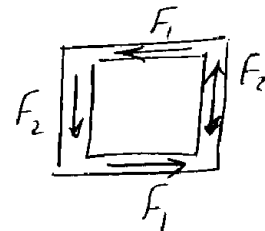
$\tau_{max} = \frac{T}{2A_m t_1}$ $t_2 > t_1$

تنش در جدار نازک که بیشتر است

$\frac{\tau_1}{t_1} = \frac{\tau_2}{t_2}$

سوال: اگر تنش که را یکدیگر نیروی F معادل کسب مقدار F_1 در F_2 ؟

$F_1 = \tau_1 \times (b t_1)$

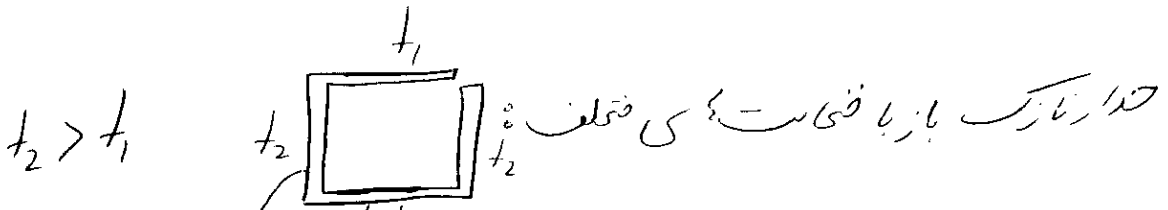
سوال: سهم بال که افقی از تحمل است؟

$M = F_1 \times a = \tau_1 (b t_1) a$

$= \left(\frac{T}{2A_m t_1} \right) (b t_1) a = \frac{T}{2(ab)} (ab) = \frac{T}{2}$

با دانستن: در جدار نازک بسته سهم اعضا را نمی توان به نسبت J بدست آورد چون فرمول J برای قسمت که در مختلف نواحی یکدیگر J برابر

کل مقطع است $(J = \frac{4A_m^2 t}{p})$

$t_2 > t_1$

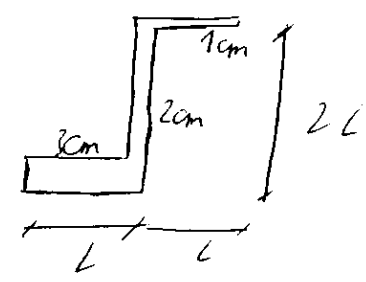
$$\tau = \frac{T t_2}{\frac{1}{3} L t_2^3}$$

$$\tau = \frac{T t_1}{\frac{1}{3} L t_1^3}$$

برعکس جدار نازک بسته که تنش ماکزیمم در نازک ترین جدار اتفاق می افتد
 در جدار نازک باز تنش ماکزیمم در ضخیم ترین جدار اتفاق می افتد

مثال: سهم یقه 3 سانتی از T اعمال شده مقدار است؟

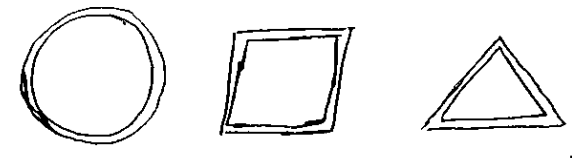
پسند T سهم ی بزرگ

$$T_3 = \frac{\frac{1}{3} (3 \times L)}{\frac{1}{3} (3 \times L + 2 \times (2L) + 1 \times L)}$$

$$= \frac{6T}{26}$$

مقاومت بیشتر کدام مقطع بیشتر است؟

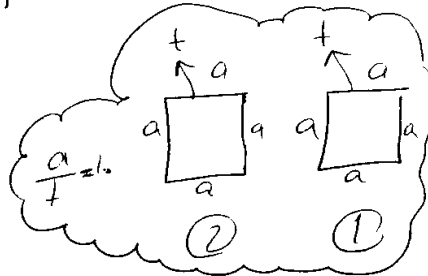
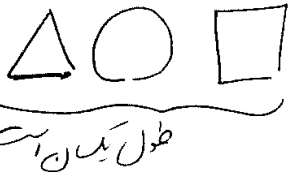

طول همه یک است

پاسخ: در مقاطع جدار نازک بسته
 هر چه شکل مقطع به الیپس نزدیک تر
 باشد مقاومت آن بیشتر است

$T_{دایره} < T_{مربع} < T_{مستطیل}$

سوال: مقاومت پستی کدام مقطع بیشتر است؟
 یا منبع: مقاومت هر سه یکسان است
 (در مقاطع جدا، نازک باز شکل مقطع مهم نیست و تنها طول آن مهم است)

سوال: مقاومت پستی کدام بیشتر است؟

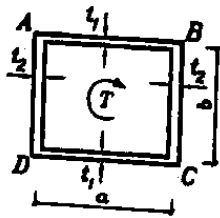
$$T_1 = \frac{\tau(Lt^2)}{3} = \frac{\tau(4at^2)}{3} = \tau\left(\frac{4a}{3}t^3\right) = 13.33 t^3$$

$$T_2 = \tau(2A_m t) = \tau(2a^2 t) = \tau(200 t^3) = 200 t^3 \checkmark$$

نتیجه: مقاطع بسته مقاومت بالاتر دارند

$\frac{T_{بسته}}{\tau} = \frac{\frac{1}{3}(2a)t^2}{\frac{1}{3}(2a)t^2} = 1$ نازک بسته $T = \tau(2At) =$ پستی
 $\frac{T_{بسته}}{\tau} = \frac{\frac{1}{3}Lt^2}{\frac{1}{3}(2a)t^2}$ نازک باز $T = \tau\left(\frac{1}{3}Lt^2\right) =$ پستی
 $T = \frac{\tau J}{R}$ سه برابر

آزاد ۸۶

۱۵- در مقطع قوطی شکل زیر سهم وجه های المنی مقطع در تحمل پیچش چند برابر سهم وجه های قائم مقطع می باشد؟

(۱) سهم وجه های المنی و قائم در تحمل پیچش برابر است.

$$\frac{at_1}{bt_2} \quad (۳)$$

$$\frac{t_1}{t_2} \quad (۲)$$

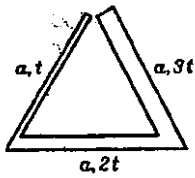
$$\frac{a}{b} \quad (۱)$$

$$\text{تنش بر وجه افقی} \rightarrow \tau_h = \frac{T}{2A_m t_1} \rightarrow F_h = \tau_h \times (a t_1) = \frac{Ta}{2A_m}$$

$$\text{تنش بر وجه قائم} \rightarrow \tau_v = \frac{T}{2A_m t_2} \rightarrow F_v = \tau_v \times (b t_2) = \frac{Tb}{2A_m}$$

$$\left. \begin{aligned} T, \text{ سهم افقی} &= F_h \times b = \frac{Tab}{2A_m} \\ T, \text{ سهم قائم} &= F_v \times a = \frac{Tab}{2A_m} \end{aligned} \right\} \rightarrow \text{سهم یک برابری دارند}$$

۴۶- در مقطع جدار نازک مثلثی زیر تنش برشی ماکزیمم تحت اثر لنگر پیچشی T چقدر است؟

$$\tau_{max} = \frac{T \times (3t)}{\frac{1}{3}(a + 2t + a)(3t)^3} = \frac{T}{6at^2}$$

$\frac{T}{12at^2}$ (۱) $\frac{T}{4at^2}$ (۲) $\frac{T}{6at^2}$ (۳) $\frac{T}{3at^2}$ (۴)

ارجحاً نازک باز تنش برشی حداکثر در ضلع مرکزی ملاحظه خواهد بود

۴۸- در استوانه جدار نازک به شعاع متوسط R و ضخامت t تنش کششی و فشاری ماکزیمم تحت اثر لنگر پیچشی T چقدر است؟

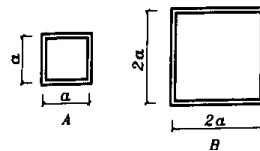
$$\frac{T}{2\pi R^2 t} \text{ و } \frac{T}{2\pi R^2 t} \quad (۱) \quad 0 \text{ و } 0$$

$$\frac{T}{4\pi R^2 t} \text{ و } \frac{T}{4\pi R^2 t} \quad (۲) \quad \frac{T}{4\pi R^2 t} \text{ و } \frac{T}{2\pi R^2 t} \quad (۳)$$

سوالی ۸۰

مقطع A جدار نازک بسته با ضخامت یکسان t و مقطع B جدار نازک باز با ضخامت یکسان t می‌باشد. اگر $t = \frac{a}{20}$ باشد، در مقابل یک لنگر پیچشی بکنواخت، تنش برشی در B، ..... برابر تنش برشی در A است.

۱۵ (۴)   ۴ (۳)   ۲۰ (۲)   ۱ (۱)

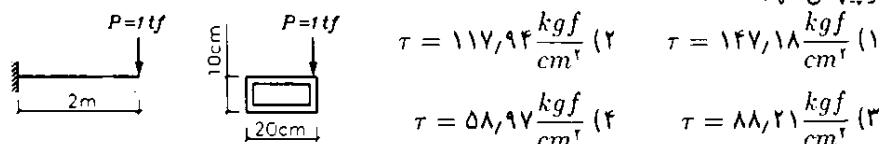

$$\tau_B = \frac{T}{\frac{1}{3}(8a \times (\frac{a}{20})^2)} = \frac{150T}{a^3}$$

$$\tau_A = \frac{T}{2a^2(\frac{a}{20})} = \frac{10T}{a^3} \Rightarrow \frac{\tau_B}{\tau_A} = 15$$

سوالی ۷۹

تیر طره‌ای با مقطع قوطی شکل تحت تاثیر نیروی $P = 1tf$ با خروج از مرکزیت 10 cm مطابق شکل مفروض است و $t = 1\text{ cm}$. ماکزیمم تنش برشی ایجاد شده در تیر چقدر است؟ (ناشی از برش و پیچش تنها)

$$\tau = 117,94 \frac{\text{kgf}}{\text{cm}^2} \quad (۲) \quad \tau = 147,18 \frac{\text{kgf}}{\text{cm}^2} \quad (۱)$$

$$\tau = 58,97 \frac{\text{kgf}}{\text{cm}^2} \quad (۴) \quad \tau = 88,21 \frac{\text{kgf}}{\text{cm}^2} \quad (۳)$$

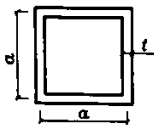
$$\tau_v = \frac{VQ}{It} = \frac{1000 \times (20 \times 1 \times 4.5 + 2(4 \times 1 \times 2))}{\frac{1}{12}(20 \times 10^3 - 18 \times 8^3) \times 2} = 58.97 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$

$$\tau_T = \frac{T}{2tA} = \frac{(1000 \times 10)}{2 \times 1 \times (19 \times 9)} = 29.24$$

$\tau = 88.21$

سراسری ۸۰

دو مقطع جدار نازک بسته (مطابق شکل روبرو) هستند، که طول ضلع مقطع اول دو برابر مقطع دوم و ضخامت جدار مقطع اول نصف مقطع دوم می‌باشد. اگر $\alpha = \frac{\text{مقاومت پیچشی مقطع اول}}{\text{مقاومت پیچشی مقطع دوم}}$ و $\beta = \frac{\text{صلبیت پیچشی مقطع اول}}{\text{صلبیت پیچشی مقطع دوم}}$ باشد، مقادیر α و β به ترتیب کدام است؟

- ۱، ۱ (۱)
- ۲، ۲ (۲)
- ۲، ۲ (۳)
- ۸، ۲ (۴)

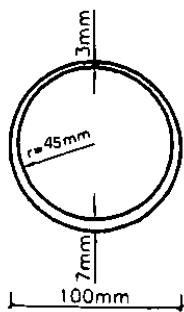
مقاومت پیچشی $T(2A_m) = \dots$

$$\alpha = \frac{2 \left(\frac{t}{2}\right) (2a)^2}{2 + a^2} = 2$$

$$J = \frac{J_1}{J_2} = \frac{(4A_m^2/p)_1}{(4A_m^2/p)_2} = \frac{((2a)^4 \frac{t}{2}) / 8a}{(a^4 \times t) / 4a} = 4$$

سراسری ۸۱

چنانچه لنگر پیچشی برابر با $2000 N.m$ بر یک لوله جداره نازک با سطح مقطع نشان داده شده با ضخامت متغیر وارد شود حداکثر تنش برشی در مقطع چند مگا پاسکال (MPa) خواهد بود؟

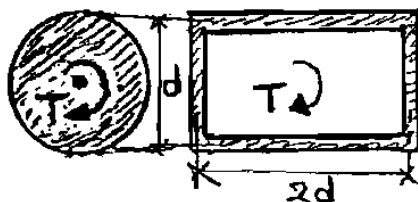
- ۴، ۷ (۱)
- ۵، ۲۴ (۲)
- ۷، ۸۲ (۳)
- ۱۰، ۹۷ (۴)

شعاع میانگین $= 4.5 + \frac{0.3}{2} + \frac{0.7}{2} = 4.75 \text{ cm}$

$$\tau = \frac{T}{2A_m t} = \frac{20000}{2(4.75^2 \times \pi) \times 0.5} = 470 \frac{N}{cm^2} = 4.7 \text{ MPa}$$

سراسری ۸۵

در صورتی که تنش برشی در هر دو مقطع نشان داده شده یکسان باشند حداقل ضخامت (t_{min}) مقطع مستطیلی چقدر است؟

- $\frac{\pi d}{128}$ (۱)
- $\frac{\pi d}{64}$ (۲)
- $\frac{\pi d}{22}$ (۳)
- $\frac{\pi d}{16}$ (۴)

$$\tau_{\text{مستطیلی}} = \frac{T(d/2)}{\frac{\pi}{2} \left(\frac{d}{2}\right)^4} = \frac{16T}{\pi d^3}$$

$$\tau = \frac{T}{2(d \times 2d)t} = \frac{T}{4td^2} \Rightarrow \tau_1 = \tau_2 \Rightarrow \frac{16}{\pi d^3} = \frac{1}{4td^2} \Rightarrow t = \frac{\pi d}{64}$$

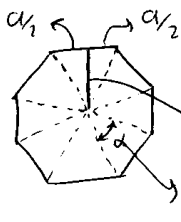
۵- تنش برشی در میله ای تو خالی جدار نازک با ضخامت t و مقطع n ضلعی منتظم تحت اثر پیچش T چقدر است؟ طول هر ضلع n ضلعی برابر a می باشد.

$$\frac{\tau T \sin \frac{\pi}{n}}{na't} \quad (۴)$$

$$\frac{\tau T \sin \frac{\pi}{n}}{na't} \quad (۳)$$

$$\frac{\tau T}{n'a't} \quad (۲)$$

$$\frac{\tau T \tan \frac{\pi}{n}}{na't} \quad (۱)$$

$$h = \frac{a}{2} \times \cot\left(\frac{\alpha}{2}\right) = \frac{a}{2} \cot\left(\frac{\pi}{n}\right) \quad \left. \begin{array}{l} \rightarrow A_i = \frac{h \times a}{2} = \frac{a^2}{4} \cot\left(\frac{\pi}{n}\right) \\ \text{مساحت} \\ \text{هر قطعه} \end{array} \right\}$$

$$\Rightarrow \tau = \frac{T}{2A_n t} = \frac{T}{2 \times \frac{na^2}{4} \cot\left(\frac{\pi}{n}\right) t} = \frac{2T \cot\left(\frac{\pi}{n}\right)}{na^2 t}$$

سراسری ۸۸

۶۰- میله‌ای با مقطع قوطی زیر اثر پیچش به مقدار 2 t.m قرار گرفته است.

قوطی دارای ضلع خارجی $20/6 \text{ cm}$ و ضلع داخلی $19/4 \text{ cm}$ است.

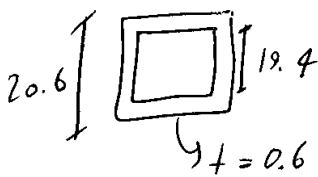
تنش عمودی ایجاد شده در آن بر حسب $\frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$ چقدر است؟

$$\pm 50 \quad (۲)$$

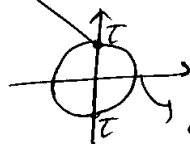
$$\pm 208/3 \quad (۱)$$

$$\pm 416/7 \quad (۴)$$

$$\text{صفر} \quad (۳)$$

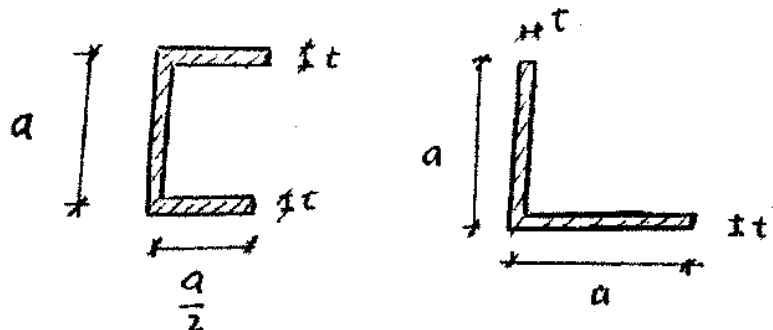
$$\tau = \frac{2 \times 10^5}{2 \times 20^2 \times 0.6} = 416.66 \text{ kg/cm}^2$$

$$\sigma = \tau = 416.66 \quad \checkmark \quad \text{دک تنش کمتری خواستار است}$$

سراسری ۸۹

۵۱- چه رابطه‌ای بین ظرفیت پیچش مقاطع جدار نازک داده شده، برقرار است؟

(۱) ظرفیت پیچشی هر دو مقطع یکسان است

(۲) رابطه‌ای بین ظرفیت پیچشی دو مقطع وجود ندارد

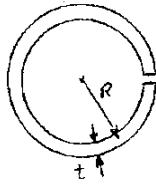
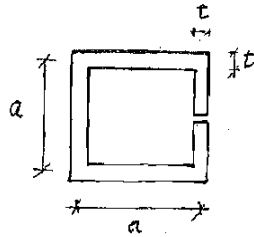
(۳) ظرفیت پیچشی مقطع نبشی دو برابر مقطع ناودانی است

(۴) ظرفیت پیچشی مقطع ناودانی دو برابر مقطع نبشی است

گزینه ۱

سراسری ۸۶

۵۲- مطلوبست تعیین نسبت $\frac{a}{R}$ برای آنکه ظرفیت پیچشی دو مقطع مقابل یکسان باشد:

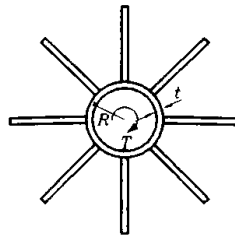

- (۱) $\frac{a}{R} = \pi$
- (۲) $\frac{a}{R} = \frac{\pi}{2}$
- (۳) $\frac{a}{R} = 2\pi$
- (۴) $\frac{a}{R} = \frac{2\pi}{2}$

$$\frac{1}{3}(4a)t^2 = \frac{1}{3}(2\pi R)t^2 \rightarrow \frac{a}{R} = \frac{\pi}{2}$$

سراسری ۷۷

۵- میله‌ای با سطح مقطع نشان داده شده در شکل تحت تأثیر لنگر پیچشی T قرار دارد. شعاع متوسط دایره R و ضخامت آن t می‌باشد. ضخامت هر یک از ورقهای اتصالی به دایره جدار نازک t و طول آن $2\pi R$ می‌باشد. چنانچه نسبت $\frac{R}{t} = 10$ باشد، چند درصد لنگر پیچشی T توسط جداره نازک دایره‌ای شکل تحمل خواهد شد؟

- (۱) ۹۱٫۲٪
- (۲) ۹۵٫۳٪
- (۳) ۹۷٫۴٪
- (۴) ۹۹٫۲٪

لنگر پیچشی نسبت J بین اعضا تقسیم می‌شود

$$J = \left(\frac{\pi}{2}R^4\right) = 4\left(\frac{\pi}{2}R^3\right)dR = 2\pi R^3t$$

$$J = 8\left[\frac{1}{3}L t^3\right] = \frac{8}{3} \times (2\pi R)(t)^3 = \frac{16\pi R t^3}{3}$$

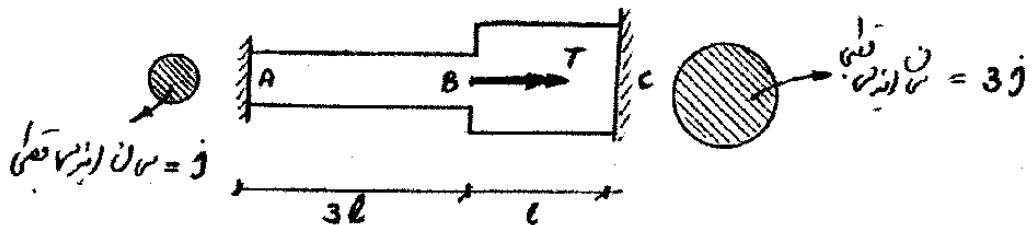
$$\text{نسبت} = \frac{J_{\text{دایره}}}{J_{\text{دایره}} + J_{\text{ریزه}} = \frac{2\pi R^3 t}{2\pi R^3 t + \frac{16}{3}\pi R t^3}$$

$$\frac{R}{t} = 10 \rightarrow \text{نسبت} = 0.974$$

تحلیل سازه های تحت پیچش

سراسری ۸۹

۵۲- عضو با مقطع دایروی مطابق شکل تحت کوپل پیچشی T در نقطه B قرار دارد. مطلوبست تعیین عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی در نقاط A و C .

(۲) $T_A = \frac{2T}{10}$ و $T_C = \frac{7T}{10}$

(۱) $T_A = \frac{9T}{10}$ و $T_C = \frac{T}{10}$

(۴) $T_A = \frac{7T}{10}$ و $T_C = \frac{2T}{10}$

(۳) $T_A = \frac{T}{10}$ و $T_C = \frac{9T}{10}$

$k_1 = \frac{GJ}{3L}$
 $k_2 = \frac{G(3J)}{L}$

$k_2 = 9k_1$

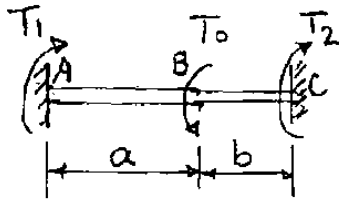
شش برابری و سه برابر C می‌رسد
 و یک سوم A (جمع سه برابر است)

$T_A = \frac{T}{10}$, $T_C = \frac{9T}{10}$

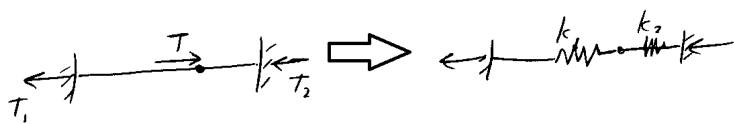
سراسری ۸۴

۴۵- در شکل روبه‌رو قسمت AB با مقطع دایره به شعاع R و قسمت BC با مقطع مربع به شعاع $a = R\sqrt{2}$ می‌باشد. برای اینکه $T_1 = T_2$

باشد، نسبت $\frac{a}{b}$ کدام است؟ ($J_c = 0.141 a^4$ برای مربع)

- ۱) ۲,۷۸۵
- ۲) ۱,۳۹
- ۳) ۱
- ۴) ۰,۳۵۹

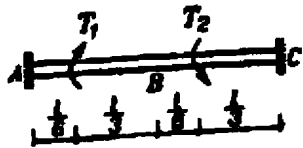

در اینگونه مسائل مانند بررسی محورهای عمل می‌بینیم
 برابر آید. تکیه‌گی هم سه مادی داشته باشند
 باید $k_2 = k_1$ باشد

$$\left(\frac{GJ_c}{L}\right)_1 = \left(\frac{GJ}{L}\right)_2 \Rightarrow \frac{\frac{\pi}{2} R^4}{a} = \frac{0.141 (R\sqrt{2})^4}{b} \Rightarrow \frac{a}{b} = 2.785$$

آزاد ۸۸

۵۱- در تیر زیر نسبت $\frac{T_1}{T_2}$ چقدر باشد تا بیچسب وسط تیر صفر شود؟ ($GJ = \text{Const}$)

- ۱) ۳
- ۲) ۲
- ۳) $\sqrt{6}$
- ۴) $\sqrt{2}$
- ۵) $\frac{1}{2}$
- ۶) $\frac{1}{3}$
- ۷) $\frac{1}{4}$
- ۸) $\frac{1}{3}$

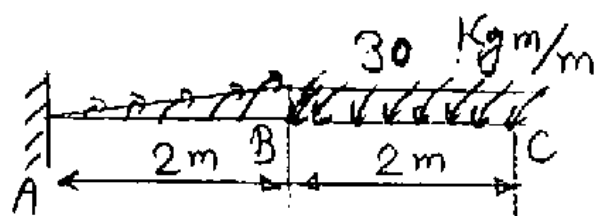
سراسری ۸۸

۶۲- نیندای به قطر ۴ cm زیر اثر لنگر بیچسبی مطابق شکل روبه‌رو قرار گرفته است.

ننش برشی ماکزیمم بر حسب $\frac{kg}{cm^2}$ در آن چقدر است؟ لنگر بیچسبی در نیمه‌ی

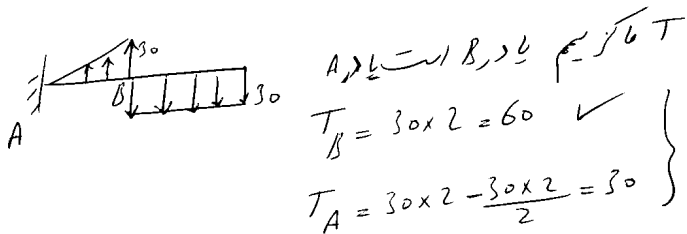
سمت راست با شدت ثابت $30 \frac{kgm}{m}$ و در نیمه سمت چپ شدت آن به طور خطی

از $30 \frac{kgm}{m}$ به صفر می‌رسد.

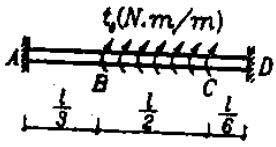
- ۱) $\frac{750}{\pi}$
- ۲) ۱۵۰۰
- ۳) صفر
- ۴) $\frac{1500}{\pi}$

$$\tau_{max} = \frac{T_B R}{J} = \frac{6000 \times 2}{\frac{\pi}{2} \times 2^4} = \frac{1500}{\pi}$$

آزاد ۸۶

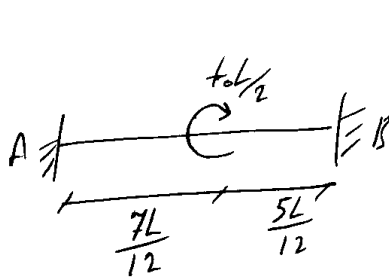
$$\frac{17t_0 l^2}{144GJ} \quad (1)$$

$$\frac{13t_0 l^2}{144GJ} \quad (2)$$

$$\frac{7t_0 l^2}{144GJ} \quad (3)$$

$$\frac{11t_0 l^2}{144GJ} \quad (4)$$

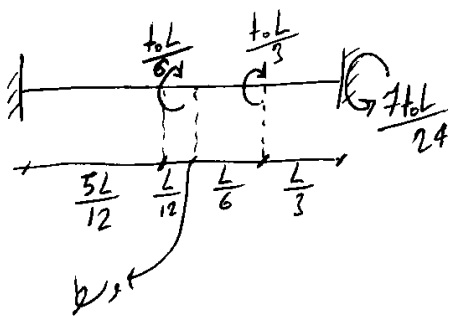
۱۸- در تیر زیر زاویه پیچش وسط تیر چقدر است؟ (GJ = constant)

ابتدا تکیه‌ها را می‌کنیم و از آنجا که تیر را می‌بینیم

$$T_A = 5 \rightarrow T_B = 7$$

$$T_A = \frac{5}{12} \times \frac{t_0 L}{2} = \frac{5t_0 L}{24} \rightarrow T_B = \frac{7t_0 L}{24}$$

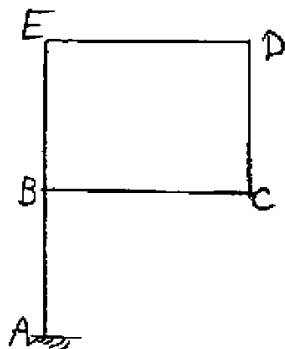
اگر فرض کنیم $\tau = \frac{t_0 L}{2}$

$$\phi = \frac{5TL}{GJ} = \frac{1}{GJ} \left(\frac{7t_0 L}{24} \times \frac{L}{2} - \frac{t_0 L}{3} \times \frac{L}{6} \right) = \frac{13}{144} \frac{t_0 L^2}{GJ}$$

سراسری ۸۸

۶۱- صفحه BCDE به میله AE که دارای مقطع دایره توپر به شعاع ۵ cm است کاملاً متصل است و عمود بر آن صفحه یاد وارد می‌شود. به طوری که نیروی وارده صد کیلوگرم بر هر متر مربع است. مقدار تنش برشی ماکزیمم حاصل از فقط پیچش در

AB بر حسب $\frac{kg}{cm^2}$ برابر است با:

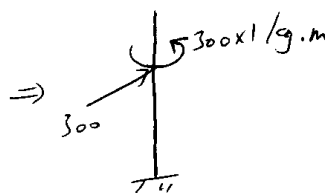
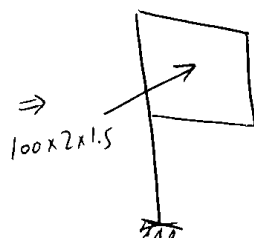
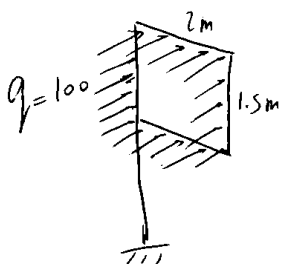

$$\frac{480}{\pi} \quad (1)$$

$$960\pi \quad (2)$$

$$48\pi \quad (3)$$

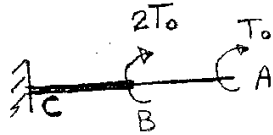
$$\frac{960}{\pi} \quad (4)$$

$$\tau = \frac{(30000) \times 5}{\frac{\pi}{2} \times 5^4} = \frac{480}{\pi}$$

۵۲- در شکل روبرو AB و BC دارای مقطع دایره به قطر D و ۲D می‌باشند. نسبت تنش‌های برشی ماکزیمم در قسمت AB به قسمت BC

چقدر است؟ $\frac{(\tau_{AB})_{max}}{(\tau_{BC})_{max}}$

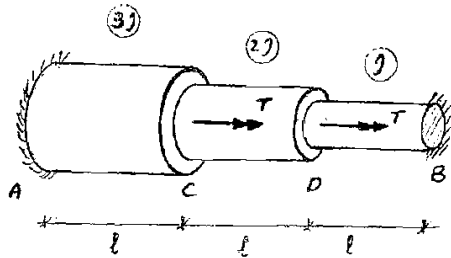
- ۱ (۱)
- ۲ (۲)
- $\frac{1}{2}$ (۳)
- $\frac{4}{3}$ (۴)

$$\tau_{AB} = \frac{T_0 R}{\frac{\pi}{2} R^4} \quad \tau_{BC} = \frac{3T_0 (2R)}{\frac{\pi}{2} (2R)^3} \quad \rightarrow \quad \frac{\tau_{AB}}{\tau_{BC}} = \frac{4}{3}$$

سراسری ۸۶

۵۴- عضو شکل مقابل با مقطع دایره‌ای پله‌ای تحت اثر دو لنگر پیچشی T در نقاط C و D قرار گرفته است. نقاط A و B بصورت گیردار

می‌باشند. مطلوبست عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی نقاط A و B:

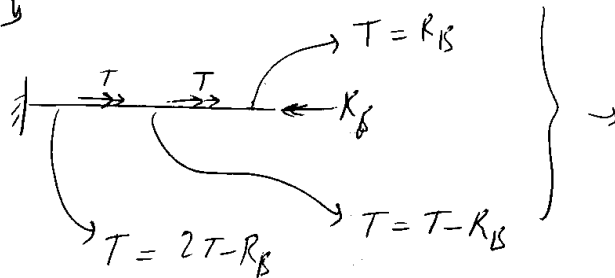
$T_A = \frac{5}{9} T$, $T_B = \frac{9}{11} T$ (۱)

$T_A = \frac{9}{11} T$, $T_B = \frac{5}{9} T$ (۲)

$T_A = \frac{7}{11} T$, $T_B = \frac{15}{11} T$ (۳)

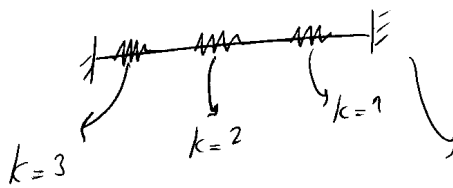
$T_A = \frac{15}{11} T$, $T_B = \frac{7}{11} T$ (۴)

چون به‌وسیله یک نیروی ۲ نیروی در ابع روشی سنتی طولانی‌تر است (ازجمله نیروی توان حل‌آورد)

$$\phi_B = \frac{(2T - R_B)L}{(3J)G} + \frac{(T - R_B)L}{(2J)G} + \frac{-R_B L}{JL}$$

$$\Rightarrow R_B = \frac{7T}{11}$$

$k = \frac{GJ}{L}$

$k = \frac{1}{\frac{1}{2} + \frac{1}{3}} = \frac{6}{5}$, $k = 1$

$$R_B = T \times \frac{1}{1 + \frac{6}{5}} = \frac{5}{11} T \rightarrow R_A = \frac{6T}{11}$$

$k = \frac{1}{\frac{1}{3} + 1} = \frac{3}{4}$, $k = 3$

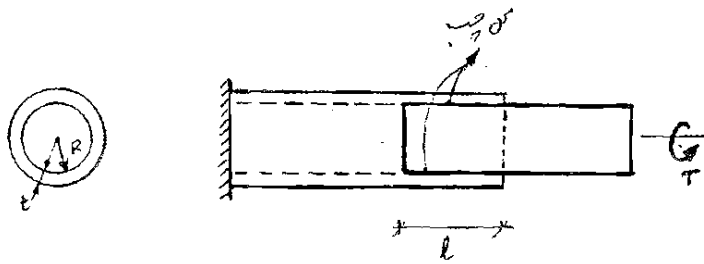
$$R_A = \frac{3}{3 + \frac{3}{4}} T = \frac{9T}{11} \rightarrow R_B = \frac{2T}{11}$$

$$R_B = \frac{5T}{11} + \frac{2T}{11} = \frac{7T}{11}$$

$$R_A = \frac{6T}{11} + \frac{9T}{11} = \frac{15T}{11}$$

سراسری ۸۶

۵۵- یک مقطع توپر دایره‌ای با شعاع R توسط چسب با تنش برشی مجاز τ در داخل مقطع توخالی در طول l متصل شده است. مطلوبست محاسبه طول l بطوریکه لنگر پیچشی T را بتوان از مقطع توپر به مقطع توخالی منتقل کرد.

$$l = \frac{T}{\pi R^2 \tau} \quad (۱)$$

$$l = \frac{T}{\pi R^2 \tau} \quad (۲)$$

$$l = \frac{T}{\pi R^2 \tau} \quad (۳)$$

$$l = \frac{T}{\pi R^2 \tau} \quad (۴)$$

$$T = \left[\left(\frac{2\pi R}{l} \times \tau \right) \times R \right] \times R = \left[(l \times 2\pi R) \times \tau \right] \times R = 2\pi R^2 l \tau \Rightarrow l = \frac{T}{2\pi R^2 \tau}$$

آزاد ۸۸

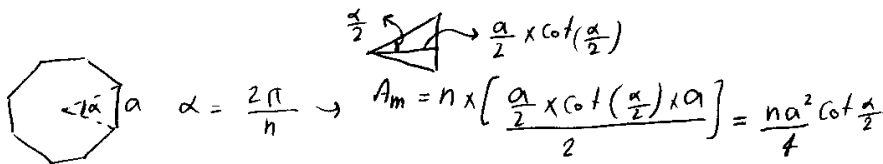
۸۸- یک مقطع n ضلعی منتظم جدار نازک تحت اثر پیچش قرار دارد. اگر مقطع از حالت بسته به حالت باز تغییر کند تنش برشی ماکزیمم مقطع چند برابر خواهد شد؟ (طول هر ضلع مقطع a و ضخامت مقطع t می‌باشد).

$$\frac{3a}{t} \text{Cotg} \frac{\pi}{2n} \quad (۱)$$

$$\frac{3a}{t} \text{Cotg} \frac{\pi}{n} \quad (۲)$$

$$1.5 \frac{a}{t} \text{Cotg} \frac{\pi}{n} \quad (۳)$$

$$1.5 \frac{a}{t} \text{Cotg} \frac{\pi}{2n} \quad (۴)$$

$$\tau = \frac{T}{2A_m t} = \frac{T}{2 \left(\frac{na^2}{4} \text{Cotg} \frac{\alpha}{2} \right) t} = \frac{2T}{na^2 \text{Cotg} \left(\frac{\alpha}{2} \right) t}$$

$$\tau = \frac{T}{\frac{1}{3} L t^2} = \frac{T}{\frac{1}{3} (na) t^2} = \frac{3T}{na t^2}$$

$$\frac{\tau}{\tau} = \frac{\frac{3}{na t^2}}{\frac{2}{na^2 \text{Cotg} \frac{\alpha}{2} t}}$$

$$= \frac{3a}{t} \text{Cotg} \left(\frac{\alpha}{2} \right) = \frac{3a}{t} \text{Cotg} \left(\frac{\pi}{n} \right)$$

آزاد ۸۹

۸۹- در یک مقطع n ضلعی منتظم جدار نازک بسته تحت اثر پیچش قرار دارد. اگر مقطع از حالت بسته به حالت باز تغییر کند زاویه پیچش مقطع چند برابر خواهد شد؟ (طول هر ضلع a و ضخامت مقطع t می‌باشد).

$$\frac{3}{4} \left(\frac{a}{t} \right)^2 \text{Cotg}^2 \frac{\pi}{2n} \quad (۲)$$

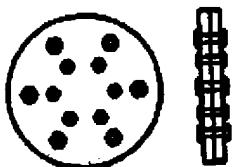
$$\frac{4}{3} \left(\frac{a}{t} \right)^2 \text{Cotg}^2 \frac{\pi}{2n} \quad (۱)$$

$$\frac{4}{3} \left(\frac{a}{t} \right)^2 \text{Cotg}^2 \frac{\pi}{n} \quad (۴)$$

$$\frac{3}{4} \left(\frac{a}{t} \right)^2 \text{Cotg}^2 \frac{\pi}{n} \quad (۳)$$

آزاد ۸۸

۸۸- در اتصال فلنجی زیر دو نوع پیچ با تنشهای مجاز τ_1 و τ_2 در فواصل R_1 و R_2 از مرکز اتصال قرار دارند. برای اینکه این اتصال فلنجی حداکثر لنگر پیچشی را منتقل کند نسبت $\frac{R_1}{R_2}$ چقدر باید باشد؟ (مدول برشی پیچ‌ها به ترتیب برابر G_1 و G_2 است).

$$\frac{G_1 \tau_2}{G_2 \tau_1} \quad (۱)$$

$$\frac{G_2 \tau_1}{G_1 \tau_2} \quad (۲)$$

$$\frac{G_2 \tau_2}{G_1 \tau_1} \quad (۳)$$

$$\frac{G_1 \tau_1}{G_2 \tau_2} \quad (۴)$$

برای اینکه بتوان فرمولی در داخل باید هرمان بهش باز بنده (این طوری تا کار یک دور تر و اب دور و یک دور برتر)

② بیخ خارجی $\tau = \frac{TR_2}{J} \times \frac{G_2}{G_1} \langle \tau_2 \Rightarrow T \langle \frac{\tau_2 G_1 J}{R_2 G_2}$

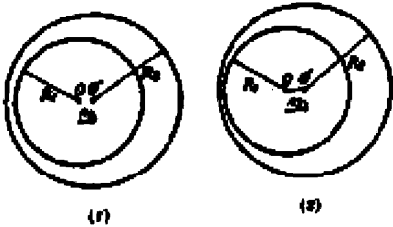
① داخل $\tau = \frac{TR_1}{J} \langle \tau_1 \Rightarrow T \langle \frac{\tau_1 J}{R_1}$

$\Rightarrow \frac{\tau_2 G_1 J}{R_2 G_2} = \frac{\tau_1 J}{R_1} \rightarrow \frac{R_1}{R_2} = \frac{G_2 \tau_1}{G_1 \tau_2}$

چون که مقادیر است
اینها مانند مقطع فنی باید مقطع کارل
بازیم
تا اگر که خارجی بیشتر
باید صحت آنرا
را افزایش دهیم و در نهایت آن کل را حساب کنیم

آزاد ۸۸

۵۰- اگر فاصله مراکز دوایر داخلی و خارجی در میل گردانهای جدار نازک زیر به ترتیب برابر e_1 و e_2 باشد مقاومت پیچشی میل گردان اول چند برابر میل گردان دوم است؟

$\frac{R_2 - R_1 + e_1}{R_2 - R_1 + e_2}$ (۱)

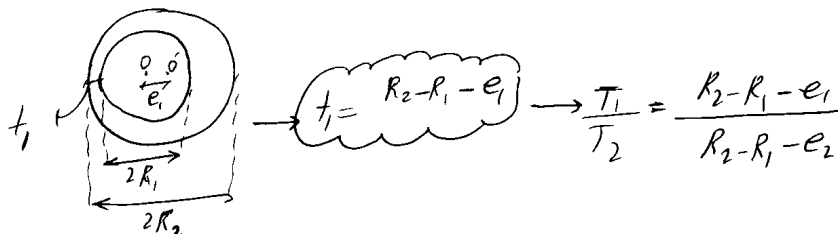
$\frac{R_1 + R_2 + e_1}{R_1 + R_2 + e_2}$ (۲)

$\frac{R_1 + R_2 - e_1}{R_1 + R_2 - e_2}$ (۳)

$\frac{R_2 - R_1 - e_1}{R_2 - R_1 - e_2}$ (۴)

$\tau = \frac{T}{2A_m t} \rightarrow T_1 = \tau (2A_m t_1) \rightarrow \frac{T_1}{T_2} = \frac{t_1}{t_2}$
 $T_2 = \tau (2A_m t_2)$

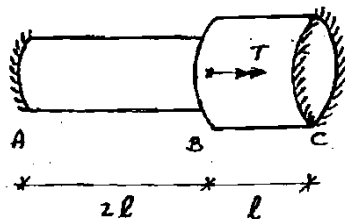
اقت شود
صحت محصور در هر دو شکل
یکسان است $A_{m1} = A_{m2}$

سراسری ۸۵

۵۰- عضوی با مقطع دایروی مطابق شکل تحت کویل پیچشی T در مقطع B می باشد. مطلوبست تعیین عکس العمل های تکیه گاهی در نقاط A و C (نقاط A و C بصورت گیردار کامل می باشند)

۱- معان اینرسی قطبی در ناحیه AB
۲- معان اینرسی قطبی در ناحیه BC

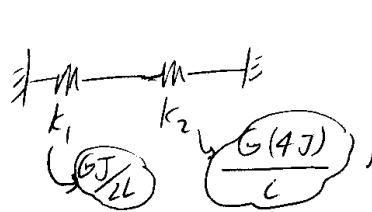

$T_A = \frac{T}{4}, T_B = \frac{AT}{4}$ (۱)

$T_A = \frac{6T}{5}, T_B = \frac{T}{5}$ (۲)

$T_A = \frac{AT}{4}, T_B = \frac{T}{4}$ (۳)

$T_A = \frac{T}{5}, T_B = \frac{6T}{5}$ (۴)

$$T_A = \frac{1/2 T}{1/2 + 4} = \frac{T}{9} \rightarrow T_B = \frac{8T}{9}$$

سراسری ۸۴

۴۴- انتهای دو لوله ۱ و ۲ به قطر خارجی ۸۰ cm مطابق شکل روبرو در داخل لوله‌ای به قطر داخلی ۸۰ cm قرار گرفته‌اند، هر کدام از لوله‌های ۱ و ۲ با ۲۰ عدد پیچ به قطر ۲ cm بهم وصل شده‌اند. اگر لنگر پیچشی ۲۰ t/m به مجموعه وارد شود تنش برشی در پیچ‌ها چقدر است؟

- ۲۹۶ (۱)
- ۳۹۸ (۲)
- ۱۹۹ (۳)
- ۹۹۵ (۴)

لنگر پیچشی که هر پیچ ایستادگی کند

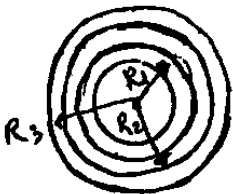

$$T_i = F \times R \Rightarrow T = 20 \times F \times R \Rightarrow F = \frac{T}{20R} = \frac{20 \times 10^5}{20 \times 80}$$

$$\tau = \frac{F}{A} = \frac{20 \times 10^5}{20 \times 80 \times (\pi \times 1^2)} = 397.88 \text{ kg/cm}^2$$

آزاد ۸۵

۶۵- در مقطع لوله‌ای یکپارچه زیر که از سه نوع فلز با ضخامت‌های یکسان تشکیل شده است تحت اثر یک لنگر پیچشی تحمل شده توسط قسمت‌های مختلف مقطع یکسان است. کدام رابطه زیر صحیح می‌باشد؟
 (R₁ شعاع متوسط قسمت ۱ است و R_i << t)

$$G_1 R_1^3 = G_2 R_2^3 = G_3 R_3^3 \quad (۲)$$

$$G_1 R_1 = G_2 R_2 = G_3 R_3 \quad (۱)$$

$$\frac{G_1}{R_1^3} = \frac{G_2}{R_2^3} = \frac{G_3}{R_3^3} \quad (۳)$$

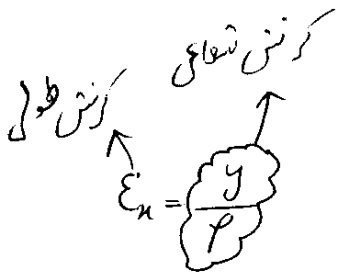
$$\frac{G_1}{R_1} = \frac{G_2}{R_2} = \frac{G_3}{R_3} \quad (۴)$$

$$\left(\frac{GJ}{L}\right)_1 = \left(\frac{GJ}{L}\right)_2 \rightarrow \frac{G_1(2\pi R_1^3 t)}{L} = \frac{G_2(2\pi R_2^3 t)}{L} = \frac{G_3(2\pi R_3^3 t)}{L}$$

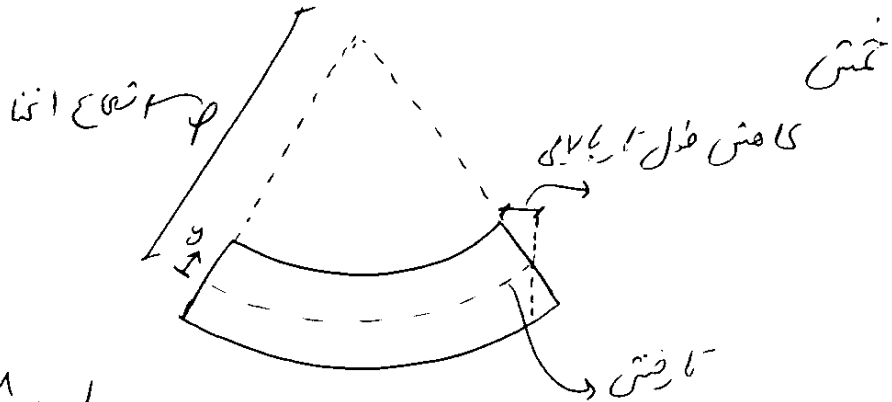
تنش پیچشی در مقطع برابر است

$$J = \left(\frac{\pi}{2} R^4\right)' = 2\pi R^3 t$$

$$G_1 R_1^3 = G_2 R_2^3 = G_3 R_3^3$$

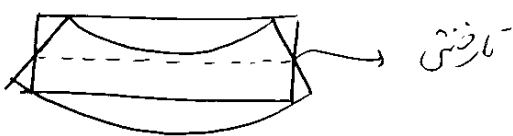
$$\left\{ \begin{aligned} \sigma_x &= \frac{y}{\rho} E \\ \sigma_x &= \frac{My}{I} \end{aligned} \right\} \rightarrow \frac{M}{EI} = \frac{1}{\rho}$$

ρ : شعاع انحنا $\leftarrow$ هر چه کمتر شود به معنی افزایش لنگر M است
 $\frac{1}{\rho}$: انحنای

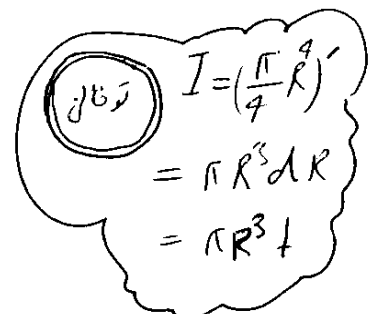
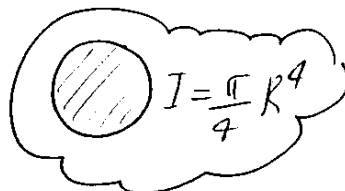
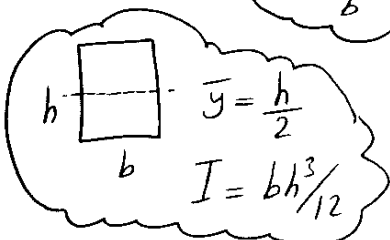
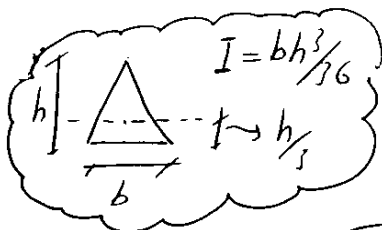
✓ نکته: در هر قسمتی از تیر که مقدار لنگر ثابت است ρ ثابت خواهد بود و تغییر شکل تیر به صورت کمانی از رایره خواهد بود

✓ تارخشی $\leftarrow$ نقاطی از مقطع که در اثر لنگر تغییر طول نمی دهند

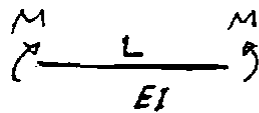

✓ نکته: کاربرد تارخشی $\leftarrow$ برابر کردن سطح مقطع است

✓ اگر مقطع تریب باشد (از درخشی مختلف) باید ابتدا آنرا تبدیل کرد

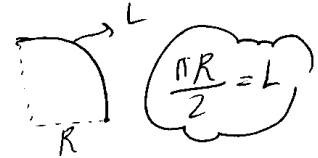

۳۲- لنگر خمشی لازم جهت خم کردن میله‌ای به طول L و صلبیت خمشی EI بصورت ربع دایره چقدر است؟

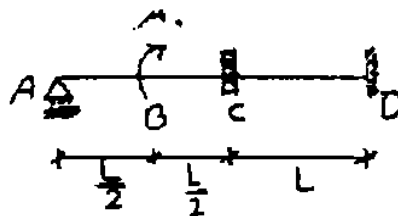
- (۱) $\frac{\pi EI}{L}$
- (۲) $\frac{2EI}{L}$
- (۳) $\frac{\pi EI}{2L}$
- (۴) $\frac{4PL}{AE}$

$$\frac{M}{EI} = \frac{1}{\rho} \Rightarrow \frac{M}{EI} = \frac{1}{\frac{2L}{\pi}} \rightarrow M = \frac{\pi EI}{2L}$$

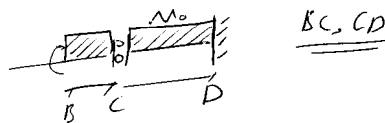
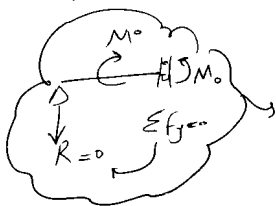
آزاد ۸۷

منحنی تغییر شکل نشان داده شده در کدام قسمت به صورت کمائی از دایره است؟

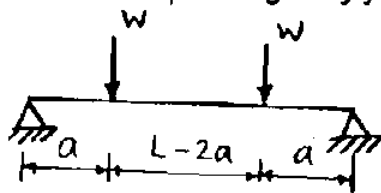
- (۱) خط AB
- (۲) خط CD
- (۳) BC, AB
- (۴) BC, CD

هر جا که مقدار مگر ثابت باشد سه نوع انحنای ثابت خواهد بود. $\frac{M}{EI} = \frac{1}{R}$ با بزرگن باید دیگران تکرار رسم کنیم

سراسری ۸۳

۵۱- در تیر متعارن شکل زیر، دقیقترین منحنی که می تواند تغییر شکل تیر را مابین دو نیروی منمرکز W نشان دهد، کدام است؟

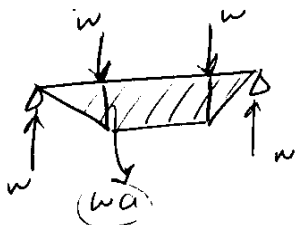

$$EI = \text{ثابت}$$

- (۱) دایره
- (۲) خط

(۳) منحنی درجه ۲

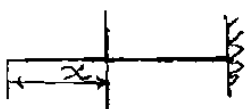
(۴) بیضی با فاصله کانونی کم

چون مقدار M ثابت است پس این خواهد بود

سراسری ۸۴

۵۲- تغییر شکل تیر روبرو چنان است که انحنای آن متناسب با طول تغییر می کند یعنی $\frac{1}{\rho} = kx$. بار وارد بر تیر چیست؟

- (۱) بار متمرکز در انتهای آزاد
- (۲) لنگر متمرکز در انتهای آزاد
- (۳) بار گسترده در سرتاسر تیر با شدت یکنواخت
- (۴) بار گسترده خطی با شدت صفر در انتهای آزاد

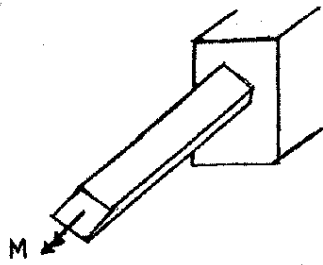
برگرازم شرطی $\frac{1}{\varphi} = k_n \rightarrow \frac{M}{EI} = k_n \rightarrow M = (k EI)_n$

سراسری ۸۹

۴۷- چنانچه اضلاع مقطع چهارگوش مربع شکل برابر a باشد، انحنای ایجاد شده در اثر لنگر M را محاسبه کنید. (مدول ارتجاعی مقطع E می باشد).

$$\frac{12M}{Ea^3} \quad (1) \quad \frac{3a^2M}{AE} \quad (2)$$

$$\frac{\Delta Ea^3}{12M} \quad (3) \quad \frac{\Delta M}{12Ea^3} \quad (4)$$

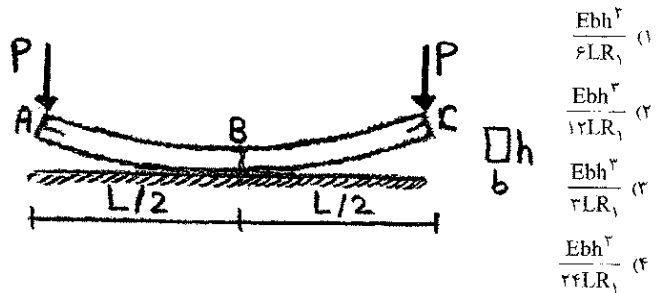

انت نوکر خمی حول محور افقی ربع است

$$\frac{1}{\varphi} = \frac{M}{EI} = \frac{M}{E(\frac{a^4}{12})} = \frac{12M}{Ea^4}$$

سراسری ۸۹

۵۵- در تیر مورد نظر انحنای اولیه آن بدون بار در نقطه B برابر با R_1 می باشد. مقدار نیروی لازم P چقدر باشد تا انحنای در B صفر شود؟

$$\frac{Ebh^3}{6LR_1} \quad (1)$$

$$\frac{Ebh^3}{12LR_1} \quad (2)$$

$$\frac{Ebh^3}{3LR_1} \quad (3)$$

$$\frac{Ebh^3}{24LR_1} \quad (4)$$

انت اولیه R_1 است یعنی لنگر اولیه $M = \frac{EI}{R}$ است دیگر صورتی انتخاب باید نگر صورتی بنا برین P را طوری تعیین کنیم که لنگر $-\frac{EI}{R}$ ای را کند

$$-P \times \frac{L}{2} = \frac{-EI}{R} \rightarrow P = \frac{2EI}{LR} = \frac{2Ebh^3/12}{LR_1} \rightarrow P = \frac{Ebh^3}{6LR_1}$$

آزاد ۸۳

۲۱- یک صفحه فولادی به عرض ۱۲cm و ضخامت ۲cm را تحت اثر خمش محض بصورت قوسی اولادایره به شعاع m10 خم می کنیم. تنش خمشی ماکزیمم صفحه چقدر است؟ ($E = 2 \times 10^6 \text{ kg/cm}^2$)

- ۱۵۰۰ kg/cm² (۱)
- ۲۰۰۰ kg/cm² (۲)
- ۵۰۰ kg/cm² (۳)
- ۱۰۰۰ kg/cm² (۴)

$$f = 10m \rightarrow \frac{1}{\varphi} = \frac{M}{EI} \rightarrow \frac{1}{1000} = \frac{M}{2 \times 10^6 \times (12 \times \frac{2^3}{12})} \rightarrow M = 16000 \rightarrow \sigma = \frac{6M}{12 \times 2^2} = 2000 \text{ kg/cm}^2$$

سراسری ۸۸

۶۳- اگر در انتهای تیر کنسول به طول l جابه‌جایی قائم بر اثر بار متمرکز قائم در انتها برابر Δ باشد، انحنا Δ حداکثر ایجاد شده در تیر چقدر می‌باشد؟ $\Delta = 0.01$ است.

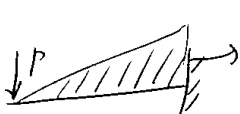
(۲) $\frac{0.03}{1}$

(۳) $\frac{0.01}{1}$

(۲) $\frac{0.01}{31}$

(۱) $\frac{0.01}{61}$

انحنا Δ حداکثر در تیر کنسول حداکثر ای می‌شود

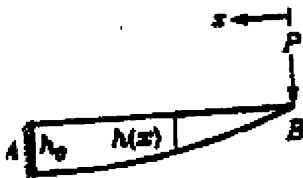
$\frac{M}{EI} = \frac{1}{R} \rightarrow \frac{PL}{EI} = \frac{1}{R}$

باید P را بیابیم $\rightarrow \Delta = \frac{PL^3}{3EI} = 0.01L \rightarrow P = \frac{0.03 EI}{L^2}$

$\rightarrow \frac{1}{R} = \frac{0.03}{L}$

آزاد ۸۸

۵۵- تیر طره زیر تحت اثر بار P بصورت یک قوس دایره خم می‌شود. معادله $h(x)$ (ارتفاع مقطع) کدام است؟

(۱) $h(x) = h_0 \left(\frac{x}{l}\right)$

(۲) $h(x) = h_0 \sqrt{\frac{x}{l}}$

(۳) $h(x) = h_0 \sqrt[3]{\frac{x^2}{l^2}}$

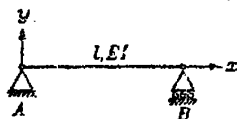
(۴) $h(x) = h_0 \sqrt{\frac{x}{l}}$

$\frac{1}{R} = \frac{M}{EI} \rightarrow \frac{M}{EI} = \frac{Px}{E(bh^3/12)} = \frac{PL}{Ebh^3/12} \rightarrow \frac{x}{h^3} = \frac{L}{h^3} \rightarrow h = h_0 \sqrt[3]{\frac{x}{L}}$

آزاد ۸۹

۵۴- تغییر مکان تیر زیر تحت اثر بارگذاری ۱ بصورت $y(x) = \frac{M}{6EI}(x^3 - 3lx^2 + 2l^2x)$ و تحت اثر بارگذاری ۲ بصورت

$y(x) = \frac{M}{6EI}(x^3 - l^2x)$ می‌باشد. اگر بارگذاری‌های ۱ و ۲ بصورت همزمان بر تیر AB وارد شود انحنا y وسط تیر چقدر خواهد شد؟

(۲) $\frac{M}{EI}$

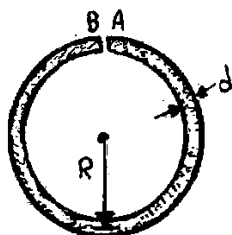
(۱) $\frac{2M}{EI}$

(۴) $\frac{M}{2EI}$

(۳) 0

سراسری ۸۵

۴۱- یک سیم ممسی به قطر d به شکل یک دایره به گونه‌ای خم شده است که دو انتهای آن درست در تماس با یکدیگر نکه داشته شده‌اند. در صورتی که حداکثر کرنش مجاز مس ϵ باشد، کمترین طول (L) مورد نیاز برای این حالت برابر است با:

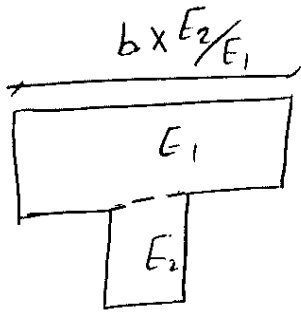
(۱) $\frac{\pi d}{2\epsilon}$

(۲) $\frac{\pi d}{\epsilon}$

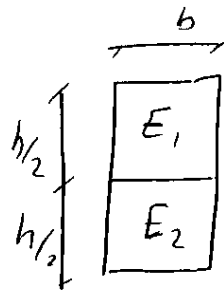
(۳) $\frac{2\pi d}{\epsilon}$

(۴) $\frac{4\pi d}{\epsilon}$

$\left. \begin{aligned} \text{حداکثر کرنش} &= \epsilon \\ \text{کرنش} &= \frac{y}{\rho} = \frac{d/2}{R} \end{aligned} \right\} \rightarrow \frac{d/2}{R} < \epsilon \rightarrow R > \frac{d}{2\epsilon} \rightarrow \frac{L}{2\pi} > \frac{d}{2\epsilon} \rightarrow L > \frac{\pi d}{\epsilon}$

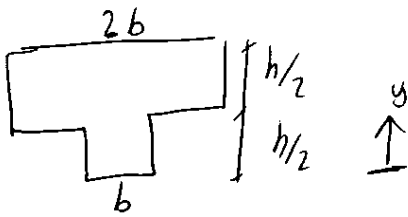

تبدیل ←

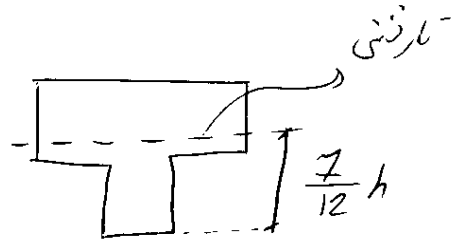
عصر مرکب

پس از تبدیل تارظنی را هم بگیریم مثلاً اگر $E_2 = 2E_1$ باشد خواهیم داشت

$$\bar{y} = \frac{(2b \times h/2) \times \frac{3h}{4} + (b \times h/2) \times h/4}{2b \times \frac{h}{2} + b \times \frac{h}{2}}$$

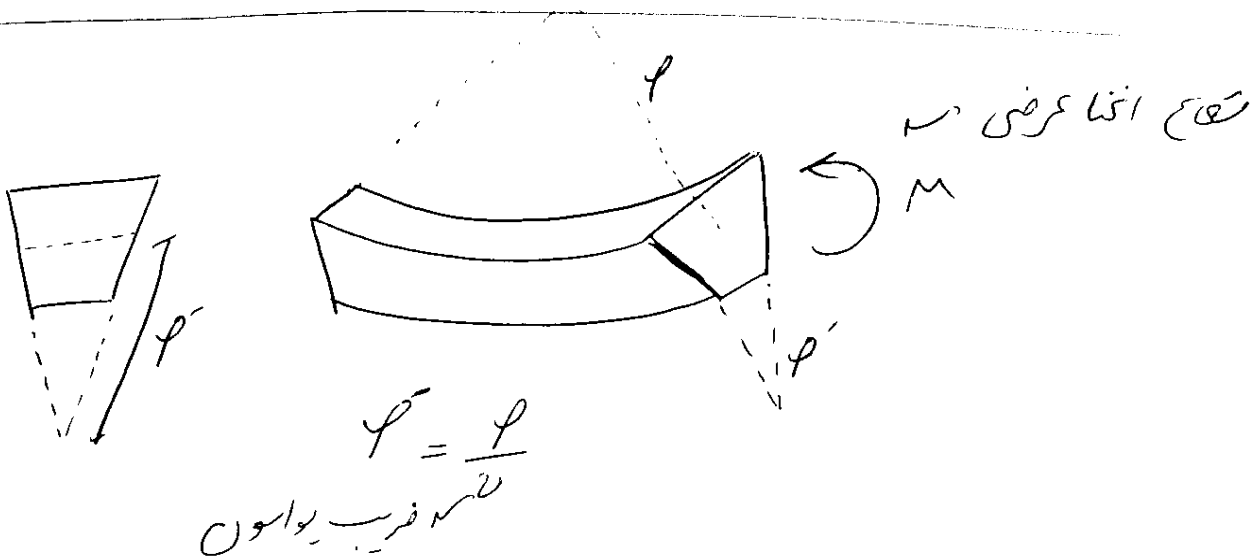
$$= \frac{7h}{12}$$

سوال: تنش در اثر M از تار بالا و پایین چندراست؟
 پس از محاسبه تنش در مقطع تبدیل یافته
 باید آن را به نسبت تبدیل تعدیل کرد
 $\times \left(\frac{E_2}{E_1}\right)$

$$\sigma_{top} = \left[\frac{M \times \frac{5}{12} h}{I} \right] \times 2$$

$$\sigma_{bot} = \left[\frac{M \times \frac{7}{12} h}{I} \right] \times 1$$

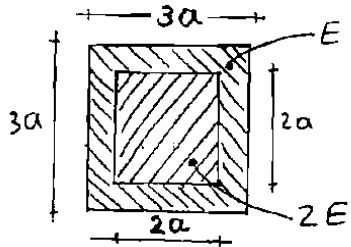

۵۰- در کدامیک از مقاطع زیر تحت اثر لنگر خمشی M ارتفاع مقطع کاهش می یابد؟

سراسری ۸۱

۳۸- در تیر مرکب شکل زیر چنانچه حداکثر تنش مجاز برای هر دو نوع مصالح مساوی σ_a باشد، حداکثر لنگر خمشی مجاز چند است؟

- (۱) $\frac{1}{9\sqrt{3}} a^3 \sigma_a$
- (۲) $\frac{6}{9\sqrt{3}} a^3 \sigma_a$
- (۳) $\frac{1}{81} a^3 \sigma_a$
- (۴) $\frac{6}{81} a^3 \sigma_a$

$I = I_I + I_{II}$
 $= \frac{3a \times (3a)^3}{12} + \frac{2a \times (2a)^3}{12}$
 $= \frac{27}{12} a^4$

$\sigma_1 = \frac{M \cdot c}{I} = \frac{M \times 1.5a}{\frac{27}{12} a^4}$

$\sigma_2 = 2 \left[\frac{M \times a}{\frac{27}{12} a^4} \right]$

$\rightarrow \sigma_2 > \sigma_1 \rightarrow \sigma_{max} = \frac{24M}{27a^3}$

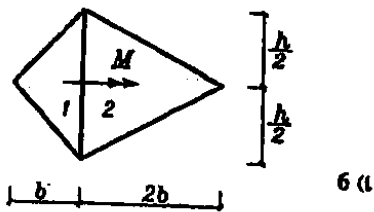
$\sigma_{max} < \sigma_a$

$M < \frac{27a^3}{24} \sigma_a$

بسیار آسان نیست (نقطه)

آزاد ۸۶

۵۲- در تیر زیر لنگر تحمل شده توسط مقطع اول چند برابر مقطع دوم می باشد؟ ($E_1 = 3E_2$)

مقطع ۱ $3 \times b$

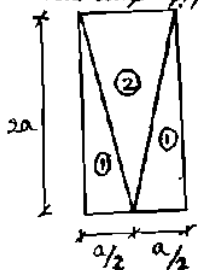
مقطع ۲ $1 \times 2b$

چون E_1 آن ۳ برابر است

$\frac{I_1}{I_2} = \frac{3}{2}$

سراسری ۸۲

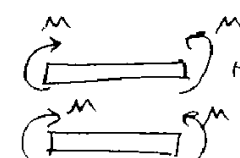
۴۲- در یک تیر با مقطع مقابل، اگر مدول الاستیسته ناحیه ۲ مقطع را دو برابر کنیم، تغییر شکل حداکثر چند برابر خواهد شد؟

- (۱) ۰,۶۶۷
- (۲) ۰,۶۹۲
- (۳) ۰,۷۴۵
- (۴) ۰,۵

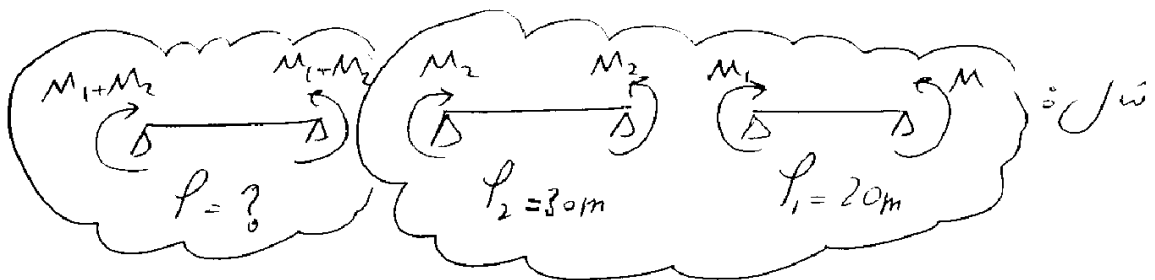
نکته: اگر نگرش مختلف به تیر وارد شوند و نتیجه نهایی خواسته شود، به جای جمع نگرش می‌توان $\frac{1}{\phi}$ را با هم جمع کرد (به ویژه اگر در حالتان مختلف تغییر کنند)

مثال: ابتدا دو تیر متساوی با هم خم می‌کنیم. پس از خم کردن

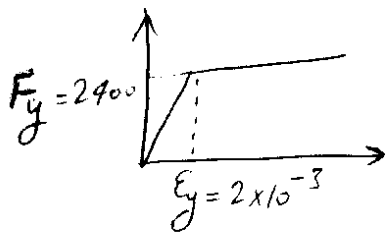
آن‌ها را به هم می‌چسبانیم به طوری که تقاطع تیرها با هم باشد

حال اگر نگرش $2M$ را حذف کنیم (با در برابریم) سه ϕ جدید؟
مقاطع مستطین هستند

$$\left. \begin{aligned} \frac{1}{\phi_1} &= \frac{M}{EI_1} \\ \frac{1}{\phi_2} &= \frac{-2M}{E(8I_1)} = \frac{-M}{4EI_1} \end{aligned} \right\} \rightarrow \frac{1}{\phi} = \frac{1}{\phi_1} + \frac{1}{\phi_2} = \frac{M}{EI_1} - \frac{M}{4EI_1} = \frac{3}{4\phi}$$

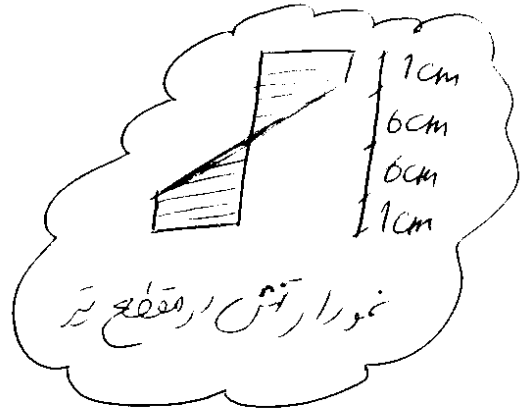
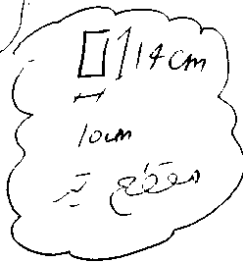
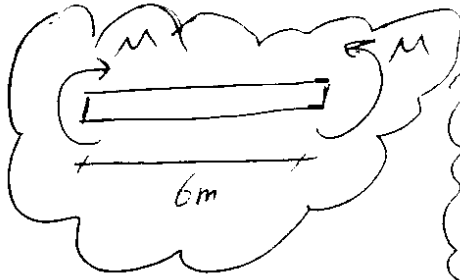

$$\frac{1}{\phi} = \frac{1}{\phi_1} + \frac{1}{\phi_2} = \frac{1}{20} + \frac{1}{30} \rightarrow \phi = 12 \text{ m}$$

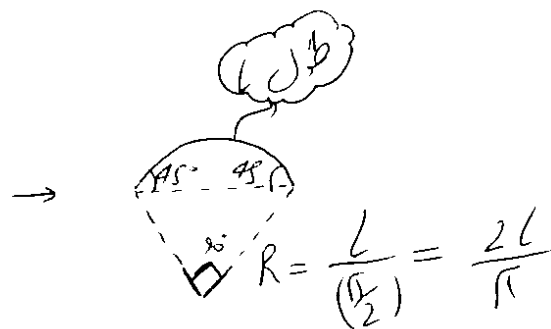
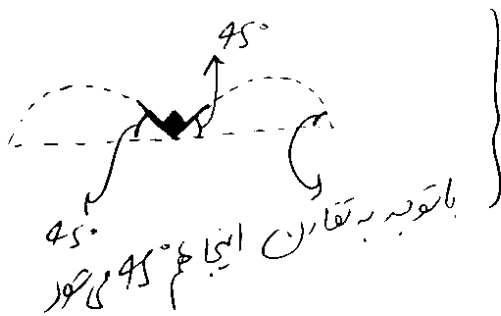
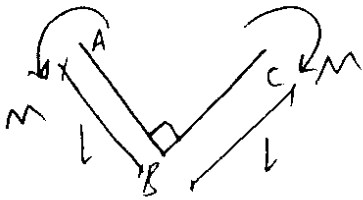
مسئله: اگر تنش-کرنش ماده خطی نباشد و به صورت
باشد و تیر ساخته شده از این ماده

مطابق شکل زیر تحت اثر سنگر M قرار گیرد، ششای آنها را بدست آورید

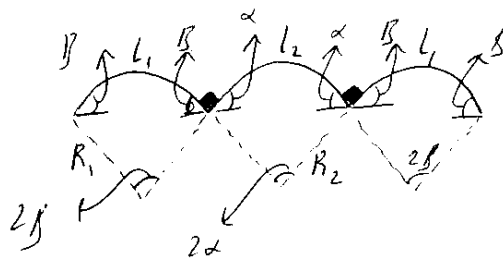
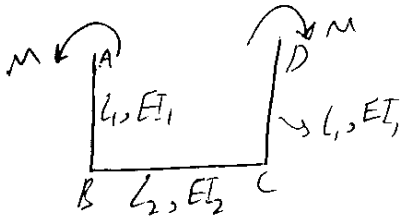
$$\frac{l}{\rho} = \frac{\epsilon}{c} = \frac{2 \times 10^{-3}}{6} \Rightarrow \rho = 3000 \text{ cm} = 30 \text{ m}$$

سؤال: مقدار M چقدر باشد تا نقاط A, B, C در یک امتداد قرار گیرند؟

$$\Rightarrow \frac{M}{EI} \left(\frac{L}{R} = \frac{\pi}{2L} \right) \Rightarrow M = \frac{\pi EI}{2L}$$

مقدار M چقدر باشد $\approx \frac{86}{\pi}$ زار π
 ABCD در یک استاندارد قرار گیرند؟

$$\alpha + \beta = 90^\circ \rightarrow \left\{ \begin{array}{l} R_1 = \frac{L_1}{2\beta} \rightarrow \beta = \frac{L_1}{2R_1} \\ R_2 = \frac{L_2}{2\alpha} \rightarrow \alpha = \frac{L_2}{2R_2} \end{array} \right\} \rightarrow \frac{L_1}{2R_1} + \frac{L_2}{2R_2} = \frac{\pi}{2}$$

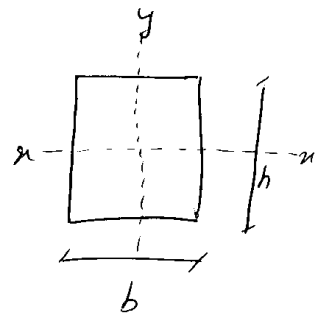
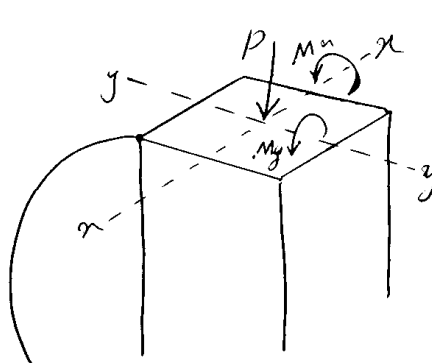
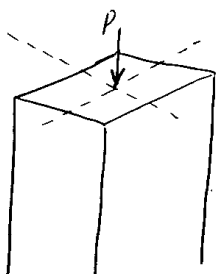
$$\rightarrow \frac{1}{R_1} \uparrow \left(\frac{M}{EI_1} \right) \times L_1 + \frac{1}{R_2} \left(\frac{M}{EI_2} \right) \times L_2 = \frac{\pi}{2} \rightarrow M = \frac{\pi}{\frac{L_1}{EI_1} + \frac{L_2}{EI_2}}$$

ABS یک صفیحه فولادی به عرض ۲۰cm و ضخامت ۲cm را به شکل دایره‌ای به شعاع ۱۰m خم می‌کنیم، تنش خمشی ماکزیمم چقدر است؟ $(E = 2 \times 10^6 \text{ kg/cm}^2)$

$$\left. \begin{array}{l} \frac{1}{\rho} = \frac{M}{EI} \\ \rho = 1000 \\ \sigma = \frac{Mc}{I} \end{array} \right\} \rightarrow \sigma = \frac{1}{1000} \times c \times E = \frac{1 \times 2 \times 10^6}{1000} = 2000 \text{ kg/cm}^2$$

۱۳-۳- خمش دو محوره

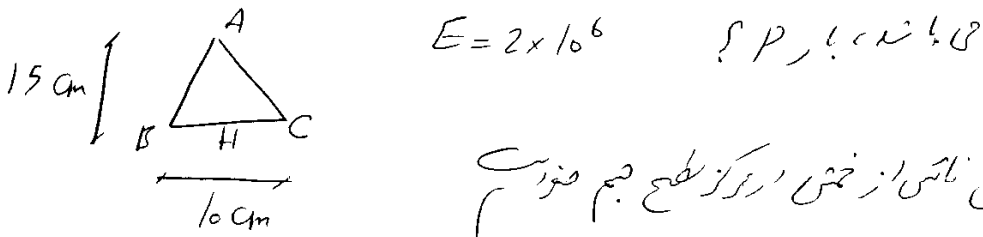
تنش در محدوده اگر همزمان $P + M_x + M_y$ داشته باشیم

$$\sigma = \frac{P}{A} + \frac{M_x \cdot h/2}{I_x} + \frac{M_y \cdot b/2}{I_y}$$

آزمايش ۸۵ : مقطع مثلثي تحت اثر بار برون محور P قرار دارد، کرنش همگن قائم

در نقاط A, H (وسط BH) برترتيب $500 \mu m/m$ و $200 \mu m/m$

نکته: کرنش همگن ناپس از تنش در مرکز سطح جمع صورت

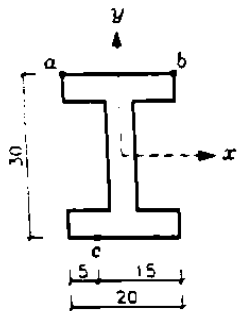
$$\epsilon_{\text{کرکز سطح}} = \epsilon_H + \left(\frac{\epsilon_A - \epsilon_H}{3} \right) x = 200 + \frac{300}{3} = 300 \mu m$$

$$\rightarrow P = \sigma A = (\epsilon E) A = (300 \times 10^{-6} \times 2 \times 10^6) \times \frac{10 \times 15}{2} = 45000 \text{ kg} = 45 \text{ ton}$$

سراسری ۸۰

مقادیر کرنش عمودی در نقاط a و b و c در مقطع تیری به شکل روبرو بدین ترتیب،
 $\epsilon_a = 1,5 \times 10^{-2}$ و $\epsilon_b = -2,5 \times 10^{-2}$ و $\epsilon_c = 3,5 \times 10^{-2}$ محاسبه شده‌اند. اندازه لنگرهای
 M_x (لنگر حول محور x) و M_y (حول محور y) چه ارتباطی با یکدیگر دارند؟ $EI_x = 100 EI_y$ و

$$(EI_y = EI)$$

$$|M_x| = 50 |M_y| \quad (1)$$

$$|M_x| = 66,7 |M_y| \quad (2)$$

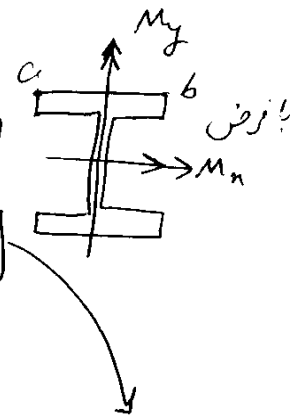
$$|M_x| = 100 |M_y| \quad (3)$$

$$|M_x| = 133,3 |M_y| \quad (4)$$

$$E \epsilon_a = \sigma_a \Rightarrow \frac{P}{A} - \frac{M_x \times 15}{100} - \frac{M_y \times 10}{1} = 1,5 \times 10^{-3} E$$

$$E \epsilon_b = \sigma_b \Rightarrow \frac{P}{A} - \frac{M_x \times 15}{100} + \frac{M_y \times 10}{1} = -2,5 \times 10^{-3} E$$

$$E \epsilon_c = \sigma_c \Rightarrow \frac{P}{A} + \frac{M_x \times 15}{100} - \frac{M_y \times 5}{1} = 3,5 \times 10^{-3} E$$

با ϵ_c و $\frac{P}{A}$ را حذف می‌کنیم
 $\Rightarrow -20 M_y = 4 \times 10^{-3} E$ (عبارت اول - عبارات دوم)

$$M_y = -2 \times 10^{-4} E$$

۷۶- در یک مقطع مثلثی کرنشهای قائم در گوشه های A و B و C به ترتیب برابر x و $2x-150$ و $1.5x-75$ بر حسب میکرو استرین می باشد. X چقدر باشد تا مقطع تحت اثر خمش قرار داشته باشد؟

x ≠ 150 (۱)

x ≠ 50 (۲)

x = 50 (۳)

x = 150 (۴)

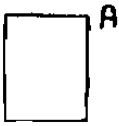
لازمی خالص کرنش محور را فرض می‌کنیم

کرنش صاف است

$$\Rightarrow \epsilon_0 = \frac{\epsilon_A + \epsilon_B + \epsilon_C}{3} = \frac{4.5x - 225}{3} = 0 \rightarrow x = \frac{225}{4.5} = 50$$

سراسری ۸۳

۴۱- مقطع یک عضو سازه ای مربع مستطیل مطابق شکل روبرو می باشد. برآیند تنش ها در مقطع یک نیروی عمودی فشاری در A می باشد. قدر مطلق تنش فشاری چند برابر تنش کششی است؟

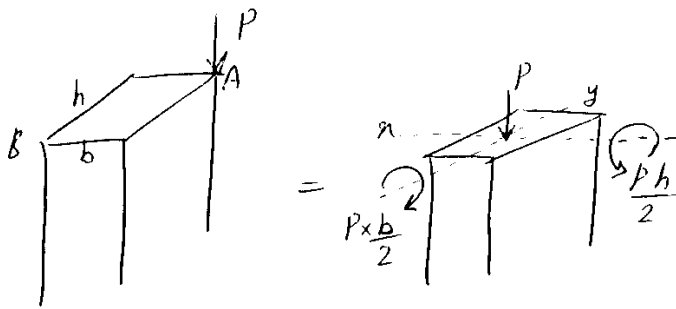

۱/۴ (۴)

۲ (۳)

۲ (۲)

۱۳/۱۱ (۱)

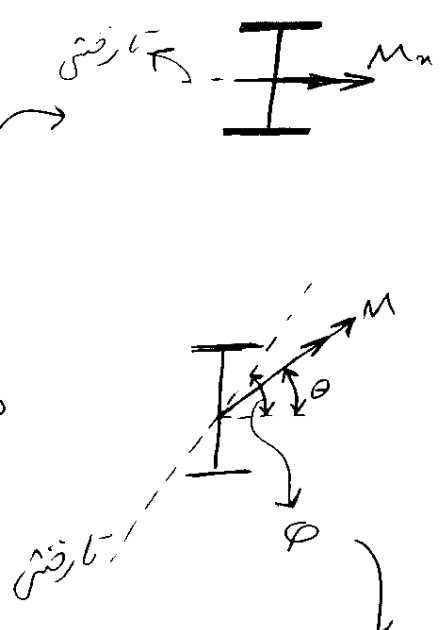

ماکزیمم تنش فشاری در نقطه A و تنش کششی در نقطه B اتفاق می افتد:

$$\sigma_A = \frac{P}{bh} + \frac{M_x}{bh^2/6} + \frac{M_y}{hb^2/6} = \frac{P}{bh} + \frac{P \cdot h/2}{bh^2/6} + \frac{P \cdot b/2}{hb^2/6} = \frac{P}{bh} (1 + 3 + 3) = \frac{7P}{bh}$$

$$\sigma_B = \frac{P}{bh} - \frac{M_x}{bh^2/6} + \frac{M_y}{hb^2/6} = \frac{P}{bh} (1 - 3 - 3) = \frac{-5P}{bh} \rightarrow \frac{\sigma_A}{\sigma_B} = \frac{7}{5} = 1.4$$

کمانته: تنش روی محور و تارخشی
 همانند دایره مورد تنش در اصل (Max, Min) داریم، هر مقطع روی محور اصلی عمود بر هم دارند
 I_x و I_y بر آن Max و Min است

اگر M بر یکی از محورهای اصلی وارد شود
 تارخشی همان محور خشی خواهد بود
 اگر M بر محور اصلی وارد نشود، محور خشی در محور
 خشی دیگران نخواهد بود.

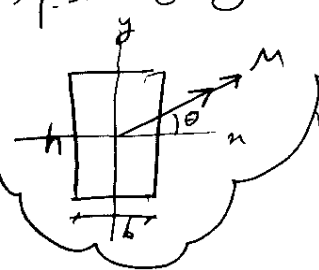
اگر M روی یکی از این دو محور وارد شود، تارخشی
 به سمت محور ضعیف متمایل می شود

محور اصلی Max
 محور اصلی Min

$tg \varphi = \frac{I_x}{I_y} tg \theta$

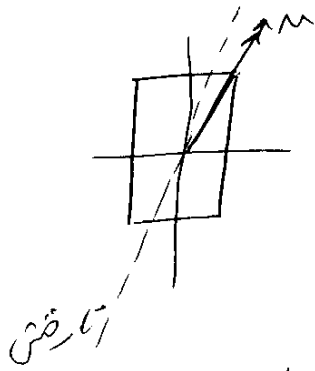
کمانته: همانند دایره مورد $\sigma_1 + \sigma_2$ (جمع تنش که ثابت بود)
 مقدار $I_x + I_y$ همیشه ثابت است.

برای 78: در یک مقطع نثر M در راستای وارد شود تا تنش خشی ما کمترین شود

$$\begin{cases} M_x = M \cos \theta \\ M_y = M \sin \theta \end{cases} \rightarrow \sigma = \frac{6 M_x}{b h^2} + \frac{6 M_y}{h b^2} = \frac{6 M}{b h} \left(\frac{\cos \theta}{h} + \frac{\sin \theta}{b} \right)$$

$$\frac{d\sigma}{d\theta} = 0 \rightarrow \frac{-\sin \theta}{h} + \frac{\cos \theta}{b} = 0 \rightarrow tg \theta = \frac{h}{b} \rightarrow \text{در راستای قطر}$$

رشتان بین زاویه تارفتن با محور خمش؟

$$\tan \varphi = \frac{I_x}{I_y} \tan \theta = \frac{h^2}{b^2} \tan \theta$$

$$\rightarrow \tan \varphi = \frac{h^3}{b^3} \rightarrow \varphi = \text{Arctg} \left(\frac{h^3}{b^3} \right)$$

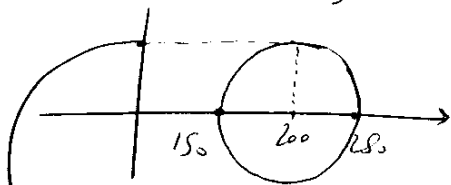
آزاد 85، ارتکب نبشی $I_x = I_y = 200 \text{ cm}^4$ است. اگر همان اینرسی حول

یک از محورهای اصلی $I = 150 \text{ cm}^4$ باشد، نوع این محور و مقدار I_{xy} چقدر است؟

1) ضعیف، $I_{xy} = 75$ 2) قوی، $I_{xy} = 50$

3) قوی، $I_{xy} = 50$ 4) ضعیف، $I_{xy} = 75$

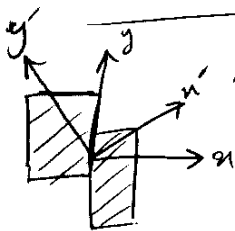
$$I_x + I_y = 400 \rightarrow I_1 + I_2 = 400 \rightarrow I_2 = 250$$

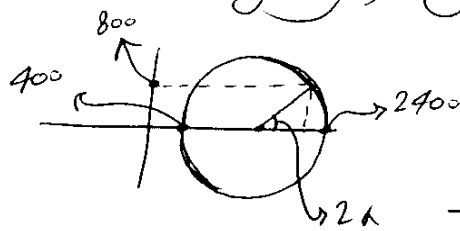
$$I_{xy} = R^2 = 50$$

بنابراین I_1 محور ضعیف است

$$\left. \begin{array}{l} |I_{xy}| = 800 \\ I_{min} = 400 \\ I_{max} = 2400 \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{مراکز 76} \\ \text{اگر} \end{array}$$

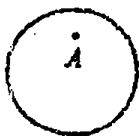
مقدار $I_x = ?$ و زاویه دوران محور x در نسبت به محور اصلی؟

$$\tan 2\alpha = \frac{800}{2000} \rightarrow \alpha = 26.6^\circ$$

$$\frac{I_x}{I_y} = \frac{600 + 1900}{-600 + 1900} = 2.5$$

۵۵- در مقطع دایروی زیر نیروی محوری کششی P در نقطه A به فاصله e از بالای مقطع رزی قطر قائم مقطع اعمال شده است. قطر مقطع چقدر باشد تا تنش فشاری در پایین مقطع ماکزیمم شود؟

4.2e (۲)

2.4e (۱)

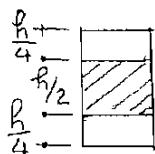
4e (۴)

3e (۳)

۱۳- ۴- سهم لنگر

سراسری ۸۴

۴۸- مقطع تیری به شکل مستطیل است. اگر زیر اثر لنگر خمشی M قرار گیرد چه مقداری از لنگر توسط تنش‌های به وجود آمده در مساحت هاشور خورده ایجاد می‌شود؟

$\frac{M}{2}$ (۱)

$\frac{M}{4}$ (۲)

$\frac{M}{8}$ (۳)

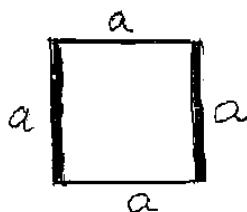
$\frac{M}{16}$ (۴)

$$\frac{I_{\text{هاشور}}}{I_{\text{کل}}} = \frac{\left[\frac{b \left(\frac{h}{2}\right)^3}{12} \right]}{\left[\frac{bh^3}{12} \right]} = \frac{1}{8} \rightarrow \text{سهم قسمت ها شور خورده از لنگر} = \frac{M}{8}$$

سراسری ۸۴

۴۹- شکل روبرو مقطع تیری است که جدارهای افقی به ضخامت t_1 و جدارهای قائم به ضخامت t_2 می‌باشند. t_1 و t_2 بسیار کم هستند.

نسبت $\frac{t_2}{t_1}$ چقدر باشد تا نصف لنگر خمشی در جدارهای قائم و نصف آن در جدارهای افقی قرار گیرد؟

۴ (۱)

۲ (۲)

۲ (۳)

۱ (۴)

$$I_{\text{جدارهای قائم}} = I_{\text{جدارهای افقی}} \Rightarrow 2 \left[a t_1 \times \left(\frac{a}{2}\right)^2 \right] = 2 \times \left[\frac{a^3 t_2}{12} \right] \Rightarrow \frac{a^3 t_1}{2} = \frac{a^3 t_2}{6} \Rightarrow \frac{t_2}{t_1} = 3$$

۵۲- یک مقطع لوله‌ای شکل به شعاع متوسط r و ضخامت t تحت اثر لنگر خمشی M قرار دارد. برآیند نیروهای وارد بر مقطع در بالای محور خنثی چقدر است؟

$\frac{2M}{\pi r}$ (۲)

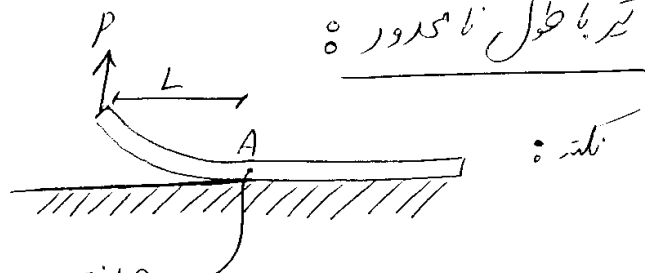
$\frac{M}{\pi r}$ (۱)

$\frac{5M}{3\pi r}$ (۴)

$\frac{4M}{3\pi r}$ (۳)

۱۳-۵- تیر با طول نامحدود

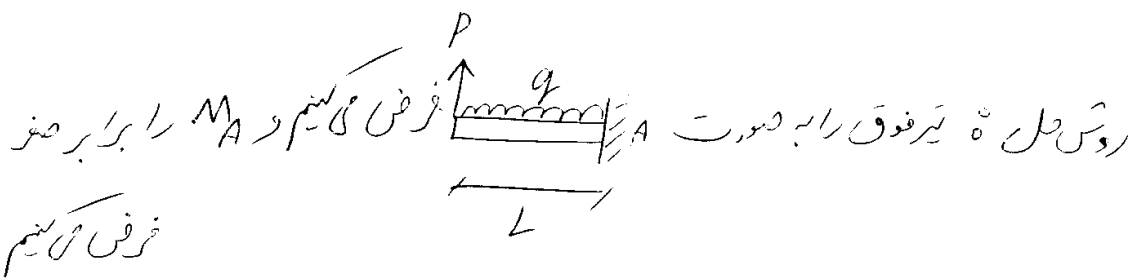
تیر با طول نامحدود :

۱۰ تیر را اینجا صورت (تیر افقی می شود)

با بر این کافی است که M نقطه A را برابر صفر قرار دهیم

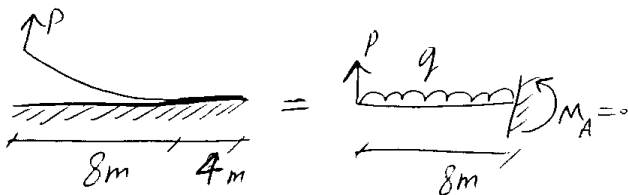
از طول A برابر صفر است و باید تکیه گاه گیردار فرض شود

سراسری ۸۸

۶۷- یک بناخه تیر آهن ۱۲ متری با وزن 2400 N روی زمین سفت و صلب قرار دارد. اگر یک انتهای آن به بالا کشیده شود به طوری که ۸ متر از تیر از زمین جدا شود نیروی لازم چند نیوتن می باشد؟ $E = 200 \text{ GPa}$ و $I = 20000 \text{ cm}^4$ می باشد.

- ۱) ۸۵۰
- ۲) ۶۶۷
- ۳) ۶۰۰
- ۴) ۱۶۰۰

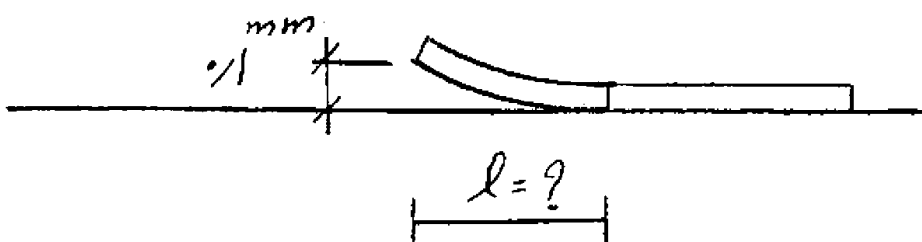
دین داخل صلب

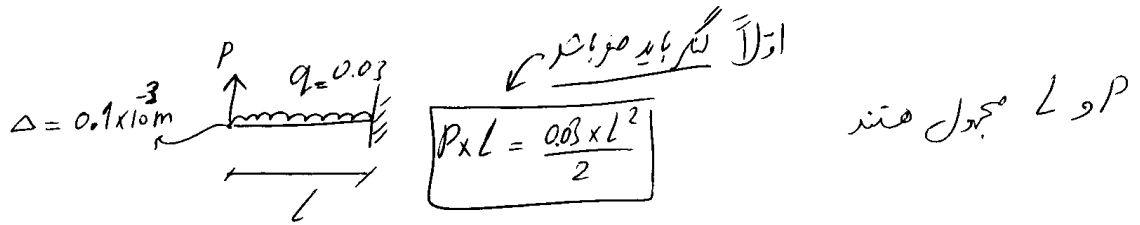
$$q = \frac{2400}{12} = 200 \Rightarrow P \times 8 - \frac{q \times 8^2}{2} = 0 \Rightarrow P \times 8 = \frac{200 \times 8^2}{2} \Rightarrow P = 800 \text{ N}$$

سراسری ۸۸

۸- تیری که طول آن به حد کافی طولانی است بر روی زمین صلب قرار گرفته است. اگر انتهای آن را به اندازه $1/1$ میلی متر بالا ببریم، طولی که از آن بر حسب متر (m) از زمین جدا می شود، چقدر است؟ (وزن تیر 102 تن بر متر و $EI = 2008 \text{ m}^2$ می باشد.)

- ۱) ۱
- ۲) ۲
- ۳) ۱/۵
- ۴) ۳

از آنجا که Δ را برابر کردیم

$$0.1 \times 10^{-3} = \frac{P L^3}{3 \times 200 \times EI} - \frac{0.03 \times L^4}{8 \times 200 \times EI}$$

$\Rightarrow L = 2 \text{ m}, P = 0.03 \text{ ton}$

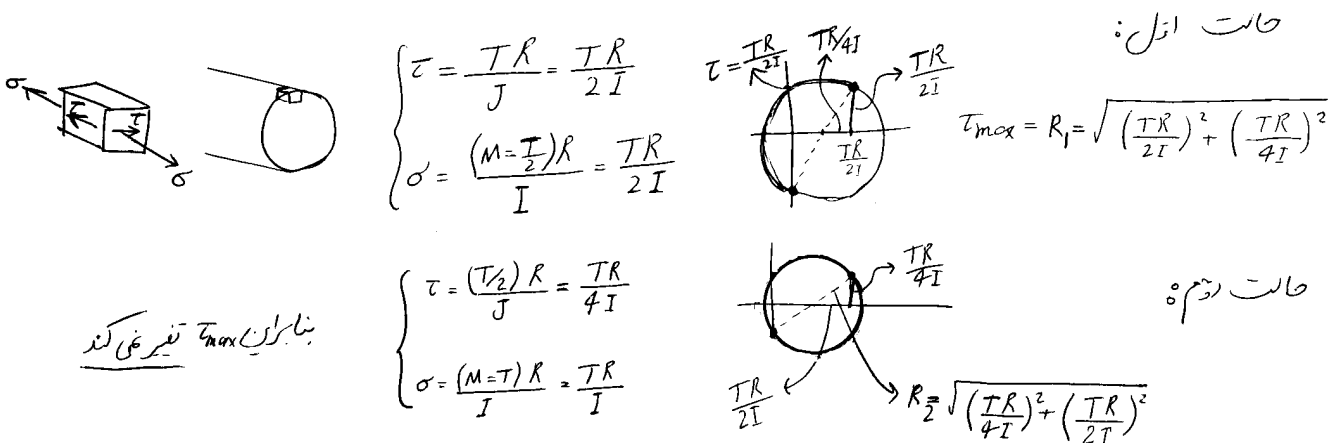
۱۳-۶- ترکیب خمش و پیچش

سراسری ۸۵

۵۱- به میله‌ای به مقطع دایره لنگر پیچشی T و لنگر خمشی M وارد می‌شود بطوریکه $M = \frac{T}{2}$. اگر لنگر پیچشی نصف شود و لنگر

خمشی دو برابر گردد τ_{max} در میله چه تغییری می‌کند؟

- (۱) تغییری نمی‌کند. (۲) $\sqrt{5}$ برابر می‌شود. (۳) $\frac{\sqrt{5}}{\sqrt{2}}$ برابر می‌شود. (۴) $\frac{1}{\sqrt{5}}$ برابر می‌شود.

سراسری ۸۲

۳۴- میله‌ای که مقطع آن دایره ای است زیر اثر لنگر پیچشی T دارای تنش برشی ماکزیمم 40 MPa می‌باشد. اگر همین میله زیر اثر لنگر خمشی M که مقدار آن مساوی T است قرار گیرد تنش برشی ماکزیمم آن چقدر می‌شود؟

- (۱) ۸۰ (۲) ۲۰ (۳) $40\sqrt{2}$ (۴) ۴۰

سراسری ۸۷

۶۰- میله‌ای دارای مقطعی به شکل لوله با ضخامت کم t و شعاع R است. یک بار زیر اثر لنگر خمشی M و بار دوم زیر اثر لنگر پیچشی $T=M$ قرار می‌گیرد. نسبت تنش فشاری ایجاد شده در حالت اول به حالت دوم چقدر است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۴

حالت اول:

$$\sigma_1 = \frac{M R}{\frac{\pi}{4} R^4} = \frac{4M}{\pi R^3}$$

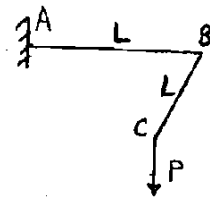
حالت دوم:

$$\tau = \frac{M R}{\frac{\pi}{2} R^4} = \frac{2M}{\pi R^3} \rightarrow \sigma_2 = \tau = \frac{2M}{\pi R^3}$$

$\Rightarrow \frac{\sigma_1}{\sigma_2} = 2$

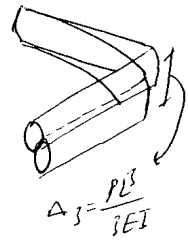
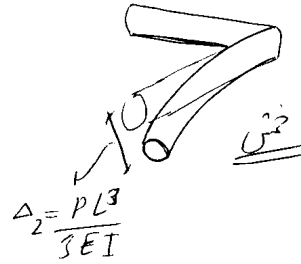
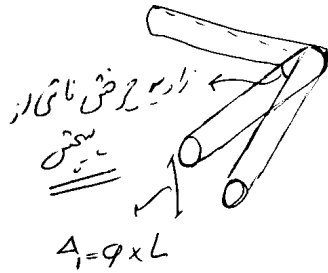
۴۴- در شکل روبرو ABC در صفحه افق است و P قائم می‌باشد. AB و BC نیله‌هایی یکسان به مقطع دایره می‌باشند. اگر

$G = \frac{E}{2(1+\nu)} = \frac{E}{2.6}$ باشد. تغییر مکان نقطه C برابر است با:

- $\frac{PL^2}{EI}$ (۱)
- $\frac{\sqrt{2}PL^2}{EI}$ (۲)
- $\frac{9\sqrt{2}PL^2}{EI}$ (۳)
- $\frac{5\sqrt{2}PL^2}{EI}$ (۴)

Δ_c ناشی از بکشی AB و بخشی BC می‌باشد

$$\Delta = \Delta_1 + \Delta_2 + \Delta_3 = \left(\frac{TL}{GJ}\right) \times L + 2 \times \left[\frac{PL^3}{3EI}\right] = \frac{PL}{E(2I)} \times L + \frac{2PL^3}{3EI} = \frac{5.9 PL^3}{3EI}$$

سراسری ۸۰

میله‌ای به قطر d زیر اثر لنگر بیجشی T_w قرار می‌گیرد و در آن تنش برشی τ_w به وجود می‌آید.

اگر این میله زیر اثر لنگر خمشی M_w قرار گیرد، در آن تنش عمودی σ_w به وجود می‌آید. با فرض اینکه

$\tau_w = 0.6 \sigma_w$ باشد، مقدار α در رابطه $T_w = \alpha M_w$ کدام است؟

- ۰٫۸ (۱)
- ۱٫۲ (۲)
- ۰٫۳ (۳)
- ۰٫۶ (۴)

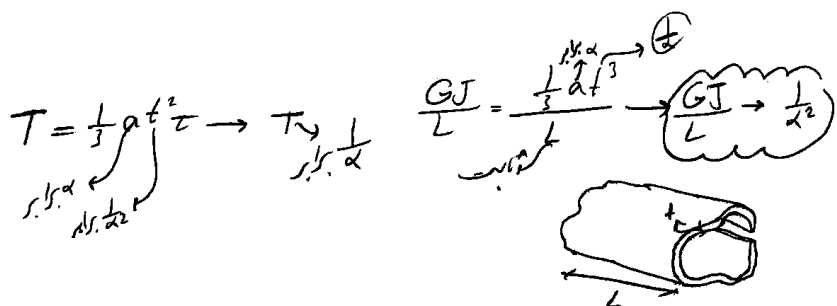
$$\bar{\tau}_w = \frac{T_w R}{\frac{\pi}{2} R^4} = \frac{2T_w}{\pi R^3} \quad \bar{\sigma}_w = \frac{M_w R}{\frac{\pi}{4} R^4} = \frac{4M_w}{\pi R^3} \Rightarrow \frac{\tau_w}{\sigma_w} = 0.6 \Rightarrow \frac{2T_w}{4M_w} = 0.6 \Rightarrow T_w = 1.2 M_w$$

۱۳-۷- آنالیز ابعادی

آزاد ۸۸

۷۳- اگر در یک مقطع جدار نازک باز ابعاد مقطع α برابر و ضخامت مقطع $\frac{1}{\alpha}$ برابر شود، مقاومت بیجشی و سختی بیجشی مقطع به ترتیب چند برابر خواهد شد؟

- (۱) $\frac{1}{\alpha}$ برابر و $\frac{1}{\alpha}$ برابر
- (۲) $\frac{1}{\alpha}$ برابر و $\frac{1}{\alpha^2}$ برابر
- (۳) $\frac{1}{\alpha^2}$ برابر و $\frac{1}{\alpha}$ برابر
- (۴) $\frac{1}{\alpha^2}$ برابر و $\frac{1}{\alpha^2}$ برابر

۷۳- اگر در یک مقطع جدار نازک باز ابعاد مقطع α برابر و ضخامت مقطع $\frac{1}{\alpha}$ برابر شود، مقاومت پیچشی و سختی پیچشی مقطع به ترتیب چند برابر خواهد شد؟

- (۱) $\frac{1}{\alpha}$ برابر و $\frac{1}{\alpha}$ برابر (۲) $\frac{1}{\alpha^2}$ برابر و $\frac{1}{\alpha}$ برابر (۳) $\frac{1}{\alpha^2}$ برابر و $\frac{1}{\alpha}$ برابر (۴) $\frac{1}{\alpha^2}$ برابر و $\frac{1}{\alpha^2}$ برابر

۵۲- در یک پوسته که تحت اثر بار متمرکز P در وسط آن است اگر همه ابعاد پوسته α برابر شود لنگر خمشی و تنش خمشی ماکزیمم پوسته به ترتیب چند برابر خواهد شد؟

- (۱) α برابر و $\frac{1}{\alpha}$ برابر (۲) α برابر و $\frac{1}{\alpha^3}$ برابر (۳) α^2 برابر و $\frac{1}{\alpha^3}$ برابر (۴) α برابر و $\frac{1}{\alpha^2}$ برابر

۷۷- در یک پوسته که تحت اثر وزن خود است اگر همه ابعاد پوسته α برابر شود انحنای ماکزیمم پوسته چند برابر خواهد شد؟

- (۱) α برابر (۲) $\frac{1}{\alpha}$ برابر (۳) $\frac{1}{\alpha^2}$ برابر (۴) تغییر نمی کند

ثابت است $\rightarrow$ انحنای $\rightarrow$

$P \rightarrow \alpha^3$ برابر
 $L \rightarrow \alpha$ برابر
 $I \rightarrow \alpha^4$ برابر

$$\Delta = \frac{1}{\rho} = \frac{M}{EI} = \frac{P \cdot L}{EI}$$

۲۶- در یک پوسته که تحت اثر وزن خود است اگر همه ابعاد پوسته α برابر شود، تنش خمشی ماکزیمم پوسته چند برابر خواهد شد؟

- (۱) $\frac{1}{\alpha^2}$ (۲) α (۳) $\frac{1}{\alpha}$ (۴) α^2

$$\sigma = \frac{6(PL)}{bh^2} = \frac{6(\alpha^3)(\alpha)}{(\alpha)(\alpha^2)} = \alpha$$

سوال: اگر پوسته فوق گفت بار متمرکز P قرار داشت با α برابر شود α برابر شود Δ ، σ ، M چند برابر می شوند؟

$$M = P \times L \rightarrow \alpha$$

$$\sigma = \frac{(PL) \alpha^{\frac{1}{\alpha}}}{I_y \alpha^{\frac{1}{\alpha}}} \rightarrow \frac{1}{\alpha^2}$$

$$\Delta = \frac{PL^3}{3EI} \xrightarrow{\text{ثابت است } E} \frac{PL^3}{I_y \alpha^{\frac{1}{\alpha}}} \rightarrow \frac{1}{\alpha}$$

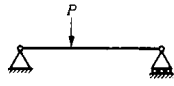

۲۵- در یک پوسته که تحت اثر وزن خورد است اگر همه ابعاد پوسته α برابر شود، تنش خمشی ماکزیمم پوسته چند برابر خواهد شد؟

- (۱) $\frac{1}{\alpha^2}$ (۲) α^2 (۳) $\frac{1}{\alpha}$ (۴) α

سراسری ۸۰

اگر تمام ابعاد تیر (در شکل روبرو) α برابر شوند، تغییر مکان ماکزیمم آن چه تغییری می‌کند؟
 (۱) تغییری نمی‌کند. (۲) α برابر می‌شود. (۳) α برابر کوچک می‌شود. (۴) در $\frac{1}{\alpha^4}$ ضرب می‌شود.

$\Delta = \frac{PL^3}{3EI} \rightarrow \frac{L^3}{L^4} = \left(\frac{1}{L}\right) \rightarrow$ برابر که یک‌سوم شود

آزاد ۸۹

۴۹- اگر در یک عضو تحت پیچش فقط ابعاد مقطع α برابر شود (طول عضو ثابت بماند) مقاومت پیچشی و سختی پیچشی عضو بترتیب چند برابر خواهد شد؟

- (۱) α^2 برابر و α^4 برابر (۲) α^2 برابر و α^3 برابر
 (۳) α^3 برابر و α^3 برابر (۴) α^3 برابر و α^4 برابر

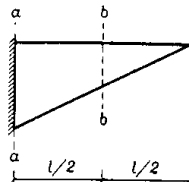
آزاد ۸۹

۵۲- در یک پوسته که تحت اثر بار متمرکز P در وسط آن است اگر همه ابعاد پوسته α برابر شود شیب و تغییر مکان ماکزیمم پوسته بترتیب چند برابر خواهد شد؟

- (۱) $\frac{1}{\alpha^2}$ برابر و $\frac{1}{\alpha}$ برابر (۲) $\frac{1}{\alpha}$ برابر و $\frac{1}{\alpha}$ برابر
 (۳) $\frac{1}{\alpha^2}$ برابر و $\frac{1}{\alpha^2}$ برابر (۴) $\frac{1}{\alpha}$ برابر و $\frac{1}{\alpha^2}$ برابر

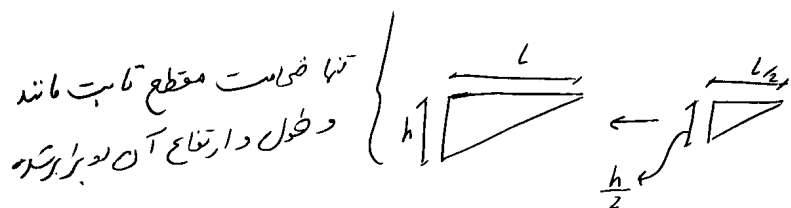
سراسری ۸۰

تیر شکل داده شده با پهنای ثابت و ارتفاع متغیر (خطی) تحت اثر وزن خود قرار گرفته است. کدام رابطه در مورد تنشهای حداکثر، در مقاطع $a-a$ و $b-b$ درست است؟

- (۱) $\sigma_{a-a} = \frac{1}{4} \sigma_{b-b}$
 (۲) $\sigma_{a-a} = \sigma_{b-b}$
 (۳) $\sigma_{a-a} = 2 \sigma_{b-b}$
 (۴) $\sigma_{a-a} = 4 \sigma_{b-b}$

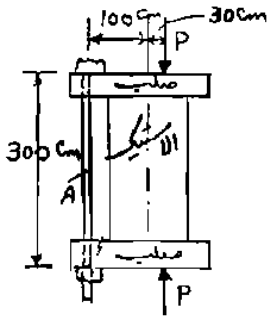
$$I = \frac{bh^3}{12}$$

$$\sigma = \frac{Mc}{I} \rightarrow \sigma \approx \frac{L \times h \times L \times h}{h^3} \rightarrow$$
 2 برابر شود

سراسری ۸۱

۳۳- در دو طرف یک مکعب مستطیل الاستیک دو جسم صلب قرار گرفته و بار $P = 20t$ به اجسام صلب وارد می شود. بیج A بطول سه متر و به گام یک میلی متر (فاصله دندانه ها) مطابق شکل دو جسم صلب را بهم وصل می کند. از حالت تماس بدون تنش، مهره را چند دور باید بچاند تا تنش وارد به جسم الاستیک یکنواخت باشد؟ ($E = 2 \times 10^6 \frac{kg}{cm^2}$ و $A = 5 \text{ cm}^2$ سطح مقطع بیج)

۱/۲ (۱)

۱/۸ (۲)

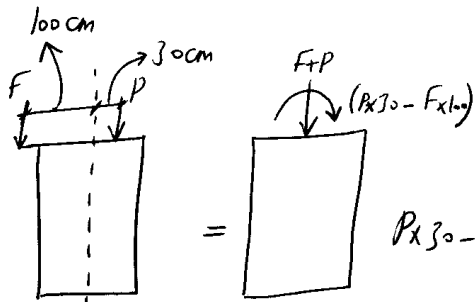
۶ (۳)

(۴) با دوران مهره نمی توان تنش در مکعب مستطیل را یکنواخت کرد.

بر این سؤال چون مشخصات قیمت الاستیک داده نشده است (E, A, σ) فرض بر این است که تغییر طول ΔL در مقایسه با تغییر طول میله A ناچیز است

روش حل: ابتدا از تعادل مقدار F را می یابیم

از آنجا که مقدار لنگر باید صفر باشد (مشکل گفته)

$$P \times 300 - F \times 100 = 0 \rightarrow F = 0.3P = 6 \text{ ton}$$

بنابراین بار متمرکز لنگر باید میله A به اندازه $F = 6 \text{ ton}$ تحت کشش قرار گیرد

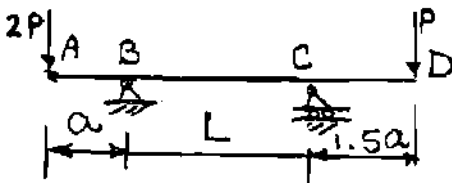
چون ناصبه در اندازه 1 mm (گام بیج) است

پس باید 1.8 دور بچرخانیم

$$\Delta L_{\text{میله}} = \frac{FL}{EA} = \frac{(6000) \times 300}{2 \times 10^6 \times 5} = 0.18 \text{ cm} = 1.8 \text{ mm}$$

سراسری ۸۱

۳۶- در شکل مقابل، سطح مقطع در تمام طول تیر، ثابت است. نسبت $\frac{(\sigma_{\max})_{AB}}{(\sigma_{\max})_{CD}}$ و $\frac{(\tau_{\max})_{AB}}{(\tau_{\max})_{CD}}$ بترتیب کدام است؟

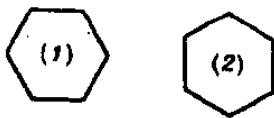
۱ (۱) و $\frac{2}{3}$

۲ (۲) و $\frac{1}{5}$

۱ (۳) و ۱

۲ (۴) و $\frac{4}{3}$

آزاد ۸۶

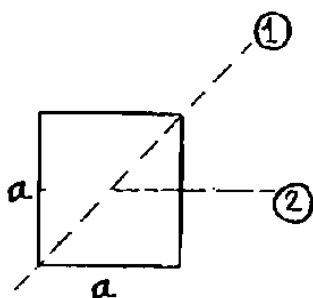
۵۱- مقاطع تیرهای دوسر ساده ۱ و ۲، شش ضلعی های منتظم یکسان بصورت زیر می باشد. نسبت

تغییر مکان و تنش ماکزیمم تیر اول به تیر دوم برای یک بارگذاری یکسان کدام است؟

۱ (۱) و $\frac{\sqrt{3}}{2}$ ۲ (۲) و ۱   ۳ (۳) و $\sqrt{2}$ ۴ (۴) و $\frac{\sqrt{3}}{2}$

سراسری ۸۲

۴۴- مدول مقطع مربع نسبت به یک قطر چند برابر مدول مقطع آن نسبت به محور موازی ضلع آنست؟

۱ (۱)

$\sqrt{2}$ (۲)

$\frac{1}{\sqrt{2}}$ (۳)

$\frac{1}{2}$ (۴)

مدل مقطع یعنی $S = \frac{I}{c}$

حاصل کمره ۲-۲ $\rightarrow I = \frac{bh^3}{12} = \frac{a^4}{12}$

حاصل کمره ۱-۱ $\rightarrow I = \frac{a^4}{12}$

$\rightarrow S_{2-2} = \frac{\frac{a^4}{12}}{\left(\frac{a}{2}\right)} = \frac{a^3}{6}$

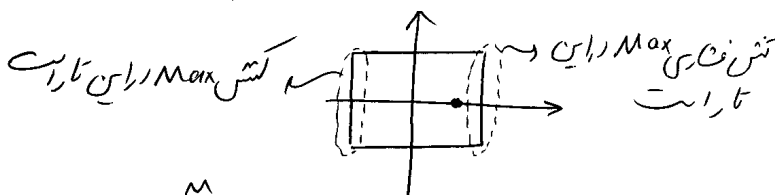
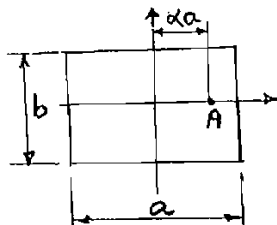
$S_{1-1} = \frac{\frac{a^4}{12}}{\left(\frac{a\sqrt{2}}{2}\right)} = \frac{\sqrt{2} a^3}{12}$

نکته: اگر یک مقطع $I_x = I_y$ بود
حاصل هر دو را بگیر که از هر دو سطح مقطع
بگذرد مقدار I ثابت است

$\rightarrow \frac{S_{1-1}}{S_{2-2}} = \frac{1}{\sqrt{2}}$

سراسری ۸۲

۲۷- یک عضو کوتاه فشاری به مقطع مربع مستطیل است. نیروی P در نقطه A وارد می شود. α چقدر باشد تا تنش فشاری دو برابر تنش کششی گردد؟

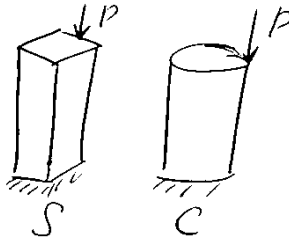
- ۱/۲ (۱)
- ۱/۳ (۲)
- ۱/۴ (۳)
- ۲/۳ (۴)

$\sigma_{کشش} = \frac{P}{ab} + \frac{(P\alpha a) \frac{a}{2}}{\frac{ba^3}{12}} = \frac{P}{ab} (1 + 6\alpha)$ $\sigma_{فشاری} = \frac{-P}{ab} + \frac{(P\alpha a) \frac{a}{2}}{\frac{ba^3}{12}} = \frac{P}{ab} (-1 + 6\alpha)$

$\frac{\sigma_{فشاری}}{\sigma_{کشش}} = 2 \Rightarrow \frac{1+6\alpha}{-1+6\alpha} = 2 \rightarrow \alpha = \frac{1}{2}$

نسبت مقاطع را برابر. نسبت تنش فشاری

بازیم در مقطع S؟ $\frac{\sigma_S}{\sigma_C} = ?$

سراسری ۷۸

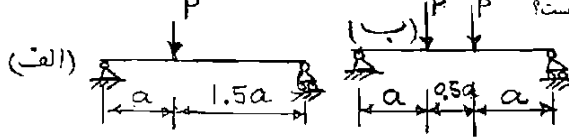
$\sigma_S = \frac{P}{A} + \frac{6[P(h/2)]}{bh^2}$

$\sigma_C = \frac{P}{A} + \frac{(Pr)}{\frac{\pi}{4} r^4}$

$\rightarrow \frac{\sigma_S}{\sigma_C} = \frac{\frac{P}{A} + \frac{3P}{A}}{\frac{P}{A} + \frac{4P}{A}} = \frac{4}{5}$

سراسری ۸۲

۲۵. تیرهای شکل زیر از یک جنس و با یک سطح مقطع و با رفتار خطی می باشند. اگر تنش ماکزیمم خمشی در تیر الف مساوی ۶۰ MPa باشد، تنش ماکزیمم در تیر (ب) چند MPa است؟

- ۱۰۰ (۱)
- ۱۲۰ (۲)
- ۱۵۰ (۳)
- ۶۰ (۴)

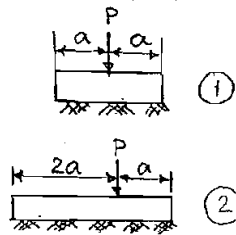
$$\sigma_{\text{الف}} = \frac{\left(\frac{P \times 1.5a \times a}{2.5a} \right) \times c}{I}$$

$$\sigma_{\text{ب}} = \frac{(P \times a) \times c}{I}$$

$\rightarrow \sigma_{\text{ب}} = \sigma_{\text{الف}} \times \frac{1.5}{2.5} \Rightarrow$ پس اگر کمان برابر ۶۰ باشد $\Rightarrow \sigma_{\text{ب}} = 60 \times \frac{2.5}{1.5} = 100$

سراسری ۸۴

۵۸- بعد دیگر پی‌های نشان داده شده در شکل روبرو مساویست. تنش‌های ماکزیمم وارد بر خاک به ترتیب σ_1 و σ_2 فرض می‌شود، نسبت چیست؟

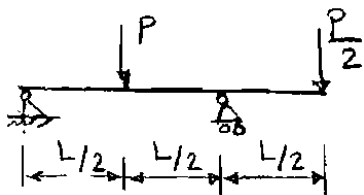
- ۱ (۱)
- ۱/۲ (۲)
- ۱/۳ (۳)
- ۲/۴ (۴)

فرض کنیم که b بعد تیر باشد

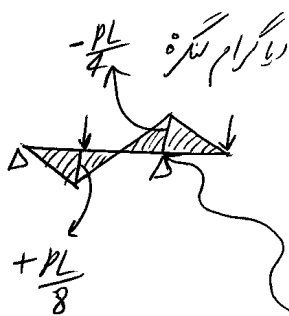
$$\sigma_1 = \frac{P}{2ab} \quad \sigma_2 = \frac{P}{3ab} + \frac{(P \times 0.5a) \times 1.5a}{\frac{(3a)^3 b}{12}} = \frac{2P}{3ab} \rightarrow \frac{\sigma_1}{\sigma_2} = \frac{3}{4}$$

سراسری ۸۳

۴۳- مقطع تیر شکل روبرو مربع مستطیل می باشد. تنش مجاز فشاری چند برابر تنش مجاز کششی باشد تا با افزایش P هر دو تنش با هم به مقدار مجاز برسند؟

- ۱ (۱)
- ۲ (۲)
- ۱/۲ (۳)
- ۱/۴ (۴)

ابتدا باید تنش کششی و فشاری را با هم ببینیم

M^- رو برابر M^+ است

$$\sigma = \frac{M c}{I}$$

مساوی است

یعنی در این نقطه که M^- ماکزیمم است

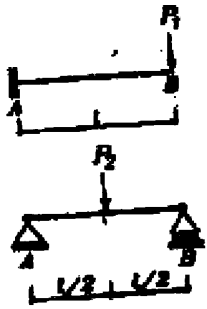
تنش فشاری داریم و هم کششی پس مقادیر مجاز برابر هر دو تنش فشاری و کششی باید یکسان باشد

نکته: اگر مقطع تیر نوع مثلثی بود $\left. \begin{matrix} \sigma_1 \\ \sigma_2 \end{matrix} \right\}$ در برابری است در این صورت

یعنی گنگر (منحنی) ماکزیمم است $\leftarrow$ تنش فکالی در برابری کششی خواهد بود و گنگر نیز صحیح خواهد بود.

آزاد ۸۸

۵۳- دو تیر زیر دارای مقطع مثلثی مطابق شکل می باشند. بار P_2 چقدر باشد تا تنش خمشی کششی ماکزیمم دو تیر مساوی شوند؟

$16P_1$ (۱)

$8P_1$ (۲)

$4P_1$ (۳)

$2P_1$ (۴)

تیر اول $\rightarrow$ تنش کششی $\sigma_1 = \frac{M \times \frac{2h}{3}}{I} = \frac{2P_1 L h}{3I}$

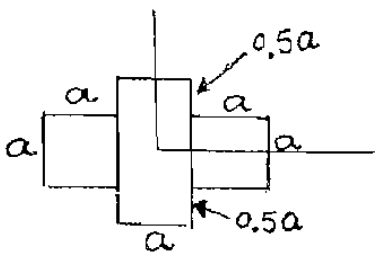
تیر دوم $\rightarrow$ تنش کششی $\sigma_2 = \frac{M \times \frac{h}{3}}{I} = \frac{(\frac{P_2 L}{4}) \times \frac{h}{3}}{I} = \frac{P_2 L h}{12I}$

$\rightarrow \frac{2P_1 L h}{3I} = \frac{P_2 L h}{12I} \rightarrow P_2 = 8P_1$

سراسری ۸۴

۴۶- مقطع تیری مطابق شکل از چسباندن سه قسمت بهم تشکیل شده است. اگر لنگر خمشی M حول محور افقی تنش ماکزیمم σ_1 و

لنگر خمشی M حول محور قائم تنش ماکزیمم σ_2 را ایجاد کند، نسبت $\frac{\sigma_1}{\sigma_2}$ چیست؟

- (۱) $\frac{15}{28}$
- (۲) $\frac{2}{3}$
- (۳) $\frac{28}{15}$
- (۴) $\frac{3}{2}$

تنش حول محور افقی $\sigma_1 = \frac{M(a)}{\frac{a(2a)^3}{12} + 2[\frac{a^3 \times a}{12}]} = \frac{6M}{5a^2}$

تنش حول محور قائم $\sigma_2 = \frac{M(1.5a)}{\frac{a(3a)^3}{12} + 2[\frac{0.5a(a)^3}{12}]} = \frac{9M}{14a^2} \rightarrow \frac{\sigma_1}{\sigma_2} = \frac{6 \times 14}{9 \times 5} = \frac{28}{15}$

۵۶- دو تیر ساده آلومینیومی و فولادی با ابعاد یکسان زیر اثر وزن خود قرار دارند. نسبت $\frac{\sigma_a}{\sigma_s}$ چیست؟

$$(E_s = 3E_a = 2,1 \times 10^8 \frac{kg}{cm^2}, \gamma_s = 3\gamma_a = 7,8 \frac{t}{m^3})$$

- ۱ (۱) $\frac{1}{9}$ (۲) ۳ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴)

منظور از تیر ساده همان تیر روسر مفضل است و نکته این است که در این بار گسترده یکسان است

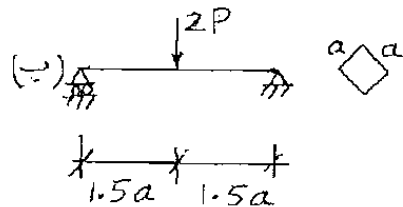
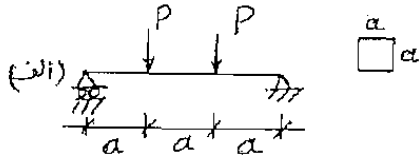
$$q_a = \gamma_a \times A = \frac{7,8}{3} \times A \Rightarrow M_a = \frac{q_a L^2}{8} = \frac{(\frac{7,8}{3})AL^2}{8} \Rightarrow \sigma_a = \frac{Mc}{I}$$

$$q_s = \gamma_s \times A = 7,8 \times A \Rightarrow M_s = \frac{7,8AL^2}{8} \Rightarrow \sigma_s = \frac{Mc}{I}$$

$\frac{\sigma_a}{\sigma_s} = \frac{1}{3}$ چون عمل مقطع یکسان است مقادیر c, I, A برابر (و یکسان) است

سراسری ۸۴

۵۰- تیرهای «الف» و «ب» با مقطع مشخص در شکل مقابل موجود می‌باشند. نسبت تنش ماکزیمم خمشی تیر «ب» به تیر «الف» کدام است؟

- (۱) $\sqrt{2}$
 (۲) $2\sqrt{2}$
 (۳) $3\sqrt{2}$
 (۴) $\frac{3\sqrt{2}}{2}$

○ $M =$ $\Rightarrow M_{max} = Pa$ $\sigma_{الف} = \frac{6M}{a^3} = \frac{6Pa}{a^3} = \frac{6P}{a^2}$

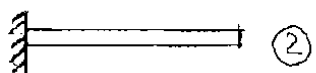
○ $M =$ $\Rightarrow M_{max} = \frac{3Pa}{2}$ $\sigma_{ب} = \frac{M (\frac{a\sqrt{2}}{2})}{\frac{a^4}{12}} = \frac{6\sqrt{2}M}{a^3} = \frac{9\sqrt{2}P}{a^2}$

$$\frac{\sigma_{ب}}{\sigma_{الف}} = \frac{3\sqrt{2}}{2}$$

سراسری ۸۴

۴۷- دو تیر ۱- و ۲- دارای طول و پهنای یکسان می‌باشند. ارتفاع هر دو تیر در تکیه‌گاه یکی است ولی تیر یک با ارتفاع متغیر با تغییرات خطی و

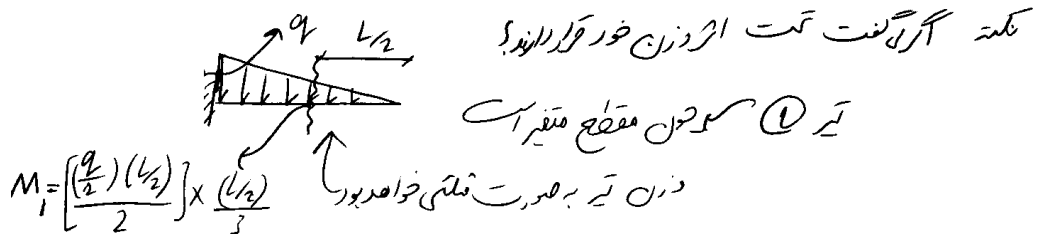
تیر دو با ارتفاع ثابت است. زیرا اثر بار گسترده یکنواخت، نسبت $\frac{\sigma_{1max}}{\sigma_{2max}}$ در وسط طول تیرها چقدر است؟

- (۱) ۴
 (۲) ۲
 (۳) ۱
 (۴) $\frac{1}{2}$

$$\left. \begin{aligned} \sigma_1 &= \frac{M c_1}{I_1} = \frac{6M}{b \left(\frac{h}{2}\right)^2} = \frac{24M}{bh^2} \\ \sigma_2 &= \frac{M c_2}{I_2} = \frac{6M}{bh^2} \end{aligned} \right\} \frac{\sigma_1}{\sigma_2} = 4$$

مقدار بار کمتره ثابت است پس نگرار برار مقطع یکسان است

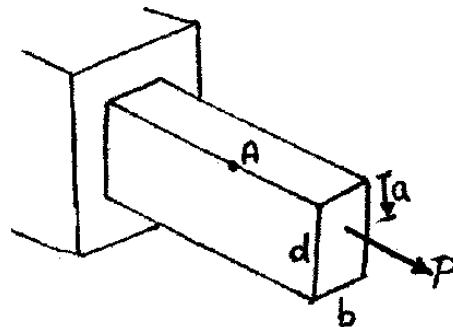
تیر ② $\Rightarrow M_1 = \frac{qL^2}{48}$
 $M_2 = \frac{qL^2}{8}$

$$M_2 = \left[q \times \frac{L}{2} \right] \times \frac{L}{2}$$

$$\left. \begin{aligned} \sigma_1 &= \frac{M_1 c_1}{I_1} = \frac{6M_1}{b \left(\frac{h}{2}\right)^2} = \frac{24M_1}{bh^2} \\ \sigma_2 &= \frac{M_2 c_2}{I_2} = \frac{6M_2}{bh^2} \end{aligned} \right\} \rightarrow \frac{\sigma_1}{\sigma_2} = \frac{4M_1}{M_2} = \frac{2}{3}$$

سراسری ۸۹

۴۶- نیروی متمرکز P در عمق a از مقطع تیر نشان داده شده اثر می کند. ارتفاع مقطع را به گونه ای تعیین کنید که تنش در نقطه A حداکثر باشد؟

- b (۱)
- ra (۲)
- $\frac{bd}{ra}$ (۳)
- ra (۴)

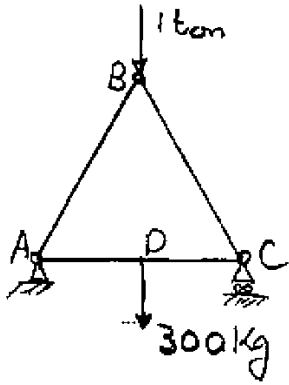
$$\sigma_A = \frac{P}{bd} + \frac{Mc}{I} = \frac{P}{bd} + \frac{[P \times \left(\frac{d}{2} - a\right)] d/2}{\frac{bd^3}{12}}$$

نقطه A
محل اثر P

$$= \left(\frac{P}{bd} + \frac{3P}{bd} - \frac{6Pa}{bd^2} \right) \rightarrow \text{این مقدار به Max شود} \rightarrow \left(\frac{P}{b} \right) \left(\frac{4}{d} - \frac{6a}{d^2} \right)$$

مشتق می گیریم $\Rightarrow \frac{-4}{d^2} + \frac{12a}{d^3} = 0 \rightarrow \boxed{d=3a}$

۶۵- در شکل روبه‌رو هر سه میله به مقطع مربع به طول ضلع ۶ cm می‌باشند. جنس هر سه میله از فولاد و طول هر کدام ۴ متر است. تنش خمشی در مقطع D در وسط ضلع AC چقدر است؟ (بر حسب کیلوگرم بر سانتی‌متر مربع)

- ± ۸۳۳ (۱)
- ± ۵۵۵ (۲)
- ± ۳۶۱ (۳)
- ± ۱۲۵۰ (۴)

$$M_{max} = \frac{300 \times 400}{4} = 30000 \text{ kg.cm} \Rightarrow \sigma = \frac{6M}{a^3} = \frac{6 \times 30000}{6^3} = 833.33$$

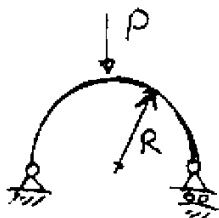
نکته: همان انیزسی افقی نازک (دایره در مربع)

$$I = \frac{\pi R^4}{4} \Rightarrow I = \left(\frac{\pi R^4}{4} \right)' = \pi R^3 dR = \pi R^3 t$$

$$I = \frac{a^4}{12} \Rightarrow I = \left(\frac{a^4}{12} \right)' = \frac{a^3}{3} da = \frac{a^3}{3} (2t) = \frac{2a^3 t}{3}$$

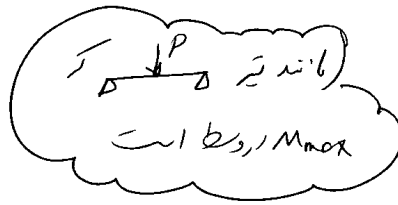
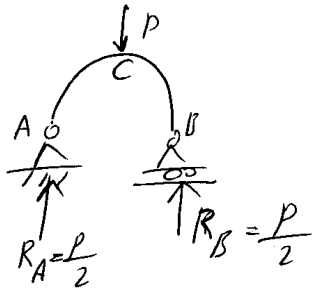
$\leftarrow 2t \text{ بر } da$

۶۴- فوسی به شکل نیم دایره مطابق شکل. زیر اثر نیروی قائم P در رأس می‌باشد. مقطع قوس به شکل دایره به شعاع r می‌باشد. ماکزیم تنش خمشی در آن چه مقدار است؟

- $\frac{PR}{2\pi r^3}$ (۱)
- $\frac{2PR}{\pi r^3}$ (۲)
- $\frac{PR}{\pi r^3}$ (۳)
- $\frac{PR}{2\pi r^3}$ (۴)

نگار ما که بیم در وسط اتقان می اندازد

$$M_C = R_B \times R = \frac{PR}{2} \Rightarrow \sigma = \frac{M R}{\frac{\pi}{4} R^4} = \frac{(\frac{PR}{2}) R}{\frac{\pi}{4} R^4} = \frac{2P}{\pi R^2}$$

سراسری ۸۸

۶۶- مقدار جابه جایی قائم انتهای تیر کنسول به طول ۶a بر اثر بار قائم P در انتهای آن کدام است؟ (مقطع تیر قوطی به شکل مثلث متساوی الاضلاع با هر ضلع به طول a و ضخامت جداره t می باشد و مدول ارتجاعی نیز برابر E است.)

۲۱۶ $\frac{P}{Et} \sqrt{3}$ (۴)

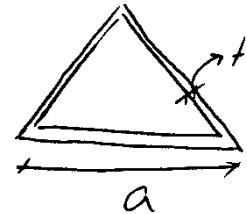
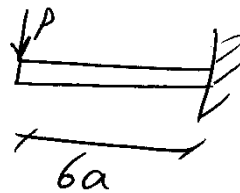
۲۸۸ $\frac{P}{Et}$ (۳)

۱۴۴ $\frac{P}{Et}$ (۲)

۱۴۴ $\frac{P}{Et} \sqrt{3}$ (۱)

$\Delta = \frac{PL^3}{3EI}$ در اینجا

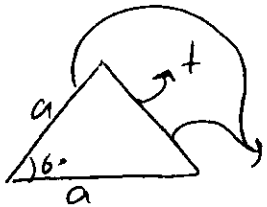
فقط باید I را حساب کنیم

✓ همان اینرسی افشار مستطیل هورب هر

$I = \frac{th^3}{12}$

$I = \frac{tL^3}{12} \times (\sin \alpha)^2$

$$I = 2 \left[\frac{ta^3}{12} \times \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2 + (at) \left[\frac{a\sqrt{3}}{2} \times \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3}\right) \right]^2 \right]$$

$$+ at \times \left(\frac{a\sqrt{3}}{2} \times \frac{1}{3}\right)^2 = \frac{a^3t}{4} \xrightarrow{Ad^2} \Delta = \frac{P \times (6a)^3}{3 \times a^3 \frac{1}{4} E} = \frac{288P}{Et}$$

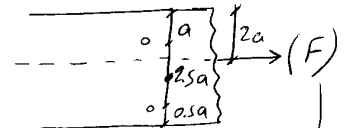
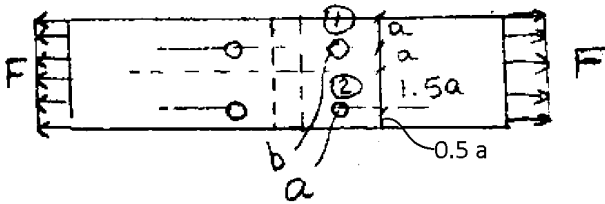
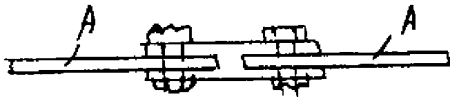
۵۸- در شکل روبرو کل نیروی وارد به هر ورق A مساوی F است. نیروی وارد به پیچ‌های ۱ و ۲ که با قطر یکسان هستند چقدر است؟

(۱) $F_a = F_b = F$

(۲) $F_a = F_b = \frac{F}{2}$

(۳) $F_b = 0.6F, F_a = 0.4F$

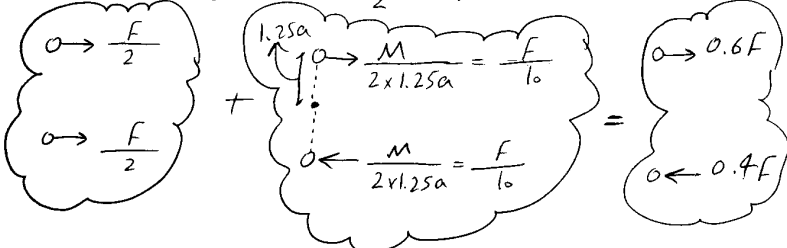
(۴) $F_b = 0.4F, F_a = 0.6F$

اگر به مرکز سطح پیچ وارد نشده است. اگر به مرکز سطح پیچ وارد شده، نیروی کشش برابر $\frac{F}{2}$ بود.

b

$M = (F) \times \left(\frac{2.5a}{2} - a \right) = 0.25aF$

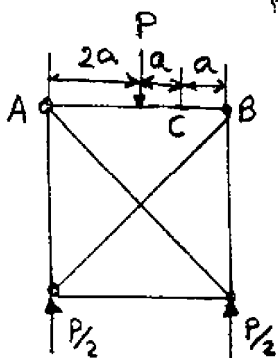
۶۱- در خرابی شکل روبرو میله AB به مقطع مربع و به طول ضلع b است. تنش خمشی در نقطه C چقدر است؟

(۱) $\frac{3pa}{b^2}$

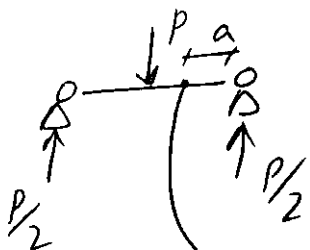
(۲) $\frac{p}{b^2}$

(۳) $\frac{3pa}{2b^2}$

(۴) $\frac{p}{2b^2}$

AB دوسر مفصل است بنابراین جدال کنیم

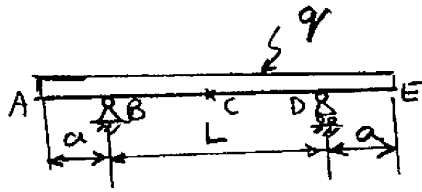

$M_c = \frac{P}{2} \times a = \frac{Pa}{2} \rightarrow \sigma = \frac{6M}{b^3} = \frac{3Pa}{b^3}$

۶۲- تیر شکل روبرو دارای مقطعی ثابت و قرینه نسبت به محورهای افقی و قائم است. تنش خمشی در نقاط C و B برابر است. $\frac{a}{L}$ چقدر

است؟

- (۱) $\frac{\sqrt{2}}{2}$
- (۲) $\frac{1}{2}$
- (۳) $\frac{\sqrt{2}}{4}$
- (۴) $\frac{1}{4}$

مقطع نسبت به محور افقی متقارن است یعنی تنش فشرسی در کتف نامساوی از خمشی در این نقاط یکسان است چون $\frac{Mc}{I}$ یکسان است

بنابراین اگر تنش خمشی یکسان باشد بدین معنی است که خمشی (کنگر) در نقاط C, D یکسان است

$$M^- = \frac{qa^2}{2}$$

$$R = \frac{q(L+2a)}{2}$$

$$M^+ = -\frac{q(a+\frac{L}{2})^2}{2} + \frac{q(L+2a)}{2} \times \frac{L}{2} = q(a+\frac{L}{2}) \left[-\frac{(a+\frac{L}{2})}{2} + \frac{L}{2} \right]$$

$$= q(a+\frac{L}{2}) \left(\frac{L}{2} - a \right) = \frac{q}{2} \left(\frac{L^2}{4} - a^2 \right) \Rightarrow M^- = M^+ \Rightarrow \frac{qa^2}{2} = \frac{q}{2} \left(\frac{L^2}{4} - a^2 \right)$$

$$\Rightarrow 8a^2 = L^2 \rightarrow \frac{a}{L} = \frac{1}{2\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{4}$$

۶۳- دو تیر زیر اثر لنگر خمشی مقاومت مساوی دارند. تیر اول دارای مقطع دایره به شعاع R و تیر دوم به مقطع مستطیل به پهنای b و به ارتفاع

۲b است. نسبت $\frac{b}{R}$ چقدر است؟

(۴) $\frac{\sqrt{3}\pi}{2}$

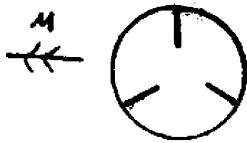
(۳) $\frac{\sqrt{2}\pi}{2}$

(۲) $\frac{\sqrt{2}\pi}{2}$

(۱) $\frac{2\pi}{2}$

$$\left. \begin{aligned} \text{مقاومت خمشی} &= \frac{\sigma I}{c} \Rightarrow \text{مربع } M = \sigma \left(\frac{(2b)^2 b}{6} \right) = \frac{2\sigma b^3}{3} \\ & \text{دایره } M = \sigma \left(\frac{\pi R^4}{4} \right) = \frac{\pi \sigma R^3}{4} \end{aligned} \right\} M = M \Rightarrow \frac{2\sigma b^3}{3} = \frac{\pi \sigma R^3}{4} \rightarrow \frac{b}{R} = \frac{\sqrt[3]{3\pi}}{2}$$

۶۴- مقطع تیری شامل لوله‌ای با شعاع a و ضخامت t همراه سه تقویت کننده به صورت ورق با عرض $\frac{a}{4}$ و ضخامت t می‌باشد به طوری که ورق‌ها در داخل لوله به جداره آن به طور عمود بر جداره اتصال یافته و امتداد آن‌ها با یکدیگر زاویه 120° درجه می‌سازند. تنش حداکثر در تیر بر اثر لنگر خمشی M را بدست آورید.

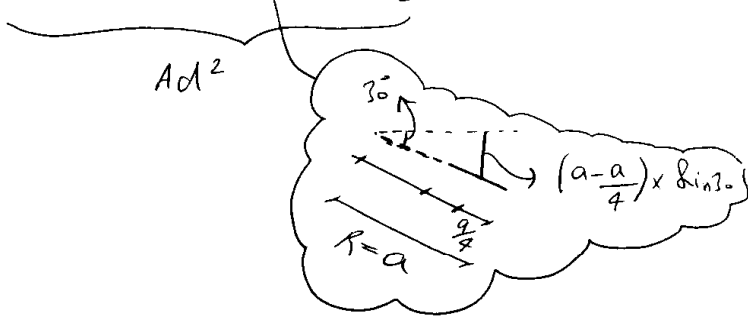
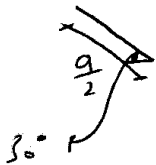

- (۱) $\frac{0.2M}{\pi a^2}$
- (۲) $\frac{0.25M}{\pi a^2}$
- (۳) $\frac{0.2M}{\pi a^2}$
- (۴) $\frac{M}{\pi a^2}$

$\sigma = \frac{Mc}{I} = \frac{MR}{I}$ تنها مشکل ما به I است $\Rightarrow$

$$I_1 = \frac{t(\frac{a}{2})^3}{12} + \underbrace{\left[t(\frac{a}{2}) \right] \times \left(a - \frac{a}{4} \right)^2}_{Ad^2} = \frac{7}{24} ta^3$$

$$I_2 = \frac{t(\frac{a}{2})^3}{12} \times (\sin 30^\circ)^2 + \left[t(\frac{a}{2}) \times \left(a - \frac{a}{4} \right) \times \sin 30^\circ \right]^2 = \frac{7}{96} ta^3$$

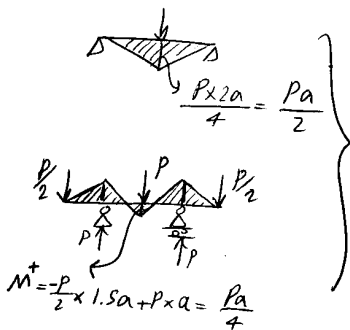
$$I = \frac{\pi R^3 t}{4} + I_1 + 2I_2 = \frac{\pi a^3 t}{4} + \frac{7}{24} ta^3 + \frac{7}{48} ta^3 = a^3 t \left(\frac{\pi}{4} + \frac{7}{16} \right) = 3.57 a^3 t$$

$$\sigma = Ma/I = 0.28M/(a^2 t)$$

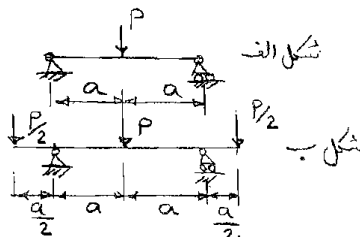
رنگ سبز نیست

۵۶- اگر تنش ماکزیمم خمشی در تیر شکل الف و σ تنش ماکزیمم خمشی در تیر شکل ب باشد نسبت $\frac{\sigma_1}{\sigma_2}$ چقدر است؟

(مقطع هر دو تیر یکی است)

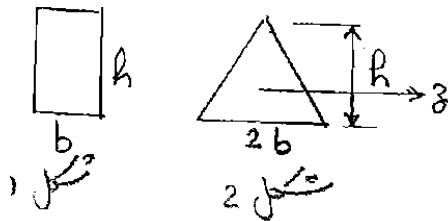
$$\frac{\sigma_1}{\sigma_2} = 2$$

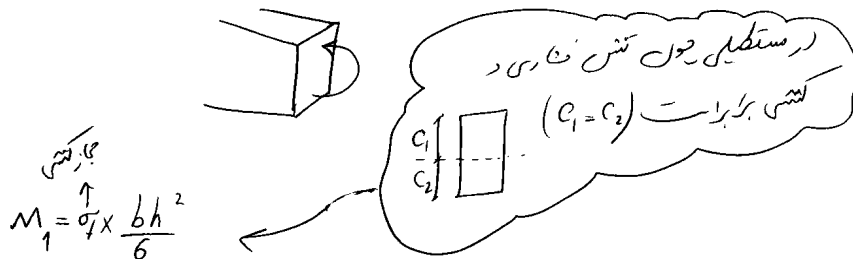
- (۱) $\frac{1}{3}$
- (۲) $\frac{1}{2}$
- (۳) 1
- (۴) 2

سراسری ۸۶

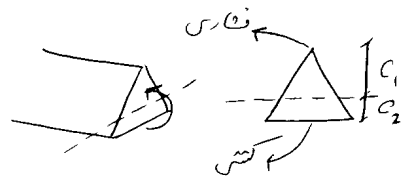
۵۷- دو مقطع شکل روبرو از ماده‌ای هستند که تنش مجاز فشاری آن دو برابر تنش کششی مجاز آن است. نسبت لنگر خمشی مثبت مجاز وارد به دو مقطع $(\frac{M_1}{M_2})$ چقدر است؟ (برای مثلث $I_z = 2bh \frac{h^3}{36}$)

- ۱/۴ (۱)
- ۱/۲ (۲)
- ۱ (۳)
- ۲ (۴)

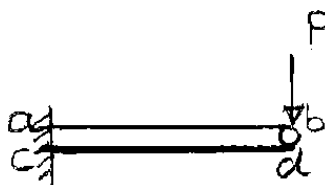
در مثلثی تنش فشاری در برابر تنش کششی خواهد بود چون $c_1 = 2c_2$ با بزرگن فرقی نمی‌کند که فشار را یکد کنیم یا کشش را

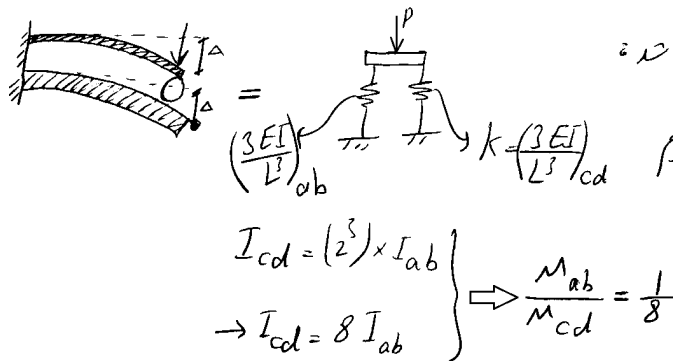
$$M_2 = \frac{\sigma_f \left(\frac{2bh^3}{36} \right)}{c_2} = \frac{\sigma_f \frac{2bh^3}{36}}{\left(\frac{h}{3} \right)} = \sigma_f \frac{bh^2}{6} \rightarrow M_1 = M_2$$

سراسری ۸۶

۶۰- تیر یک سرگیردار ab توسط غلتکی روی تیر یک سرگیردار cd تکیه می‌کند و نیروی p مطابق شکل در نقطه b اثر می‌کند. مقطع هر دو تیر مستطیل با پهنای مساوی است ولی ارتفاع مقطع تیر cd دو برابر ارتفاع مقطع تیر ab است. چقدر است $\frac{(\sigma_{ab})_{max}}{(\sigma_{cd})_{max}}$ ؟

- ۱/۲ (۱)
- ۱/۴ (۲)
- ۱ (۳)
- ۲ (۴)

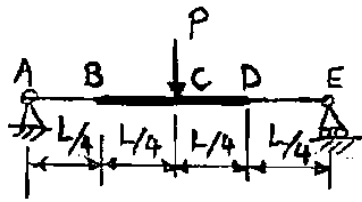

فکند باعث می‌شود که Δ هر دو تیر یکسان باشد
چون Δ برابر است زیر نسبت سطحی تقسیم
می‌شود و چون ارتفاع cd دو برابر است

$$\left. \begin{aligned} I_{cd} &= (2^3) \times I_{ab} \\ \rightarrow I_{cd} &= 8 I_{ab} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{M_{ab}}{M_{cd}} = \frac{1}{8}$$

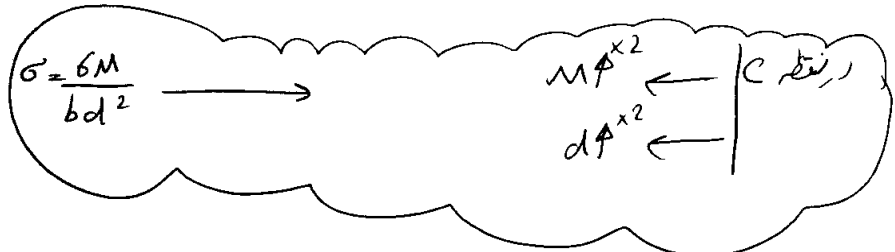
$$\frac{\sigma_{ab}}{\sigma_{cd}} = 4 \left(\frac{M_{ab}}{M_{cd}} \right) = 4 \times \frac{1}{8} = \frac{1}{2} \leftarrow d_{cd} = 2d_{ab} \text{ را به هم گس در دو چون } \sigma = \frac{6M}{bd^2} \text{ با بزرگن } \sigma \text{ با } d^2 \text{ از طرفی از آنجا که}$$

۴۳- تیر شکل روبرو به مقطع مستطیل به پهنای ثابت است که ارتفاع قسمت BD دو برابر ارتفاع قسمت های دیگر می باشد. اگر تمرکز تنش صرف نظر شود تنش ماکزیمم مقطع C چند برابر تنش ماکزیمم مقطع B است؟

- ۱ (۱)
- ۲ (۲)
- $\frac{1}{2}$ (۳)
- $\frac{1}{4}$ (۴)

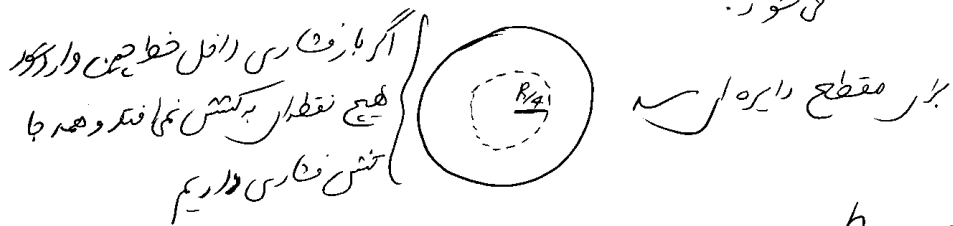
با این $\frac{\sigma_c}{\sigma_B} = \frac{2}{2^2} = \frac{1}{2}$

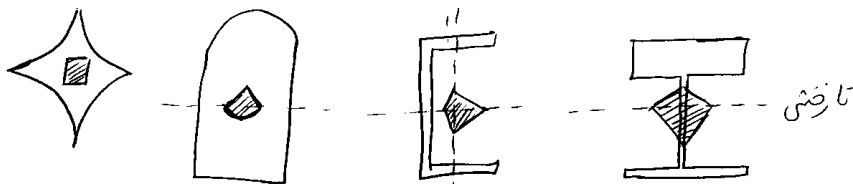
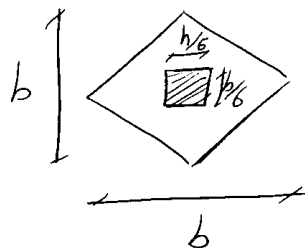
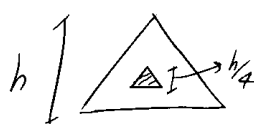
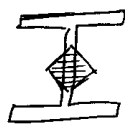
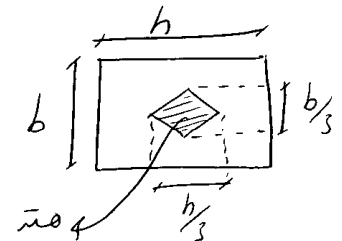
۱۳-۸-هسته خمش

هسته خمش: مجموعه نقاطی است که اگر بار بر آنها اثر کند محور خمشی بر مقطع ماس

می شود.

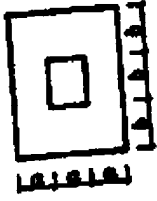

✓ اگر نیرو P دور راس از اضلاع هسته حرکت کند تنش در راس مقابل آن صفر خواهد بود
 ✓ اگر نیرو P بر راس هسته وارد شود تنش در ضلع مقابل آن راس صفر است.

اگر h ضلعی اگر h فرد باشد شکل هسته و مقطع یکسان است

۵۴- هسته مقطع مستطیلی توخالی زیر کدام است؟ ($a < b$)

(۲) یک لوزی با قطر کوچک $\frac{14a}{9}$ و قطر بزرگ $\frac{14b}{9}$

(۳) یک مستطیل به ابعاد $\frac{14a}{9}$ و $\frac{14b}{9}$

(۱) یک لوزی با قطر کوچک $\frac{10a}{9}$ و قطر بزرگ $\frac{10b}{9}$

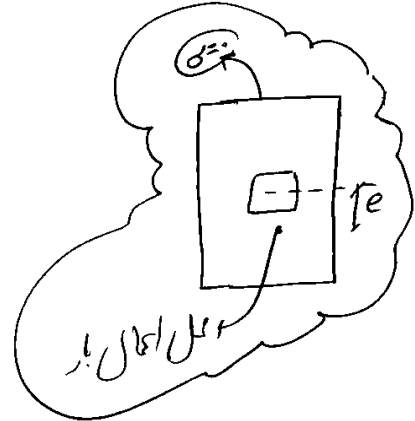
(۲) یک مستطیل به ابعاد $\frac{10a}{9}$ و $\frac{10b}{9}$

$$A = 3a \times 3b - ab = 8ab$$

$$I_x = \frac{3a(3b)^3}{12} - \frac{ab^3}{12} = \frac{20ab^3}{3}$$

$$\sigma = \frac{P}{8ab} - \frac{(Pe) \times 1.5b}{\frac{20ab^3}{3}} = 0 \rightarrow \frac{P}{ab} \left(\frac{1}{8} - \frac{4.5e}{20b} \right) = 0$$

$$\rightarrow e = \frac{20b}{8 \times 4.5} = \frac{5b}{9} \rightarrow \text{قطر بزرگ لوزی} = 2 \times e = \frac{10b}{9}$$

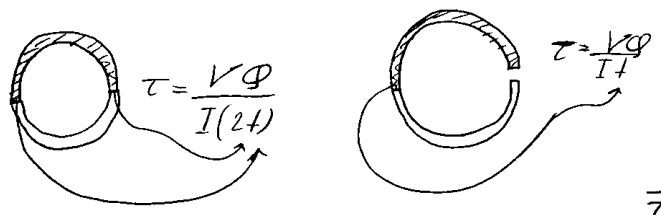
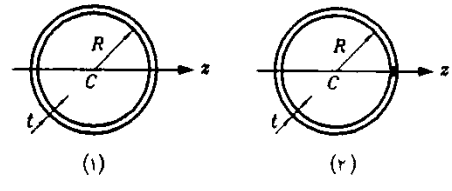

۱۴- بارگذاری عرضی (برش)

سراسری ۸۰

نیروی برشی قائم V در مرکز برش دو مقطع (۱) و (۲) وارد می‌شود. شکل (۱) لوله بسته و شکل (۲) لوله‌ای است که روی محور z ، جدار آن به هم چسبیده نیست. نسبت تنش برشی ماکزیمم در شکل (۱) به تنش برشی ماکزیمم در شکل (۲) کدام است؟

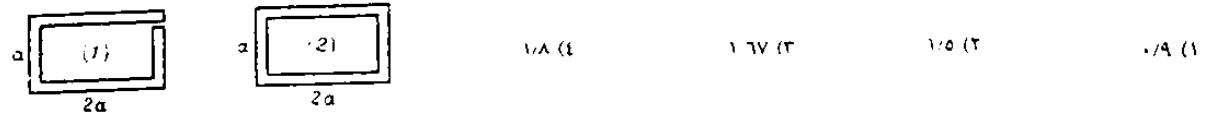
- ۱ (۱)   ۱ (۲)   ۱/۲ (۳)   ۱/۴ (۴)

چون گفته V در مرکز برش وارد می‌شود بنابراین برش خاص داریم
 در هر دو شکل Φ و D ثابت است بنابراین $\frac{\tau_1}{\tau_2} = \frac{1}{2}$

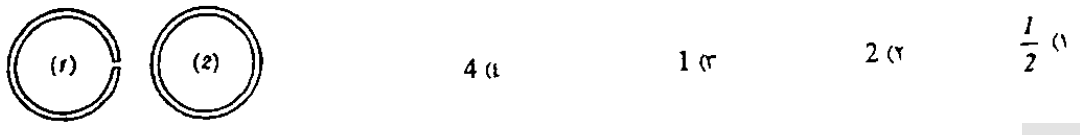
آزاد ۸۷

۵۸- تحت اثر برش قائم یکسان که در مرکز برش اثر می‌کند نسبت تنش برشی ماکزیمم مقطع باز اول به مقطع بسته دوم در شکل‌های زیر چقدر است؟ ($t = \text{Const}$, $t \ll a$)

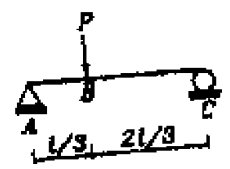
آزاد ۸۶

۵۷- تحت اثر برش قائم یکسان که در مرکز برش اثر می‌کند نسبت تنش برشی ماکزیمم مقطع باز اول به مقطع بسته دوم در شکل‌های زیر چقدر است؟ (شعاع مقاطع R و ضخامت آنها ثابت و برابر t است و $t \ll R$)

آزاد ۸۸

۵۶- در تیر زیر که مقطع آن مستطیلی است، تنش خمشی ماکزیمم ۲۰ برابری تنش برشی ماکزیمم است. نسبت طول مقطع به ارتفاع آن $(\frac{l}{h})$ کدام است؟

$$M_{max} = \frac{2P}{3} \times \frac{l}{3} = \frac{2Pl}{9}$$

$$\sigma_{max} = \frac{6M}{bh^2} = \frac{12Pl}{9bh^2} = \frac{4Pl}{3bh^2}$$

$$V_{max} = \frac{2P}{3}$$

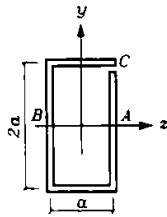
$$\tau_{max} = \frac{1.5V}{bh} = \frac{1.5 \times \frac{2}{3}P}{bh} = \frac{P}{bh}$$

$$\frac{\sigma}{\tau} = 20 \rightarrow \frac{\frac{4Pl}{3bh^2}}{\frac{P}{bh}} = 20 \rightarrow \frac{L}{h} = 15$$

سراسری ۷۹

مقطع جدار نازک شکل داده شده در نقطه C باز می باشد. ضخامت جدار ثابت است. نیروی برشی در امتداد محور y می باشد و از مرکز برش عبور می کند. نسبت تنش های برشی در نقاط A و B و چقدر است؟ $(\frac{\tau_A}{\tau_B})$

۱ (۱) - جهت تنش ها مختلف است

۱ (۲) - جهت تنش ها مختلف است

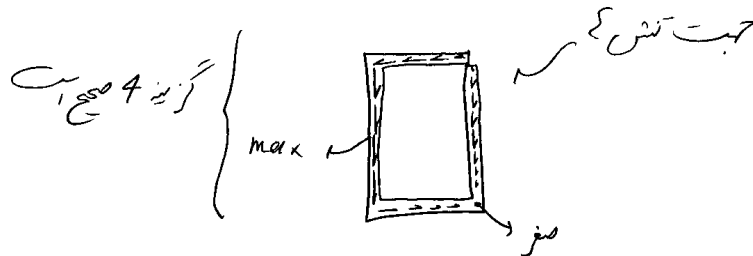
۱ (۳) - جهت تنش ها یکی است

۱ (۴) - جهت تنش ها یکی است

$$\tau_B = \frac{V \left[(a+t) \times a + (a+t) \times \frac{a}{2} \right]}{It}$$

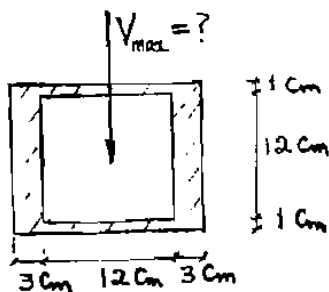
$$\tau_A = \frac{V \left[(a+t) \times \frac{a}{2} \right]}{It}$$

$$\frac{\tau_A}{\tau_B} = \frac{\frac{1}{2}}{1 + \frac{1}{2}} = \frac{1}{3}$$

سراسری ۸۱

۴۵- در مقطع شکل مقابل، چنانچه تنش مجاز برشی مصالح مشکله $960 \frac{kg}{cm^2}$ باشد، ظرفیت برش قائم بر حسب ton کدام است؟

- ۴۸/۱ (۱)
- ۵۸/۸ (۲)
- ۶۱/۵ (۳)
- ۱۱۸/۲ (۴)

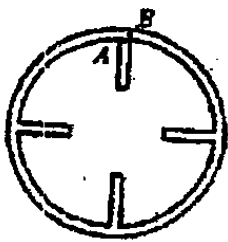
$$\tau = \frac{VQ}{It} \Rightarrow \text{ظرفیت برشی} = \frac{\tau(It)}{Q} = \frac{960 \left(\frac{18 \times 14^3}{12} - \frac{12 \times 12^3}{12} \right) \times 6}{2 \times (6 \times 3) \times 3 + 18 \times 1 \times 6.5} = 61132.8 kg = 61.5 ton$$

مقدار فوق بر اساس تنش خرابی در میانه مقطع می باشد. از آنجا که ضخامت جدار در بالا کمتر است، باید تنش بالها را هم چک کنیم:

$$= \frac{\tau(I_t)}{Q} = \frac{960(I) \times 2}{12 \times 1 \times 6.5} = 58781 kg = 58.8 ton \text{ ظرفیت برشی}$$

بنابراین گزینه ۲ صحیح است

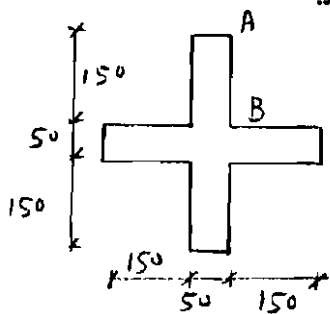
۵۶- در مقطع زیر که ضخامت حلقه t_1 و ضخامت داخلی t_2 باشد، نسبت $\frac{\tau_A}{\tau_B}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{2t_1}{t_2}$
- (۲) $\frac{t_1}{t_2}$
- (۳) $\frac{t_2}{t_1}$
- (۴) $\frac{2t_2}{t_1}$

سراسری ۸۳

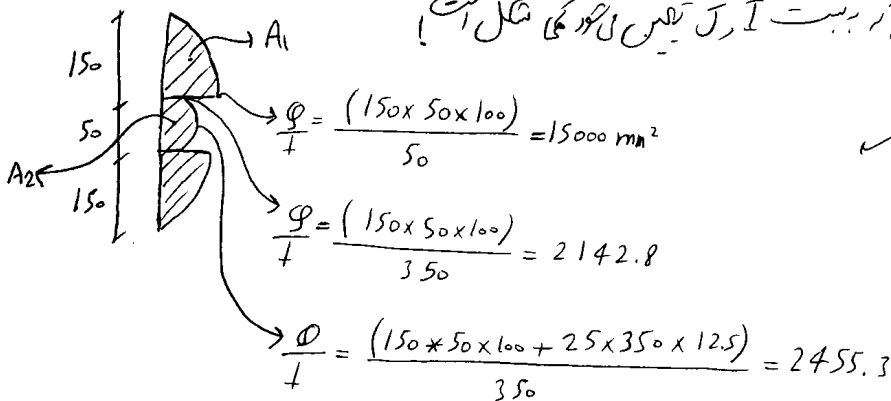
۵۷- مقطع صلیبی مطابق شکل روبرو تحت اثر نیروی برشی V قرار دارد. چه سهمی از این نیرو توسط جان AB تحمل می گردد:

- ۷۲۵(۱)
- ۷۳۵(۲)
- ۷۲۹(۳)
- ۷۴۴(۴)

سهم برشی برضلاف سهم جنس و مساحت بر حسب I در این شکل می باشد!

✓ ابتدا ریگرم $\frac{Q}{I}$ را رسم می کنیم

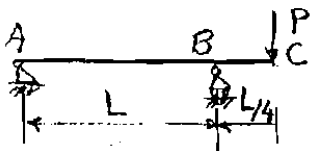
$A_1 = \frac{2}{3} \times 15000 \times 150 \times 50 = 1500000$

سهم هر قسمت برابر است با: $\left(\frac{\text{مساحت هر قسمت}}{\text{مساحت کل}} \right)$

$A_2 = 2142.8 \times 50 \times 350 + (2455.3 - 2142.8) \times 50 \times 350 \times \frac{2}{3} = 822896 \rightarrow A_1 \text{ سهم} = \frac{1500000}{(1500000 \times 2) + 822896} = 0.39$

سراسری ۸۳

۴۲- مقطع تیر شکل روبرو می باشد. نسبت تنش برشی ماکزیمم در قسمت AB به تنش برشی ماکزیمم در قسمت BC چقدر است؟

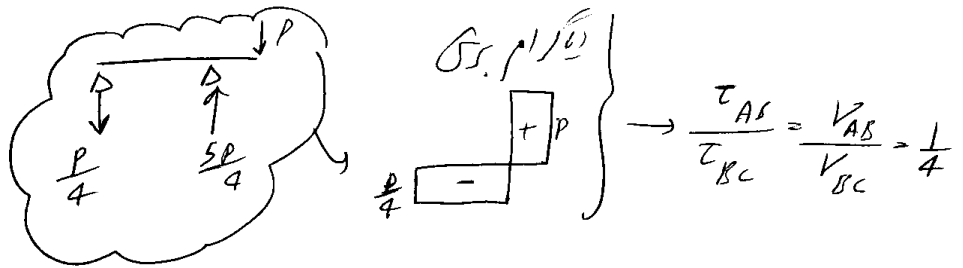

$\frac{1}{5}$ (۴)

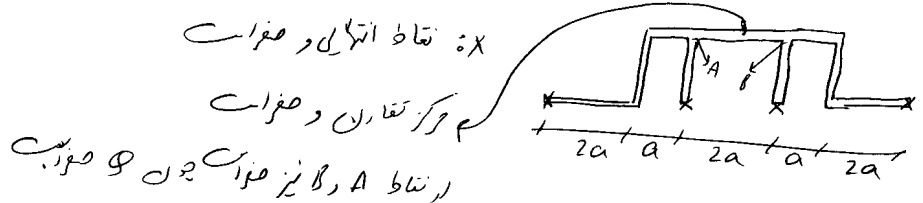
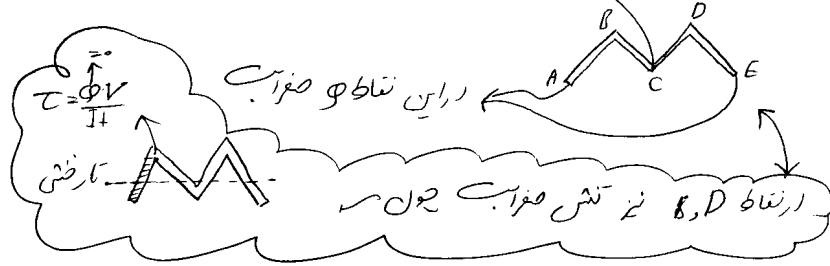
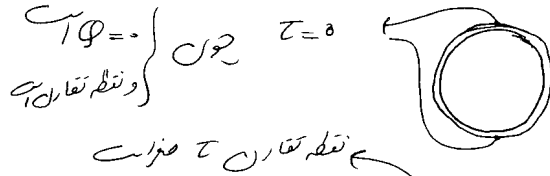
$\frac{1}{4}$ (۳)

$\frac{1}{2}$ (۲)

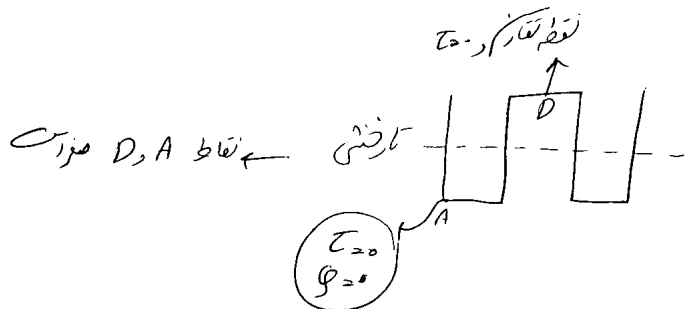
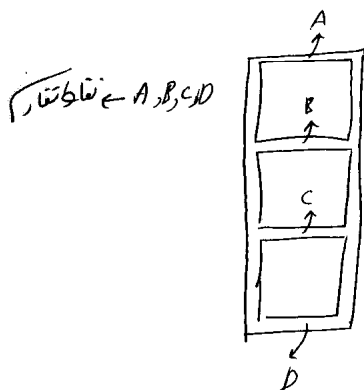
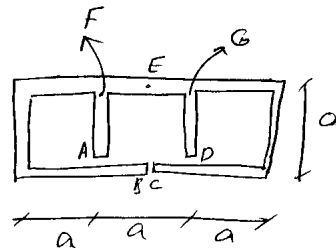
(۱)

نکته: در شکل های زیر نقاطی را که در این صورت تعیین کنید:

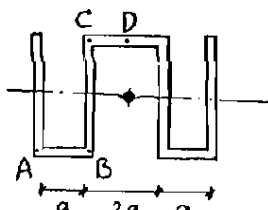

$\tau = 0$ ← انتهای زانو A, B, C, D
 $\tau = 0$ ← مرکز تقارن E
 $\tau = 0$ ← $\phi = 0$ صورت G, F

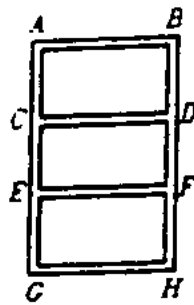
سراسری ۸۳

۴۹- در مقطع متقارن شکل زیر نیروی برشی موازی BC می باشد. تنش برشی در کدام یک از نقاط اشاره شده صفر خواهد بود (صحامت ثابت است).

- D, B(۱)
- D, A(۲)
- C, B(۳)
- C, A(۴)

۵۷- در چند نقطه از مقطع زیر نحت اثر برش قائم V تنش برشی برابر صفر است؟ (ضخامت مقطع ثابت است.)

۲ (۲)

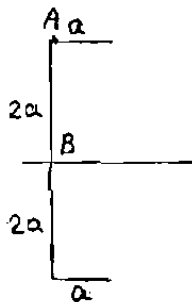
۱ (۱)

۶ (۴)

۴ (۳)

سراسری ۸۴

۵۱- ناودانی مطابق شکل روبرو به ضخامت ثابت و کم t است. اگر نیروی برشی V در جهت محور قائم بدان وارد شود، نسبت $\frac{\tau_A}{\tau_B}$ چقدر است؟

است؟

۱ (۱)

$\frac{1}{2}$ (۲)

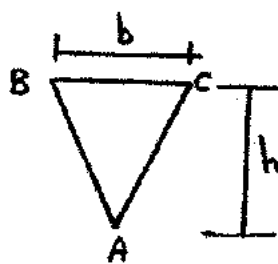
$\frac{1}{3}$ (۳)

$\frac{2}{3}$ (۴)

$$\tau_A = \frac{(a \times 2a)V}{It} \quad \tau_B = \frac{V(a \times 2a + 2a \times a)}{It} \quad \rightarrow \quad \frac{\tau_A}{\tau_B} = \frac{2}{2+2} = \frac{1}{2}$$

سراسری ۸۹

۴۸- چنانچه نیروی برشی وارده بر مقطع مثلثی شکل نشان داده شده برابر V باشد، تنش برشی حداکثر در چه فاصله‌ای از نقطه A در روی مقطع ایجاد می‌شود؟

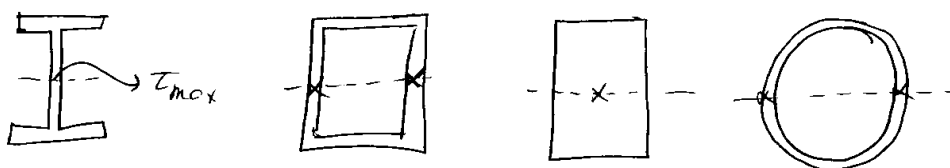
$\frac{h}{2}$ (۱)

$\frac{h}{3}$ (۲)

$\frac{h}{4}$ (۳)

$\frac{2h}{3}$ (۴)

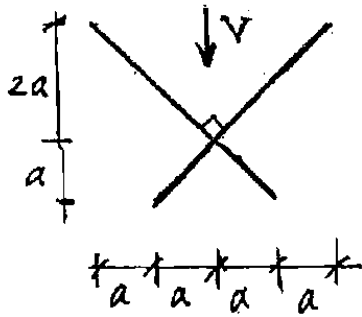
تنش برشی حداکثر: اگر قیمت جدا به نسبت باشد τ_{max} در فرضی اتفاق می‌افتد:

سراسری ۸۴

۵۲- مقطع تیری فلزی مطابق شکل از ورق یا ضخامت نازک t ساخته شده است. بر اثر برش V ، حداکثر تنش برشی در ورق‌ها چقدر است؟

- (۱) $\frac{V}{6at}$
- (۲) $\frac{V}{3\sqrt{2}at}$
- (۳) $\frac{V}{2at}$
- (۴) $\frac{V}{3\sqrt{2}at}$

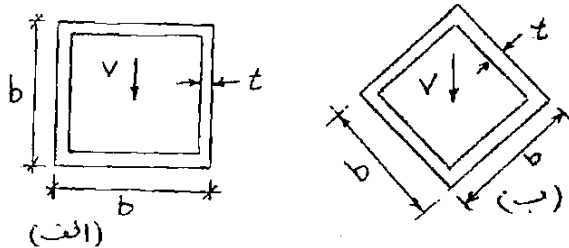
چون ضخامت ثابت است T_{max} در تارفضی اتفاق می‌افتد

تارفضی $\rightarrow$

$$T_{max} = \frac{V \left(1.5a\sqrt{2} \times t + \frac{1.5a}{2} \right)}{2 \left[\frac{t \times (3a\sqrt{2})^3}{12} \times (\sin 45^\circ)^2 \right]} = \frac{V}{3\sqrt{2}at}$$

سراسری ۸۴

۵۳- با توجه به مقاطع نشان داده شده نسبت تنش برشی ماکزیمم مقطع شکل «ب» به تنش برشی ماکزیمم مقطع شکل «الف» برابر است با:

- (۱) ۱
- (۲) $\frac{\sqrt{2}}{2}$
- (۳) $\frac{2\sqrt{2}}{2}$
- (۴) $\frac{4\sqrt{2}}{2}$

$$\tau_{\text{الف}} = \frac{V \left(bt \times \frac{b}{2} + 2 \left(\frac{bt}{2} \times \frac{b}{4} \right) \right)}{I \times 2t} = \frac{0.375 V b^2}{I}$$

$$\tau_{\text{ب}} = \frac{V \left(2 \left(bt \times \frac{b\sqrt{2}}{4} \right) \right)}{I \times 2(t)} = \frac{0.25 V b^2}{I \sqrt{2}}$$

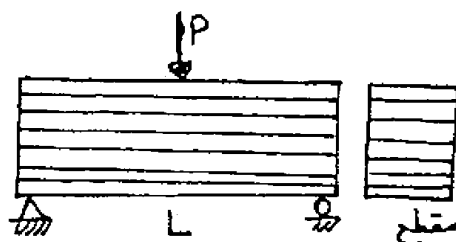
نکته: چون $\square$ دوگانه تناوب عمود بر کم دارد I آن با فرضی مقطع تغییر نمی‌کند

$$\frac{\tau_{\text{ب}}}{\tau_{\text{الف}}} = \frac{0.25}{0.375 \sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{3}$$

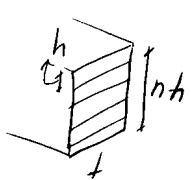
بنابراین I در دو شکل یکسان است

سراسری ۸۸

۶۸- n تیر با مقطع مستطیلی شکل که سطح مقطع هر یک از آنها A می‌باشد را یکبار بدون استفاده از چسب روی هم گذاشته و بار دیگر آنها را روی هم گذاشته و می‌چسبانیم. مقاومت تراجا در حالت دوم چند برابر اول است؟ (مقاومت برشی چسب از مقاومت برشی جنس تیر بیشتر است).

- (۱) ۲
- (۲) $\frac{1}{2}n$
- (۳) ۱
- (۴) n

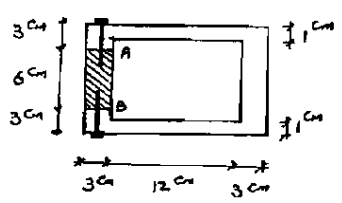

با براین معادست تغییر می کند

$$V = \frac{\tau(I_t)}{\phi} \begin{cases} \text{باصب} \rightarrow V = \frac{\tau(hh^3)}{1.5} \\ \text{بجانب} \rightarrow V = h \left[\frac{\tau(hh)}{1.5} \right] \end{cases}$$

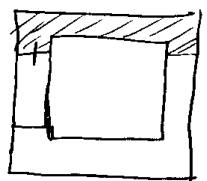
سراسری ۸۵

۵۱- مقطع شکل مقابل از قطعات چوبی که توسط پیچ در محل های A و B متصل شده اند، تشکیل یافته است. در صورتی که فواصل پیچ ها در طول عضو برابر ۱۰ cm و نیروی برشی مجاز هر پیچ ۱۰۰۰ kg باشد، مطلوبست حداکثر نیروی برشی مجاز قابل تحمل توسط

مقطع: (I = ممان اینرسی مقطع)

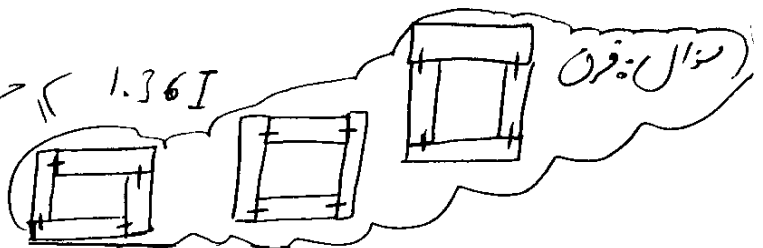
- ۱) ۰٫۶۸ I (kg)
- ۲) ۱٫۰ I (kg)
- ۳) ۱٫۲۶ I (kg)
- ۴) ۲٫۲۲ I (kg)

$$\tau_A = \frac{V(12 \times 1 \times 5.5 + 2(3 \times 3 \times 4.5))}{I \times 6} \rightarrow \tau_A = \frac{24.5V}{I} \text{ kg/cm}^2$$

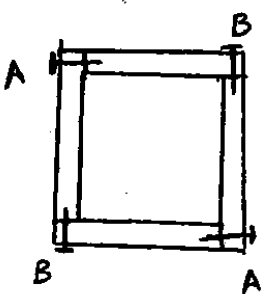
$$\text{نیروی مجاز پیچ} = \tau_A \times (\text{مساحت اگرچه پیچ}) = \frac{24.5V}{I} (3 \times 10) = \frac{735V}{I}$$

$$\frac{735V}{I} < 1000 \Rightarrow V < 1.36 I$$

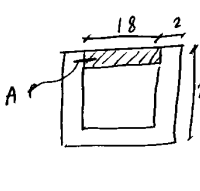

آزاد ۸۵

مطابق شکل زیر از اتصال چهار الوار به ابعاد ۲۰ cm × ۲ cm تیری با مقطع جعبه ای ساخته شده است. اگر تیر تحت اثر برش قائم ۱/۵ تن قرار بگیرد و نیروی برشی مجاز هر میخ ۲۰۰ کیلوگرم نیرو باشد حداکثر فاصله بین میخهای A چقدر می تواند باشد؟

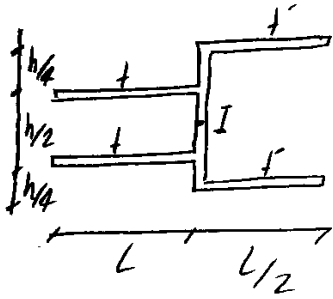

- ۱) ۱۷ cm
- ۲) ۱۹٫۶ cm
- ۳) ۲۱ cm
- ۴) ۲۱٫۶ cm

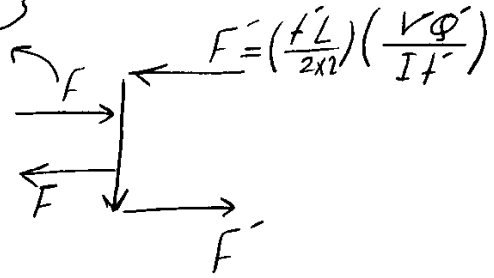
$$\tau_A = \frac{VQ}{It} = \frac{(500)(18 \times 2 \times 10)}{\left(\frac{22^4}{12} - \frac{18^4}{12} \right) \times 2 \times 2} = 4.2$$

$$\left\{ \begin{aligned} \text{نیروی مجاز پیچ} &= \tau_A \times (2 \times 5) \\ \text{فواصل پیچ} & \end{aligned} \right\} < 200 \rightarrow S < \frac{200}{2 \times 4.2} = 24 \text{ cm}$$

تساوی اگر مرکز برشی در I باشد رابطه بین t و t' ؟

$$= \left(\frac{tL}{2}\right) \left(\frac{V\phi}{It}\right)$$

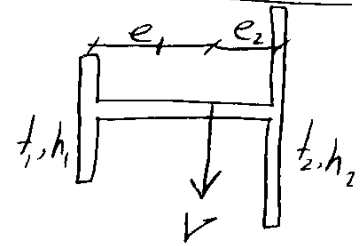

$$F \times \frac{h}{2} = F' \times \frac{h}{4}$$

$$\rightarrow \frac{tL}{2 \times 2} \left(\frac{V\phi'}{It'}\right) \times \frac{h}{2} = \left(\frac{tL}{2}\right) \left(\frac{V\phi}{It}\right) \times \frac{h}{4}$$

$$\rightarrow \frac{t\phi'}{8} = \frac{t\phi}{8} \rightarrow \frac{t'}{t} = \frac{\phi}{\phi'} = \frac{(t \times L \times h/4)}{(t' \times L/2 \times h/2)} = 1$$

$e_1 = ?$ (مردود)

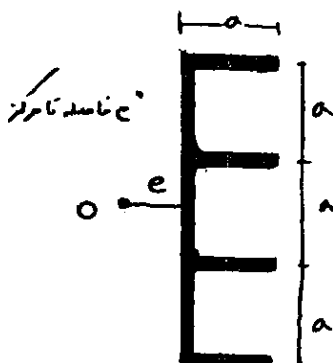

$$F_1 = \frac{t_1 h_1}{2} \left(\frac{V \left(t_1 \left(\frac{h_1}{2} \right) \times \frac{h_1}{4} \right)}{I t_1} \right)$$

$$F_2 = \frac{t_2 h_2}{2} \left(\frac{V \left(t_2 \left(\frac{h_2}{2} \right) \times \frac{h_2}{4} \right)}{I t_2} \right)$$

$$F_1 \times e_1 = F_2 \times e_2 \rightarrow \frac{t_1 h_1^3}{2} e_1 = \frac{t_2 h_2^3}{2} e_2 \rightarrow e_1 = \frac{h_2^3 t_2}{h_1^3 t_1 + h_2^3 t_2}$$

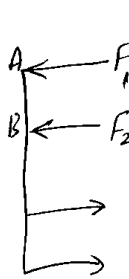
آزاد ۸۴

۲۷- مرکز برش مقطع زیر در چه فاصله ای از جان مقطع قرار دارد؟ (مختصات ثابت و برابر است باشد)

- 0.28 a (۱)
- 0.4 a (۲)
- 0.46 a (۳)
- 0.34 a (۴)

$$\tau_A = \frac{Vat \times 1.5a}{It} \rightarrow F_1 = (\tau_A) \frac{at}{2} = \frac{0.75 Va^3 t}{I}$$

$$\tau_B = \frac{Vat \times 0.5a}{It} \rightarrow F_2 = (\tau_B) \frac{at}{2} = \frac{0.25 Va^3 t}{I}$$

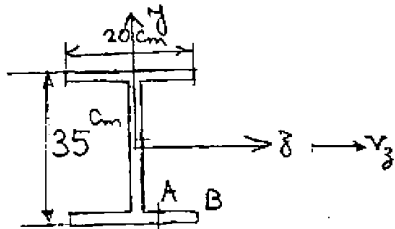
$$\rightarrow V \times e = F_1 \times 3a + F_2 \times a \Rightarrow V e = \frac{Va^4 t}{I} (2.25 + 0.25) = \frac{5 Va^4 t}{I} \rightarrow e = \frac{30}{87} a = 0.34a$$

$$\rightarrow e = \frac{5}{2} \frac{a^4 t}{I} = \frac{5}{2} \frac{a^4 t}{\frac{(30)^3 t}{12} + 2[a \times (1.5a)^2 + a \times (0.5a)^2]} = \frac{5 \times 12}{2 \times 87} a$$

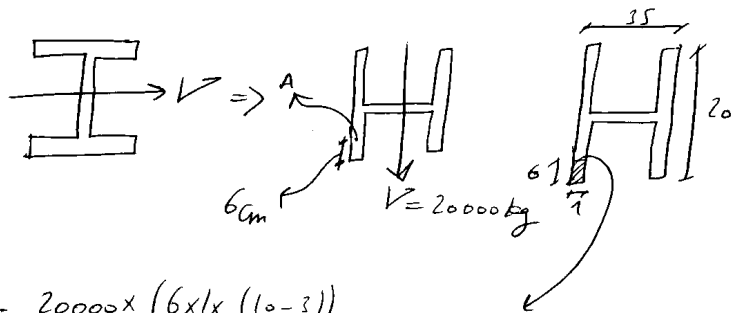
سراسری ۸۸

۶۹- در شکل روبه‌رو محورهای Y و Z محوره‌های تقارن هستند. اگر $V_z = 20 \text{ ton}$ باشد. تنش برشی در نقطه‌ی A بر حسب $\frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$ چقدر است؟

ضخامت جان و بال‌ها، همه جا یک سانتی‌متر و $AB = 6 \text{ cm}$ می‌باشد.

- ۵۰۰ (۱)
- ۳۱۵ (۲)
- ۶۳۰ (۳)
- ۷۵۰ (۴)

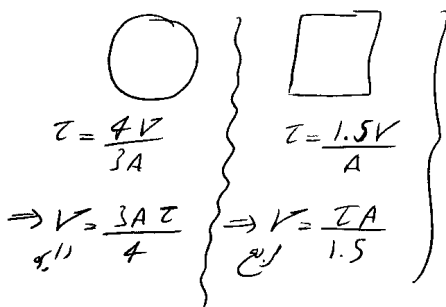
$$\tau = \frac{20000 \times (6 \times 1 \times (10 - 3))}{(I = 2 \times \frac{20^3 \times 1}{12}) \times \frac{1}{4}} = 630$$

سراسری ۸۸

۷۰- مقطع یک تیر به شکل دایره و مقطع تیر دیگری به شکل مربع است. مساحت مقطع هر دو تیر مساوی است. نسبت مقاومت برشی تیر اول به تیر دوم برابر است با: (راهنمایی: حداکثر تنش برشی در مقطع دایره با سطح مقطع A تحت برش V برابر $\frac{4}{3} \frac{V}{A}$ می‌باشد.)

دوم برابر است با: (راهنمایی: حداکثر تنش برشی در مقطع دایره با سطح مقطع A تحت برش V برابر $\frac{4}{3} \frac{V}{A}$ می‌باشد.)

- $\frac{9}{8}$ (۱)
- $\frac{4}{3}$ (۲)
- ۱ (۳)
- $\frac{9}{8}$ (۴)

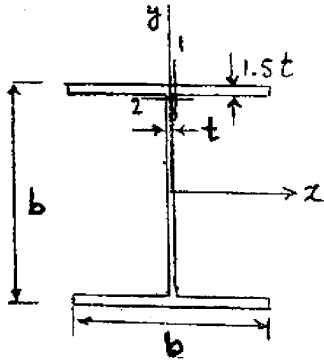
$$\tau = \frac{4V}{3A} \quad \tau = \frac{1.5V}{A}$$

$$\Rightarrow V = \frac{3AZ}{4} \quad \Rightarrow V = \frac{ZA}{1.5}$$

$$\Rightarrow \frac{V_{\text{دایره}}}{V_{\text{مربع}}} = \frac{\frac{3}{4}}{\frac{1}{1.5}} = \frac{9}{8}$$

۶۸- شکل روبرو مقطع تیری را نشان می‌دهد که زیر اثر نیروی برشی V در امتداد y قرار دارد. اگر تنش برشی افقی در محل اتصال بال و

جان روی بال و τ_2 تنش برشی قائم در محل اتصال بال و جان روی جان باشد و مقدار t نسبت به b کوچک فرض شود نسبت $\frac{\tau_1}{\tau_2}$ کدام

- است؟
- ۱ (۱)
  - $\frac{2}{3}$ (۲)
  - $\frac{1}{2}$ (۳)
  - $\frac{1}{3}$ (۴)

$$\tau_1 = \frac{V \left(\frac{b}{2} \times 1.5t \times \frac{b}{2} \right)}{I_x (1.5t)} \quad \left. \begin{array}{l} \\ \\ \end{array} \right\} \frac{\tau_1}{\tau_2} = \frac{1}{3}$$

$$\tau_2 = \frac{V \left(b \times 1.5t \times \frac{b}{2} \right)}{I_x t}$$

۶۶- بر تیر ساده‌ای به طول L بار یکنواختی به شدت q در تمام طول وارد می‌شود. مقطع تیر مستطیل به پهنا b و به ارتفاع h است. نسبت $\frac{L}{h}$

چقدر باشد که تنش خمشی ماکزیمم ده برابر تنش برشی ماکزیمم شود؟

- ۱ (۴)
- ۵ (۳)
- ۱۰ (۲)
- ۲۰ (۱)

$$\sigma_{max} = \frac{6 \left(\frac{qL^2}{8} \right)}{bh^2}$$

$$\tau_{max} = \frac{1.5 \left(qL/2 \right)}{bh}$$

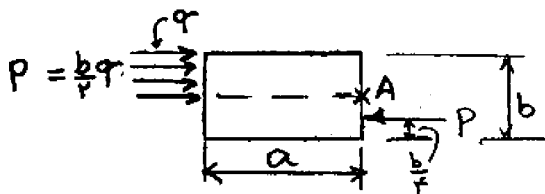
$$\sigma_{max} = 10 \tau_{max} \Rightarrow \frac{6}{8} \frac{L}{h} = \frac{3}{4} \times 10 \Rightarrow \boxed{\frac{L}{h} = 10}$$

تنش: $M + \overset{\circ}{V} + T \leftarrow A$
 $\overset{\circ}{M} + V + T \leftarrow B =$
 $\overset{\circ}{M} + V + T \leftarrow C$
 $M + \overset{\circ}{V} + T \leftarrow D$

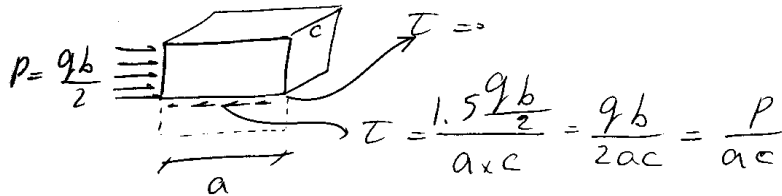
$A: \begin{cases} \tau = \frac{TR}{J} = \frac{2P}{\pi R^2} \\ \sigma = \frac{(PR)R}{\pi R^4} = \frac{4P}{\pi R^2} \end{cases}$

$B: \begin{cases} \tau = \frac{TR}{J} + \frac{4P}{3\pi R^2} = \frac{10}{3} \frac{P}{\pi R^2} \\ \sigma = 0 \end{cases}$

۶۵- مکعب مستطیلی مطابق شکل روبرو زیر اثر نیرو قرار گرفته است. تنش برشی در A چقدر است؟ ابعاد مکعب مستطیل a, b و c است.

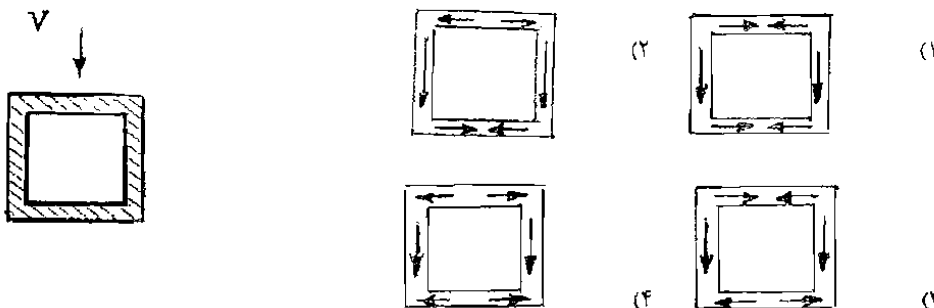

- (۱) $\frac{P}{ab}$
- (۲) $\frac{P}{ac}$
- (۳) $\frac{P}{bc}$
- (۴) صفر

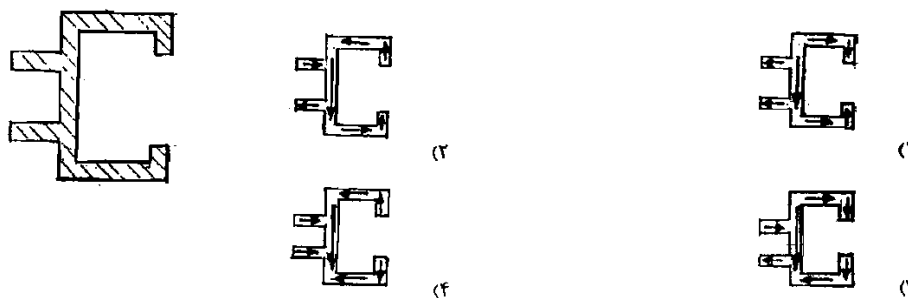

۱۴-۱ جریان برش

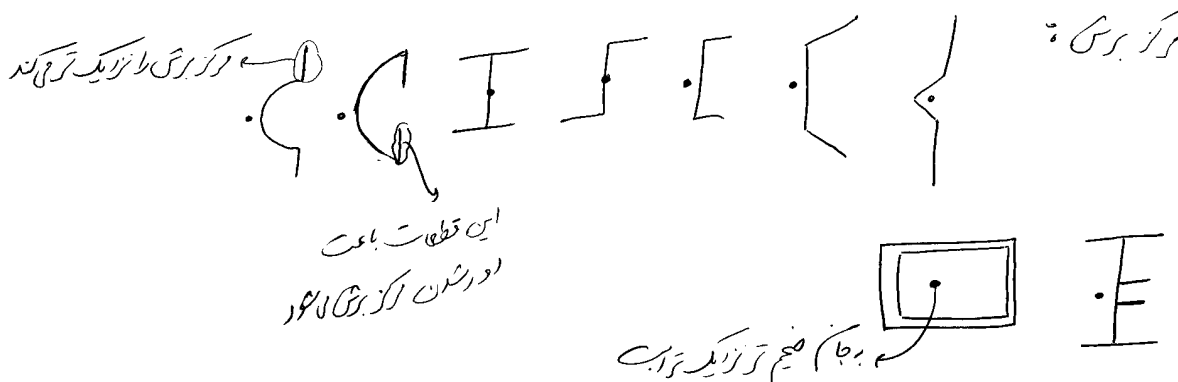
۵۸- برای مقطع شکل مقابل که تحت نیروی برشی قائم V می باشد، کدامیک از جریان های برشی در مقطع صحیح می باشد؟

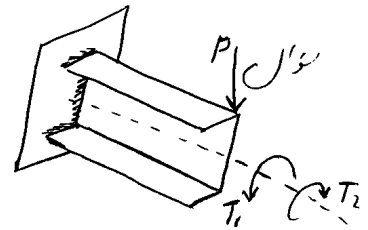
۵۲- برای مقطع شکل مقابل که تحت نیروی برشی قائم V می باشد، کدامیک از جریان های برش صحیح است؟

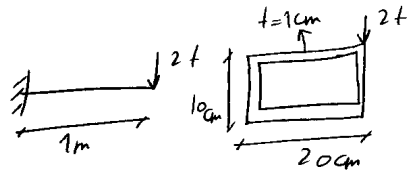
۱۴-۲ مرکز برش

نیروی برآوردی دارد نشده راین صورت یعنی مقطع
 به صورت چه صورت خواهد بود (T₁ یا T₂) ؟

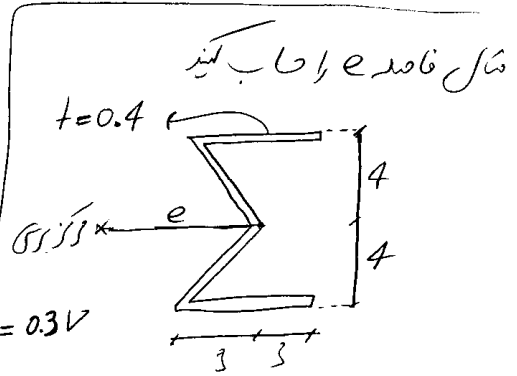
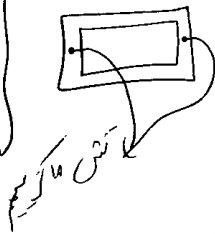
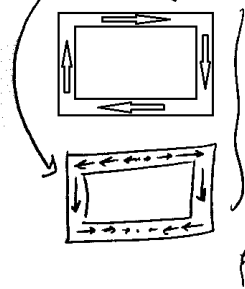

یا صغ: T₁

عل: تنش برشی ماکزیم در مقطع زیر!

$$\tau = \frac{VQ}{It} = \frac{T}{2A_{mt}} = \frac{2000 \times (20 \times 4 \times 5 + 2 \times 4 \times 2)}{\left(\frac{20 \times 10^3}{12} - \frac{18 \times 8^3}{12}\right) \times 2} + \frac{2000 \times 10}{2(1 \times 5)(11)} = 176.6$$

میانگین تنش

$$F_1 = \frac{6 \times 0.4}{2} \left(\frac{V(6 \times 0.4) \times 3.8}{I \times 0.4} \right) = 0.3V$$

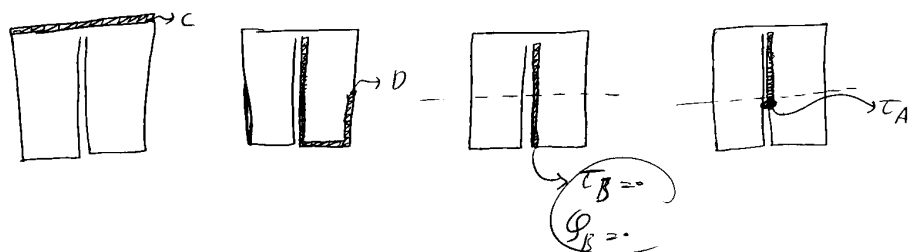
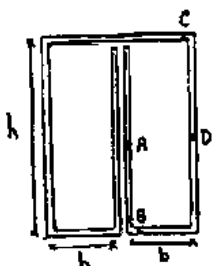
$$I = 2 \times \left(0.4 \times 6 \times 3.8^2 + \frac{0.4 \times 5^3}{3} \times \left(\frac{4}{5}\right)^2 \right) = 90.65$$

$$F_1 \times 7.6 = V \times e \rightarrow e = \frac{F_1 \times 7.6}{V} = \frac{0.3V \times 7.6}{V} = 2.28 \text{ cm}$$

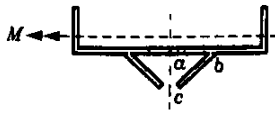
سراسری ۸۱

۳۶. در کدام نقطه از مقطع زیر که ضخامت یکنواختی دارد، مقدار تنش برشی برابر با صفر است ؟

- D (۱)
- A (۲)
- C (۳)
- B (۴)

۴- مرکز پیچش مقطع شکل زیر کدام نقطه است؟

a (۱)

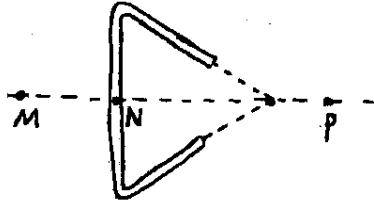
b (۲)

c (۳)

(۴) بر مرکز مقطع منطبق است که هیچ کدام از نقاط a, b و c نیست.

آزاد ۸۳

۲۶- در مقطع زیر محل مرکز برش کجاست؟

M (۱)

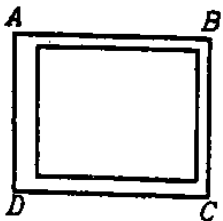
N (۲)

P (۳)

(۴) بسته به ابعاد مقطع هر کدام از گزینه ها می تواند صحیح باشد.

آزاد ۸۶

۵۴- در مقطع قوطی شکل زیر محل مرکز برش کجاست؟

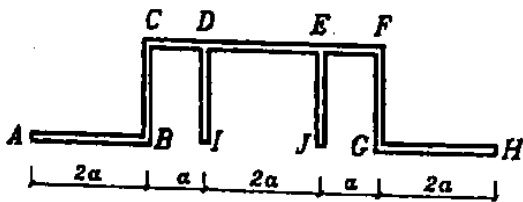

(۱) در داخل مقطع و نزدیک به جان ضخیمتر می باشد. (۲) در داخل مقطع و نزدیک به جان نازکتر می باشد.

(۳) در خارج مقطع و نزدیک به جان ضخیمتر می باشد. (۴) در خارج مقطع و نزدیک به جان نازکتر می باشد.

آزاد ۸۶

۵۵- در چند نقطه از مقطع زیر تحت اثر برش قائم V تنش برشی برابر صفر است؟

(ضخامت مقطع ثابت است)

۱ (۴)

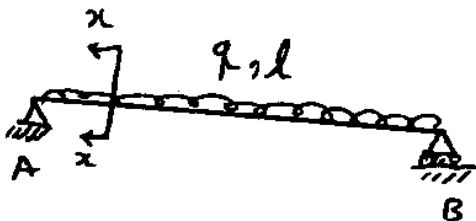
۷ (۳)

۳ (۲)

۵ (۱)

آزاد ۸۵

۶۸- در تیر مستطیلی زیر تنش برشی ماکزیمم در بالاترین نقطه مقطع (0) چقدر است؟

(مقطع x-x در فاصله $\frac{L}{4}$ از تکیه گاه A می باشد.)

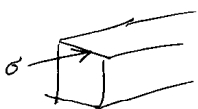
0 (۴)

$$\frac{9ql^2}{64bh^2} \quad (۳)$$

$$\frac{19ql^2}{16bh^2} \quad (۲)$$

$$\frac{9ql^2}{32bh^2} \quad (۱)$$

در بالاترین نقطه تنش برشی ناشی از برش صاف است و تنها تنش منی در ابرع

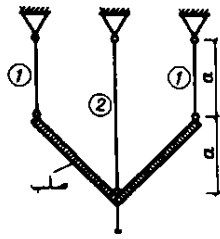
$$\sigma = \frac{6M}{bh^2} \Rightarrow M = \left(\frac{qL}{2} \times \frac{L}{4}\right) - \frac{q\left(\frac{L}{4}\right)^2}{2} = \frac{39L^2}{32} \rightarrow \sigma = \frac{6 \times 39L^2}{32 bh^2} = \frac{99L^2}{16bh^2}$$

$$\left. \begin{array}{c} \tau \\ \sigma \end{array} \right\} \tau_{max} = \frac{\sigma}{2} = \frac{99L^2}{32bh^2}$$

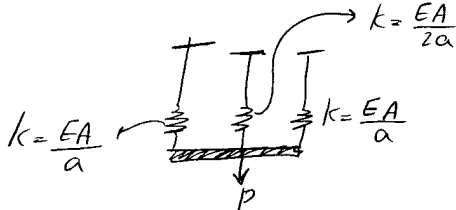
۱۵- مدل سازی با فنر

سراسری ۸۰

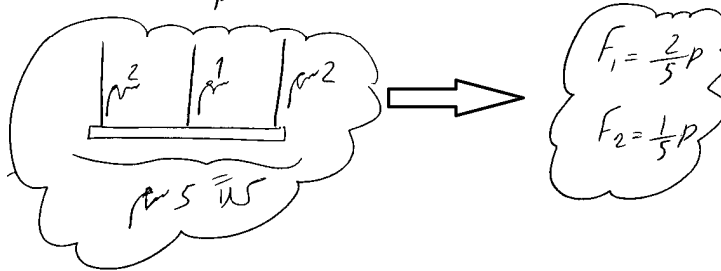
جنس میله های ۱ و ۲ یکسان و سطح مقطع آنها مساوی است. زیر اثر بار P نیروهای F_1 و F_2 وارد بر میله های (۱) و (۲) چقدر است؟

$$\begin{aligned}
 F_1 = F_2 = \frac{P}{3} & \quad (1) \\
 F_1 = P, F_2 = 0 & \quad (2) \\
 F_1 = \frac{P}{2}, F_2 = \frac{P}{4} & \quad (3) \\
 F_1 = 0.2P, F_2 = 0.4P & \quad (4)
 \end{aligned}$$

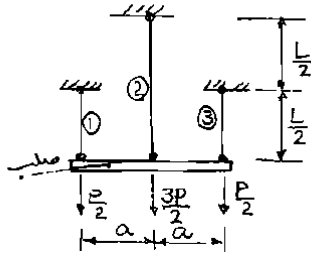

باتوجه به تقارن میله صلب حرکت قائم خامدراست با بزرگترین نیروی P بر نسبت سنی تقسیم می شود

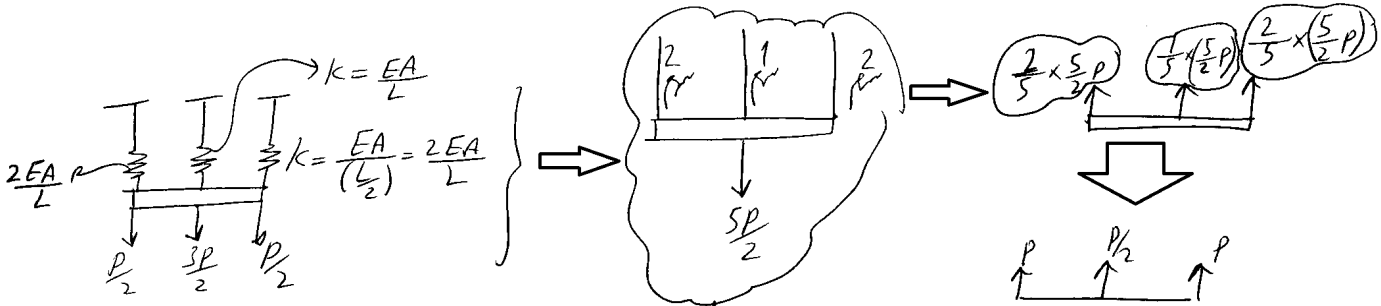

سراسری ۸۱

۳۹- در شکل مقابل میله های ۱، ۲ و ۳ با جنس و سطح مقطع یکسان تحت اثر نیروهای وارده قرار گرفته اند. نیروی وارده به هر کدام از میله ها چقدر است؟

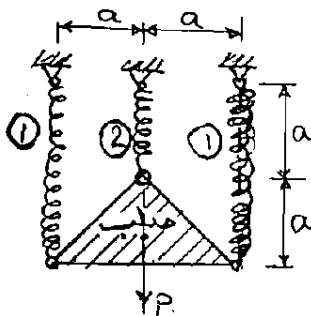

$$\begin{aligned}
 P, 0, 5P, P & \quad (1) \\
 \frac{P}{2}, \frac{3P}{2}, \frac{P}{2} & \quad (2) \\
 \frac{5P}{8}, \frac{5P}{4}, \frac{5P}{8} & \quad (3) \\
 \frac{5P}{6}, \frac{5P}{6}, \frac{5P}{6} & \quad (4)
 \end{aligned}$$

سراسری ۸۲

۳۸- در شکل روبه رو سختی هر سه فنر مساوی است. نیروی وارد به هر فنر چقدر است؟

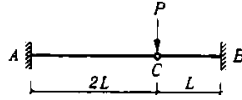
$$\begin{aligned}
 F_1 = F_2 = \frac{P}{2} & \quad (1) \\
 F_1 = 0, F_2 = P & \quad (2) \\
 F_1 = \frac{P}{4}, F_2 = \frac{P}{2} & \quad (3) \\
 F_1 = \frac{P}{6}, F_2 = \frac{2P}{3} & \quad (4)
 \end{aligned}$$

چون سنی که برابر است به هر کدام $\frac{P}{3}$ وارد

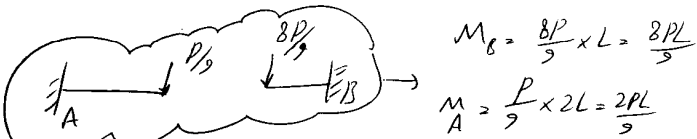
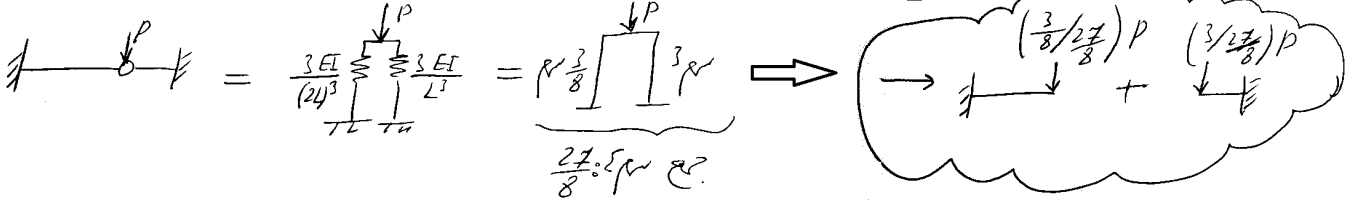
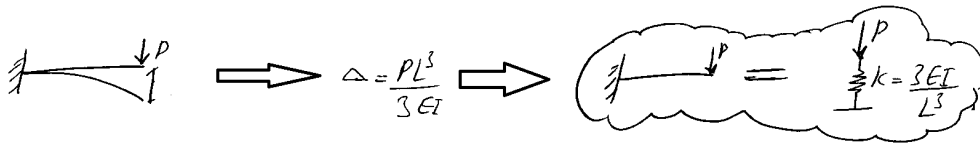
سراسری ۸۰

مقطع تیر (شکل روبرو) ثابت است. نسبت تنش عمودی ماکزیمم در مقطع A به تنش عمودی

ماکزیمم در مقطع B (منظور تنش خمشی)، چقدر است؟

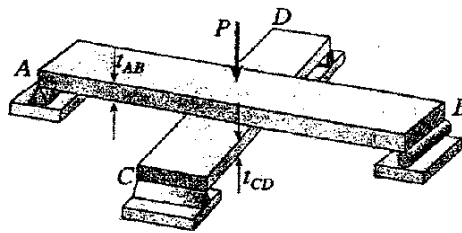
- ۱ (۲) $\frac{1}{4}$
- ۱۶ (۴) $2 (۳)$

چون مقاطع یکسان است نسبت تنش هم برابر نسبت لنگر است $\Rightarrow \frac{\sigma_A}{\sigma_B} = \frac{M_A}{M_B} = \frac{2}{8} = \frac{1}{4}$

سراسری ۸۹

تیرهای AB و CD از یک جنس و با عرض یکسان مطابق شکل عمود بر همدیگر در یک صفحه روی همدیگر قرار گرفته‌اند. قبل از اعمال بار P هیچ نیروی در تیرها وجود ندارد (از وزن آنها صرف‌نظر می‌شود) در صورتیکه $L_{AB} > L_{CD}$ باشد، نسبت t_{AB} / t_{CD} چقدر باشد تا اینکه عکس‌العمل‌های هر چهار تکیه‌گاه برابر شوند؟

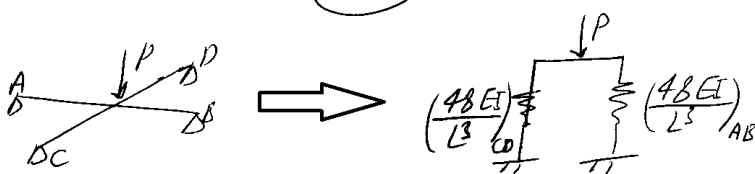
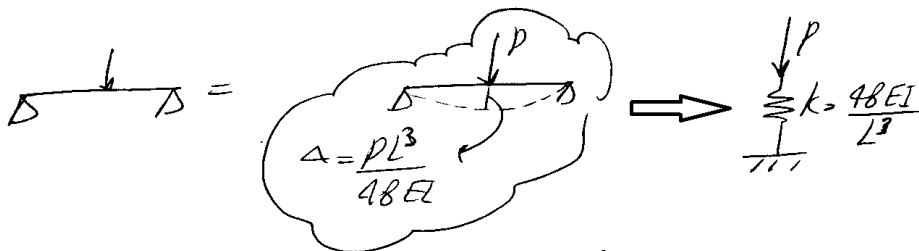

$\frac{t_{AB}}{t_{CD}} = \frac{L_{CD}}{L_{AB}}$ (۱)

$\frac{t_{AB}}{t_{CD}} = \frac{L_{AB}}{\sqrt{2}L_{CD}}$ (۲)

$\frac{t_{AB}}{t_{CD}} = \frac{\sqrt{2}L_{AB}}{L_{CD}}$ (۳)

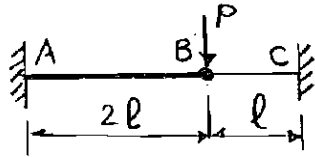
$\frac{t_{AB}}{t_{CD}} = \frac{L_{AB}}{L_{CD}}$ (۴)

مسلماً گفته که عکس‌العمل‌ها یکسان است
 پس هم‌کار باید برابر باشد

$\left(\frac{48EI \cdot \frac{kL^3}{12}}{L^3} \right)_{AB} = \left(\frac{48EI \cdot \frac{kL^3}{12}}{L^3} \right)_{CD} \Rightarrow \left(\frac{t}{L} \right)_{AB} = \left(\frac{t}{L} \right)_{CD} \rightarrow \frac{t_{AB}}{t_{CD}} = \frac{L_{AB}}{L_{CD}}$

۳۳- مقطع تیر شکل زیر مربع مستطیل به پهنای ثابت است ولی ارتفاع مقطع در قسمت AB دو برابر قسمت BC می باشد. نسبت $\frac{\sigma_{A,max}}{\sigma_{C,max}}$ چقدر است؟

- ۱ (۱)
- ۲ (۲)
- ۱/۲ (۳)
- ۱/۲ (۴)

$I_{AB} = 8I_{BC}$
 $L_{AB} = 2L_{BC}$
 $k_{AB} = k_{BC}$

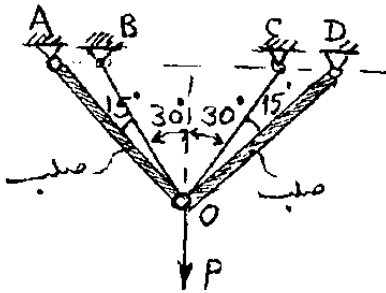
$\sigma_A = \frac{6(PL)}{b(2h)^2}$
 $\sigma_B = \frac{6(PL/2)}{bh^2}$

$\rightarrow \frac{\sigma_A}{\sigma_B} = \frac{6/4}{6/2} = \frac{1}{2}$

$\sigma = \frac{6M}{bh^2}$

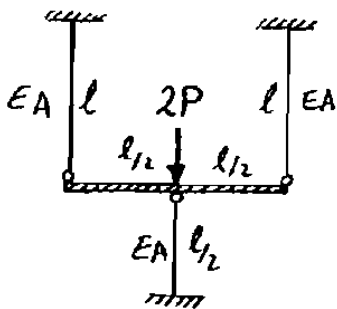
$M = PL$ (for AB)
 $M = \frac{PL}{2}$ (for BC)

۴۴- در شکل روبرو میله های OB و OC الاستیک و یکسان می باشند. نیروی وارد به میله ها کدام است؟

- ۱) نیروهای هر کدام از میله ها $\frac{P}{\sqrt{2} + \sqrt{3}}$
- ۲) میله های الاستیک $\frac{P}{2\sqrt{3}}$ ، میله های صلب $\frac{P}{2\sqrt{2}}$
- ۳) میله های الاستیک $\frac{P}{\sqrt{3}}$ ، میله های صلب صفر
- ۴) میله های الاستیک صفر، میله های صلب $\frac{P\sqrt{2}}{2}$

۵۰- میله صلب ABC توسط سه میله مطابق شکل نگاه داشته شده است. نیروی سه میله به ترتیب برابر است با:

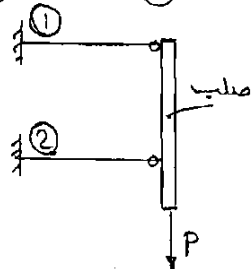
- ۱) $\frac{P}{2}, \frac{2P}{3}, \frac{P}{2}$
- ۲) $\frac{2P}{3}, \frac{2P}{3}, \frac{2P}{3}$
- ۳) $\frac{2P}{4}, \frac{P}{2}, \frac{2P}{4}$
- ۴) $\frac{P}{2}, P, \frac{P}{2}$

$\frac{EA}{L/2} = \frac{2EA}{L}$

$\frac{2 \times 2P}{4}$
 $\frac{1 \times 2P}{4}$
 $\frac{2P}{4}$

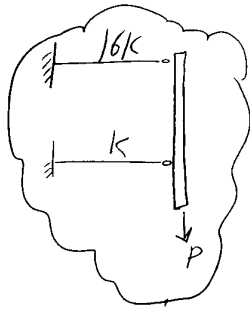

۵۷- دو میله ۱ و ۲ از یک جنس و با یک طول و هر دو با مقطع دایره می‌باشند، به طوری که قطر میله ۱ دو برابر قطر میله ۲ است.

نسبت $\frac{\sigma_{1max}}{\sigma_{2max}}$ چقدر است؟

۱ (۱)
۲ (۲)
$\frac{1}{2}$ (۳)
$\frac{1}{4}$ (۴)
$\frac{1}{8}$ (۵)

سنتی نمی‌راند به ترتیب بگیریم $(\frac{3EI}{L^3})$ از آنجا که قطر میله بالایی دو برابر است

پس I آن نیز ۲^۴ برابر است

$$\sigma_1 = \frac{(\frac{16P}{17}L)(2R)}{\frac{\pi}{4}(2R)^4}$$

$$\sigma_2 = \frac{(\frac{P}{17}L)R}{\frac{\pi}{4}R^4}$$

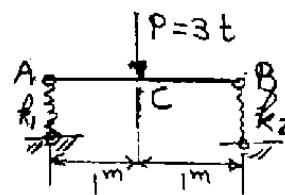
$$\rightarrow \frac{\sigma_1}{\sigma_2} = 2$$

سراسری ۸۹

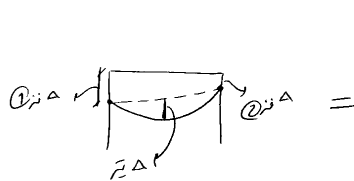
۵۶- تیر شکل روبه‌روی دو فنر F_1 و F_2 قرار گرفته است به طوری که $k_1 = 2 \frac{t}{cm}$

و $k_2 = 1 \frac{t}{cm}$ است. اگر تغییر مکان وسط تیری بر روی دو تکیه‌گاه ساده مساوی $\frac{PL^3}{48EI}$ باشد،

تغییر مکان C وسط تیر نشان داده شده چند سانتی‌متر است؟ $EI = 10^9 \text{ kgcm}^2$

- ۱/۱۶۲۵ (۱)
- ۱/۱۲۵ (۲)
- ۱/۱۲۵ (۳)
- ۲/۱۲۵ (۴)

$$\Delta = \frac{\Delta_1 + \Delta_2}{2}$$

$$= \frac{1.5 + 1.5}{2} \text{ cm}$$

$$\frac{PL^3}{48EI}$$

$$= \frac{3 \times 200^3}{48 \times 10^9} \text{ cm}$$

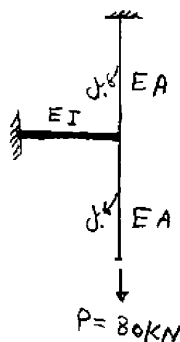
$$\rightarrow \Delta = 1.125 + 0.5 = 1.625 \text{ cm}$$

سراسری ۸۹

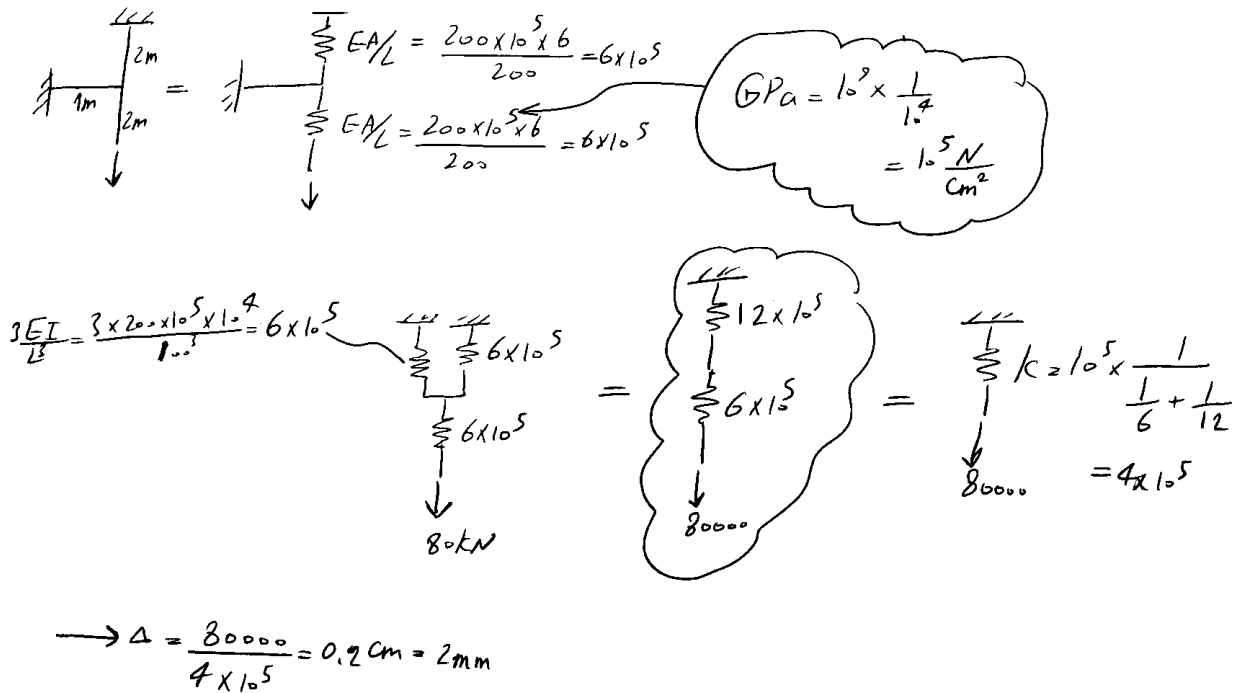
۵۷- بار $P = 80 \text{ kN}$ به انتهای کابل به طول ۲ متر مطابق شکل وارد می‌شود. انتهای کابل مزبور به انتهای یک تیر کنسول به طول یک متر بسته

شده و همچنین کابل دیگری به طول ۲ متر نیز انتهای تیر را به سقف بسته است. $E = 200 \text{ GPa}$ و معان اینرسی تیر برابر 10000 cm^4 و

سطح مقطع هر کابل برابر 6 cm^2 می‌باشد. مقدار جابه‌جایی قائم محل اعمال بار $P = 80 \text{ kN}$ بر حسب mm چقدر است؟

- ۴ (۱)
- ۲ (۲)
- ۱ (۳)
- $\frac{4}{9}$ (۴)

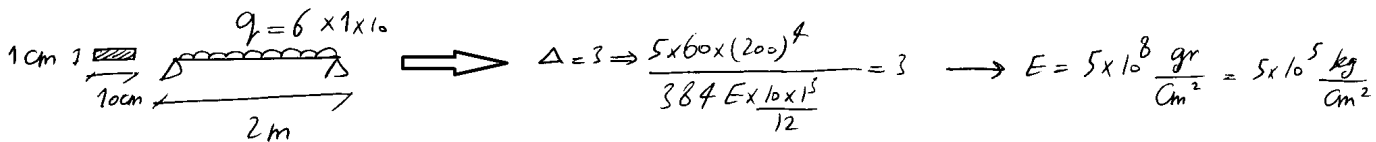
سراسری ۸۶

۵۹- نواری فلزی بطول ۲ متر و به پهنای ۱۰ cm و به ضخامت یک سانتی متر را که وزن مخصوص آن $\frac{6 \text{ grf}}{\text{cm}^3}$ می باشد روی دو تکیه گاه در دو

انتهای آن قرار داده ایم. جابجایی آن در وسط که از رابطه $\frac{\Delta q L^4}{384EI}$ بدست می آید مساوی سه سانتی متر شده است. مقدار E چقدر است؟

(بر حسب $\frac{\text{kgf}}{\text{cm}^2}$)

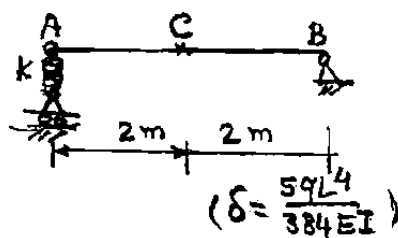
- (۱) 0.25×10^5
- (۲) 0.5×10^6
- (۳) 4×10^5
- (۴) 10^8

سراسری ۸۵

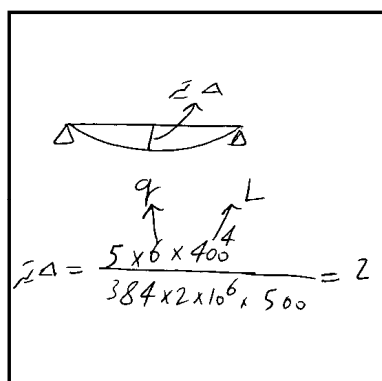
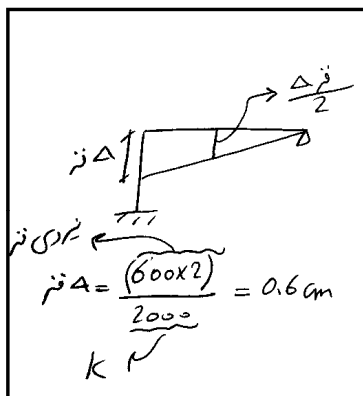
۴۲- بر تیر شکل روبرو بار گسترده ای به شدت $600 \frac{\text{kg}}{\text{m}}$ وارد می شود. ضریب فنر $k = 2000 \frac{\text{kg}}{\text{cm}}$ و $I = 5000 \text{ cm}^4$

$E = 2 \times 10^6 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$. تغییر مکان وسط دهانه بر حسب cm چقدر است؟

(Δ تغییر مکان وسط دهانه تیر ساده AB تحت بار گسترده q می باشد).

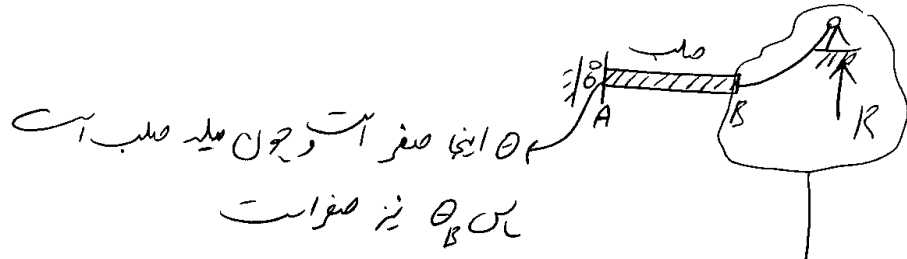
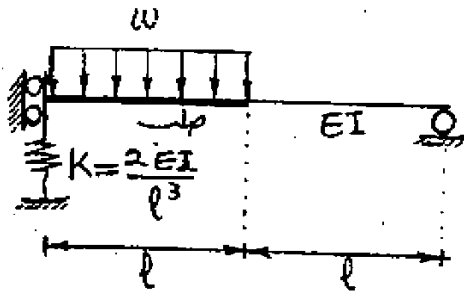
- (۱) ۲.۶
- (۲) ۲.۸
- (۳) ۲
- (۴) ۱.۷

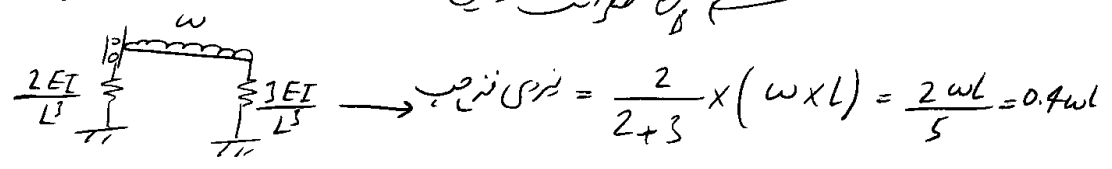
$\Delta = \frac{0.6}{2} + 2 = 2.3$

۲۲- در تیر شکل مقابل، نیرو در فنر کدام است؟

- ۱۵ wl (۱)
- ۳۳ wl (۲)
- ۲۴ wl (۳)
- ۱۲ wl (۴)

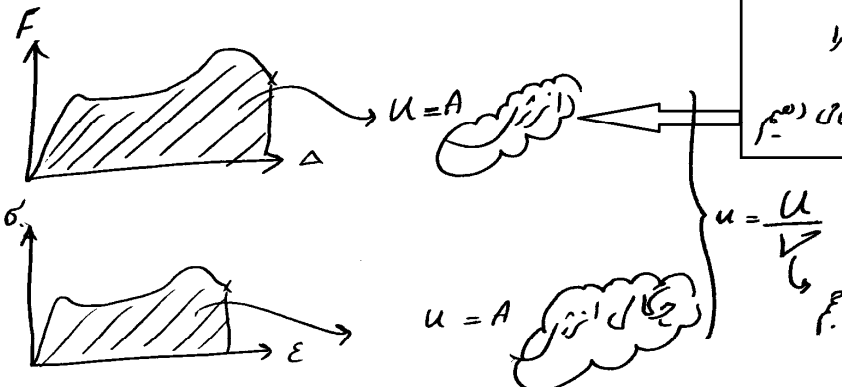

θ_B صفر است و این قسمت مانند یک تیروله است

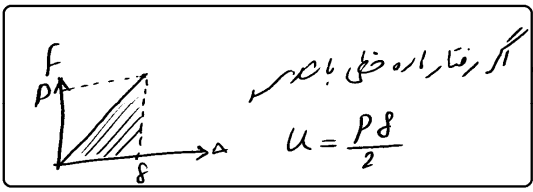

انرژی

محاسبات زیر عوامل نبرد- تغییر مکان را
انرژی کرنش می نامیم و با U نشان می دهیم

حجمی انرژی = انرژی در واحد حجم

انرژی ذخیره شده در عضو را براد طولی می توان حساب کرد
1. کار انجام شده توسط نیروی خارجی
2. کار انجام شده توسط نیروی داخلی

مثال بار 1 ←

$$U = \frac{P\Delta}{2} = \frac{P}{2} \left(\frac{PL^3}{3EI} \right) = \frac{P^2 L^3}{6EI}$$

$$U = \frac{P\Delta}{2} = \frac{P}{2} \left(\frac{PL}{EA} \right) = \frac{P^2 L}{2EA}$$

$$U = \left[\frac{P\Delta}{2} \right] + \left[\frac{PL\theta}{2} \right] = \left[\frac{P}{2} \left(\frac{PL^3}{3EI} + \frac{(PL)L^2}{2EI} \right) \right] + \left[\frac{PL}{2} \left(\frac{PL^2}{2EI} + \frac{(PL)L}{EI} \right) \right] = \frac{7P^2 L^3}{6EI}$$

مثال بار 2 @

$$U = \int_0^L \frac{(\sigma A)}{2} (\epsilon dn) = \int_0^L \frac{A \sigma \epsilon}{2} dn = \int_0^L \frac{A \sigma^2}{2E} dn = \int_0^L \frac{P^2}{2EA} dn$$

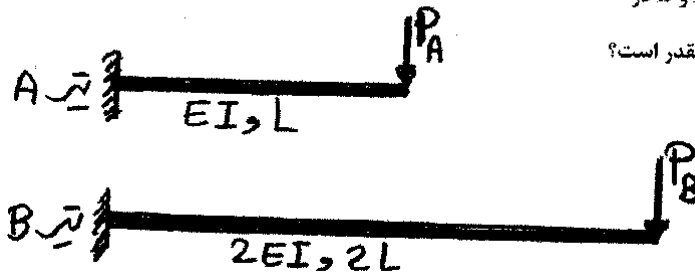
$$U = \int_0^L \frac{M dn}{2} = \int_0^L \frac{M}{2} \left(\frac{M}{EI} dn \right) = \int_0^L \frac{M^2}{2EI} dn$$

$$U = \int_0^L \frac{(Pn)^2}{2EI} dn = \frac{P^2 n^3}{6EI} \Big|_0^L = \frac{P^2 L^3}{6EI}$$

$$U = \int_0^L \frac{(PL + Pn)^2}{2EI} dn = \frac{P^2 L^2 n}{2EI} + \frac{P^2 n^3}{6EI} + \frac{P^2 L n^2}{2EI} \Big|_0^L = \frac{7P^2 L^3}{6EI}$$

$$U = \int_0^L \frac{P^2}{2EA} dn = \frac{P^2 L}{2EA}$$

۶۳- اگر انرژی ذخیره شده در تیرهای A و B در اثر خمش برابر باشد، نسبت $\frac{P_A}{P_B}$ چقدر است؟

- ۱ (۱)
- ۲ (۲)
- ۱/۲ (۳)
- ۲ (۴)
- $\sqrt{2}$ (۵)

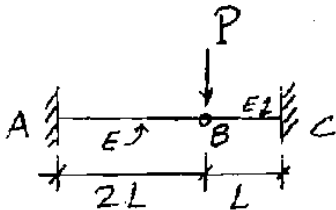
$$U_A = \frac{P_A \times \Delta_A}{2} = \frac{P_A \left(\frac{P_A L^3}{3EI} \right)}{2} = \frac{P_A^2 L^3}{6EI}$$

$$U_B = \frac{P_B \times \Delta_B}{2} = \frac{P_B \left(\frac{P_B (2L)^3}{3(2EI)} \right)}{2} = \frac{2 P_B^2 L^3}{3EI}$$

$$U_B = U_A \Rightarrow \frac{P_A^2}{6} = \frac{2 P_B^2}{3} \Rightarrow \frac{P_A}{P_B} = 2$$

سراسری ۸۴

۵۵- چنانچه مقطع تیر شکل مقابل مربع مستطیل با پهنای ثابت باشد و انرژی ذخیره شده در قسمت AB برابر انرژی ذخیره شده در قسمت BC باشد، آنگاه ارتفاع مقطع در قسمت AB چند برابر قسمت BC می‌باشد؟

- ۱ (۱)
- ۲ (۲)
- ۴ (۳)
- ۸ (۴)

$$U_{AB} = U_{BC} \Rightarrow \frac{P_1^2 (2L)^3}{6EI_1} = \frac{P_2^2 (L)^3}{6EI_2}$$

$$\rightarrow \frac{8P_1^2}{I_1} = \frac{P_2^2}{I_2}$$

از طرفی P_1 و P_2 بر نسبت سفتی تقسیم می‌شود

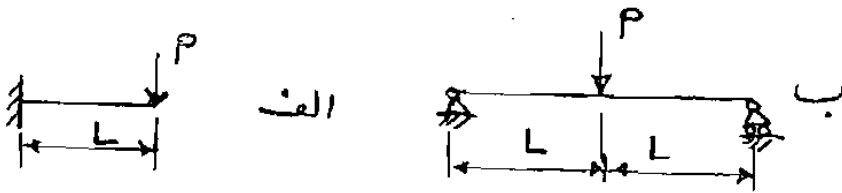
$$\frac{P_1}{P_2} = \frac{k_1}{k_2} = \frac{EI_1 / (2L)^3}{EI_2 / L^3} = \frac{I_1}{8I_2}$$

$$\left(\frac{P_1}{P_2} \right)^2 = \frac{I_1}{8I_2} \rightarrow \frac{P_1}{P_2} = \frac{I_1}{\sqrt{8}I_2}$$

$$\left(\frac{I_1}{\sqrt{8}I_2} \right)^2 = \frac{I_1}{8I_2} \rightarrow \frac{I_1}{I_2} = 1$$

سراسری ۸۲

۳۱- سطح مقطع و جنس تیرهای شکل های زیر یکی است. اگر انرژی کرنش (تنجش) ذخیره شده در شکل الف مساوی U باشد، انرژی کرنش شکل ب چقدر است؟

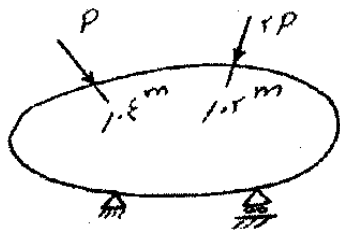
- U (۱)
- ۲U (۲)
- $\frac{U}{2}$ (۳)
- ۴U (۴)

$$U_{\text{الف}} = \frac{P L^3}{6EI}$$

$$U = \frac{P \times \frac{P(2L)^3}{48EI}}{2} = \frac{P L^3}{12EI}$$

$$\rightarrow U = \frac{U_{\text{الف}}}{2} = \frac{U}{2}$$

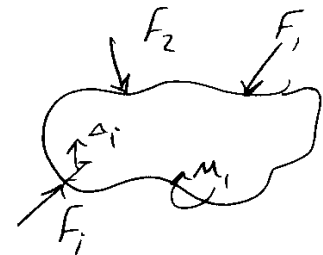
۶۰- سازه‌ی الاستیک خطی مطابق شکل مفروض است. اگر انرژی تغییر شکل این سازه را برحسب نیروهای وارده P بیان کنیم، کدام رابطه صحیح است؟ $U = U(p)$

- (۱) $\frac{\partial U}{\partial p} = 0.05m$
- (۲) $\frac{\partial U}{\partial p} = 0.04m$
- (۳) $\frac{\partial U}{\partial p} = 0.06m$
- (۴) $\frac{\partial U}{\partial p} = 0.08m$

تفسیر کا ستیا نو: این قضیه در صورتی که سازه خطی و غیر خطی کار برد دارد

تفسیر اول: (خطی و غیر خطی)
 $\frac{\partial U}{\partial \Delta_i} = F_i$
 اگر انرژی سازه برابر نیروی می‌دارد باشد

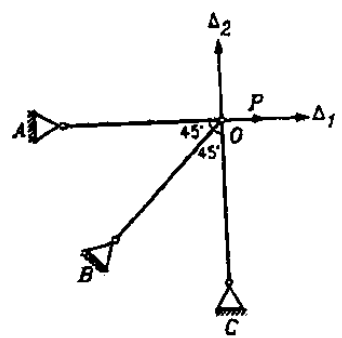
تفسیر دوم: (فقط برای خطی)
 $\frac{\partial U}{\partial F_i} = \Delta_i$

برای مثال برای تیر عمود بر
 $U = \frac{P^2 L^3}{6EI}$
 $\Rightarrow \frac{\partial U}{\partial P} = \frac{2PL^3}{6EI} = \frac{PL^3}{3EI}$

$U = \sum \frac{P\Delta}{2} = \left(\frac{P \times 0.04}{2}\right) + \left(\frac{2P \times 0.02}{2}\right) = 0.04P \Rightarrow \frac{\partial U}{\partial P} = 0.04m$

آزاد ۸۶

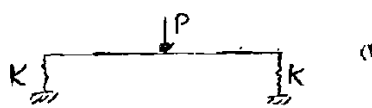
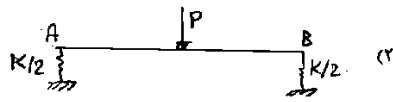
۵۹- انرژی کرنشی خرابی زیر بصورت $V = \frac{AE}{4l}(3\Delta_1^2 + 3\Delta_2^2 + 2\Delta_1\Delta_2)$ می‌باشد که Δ_1 و Δ_2 به ترتیب تغییر مکان افقی و قائم مفصل O هستند. قدر

مطلق نسبت $\frac{\Delta_1}{\Delta_2}$ برای بارگذاری داده شده چقدر است؟

- ۲/۵ (۱)
- ۲ (۲)
- ۳ (۳)
- ۲/۵ (۴)

در کدام یک از سازه‌های زیر انرژی بیشتری ذخیره می‌شود؟ (EI در کلیه تیرها یکسان است) P در وسط قرار دارد.

$$U_1 = \frac{P \times \left(\Delta_{\bar{2}} + \frac{\Delta_{\bar{1}}}{2} \right)}{2} = \frac{P}{2} \left(\Delta_{\bar{2}} + \frac{F}{2/k} \right)$$

$$U_2 = \frac{P}{2} \left(\Delta_{\bar{2}} + \Delta_{\bar{1}} \right) = \frac{P}{2} \left(\Delta_{\bar{2}} + \frac{F}{k/2} \right)$$

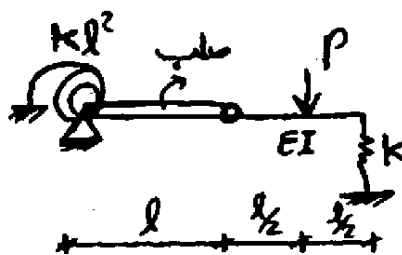
$$U_3 = \frac{P}{2} \left(\Delta_{\bar{2}} + \frac{\Delta_{\bar{1}} + \Delta_{\bar{1}}}{2} \right) = \frac{P}{2} \left(\Delta_{\bar{2}} + \frac{F/k + F/k}{2} \right)$$

$$U_4 = \frac{P}{2} \left(\Delta_{\bar{2}} + \Delta_{\bar{1}} \right) = \frac{P}{2} \left(\Delta_{\bar{2}} + \frac{F}{k} \right)$$

از همه بیشتر

آزاد ۸۸

۷۲- انرژی کرنشی سازه نشان داده شده چقدر است؟

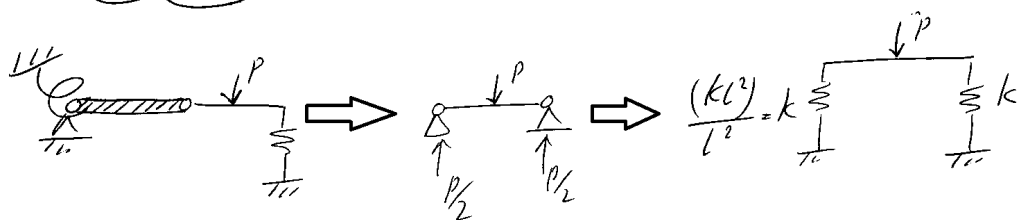
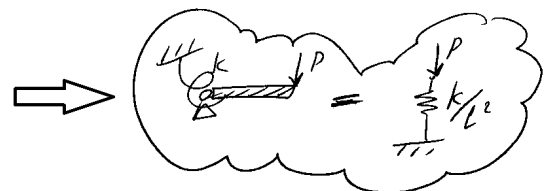
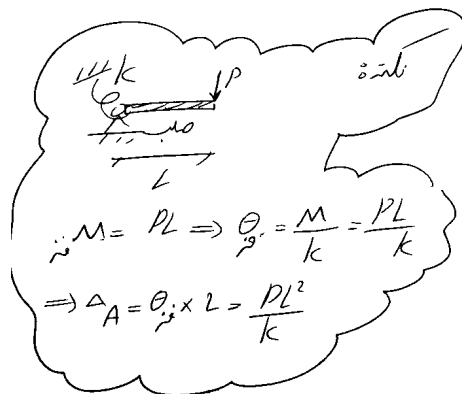

$$\frac{P^2 l^3}{3EI} + \frac{P^2}{4K} \quad (a)$$

$$\frac{P^2 l^3}{48EI} + \frac{P^2}{K} \quad (b)$$

$$\frac{P^2 l^3}{96EI} + \frac{P^2}{4K} \quad (c)$$

$$\frac{P^2 l^3}{96EI} + \frac{P^2}{K} \quad (d)$$

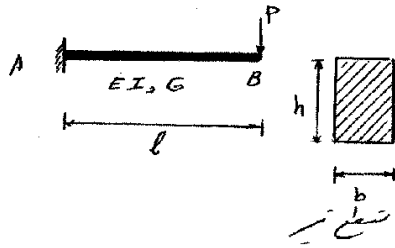

$$\Delta = \Delta_A + \frac{PL^3}{48EI} = \frac{P}{2k} + \frac{PL^3}{48EI} \Rightarrow U = \frac{P\Delta}{2} = \frac{P^2}{4k} + \frac{P^2 l^3}{96EI}$$

۵۸- تغییر مکان قائم نقطه B با در نظر گرفتن انرژی برشی و خمشی نسبت به حالتی که فقط انرژی خمشی در نظر گرفته شود

چند درصد افزایش می‌یابد؟ فرض کنید $\frac{E}{G} = 2/4$, $\frac{l}{h} = 10$

- (۱) ۷۱/۰۰۷۲
- (۲) ۷۰/۷۲
- (۳) ۷۱/۰۷۲
- (۴) ۷۱/۷۲

$$\Delta_{\text{برشی}} = \frac{\partial U_{\text{برشی}}}{\partial P} = \frac{\partial \left(1.2 \int \frac{V^2}{2GA} dx \right)}{\partial P} = \frac{1.2 P^2 L}{2 G b h} = \frac{1.2 P L}{G b h}$$

$$\Delta_{\text{خمشی}} = \frac{\partial U_{\text{خمشی}}}{\partial P} = \frac{\partial \left(\int \frac{M^2}{2EI} dx \right)}{\partial P} = \frac{\partial \left(\int \frac{P x^2}{2EI} dx \right)}{\partial P} = \frac{\partial (P^2 L^3 / 6EI)}{\partial P} \rightarrow \Delta_{\text{خمشی}} = \frac{P L^3}{3EI} = \frac{P L^3}{3 E \frac{b h^3}{12}}$$

$$\Delta_{\text{کل}} = \frac{1.2 P L}{G b h} + \frac{P L^3}{3 E \frac{b h^3}{12}} = \frac{1.2 \times 2.4 P (10h)}{E b h} + \frac{4 P (10h)^3}{E b h^3} \rightarrow \Delta_{\text{کل}} = \frac{28.8 P}{E b} + \frac{4000 P}{E b}$$

$G = E/2.4$ $L = 10h$

$$\Rightarrow \text{درصد افزایش} = 100 \left(\frac{\Delta_{\text{کل}} - \Delta_{\text{خمشی}}}{\Delta_{\text{کل}}} \right) = 100 \left(\frac{4028.8 - 4000}{4028.8} \right) = 0.714\%$$

آزاد ۸۶

۵۸- در یک سازه تحت اثر وزن خود اگر همه ابعاد سازه α برابر شود چگالی انرژی کرنشی سازه چند برابر می‌شود؟

- (۱) α^2 برابر
- (۲) α^4 برابر
- (۳) α برابر
- (۴) چگالی انرژی کرنشی ثابت می‌ماند.

آزاد ۸۸

۵۹- انرژی کرنشی میله استوانه‌ای زیر که تحت اثر وزن W و نیروی متحرک P در انتهای آن قرار دارد چقدر است؟

$$\frac{P^2 l}{2AE} + \frac{PWl}{6AE} + \frac{W^2 l}{6AE} \quad (۲)$$

$$\frac{P^2 l}{2AE} + \frac{PWl}{4AE} + \frac{W^2 l}{6AE} \quad (۱)$$

$$\frac{P^2 l}{2AE} + \frac{W^2 l}{6AE} \quad (۴)$$

$$\frac{P^2 l}{2AE} + \frac{PWl}{2AE} + \frac{W^2 l}{6AE} \quad (۳)$$

$$U = \int \frac{p^2 dy}{2EA} = \frac{1}{2EA} \int \left(P + W \frac{y}{L} \right)^2 dy = \frac{1}{2EA} \int \left(P^2 + \left(\frac{W}{L} \right)^2 y^2 + \frac{2PW}{L} y \right) dy$$

$$= \frac{1}{2EA} \left(P^2 L + \frac{W^2 L}{3} + \frac{2PWL}{2} \right)$$

۵۹- انرژی کرنشی تیر زیر چقدر است؟ (طول تیر l و صلیبت خمشی آن EI است)

$\frac{M^2 l}{12EI}$ (۱)

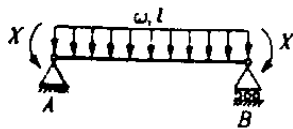
$\frac{M^2 l}{4EI}$ (۳)

$\frac{Ml^2}{3EI}$ (۲)

$\frac{M^2 l}{6EI}$ (۴)

آزاد ۸۷

۶۰- چقدر باشد نا انرژی کرنشی تیر زیر مینیمم شود؟ ($EI = \text{Const}$)

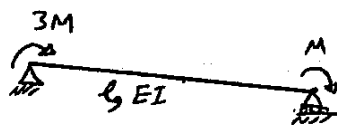
$\frac{wl^2}{8}$ (۱)

$\frac{wl^2}{12}$ (۳)

$\frac{wl^2}{4}$ (۲)

$\frac{wl^2}{2}$ (۴)

آزاد ۸۵

۶۹- انرژی کرنشی تیر زیر چقدر است؟

$\frac{8M^2 l}{3EI}$ (۱)

$\frac{7M^2 l}{6EI}$ (۳)

$\frac{7M^2 l}{3EI}$ (۲)

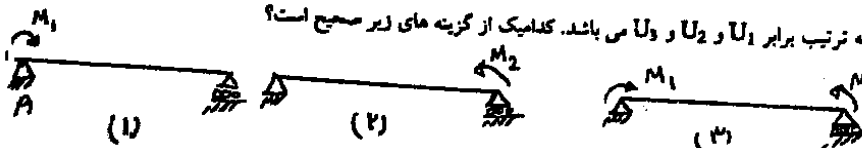
$\frac{4M^2 l}{3EI}$ (۴)

$3M = (4\theta_A + 2\theta_B) \frac{EI}{L}$ (I) $\rightarrow$ (I) - 2x(II) $\rightarrow M = (0 - 6\theta_B) \frac{EI}{L} \rightarrow \theta_B = -\frac{ML}{6EI}$
 $M = (2\theta_A + 4\theta_B) \frac{EI}{L}$ (II)

$\theta_A = \frac{5ML}{6EI} \rightarrow U = \frac{1}{2} (3M\theta_A + M\theta_B) = \frac{L}{2EI} \left(\frac{15M^2}{6} - \frac{M^2}{6} \right) = \frac{7M^2 L}{6EI}$

آزاد ۸۵

۷۹- انرژی کرنشی تیرهای ۱ و ۲ و ۳ در شکل زیر به ترتیب برابر U_1 و U_2 و U_3 می باشد. کدامیک از گزینه های زیر صحیح است؟ (طول تیرها l و صلیبت خمشی آنها EI است).

۱) هیچکدام

$U_3 > U_1 + U_2$ (۳)

$U_3 < U_1 + U_2$ (۲)

$U_3 = U_1 + U_2$ (۱)

$U_1 = \frac{1}{2} M_1 \left(\frac{M_1 L}{3EI} \right) = \frac{M_1^2 L}{6EI}$
 θ_A

$U_2 = \frac{M_2^2 L}{6EI}$

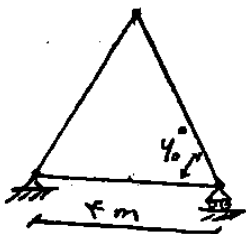
اگر تیرهای ۱ و ۲ را به هم وصل کنیم θ_A و θ_B افزایش می یابند
 بنابراین $U_3 > U_1 + U_2$

$$\left. \begin{aligned} M_1 &= 4\theta_1 + 2\theta_2 \\ -M_2 &= 2\theta_1 + 4\theta_2 \end{aligned} \right\} \begin{aligned} \theta_1 &= \frac{M_1 L}{3EI} + \frac{M_2 L}{6EI} \\ \theta_2 &= -\frac{M_2 L}{3EI} - \frac{M_1 L}{6EI} \end{aligned}$$

راجع استثنای بار مابین

$$\rightarrow U_3 = \frac{M_1 \theta_1 - M_2 \theta_2}{2} = \frac{M_1^2 L}{2EI} \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{6} \right) + \frac{M_2^2 L}{2EI} \left(\frac{1}{3} + \frac{1}{6} \right) + \frac{M_1 M_2 L}{2EI} \left(\frac{1}{6} + \frac{1}{6} \right)$$

$$= \frac{M_1^2 L}{6EI} + \frac{M_2^2 L}{6EI} + \frac{M_1 M_2 L}{6EI}$$

۸۹- در خریای رویرو اگر دمای تمام اعضاء از ۱۰ درجه به ۲۰ درجه افزایش یابد انرژی کرنشی آن چقدر تغییر می کند؟ سطح مقطع تمام اعضاء ۱۰ سانتی متر مربع و $E = 2 \times 10^6 \text{ kg/cm}^2$ می باشد.

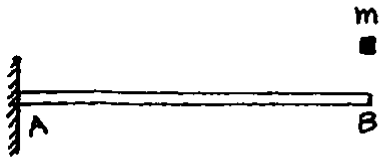
(۱) بی نهایت افزایش می یابد.

(۲) تغییر نمی کند چون سازه معین است.

(۳) ۲ برابر می شود.

(۴) ۴ برابر می شود.

۲۸- ماکزیمم تغییر شکل تیر زیر اگر وزنه m به جرم 10 kg از فاصله 10 سانتی متری انتهای تیر سقوط کند چقدر است؟ ($l = 100 \text{ cm}$, $EI = 10^7 \text{ kg.cm}^2$)

(۱) 0.33 cm

(۲) 2.94 cm

(۳) 1.72 cm

(۴) 3.12 cm

توجه شود که mg از جنس نیرو است
 در ضمن واحد E بر حسب $\frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$ است (نیروی $\frac{\text{N}}{\text{cm}^2}$)
 مقدار mg نیز باید بر حسب kg باشد

انرژی پتانسیل $= mgh$
 انرژی تغییر شکل $= \frac{P \times \Delta}{2} = \frac{(k \Delta) \Delta}{2}$

$10 \times (10 + \Delta y) = k \times \frac{\Delta y^2}{2} \rightarrow 100 - 10\Delta y = 15\Delta y^2 \rightarrow \Delta y = \begin{cases} 2.24 \text{ cm} \\ -2.27 \text{ cm} \end{cases}$

$\frac{3EI}{L^3} = 30$
 ارتفاع متوسط

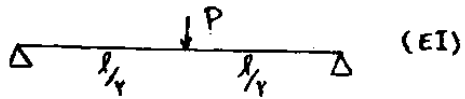
۲۹- برای یک تیر الاستیک انرژی کرنشی تیر را با U و انرژی مکمل را با U^* نشان می دهیم. کدام عبارت زیر تغییر مکان در راستای نیروی P را نشان می دهد؟

- (۱) $\frac{\partial U^*}{\partial P}$
- (۲) $\frac{\partial U}{\partial P}$
- (۳) $\frac{\partial}{\partial P}(U + U^*)$
- (۴) $\frac{1}{2} \frac{\partial}{\partial P}(U + U^*)$

$u = \int P d\Delta \rightarrow \frac{\partial u}{\partial \Delta} = P$

$u^* = \int \Delta dP \rightarrow \frac{\partial u^*}{\partial P} = \Delta$

۳۶- انرژی پتانسیل نیروی P در تیر ساده زیر کدام است؟

$\frac{P^2 l^3}{48EI}$ (۱)

$\frac{P^2 l^3}{96EI}$ (۲)

$\frac{P^2 l^3}{64EI}$ (۳)

$\frac{P^2 l^3}{144EI}$ (۴)

آزاد ۸۹

۵۹- در انتهای یک تیر طره با مقطع دایروی لنگر خمشی M اعمال می‌شود. اگر این لنگر بصورت پیچشی در انتهای تیر اعمال شود انرژی کرنشی ذخیره شده در تیر چند برابر می‌شود؟ ($\nu = 0.2$)

$1/8$ (۲)

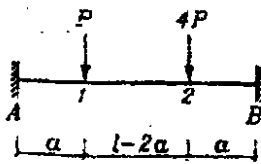
$1/2$ (۱)

$2/8$ (۳)

2 (۴)

آزاد ۸۹

۶۰- در تیر زیر تغییر مکان نقاط ۱ و ۲ تحت بار قائم P در نقطه ۱ بترتیب برابر Δ و $\frac{\Delta}{4}$ می‌باشد. اگر بارهای قائم P و 4P بطور همزمان در نقاط ۱ و ۲ وارد شوند انرژی کرنشی تیر چقدر می‌شود؟

$7/5 P \Delta$ (۲)

$1/5 P \Delta$ (۱)

$5/5 P \Delta$ (۳)

$9/5 P \Delta$ (۴)

سراسری ۸۸

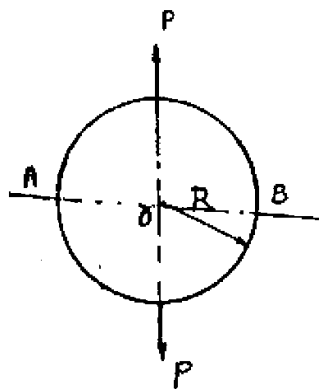
۸۷- M_A کدام است؟ (صلبیت خمشی، برشی و محوری ثابت است.)

$-\frac{PR}{\pi}$ (۱)

$\frac{PR}{2}$ (۲)

$\frac{PR}{\pi}$ (۳)

$PR(\frac{1}{2} - \frac{1}{\pi})$ (۴)

م را طوری تعیین کنیم که کلیه θ صفر شود (استفاده از کاتیلانو)

$$M_\theta = M_0 - \frac{P}{2}(R \sin \theta) \rightarrow \theta / \delta M_0 = \frac{\partial U}{\partial M_0} = 0 \rightarrow \int \frac{M^2}{2EI} dn$$

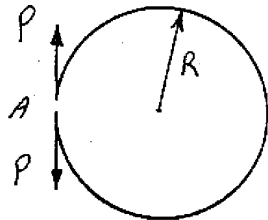
$$\rightarrow \frac{\partial U}{\partial M} = 0 \rightarrow \int \frac{2MM'}{2EI} dn \rightarrow \int \frac{(M_0 - \frac{P}{2}(R \sin \theta)) \times 1}{EI} dn$$

$$U = \int \frac{M^2}{2EI} dn$$

$$\frac{1}{EI} \int_0^{\pi/2} (M_0 - \frac{PR \sin \theta}{2}) R d\theta \rightarrow [M_0 \theta R + \frac{PR^2 \cos \theta}{2}]_0^{\pi/2} = 0 \Rightarrow M_0 = \frac{PR}{\pi}$$

سراسری ۸۸

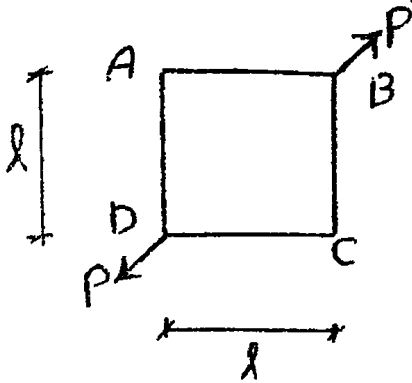
۸۵- حلقه دایره شکلی در نقطه A بریده شده و تحت اثر دو نیروی مساوی با علامت مخالف P قرار گرفته است. بین دو انتهای بریده شده چقدر فاصله ایجاد می شود؟ (صلبیت خمشی حلقه را EI فرض کنید و از اثرات پرش و نیروی محوری صرف نظر نمایید.)

- (۱) $\frac{4\pi PR^2}{EI}$
- (۲) $\frac{2\pi PR^2}{EI}$
- (۳) $\frac{3\pi PR^2}{EI}$
- (۴) $\frac{\pi PR^2}{EI}$

آزاد ۸۹

۸۰- در سازه مربعی شکل نشان داده شده ثنگر در نقطه A و B کدام است؟ (EI ثابت)

$$M_A = M_B = \frac{Pl}{8} \quad (۲)$$

$$M_A = \frac{Pl}{8} \quad (۱)$$

$$M_B = \frac{Pl}{4}$$

$$M_A = M_B = \frac{\sqrt{2}}{8} Pl \quad (۳)$$

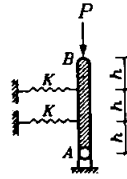
$$M_A = \frac{\sqrt{2}}{8} pl \quad (۲)$$

$$M_B = \frac{\sqrt{2}}{4} pl$$

۱۷- کمانش

سراسری ۷۹

مطلوبست محاسبه و تعیین بار بحرانی سازه در شکل مقابل:

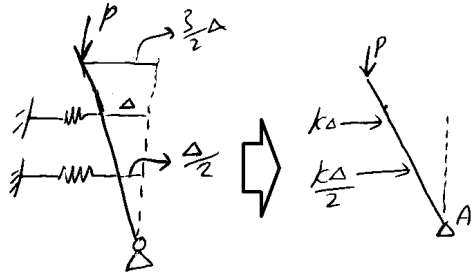
$\frac{4Kh}{3}$ (۲)

$\frac{5Kh}{3}$ (۱)

$\frac{Kh}{2}$ (۴)

$2Kh$ (۳)

ابتدا تغییر شکل سازه را تصور می‌کنیم:

$\sum M_A = 0 \rightarrow k\Delta \times 2h + \frac{k\Delta}{2} \times h - P \times \frac{3\Delta}{2} = 0$

$\rightarrow P = \frac{5kh}{8}$

سراسری ۸۰

سه ستون دو سر مفصل که جنس و طول یکسانی دارند، می‌توانند در هر جهتی کمانش کنند. با توجه به اینکه سطح مقطع ستونها مثلث متساوی الاضلاع، دایره و مربع می‌باشند و مساحت مقطع هر سه ستون با هم مساوی است، کدام مقطع دارای بار بحرانی بیشتری است؟

(۲) دایره‌ای

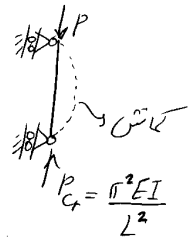
(۱) مثلثی

(۴) فرقی نمی‌کند

(۳) مربعی

هر مقطعی که I بیشتری داشته باشد در جهت کمانش می‌کند

مثلث $I = \frac{bh^3}{36} = \frac{b(b\sqrt{3}/2)^3}{36} = b^4 \left(\frac{\sqrt{3}}{24}\right)$ مربع $I = \frac{a^4}{12}$ دایره $I = \frac{\pi}{4} R^4$

مساحت که برابر است با برابر

$\frac{b \times b\sqrt{3}/2}{2} = a^2 = \pi R^2 \rightarrow I_{\text{دایره}} = \frac{\pi}{4} \left(\frac{a^2}{\pi}\right)^2 = \frac{a^4}{4\pi}$

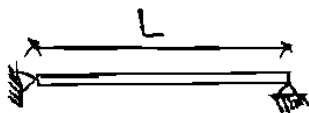
$I_{\text{مربع}} < I_{\text{دایره}} < I_{\text{مثلث}}$

بنابراین بار بحرانی مثلث از هر دیگری بیشتر است

$I_{\text{مثلث}} = \left(\frac{16}{3} a^4\right) \left(\frac{\sqrt{3}}{24}\right) = \frac{2\sqrt{3}}{3} a^4$

سراسری ۸۱

۴۰- مقدار تغییرات درجه حرارتی (ΔT) که قادر است ستون دو سر مفصلی بطول L و ضریب انبساطی α را به حد کمانش برساند، کدام است؟

$\frac{2\pi^2 I}{A\alpha L^3}$ (۲)

$\frac{\pi^2 EI}{\alpha L^3}$ (۱)

$\frac{\pi^2 I}{2A\alpha L^3}$ (۴)

$\frac{\pi^2 I}{A\alpha L^3}$ (۳)

نیروی کوشش که به علت حرارت در مقطع ایجاد می‌گردد

$P = (\alpha \Delta T L) \frac{EA}{L}$

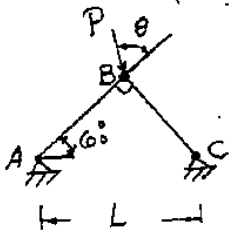
$P_{cr} = \frac{\pi^2 EI}{L^2}$

$\alpha \Delta T L \frac{EA}{L} = \frac{\pi^2 EI}{L^2} \rightarrow \Delta T = \frac{\pi^2 EI}{\alpha L^2 A}$

نیروی کوشش

۴۱- خربای ABC از دو میله باریک یا مقطع و جنس یکسان تشکیل شده است. با فرض اینکه فرو ریختن خربا در اثر گمانش اعضای آن

صورت گیرد، تحت چه زاویه « θ » می توان بیشترین بار P را بر خربا وارد نمود؟ (با فرض اینکه $0 < \theta < \frac{\pi}{3}$ باشد.)

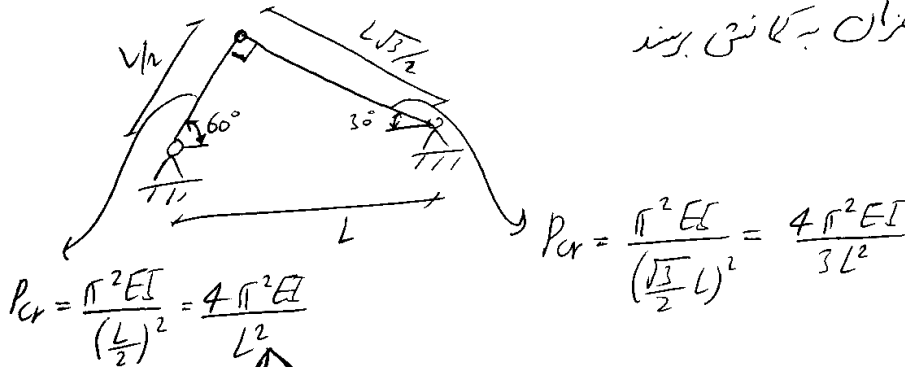
$\tan \theta = \sqrt{3}$ (۱)

$\cot \theta = \sqrt{3}$ (۲)

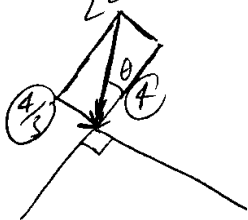
$\tan \theta = \frac{1}{3}$ (۳)

$\cot \theta = \frac{1}{3}$ (۴)

بار P باید طوری وارد شود تا فرادیده همزمان به گمانش برسند

$P_{cr} = \frac{\pi^2 EI}{(\frac{L}{2})^2} = \frac{4 \pi^2 EI}{L^2}$

$\theta = \tan^{-1}(\frac{4/3}{4}) = \tan^{-1}(\frac{1}{3}) \rightarrow \tan \theta = \frac{1}{3}$

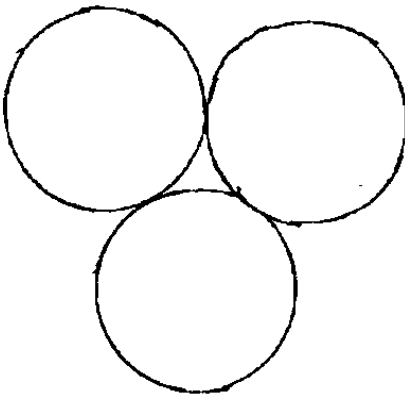
۶۰- شعاع زیراسیون مقطع تیر یا ستونی که از اتصال سه لوله متشابه مطابق شکل درست شده چند برابر شعاع زیراسیون هر یک از لوله‌ها می‌باشد؟ (فرض می‌شود که جداره لوله‌ها ضخامت اندکی در مقایسه با شعاع آنها داشته باشد.)

۱,۵۳ (۱)

۲,۶۵ (۲)

۱,۲۹ (۳)

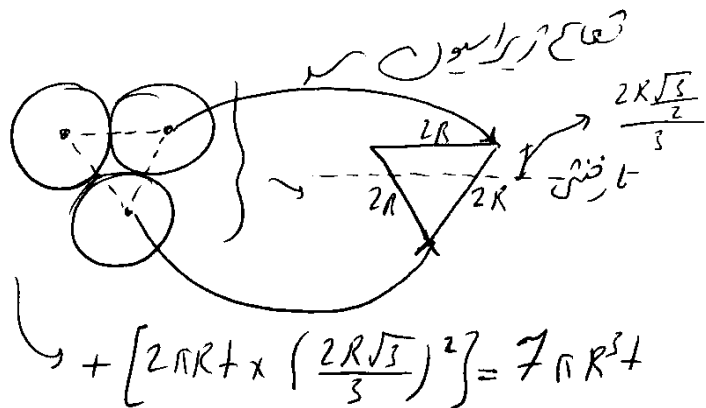
۲,۱۶ (۴)

$r = \sqrt{\frac{I}{A}}$

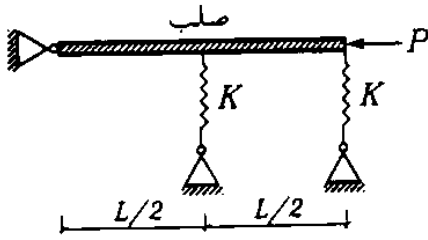
$I = 3(\pi R^3 t) + 2 \left[2\pi R t + x \left(\frac{R\sqrt{3}}{3} \right)^2 \right]$

$\rightarrow r = \sqrt{\frac{7\pi R^3 t}{3(2\pi R t)}} = \sqrt{\frac{7}{6}} R$

$+ \left[2\pi R t + x \left(\frac{2R\sqrt{3}}{3} \right)^2 \right] = 7\pi R^3 t$

۲- بار بحرانی شکل مقابل چقدر است؟

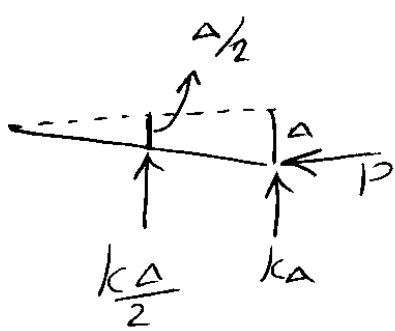

$\frac{5KL}{4}$ (۲)

KL (۱)

∞ (۴)

$\frac{3KL}{4}$ (۳)

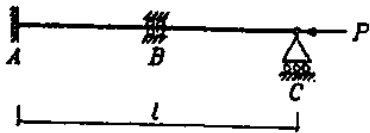

$\rightarrow P\Delta = \frac{k\Delta}{2} \times \frac{L}{2} + k\Delta \times L$

$\rightarrow P = \frac{5kL}{4}$

آزاد ۸۶

۶۰- در سازه زیر تکیه گاه مبانی B را در چه فاصله ای از تکیه گاه A قرار دهیم تا بار بحرانی سازه ماکزیمم شود؟ (EI = const)

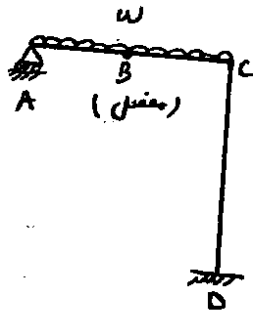
$\frac{0.58l}{3}$ (۴)

$\frac{0.42l}{3}$ (۳)

$\frac{0.5l}{2}$ (۲)

$\frac{0.36l}{3}$ (۱)

آزاد ۸۵

۷۰- بار گسترده بحرانی قاب زیر چقدر است؟

$(AB = BC = \frac{l}{2}, CD = l, EI = Const)$

$\frac{16\pi^2 EI}{3l^3}$ (۴)

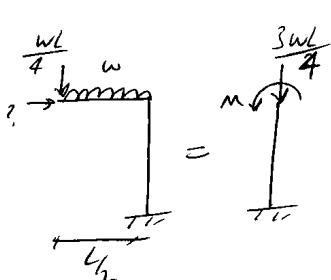
$\frac{1\pi^2 EI}{3l^3}$ (۳)

$\frac{4\pi^2 EI}{3l^3}$ (۲)

$\frac{\pi^2 EI}{3l^3}$ (۱)

ستون قائد به رطبتی است و انتهای آن آزاد است

اینجا را مفصل می کنیم اگر نایا به بار صاف تیر نمی تواند چطور در دام انتهای ستون را بگیرد $k=2$

محل بار متمرکز که به ستون می رسد

نکته: m تاثیر در بار بحرانی ندارد

$\frac{3wL}{4} < \frac{\pi^2 EI}{(2L)^2} \rightarrow \omega < \frac{\pi^2 EI}{3L^3}$

۸۰- در ستون زیر بار فشاری P چنان است که همواره امتداد آن از تکیه گاه A می گذرد. بار بحرانی ستون چقدر است؟

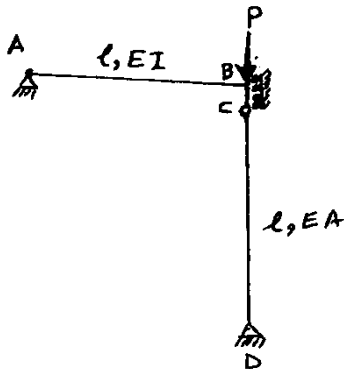
$\frac{\pi^2 EI}{4l^2}$ (۱)

$\frac{\pi^2 EI}{3l^2}$ (۲)

$\frac{\pi^2 EI}{l^2}$ (۳)

$\frac{\pi^2 EI}{2l^2}$ (۴)

۳۰- بار بحرانی سازه زیر چقدر است؟ ($l_{AB} = 2l$ و بار بحرانی ستون CD برابر P_E می باشد).

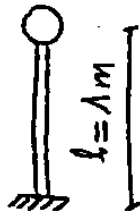
P_E (۱)

$3P_E$ (۲)

$7P_E$ (۳)

$5P_E$ (۴)

۳۰- یک مخزن آب به وزن یک تن در بالای یک ستون قرار دارد. ضریب اطمینان سازه در مقابل کماتش چقدر است؟ ($EI = 4 \times 10^4 \text{ kg.cm}^2$)

$l = 8 \text{ m}$

1.44 (۱)

1.54 (۲)

1.64 (۳)

1.74 (۴)

ضریب اطمینان = $\frac{\text{بار بحرانی}}{\text{بار موجود}} = \frac{\frac{\pi^2 EI}{(2l)^2}}{1000} = \frac{\pi^2 \times 4 \times 10^8}{1600^2 \times 1000} = 1.54$